EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 18.10.2024.
COM(2024) 471 final

ANNEX

PRILOG

Prijedlogu ODLUKE VIJEĆA

o potpisivanju, u ime Europske unije, Sporazuma o pojačanom partnerstvu i suradnji između Europske unije, s jedne strane, i Republike Uzbekistana, s druge strane

SPORAZUM O POJAČANOM PARTNERSTVU I SURADNJI IZMEĐU EUROPSKE UNIJE, S JEDNE STRANE, I REPUBLIKE UZBEKISTANA, S DRUGE STRANE

PREAMBULA

EUROPSKA UNIJA,

s jedne strane,

i

REPUBLIKA UZBEKISTAN,

s druge strane,

dalje u tekstu zajednički „stranke”,

UZIMAJUĆI U OBZIR svoje čvrste veze i zajedničke vrijednosti,

UZIMAJUĆI U OBZIR svoju želju za jačanjem uzajamno korisne suradnje prethodno uspostavljene Sporazumom o partnerstvu i suradnji kojim se uspostavlja partnerstvo između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Uzbekistana, s druge strane, potpisanim u Firenci 21. lipnja 1996.,

UZIMAJUĆI U OBZIR svoju želju da unaprijede svoje odnose kako bi se uzele u obzir nove političke i gospodarske okolnosti i napredak njihova partnerstva,

IZRAŽAVAJUĆI zajedničku volju za učvršćivanjem, produbljivanjem i proširenjem suradnje na svim razinama u bilateralnim, regionalnim i međunarodnim pitanjima od uzajamnog interesa,

PONOVNO POTVRĐUJUĆI svoju odlučnost da jačaju promicanje, zaštitu i ostvarivanje ljudskih prava i temeljnih sloboda te poštovanje demokratskih načela, vladavine prava i dobrog upravljanja,

POTVRĐUJUĆI svoju predanost načelima iz Povelje Ujedinjenih naroda (dalje u tekstu „Povelja UN-a"), Opće deklaracije o ljudskim pravima Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (dalje u tekstu „OESS"), a posebno Helsinškog završnog akta, donesenog 1975. na Konferenciji za europsku sigurnost i suradnju (dalje u tekstu „Helsinški završni akt OESS-a"), Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, Međunarodnog pakta o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima te drugim univerzalnim načelima i normama međunarodnog prava,

PONOVNO ISTIČUĆI svoju predanost aktivnom promicanju međunarodnog mira i sigurnosti te sudjelovanju u djelotvornom multilateralizmu i mirnom rješavanju sporova, osobito suradnjom u okviru UN-a i OESS-a,

UZIMAJUĆI U OBZIR svoju želju za daljnjim razvojem redovitog političkog dijaloga o bilateralnim i međunarodnim pitanjima od uzajamnog interesa,

UZIMAJUĆI U OBZIR preuzete međunarodne obveze u borbi protiv širenja oružja za masovno uništenje i načina njegove isporuke,

UZIMAJUĆI U OBZIR svoju odlučnost da pojačaju suradnju u području pravosuđa, slobode i sigurnosti, među ostalim u borbi protiv korupcije,

UZIMAJUĆI U OBZIR svoju odlučnost da suradnjom pridonesu održivom političkom, socioekonomskom i institucionalnom razvoju,

UZIMAJUĆI U OBZIR svoju spremnost da ojačaju svoje gospodarske odnose na temelju načela slobodnog tržišnog gospodarstva i da stvore ozračje pogodno za razvoj bilateralnih trgovinskih i ulagačkih odnosa te povezivosti koja je na obostranu korist,

PODUPIRUĆI postignuća i nastojanja Republike Uzbekistana u pogledu poboljšanja poslovne klime, borbe protiv korupcije, stvaranja gospodarskog rasta i stvaranja radnih mjesta,

POTIČUĆI pristupanje Republike Uzbekistana Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (dalje u tekstu „WTO”) i transparentnu i nediskriminirajuću provedbu prava i obveza u okviru WTO-a te potvrđujući namjeru Europske unije da pruži tehničku pomoć u tom procesu, među ostalim u području certificiranja normi i standarda, zakonodavstva o zaštiti intelektualnog vlasništva i prakse izvršavanja zakonodavstva,

UZIMAJUĆI U OBZIR svoju obvezu poštovanja načela održivog razvoja i zajedničkog djelovanja radi ostvarivanja ciljeva Programa održivog razvoja UN-a do 2030.,

UZIMAJUĆI U OBZIR svoju posvećenost održivosti i zaštiti okoliša, među ostalim prekograničnom suradnjom i provedbom multilateralnih sporazuma o okolišu kojih su stranke, te jačanjem suradnje u svim područjima klimatske politike u skladu s Pariškim sporazumom, donesenim 12. prosinca 2015. u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama (dalje u tekstu „Pariški sporazum o klimatskim promjenama”),

PREPOZNAJUĆI da je sva suradnja u području miroljubivog korištenja nuklearne energije između stranaka ovog Sporazuma uređena Sporazumom o suradnji u području miroljubivog korištenja nuklearne energije između Europske zajednice za atomsku energiju (Euratom) i Vlade Republike Uzbekistana, potpisanim u Bruxellesu 6. listopada 2003., te da nije obuhvaćena ovim Sporazumom,

UZIMAJUĆI U OBZIR svoju želju da prošire suradnju i razmjenu u području znanosti i tehnologije, inovacija i obrazovanja, kulture i sporta,

UZIMAJUĆI U OBZIR svoju predanost promicanju prekogranične i regionalne suradnje,

ISTIČUĆI da će se posebno stajalište Irske na temelju Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, i posebno stajalište Danske na temelju Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog Ugovorima, prema potrebi uzeti u obzir u ovom Sporazumu,

SPORAZUMJELE SU SE KAKO SLIJEDI:

GLAVA I.

CILJEVI I OPĆA NAČELA

ČLANAK 1.

Ciljevi

1. Ovim se Sporazumom uspostavljaju pojačano partnerstvo i suradnja stranaka na temelju zajedničkih vrijednosti, zajedničkih interesa i ambicije da ojačaju svoj odnos u svim područjima njegove primjene na uzajamnu korist.

2. To su partnerstvo i suradnja proces između stranaka koji doprinosi održivom razvoju, miru, stabilnosti i sigurnosti povećanom konvergencijom u području vanjske i sigurnosne politike, djelotvornom političkom i gospodarskom suradnjom i multilateralizmom.

ČLANAK 2.

Opća načela

1. Poštovanje demokratskih načela te ljudskih prava i temeljnih sloboda, kako su utvrđeni posebno u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima, Povelji UN-a, Helsinškom završnom aktu OESS-a i drugim relevantnim međunarodnim instrumentima u području ljudskih prava kojih su stranke, temelj je za unutarnje i međunarodne politike stranaka i važan je element ovog Sporazuma.

2. Stranke ponovno ističu svoju predanost međunarodnim radnim standardima u skladu s konvencijama Međunarodne organizacije rada (dalje u tekstu „MOR”) čije su stranke ili mogu postati stranke.

3. Stranke ponovno potvrđuju svoje poštovanje načela dobrog upravljanja, uključujući borbu protiv korupcije na svim razinama.

4. Stranke ponovno ističu svoju predanost načelima slobodnog tržišnog gospodarstva, promicanju održivog razvoja i borbi protiv klimatskih promjena.

5. Stranke se obvezuju na borbu protiv različitih oblika transnacionalnog organiziranog kriminala i terorizma, borbu protiv širenja oružja za masovno uništenje i načina njegove isporuke te djelotvorni multilateralizam.

6. Stranke provode ovaj Sporazum na temelju zajedničkih vrijednosti, načela ravnopravnog dijaloga, uzajamnog povjerenja i poštovanja te uzajamne koristi, regionalne suradnje, djelotvornog multilateralizma i poštovanja svojih međunarodnih obveza, posebno onih koje proizlaze iz njihova članstva u UN-u i OESS-u.

GLAVA II.

POLITIČKI DIJALOG I REFORMA;
SURADNJA U PODRUČJU VANJSKE I SIGURNOSNE POLITIKE

ČLANAK 3.

Ciljevi političkog dijaloga

Stranke razvijaju učinkovit politički dijalog u svim područjima uzajamnog interesa, uključujući vanjsku i sigurnosnu politiku i unutarnju reformu. Ciljevi su političkog dijaloga:

(a) povećati djelotvornost političke suradnje i konvergencije u području vanjske i sigurnosne politike te promicati, čuvati i jačati mir i regionalnu i međunarodnu stabilnost i sigurnost na temelju djelotvornog multilateralizma;

(b) jačati održivi politički, socioekonomski i institucionalni razvoj;

(c) jačati poštovanje demokratskih načela, vladavine prava i dobrog upravljanja, ljudskih prava i temeljnih sloboda te povećati suradnju u tim područjima;

(d) razvijati dijalog i produbiti suradnju u području sigurnosti i obrane;

(e) promicati mirno rješavanje sporova i načela teritorijalne cjelovitosti, nepovredivosti granica, suvereniteta i neovisnosti; i

(f) dodatno poboljšati uvjete za regionalnu suradnju.

ČLANAK 4.

Demokracija i vladavina prava

Stranke jačaju dijalog i suradnju radi:

(a) jamčenja poštovanja demokratskih načela i vladavine prava te daljnjeg jačanja stabilnosti, djelotvornosti i odgovornosti demokratskih institucija;

(b) podupiranja nastojanja u provedbi pravosudnih i pravnih reformi kako bi se osiguralo djelotvorno funkcioniranje institucija u području izvršavanja zakonodavstva i pravosuđa, pristup pravosuđu i pravo na pošteno suđenje, neovisnost, odgovornost i učinkovitost pravosudnog sustava, kao i jačanja postupovnih jamstava u kaznenim stvarima te prava žrtava i svjedoka;

(c) promicanja e-upravljanja i provedbe reforme javne uprave kako bi se uspostavilo odgovorno, učinkovito i transparentno upravljanje na svim razinama;

(d) potpore jačanju izbornih postupaka i kapaciteta tijela za upravljanje izborima; i

(e) osiguravanja djelotvornosti u borbi protiv korupcije na svim razinama.

ČLANAK 5.

Ljudska prava i temeljne slobode

Stranke surađuju u promicanju i zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda te jačaju dijalog i suradnju radi:

(a) osiguravanja i promicanja poštovanja ljudskih prava i prava pripadnika etničkih, vjerskih i jezičnih manjina i ranjivih skupina kao što su osobe s invaliditetom, kao i borbe protiv nasilja i svih oblika diskriminacije;

(b) osiguravanja i promicanja zaštite djece od nasilja, iskorištavanja i zlostavljanja;

(c) zaštite i promicanja ljudskih prava i temeljnih sloboda, građanskih i političkih prava te gospodarskih, socijalnih i kulturnih prava, uključujući slobodu izražavanja i medija, slobodu mirnog okupljanja i udruživanja, slobodu od mučenja i zlostavljanja te slobodu vjeroispovijesti ili uvjerenja;

(d) promicanja gospodarskih, socijalnih i kulturnih prava te djelotvorne provedbe radnih standarda u skladu s konvencijama MOR-a čije su stranke ili mogu postati stranke;

(e) iskorjenjivanja nasilja nad ženama i djevojčicama te omogućivanja rodne ravnopravnosti, konstruktivnog sudjelovanja i jačanja položaja žena i djevojčica;

(f) jačanja nacionalnih institucija za ljudska prava, među ostalim njihovim konstruktivnim sudjelovanjem u postupcima donošenja odluka; i

(g) jačanja suradnje unutar tijela Ujedinjenih naroda za ljudska prava i odjela posebnih postupaka te djelotvorne provedbe njihovih preporuka.

ČLANAK 6.

Civilno društvo

Stranke surađuju kako bi ojačale poticajno okružje za civilno društvo i njegovu ulogu u gospodarskom, društvenom i političkom razvoju otvorenog demokratskog društva, osobito:

(a) jačanjem kapaciteta, neovisnosti i odgovornosti organizacija civilnog društva;

(b) poticanjem sudjelovanja civilnog društva u postupcima donošenja zakona i politika uspostavom otvorenog, transparentnog i redovitog dijaloga između javnih institucija s jedne strane i predstavnika civilnog društva s druge strane;

(c) jačanjem kontakata te razmjene informacija i iskustava među svim sektorima civilnog društva u Europskoj uniji i Republici Uzbekistanu; i

(d) osiguravanjem sudjelovanja civilnog društva u odnosima između stranaka, među ostalim u provedbi ovog Sporazuma.

ČLANAK 7.

Vanjska i sigurnosna politika

1. Stranke ponovno potvrđuju svoju predanost univerzalnim načelima i normama međunarodnog prava, uključujući one utvrđene u Povelji UN-a i Helsinškom završnom aktu OESS-a, a to su, među ostalim, načela: suverene jednakosti, poštovanja prava koja proizlaze iz suvereniteta, suzdržavanja od prijetnje silom ili upotrebe sile, nepovredivosti granica, teritorijalne cjelovitosti država, mirnog rješavanja sporova, neuplitanja u unutarnje poslove, poštovanja ljudskih prava i temeljnih sloboda, uključujući slobodu mišljenja, savjesti, vjeroispovijesti ili uvjerenja, jednakih prava i samoodređenja naroda, suradnje među državama, i ispunjavanja obveza na temelju međunarodnog prava u dobroj vjeri.

2. Stranke jačaju dijalog i suradnju u području vanjske i sigurnosne politike, uključujući aspekte sigurnosne i obrambene politike, te pritom posebnu pozornost posvećuju pitanjima sprečavanja sukoba te pojačanog i djelotvornog upravljanja krizama, smanjenja rizika, kibernetičke sigurnosti, učinkovitog funkcioniranja sigurnosnog sektora, regionalne stabilnosti, razoružanja, nešireњa oružja, kontrole oružja i kontrole izvoza.

ČLANAK 8.

Teška kaznena djela koja se odnose na međunarodnu zajednicu

1. Stranke ponovno potvrđuju da najteža kaznena djela koja se tiču cijele međunarodne zajednice ne smiju ostati nekažnjena i da se mora osigurati njihov djelotvoran kazneni progon poduzimanjem mjera na nacionalnoj razini i jačanjem međunarodne suradnje.

2. Stranke smatraju da osnivanje i funkcioniranje Međunarodnog kaznenog suda i drugih multilateralnih struktura doprinose promicanju međunarodnog mira i pravde. Stranke surađuju u tom pogledu, među ostalim putem dijaloga.

3. Stranke surađuju u vođenju dijaloga o pitanjima povezanima s genocidom, zločinima protiv čovječnosti i ratnim zločinima s pomoću primjenjivih bilateralnih i multilateralnih okvira.

ČLANAK 9.

Sprečavanje sukoba i upravljanje krizama

Stranke surađuju u sprečavanju sukoba i upravljanju krizama kako bi stvorile okruženje mira i stabilnosti.

ČLANAK 10.

Regionalna stabilnost i mirno rješavanje sukoba

1. Stranke jačaju zajedničke napore za poboljšanje uvjeta za nastavak regionalne suradnje u ključnim područjima, kao što su održivo upravljanje prekograničnim vodnim, mineralnim i energetskim resursima, upravljanje granicama kojim se olakšava zakoniti prekogranični protok osoba i robe, održiva povezanost, dobrosusjedski odnosi te demokratski i održivi razvoj, čime se doprinosi stabilnosti i sigurnosti u srednjoj Aziji, te rade na mirnom rješavanju sukoba.

2. Naporima iz stavka 1. nastoji se ostvariti cilj održavanja međunarodnog mira i sigurnosti, kako je utvrđeno u Povelji UN-a, Helsinškom završnom aktu OESS-a i drugim relevantnim multilateralnim instrumentima kojih su Europska unija i Republika Uzbekistan stranke.

ČLANAK 11.

Suzbijanje širenja oružja za masovno uništenje

1. Stranke smatraju da je širenje oružja za masovno uništenje i načina njegove isporuke državnim i nedržavnim akterima jedna od najozbiljnijih prijetnji međunarodnoj stabilnosti i sigurnosti.

2. Stranke surađuju i doprinose suzbijanju širenja oružja za masovno uništenje i načina njegove isporuke punim poštovanjem i provedbom svojih obveza iz međunarodnih ugovora i sporazuma o razoružanju i neširenju oružja i drugih relevantnih međunarodnih instrumenata kojih su stranke. Stranke su suglasne da ova odredba čini ključan element ovog Sporazuma.

3. Stranke nadalje surađuju i doprinose suzbijanju širenja oružja za masovno uništenje i načina njegove isporuke:

(a) poduzimanjem mjera za potpisivanje, ratificiranje ili pristupanje, prema potrebi, kao i potpunu provedbu svih drugih relevantnih međunarodnih instrumenata;

(b) uspostavom djelotvornog sustava nacionalne kontrole izvoza, kojim se kontrolira izvoz kao i provoz robe povezane s oružjem za masovno uništenje, uključujući kontrolu krajnje upotrebe tehnologija dvojne namjene u vezi s oružjem za masovno uništenje, i koji sadržava djelotvorne sankcije za kršenja kontrole izvoza.

4. Stranke uspostavljaju redovan dijalog koji će pratiti i konsolidirati te elemente.

ČLANAK 12.

Kontrola izvoza malog i lakog oružja te konvencionalnog oružja

1. Stranke prepoznaju da nezakonita proizvodnja, prijenos i promet malog i lakog oružja, uključujući streljivo za to oružje, kao i njegovo pretjerano gomilanje, loše upravljanje njime, zalihe osigurane na neodgovarajući način i nekontrolirano širenje i dalje predstavljaju ozbiljnu prijetnju miru i međunarodnoj sigurnosti.

2. Stranke poštuju i u cijelosti provode svoje obveze da djeluju protiv nezakonite trgovine malim i lakim oružjem, uključujući streljivo za to oružje, u skladu s rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a, kao i svoje obveze u okviru Akcijskog programa UN-a za sprečavanje, suzbijanje i iskorjenjivanje nezakonitog trgovanja malim i lakim oružjem u svim njegovim aspektima te međunarodnih ugovora i sporazuma kojih su stranke.

3. Stranke uviđaju važnost domaćih sustava kontrole za prijenos konvencionalnog oružja u skladu s postojećim međunarodnim normama kojih su stranke. Stranke prepoznaju važnost odgovorne primjene takvih kontrola kao doprinosa međunarodnom i regionalnom miru, sigurnosti i stabilnosti, smanjenju ljudske patnje te sprečavanju preusmjeravanja konvencionalnog oružja.

4. Stranke potiču suradnju i koordinaciju, komplementarnost i zajedničke mjere u svojim nastojanjima da urede ili poboljšaju uređenje međunarodne trgovine konvencionalnim oružjem te spriječe, suzbiju i iskorijene nezakonitu trgovinu oružjem, među ostalim vođenjem redovitog dijaloga.

GLAVA III.

PRAVOSUĐE, SLOBODA I SIGURNOST

ČLANAK 13.

Zaštita osobnih podataka

1. Stranke prepoznaju važnost osiguravanja i promicanja temeljnih prava na privatnost i zaštitu osobnih podataka.

2. Stranke surađuju kako bi osigurale visoku razinu zaštite i djelotvornu provedbu prava iz stavka 1., među ostalim u radu tijela za izvršavanje zakonodavstva, radi sprečavanja i suzbijanja međunarodnog terorizma i drugih prekograničnih kaznenih djela.

3. Stranke prepoznaju da je osiguravanje zaštite osobnih podataka jedan od temeljnih čimbenika za daljnji razvoj gospodarskih i trgovinskih odnosa te za uspostavu povjerenja građana u digitalno gospodarstvo.

4. Suradnja stranaka uključuje praktičnu pomoć u usklađivanju njihovih zakonodavstava u području zaštite osobnih podataka, pri čemu se uzimaju u obzir pravni instrumenti i norme Europske unije i međunarodni pravni instrumenti i norme, među ostalim Konvencija Vijeća Europe za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka[1], kao i suradnju u provedbi pravila o zaštiti podataka.

ČLANAK 14.

Suradnja u području migracija, azila i upravljanja granicama

1. Stranke ponovno potvrđuju važnost uspostave sveobuhvatnog dijaloga o svim pitanjima povezanima s migracijama, uključujući zakonite migracije u skladu s nadležnostima Europske unije i nacionalnim nadležnostima, glavne uzroke nezakonitih migracija, međunarodnu zaštitu te sprečavanje i borbu protiv nezakonitih migracija, krijumčarenja migranata i trgovanja ljudima.

2. Suradnja se temelji na posebnoj procjeni potreba izvršenoj u međusobnom savjetovanju stranaka te se provodi u skladu s njihovim relevantnim zakonodavstvom. Posebno je usmjerena na:

(a) rješavanje glavnih uzroka nezakonitih migracija;

(b) razvoj i provedbu nacionalnog zakonodavstva i prakse u području međunarodne zaštite u skladu s univerzalnim načelima i normama te osiguravanje poštovanja načela zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja;

[1] Donesena 28. siječnja 1981., i Dodatni protokol uz Konvenciju za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka u vezi s nadzornim tijelima i prekograničnim protokom podataka, donesen 8. studenog 2001.

(c) priznavanje relevantnosti Deklaracije iz New Yorka o izbjeglicama i migrantima[1] te jačanje međunarodne i regionalne suradnje u okviru Ujedinjenih naroda i relevantnih regionalnih foruma;

(d) pravila o prihvatu, prava i status prihvaćenih osoba, pravedno postupanje sa strancima čiji je boravak zakonit i njihovu integraciju, obrazovanje i osposobljavanje te mjere protiv rasizma i ksenofobije;

(e) uspostavu djelotvorne i preventivne politike protiv nezakonitih migracija, krijumčarenja migranata i trgovanja ljudima u skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta[2] i njezinih protokola koji su stupili na snagu za stranke, uključujući pitanje kako se boriti protiv mreža krijumčara, onesposobljavati kriminalne mreže uključene u trgovinu ljudima i zaštititi žrtve trgovanja ljudima;

(f) pitanja kao što su organizacija, osposobljavanje, najbolja praksa i druge operativne mjere za rješavanje problema povezanih s migracijama, posebno u vezi s nezakonitim migracijama, sigurnošću isprava, viznom politikom s ciljem olakšavanja mobilnosti građana te sustavima za upravljanje granicama i informiranje o migracijama; i

(g) pitanja koja se odnose na rad i zaštitu prava zakonitih migranata i članova njihovih obitelji u skladu s međunarodnim normama.

[1] Donesena 19. rujna 2016. u okviru Rezolucije Opće skupštine UN-a A/RES/71/1.
[2] Donesena 8. siječnja 2001. u okviru rezolucije Opće skupštine UN-a A/RES/55/25.

ČLANAK 15.

Ponovni prihvat i borba protiv nezakonitih migracija

1. U okviru suradnje na sprečavanju i suzbijanju nezakonitih migracija stranke su suglasne da:

(a) Republika Uzbekistan ponovno prihvati sve svoje državljane koji ne ispunjavaju ili koji više ne ispunjavaju uvjete na snazi za ulazak, prisutnost ili boravak na državnom području države članice Europske unije na zahtjev te države članice i bez nepotrebne odgode;

(b) svaka država članica Europske unije ponovno prihvati svoje državljane koji ne ispunjavaju ili koji više ne ispunjavaju uvjete na snazi za ulazak, prisutnost ili boravak na državnom području Republike Uzbekistana na zahtjev Republike Uzbekistana i bez nepotrebne odgode; i

(c) države članice Europske unije i Republika Uzbekistan svojim državljanima osiguravaju odgovarajuće putne isprave u tu svrhu u roku od 30 dana od datuma na koji je stranka koja podnosi zahtjev podnijela zahtjev za ponovni prihvat, među ostalim elektroničkim putem, sastavljen u skladu s obrascem iz Priloga [x] (uključujući, ako je moguće, isprave kojima se dokazuje državljanstvo).

Ako putna isprava nije izdana u tom roku, stranke mogu upotrijebiti „europsku putnu ispravu za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom” (Uredba (EU) 2016/1953 Europskog parlamenta i Vijeća) ili sličnu putnu ispravu Republike Uzbekistana.

Ako osoba koju treba ponovno prihvatiti ne posjeduje nikakve isprave ili druge dokaze svojeg državljanstva, nadležna diplomatska i konzularna predstavništva predmetne države članice Europske unije ili Republike Uzbekistana, na zahtjev Republike Uzbekistana ili predmetne države članice Europske unije, u potpunosti surađuju radi utvrđivanja državljanstva te osobe.

2. Stranke mogu razmotriti moguće pregovore o:

(a) sporazumu između Europske unije i Republike Uzbekistana kojim se uređuju posebni postupci i obveze država članica Europske unije i Republike Uzbekistana u pogledu ponovnog prihvata;

(b) sporazumu o pojednostavnjenju izdavanja viza za građane Europske unije i Republike Uzbekistana.

ČLANAK 16.

Sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma

1. Stranke surađuju radi sprečavanja i djelotvorne borbe protiv korištenja svojih financijskih institucija i određenih nefinancijskih poduzeća i zanimanja za pranje novca ili financiranje terorizma.

2. U tu svrhu one u okviru svojeg zakonodavstva razmjenjuju informacije i surađuju kako bi se osigurala djelotvorna i potpuna provedba preporuka Stručne skupine za financijsko djelovanje (dalje u tekstu „FATF”) i drugih normi koje su donijela relevantna međunarodna tijela koja djeluju u tom području. Takva suradnja može, među ostalim, uključivati identifikaciju, praćenje, zapljenu, oduzimanje i povrat imovine ili sredstava koji potječu od prihoda ostvarenih kriminalom. Za tu razmjenu informacija stranke upotrebljavaju sigurne i pouzdane kanale, kao što su oni navedeni u Povelji skupine financijsko-obavještajnih jedinica Egmont, te pritom poštuju načela za razmjenu informacija.

ČLANAK 17.

Nedopuštene droge

1. Stranke surađuju kako bi osigurale uravnotežen i cjelovit pristup nedopuštenim drogama i novim psihoaktivnim tvarima utemeljen na dokazima.

2. Cilj je politika i aktivnosti povezanih s drogama jačanje struktura za sprečavanje i suzbijanje nedopuštenih droga, smanjenje ponude, trgovine i potražnje za nedopuštenim drogama te ublažavanje zdravstvenih i socijalnih posljedica zloporabe droga radi smanjenja štete. Stranke surađuju kako bi spriječile zloupotrebu kemijskih prekursora koji se koriste za nedopuštenu proizvodnju opojnih droga te psihotropnih i novih psihoaktivnih tvari.

3. Stranke se dogovaraju o načinima suradnje koji su potrebni za postizanje ciljeva iz stavka 1. Mjere se temelje na zajednički dogovorenim načelima utvrđenima u konvencijama UN-a o kontroli droga i drugim međunarodnim sporazumima kojih su stranke.

ČLANAK 18.

Borba protiv organiziranog kriminala i korupcije

1. Stranke surađuju u suzbijanju i sprečavanju kriminalnih i nezakonitih aktivnosti, uključujući transnacionalne aktivnosti, organizirane ili ostale, kao što su:

(a) krijumčarenje migranata;

(b) trgovanje ljudima;

(c) krijumčarenje vatrenog oružja i trgovina njime, uključujući malo i lako oružje;

(d) krijumčarenje nedopuštenih droga, psihotropnih tvari i prekursora te trgovina njima;

(e) krijumčarenje robe i trgovina njome;

(f) nezakonite gospodarske i financijske aktivnosti kao što su krivotvorenje, paralelni uvoz i kršenje prava intelektualnog vlasništva, porezna prijevara i prijevara u javnoj nabavi;

(g) pronevjera u projektima koje financiraju međunarodni donatori;

(h) svi oblici korupcije u privatnom i javnom sektoru;

(i) krivotvorenje dokumenata i davanje lažnih izjava; i

(j) kibernetički kriminal.

2. Stranke jačaju bilateralnu, regionalnu i međunarodnu suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva. Stranke djelotvorno provode relevantne međunarodne norme, posebno one sadržane u Konvenciji UN-a protiv transnacionalnog organiziranog kriminala iz 2000. i njezinim protokolima kojih su stranke.

3. Stranke surađuju u sprečavanju i borbi protiv korupcije u skladu s relevantnim međunarodnim normama, posebno onima sadržanima u Konvenciji UN-a protiv korupcije i preporukama koje proizlaze iz procjena na temelju te konvencije.

ČLANAK 19.

Borba protiv terorizma

1. Stranke ponovno potvrđuju važnost suzbijanja i sprečavanja terorizma te su suglasne surađivati na bilateralnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini radi sprečavanja i suzbijanja terorizma u svim njegovim oblicima i pojavama.

2. Stranke su suglasne da je važno da se suzbijanje terorizma provodi uz potpuno poštovanje vladavine prava te u potpunosti u skladu s međunarodnim pravom, uključujući međunarodno humanitarno pravo, načela Povelje UN-a i sve relevantne međunarodne instrumente za borbu protiv terorizma i ljudska prava kojih su stranke.

3. Stranke naglašavaju važnost univerzalne ratifikacije i provedbe svih relevantnih ugovora UN-a koji se odnose na borbu protiv terorizma. Stranke su suglasne promicati dijalog o nacrtu sveobuhvatne konvencije o međunarodnom terorizmu te surađivati u provedbi Globalne protuterorističke strategije UN-a i svih relevantnih rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a.

4. Stranke ponovno potvrđuju važnost pristupa borbi protiv terorizma u okviru izvršavanja zakonodavstva i pravosuđa te su suglasne surađivati na sprečavanju i suzbijanju terorizma, posebno:

(a) razmjenom informacija o terorističkim skupinama i pojedincima te njihovim mrežama podrške u skladu s međunarodnim i nacionalnim pravom, među ostalim u pogledu zaštite podataka i privatnosti;

(b) razmjenom iskustava u pogledu sprečavanja i suzbijanja terorizma, sredstava i metoda i njihovih tehničkih aspekata, kao i u osposobljavanju, u skladu s primjenjivim pravom;

(c) razmjenom stajališta o radikalizaciji i novačenju te načinima suzbijanja radikalizacije i promicanja deradikalizacije i rehabilitacije;

(d) razmjenom stajališta i iskustava o prekograničnom kretanju i putovanju osumnjičenika za terorizam, kao i o terorističkim prijetnjama;

(e) dijeljenjem primjera najbolje prakse u području zaštite ljudskih prava u borbi protiv terorizma, posebno u pogledu kaznenih postupaka;

(f) osiguravanjem kriminalizacije kaznenih djela terorizma i poduzimanjem mjera za borbu protiv financiranja terorizma; i

(g) poduzimanjem mjera protiv kemijskih, bioloških, radioloških i nuklearnih terorističkih prijetnji te potrebnih mjera za sprečavanje stjecanja, prijenosa i upotrebe kemijskih, bioloških, radioloških i nuklearnih materijala u svrhu terorizma, kao i za sprečavanje nezakonitih radnji u kemijskim, biološkim, radiološkim i nuklearnim postrojenjima s visokom razinom rizika.

5. Suradnja se temelji na relevantnim raspoloživim procjenama i odvija se putem međusobnog savjetovanja stranaka.

ČLANAK 20.

Pravosudna suradnja

1. Stranke jačaju postojeću suradnju u području uzajamne pravne pomoći i izručenja na temelju međunarodnih sporazuma kojih su stranke. Stranke jačaju postojeće mehanizme i, prema potrebi, razmatraju razvoj novih mehanizama za olakšavanje međunarodne suradnje u tom području.

2. Stranke razvijaju pravosudnu suradnju u području uzajamne pravne pomoći u građanskim, trgovačkim i kaznenim stvarima, posebno u pregovorima o bilateralnim sporazumima i multilateralnim konvencijama o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima i multilateralnim konvencijama o pravosudnoj suradnji u građanskim stvarima, uključujući konvencije Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu, te u sklapanju i provedbi tih sporazuma i konvencija.

ČLANAK 21.

Konzularna zaštita

Republika Uzbekistan prihvaća da diplomatska i konzularna tijela država članica Europske unije koje imaju stalno predstavništvo u Republici Uzbekistanu mogu pružiti zaštitu svakom državljaninu svake države članice Europske unije koja nema stalno predstavništvo u Republici Uzbekistanu koje bi mu u takvom slučaju moglo djelotvorno pružiti konzularnu zaštitu, uz iste uvjete kao državljanima te države članice Europske unije.

GLAVA IV.

TRGOVINA I PITANJA POVEZANA S TRGOVINOM

POGLAVLJE 1.

HORIZONTALNE ODREDBE

ČLANAK 22.

Ciljevi

Ciljevi su ove glave sljedeći:

(a) širenje, diversifikacija i olakšavanje trgovine između stranaka, posebno odredbama o olakšavanju carinskih postupaka i trgovine, smanjenju tehničkih prepreka trgovini te onima povezanima sa sanitarnim i fitosanitarnim mjerama, uz očuvanje prava svake stranke da donosi propise kako bi se ostvarili ciljevi javne politike;

(b) olakšavanje trgovine uslugama i ulaganja između stranaka, među ostalim slobodnim prijenosom tekućih plaćanja i olakšavanjem kretanja kapitala;

(c) djelotvorno i uzajamno otvaranje tržišta javne nabave stranaka;

(d) promicanje inovacija i kreativnosti osiguravanjem odgovarajuće i djelotvorne zaštite svih prava intelektualnog vlasništva;

(e) promicanje uvjeta kojima se potiče nenarušeno tržišno natjecanje u gospodarskim djelatnostima stranaka, osobito u smislu trgovine i ulaganja među njima;

(f) razvoj međunarodne trgovine na način koji doprinosi održivom razvoju u njegovoj gospodarskoj, socijalnoj i okolišnoj dimenziji;

(g) uspostava djelotvornog, pravednog i predvidljivog mehanizma za rješavanje sporova o tumačenju i primjeni ove glave.

ČLANAK 23.

Definicije

Za potrebe ove glave:

(a) „Sporazum o poljoprivredi” znači Sporazum o poljoprivredi iz Priloga 1.A Sporazumu o WTO-u;

(b) „Sporazum o postupcima izdavanja uvoznih dozvola” znači Sporazum o postupcima izdavanja uvoznih dozvola iz Priloga 1.A Sporazumu o WTO-u;

(c) „Antidampinški sporazum” znači Sporazum o provedbi članka VI. GATT-a iz 1994. iz Priloga 1.A Sporazumu o WTO-u;

(d) „dani” znači kalendarski dani, uključujući vikende i praznike;

(e) „Ugovor o energetskoj povelji” znači Ugovor o energetskoj povelji, sklopljen u Lisabonu 17. prosinca 1994.;

(f) „postojeći” znači onaj koji je na snazi na dan stupanja na snagu ovog Sporazuma;

(g) „GATT iz 1994.” znači Opći sporazum o carinama i trgovini iz 1994. iz Priloga 1.A Sporazumu o WTO-u;

(h) „GATS” znači Opći sporazum o trgovini uslugama iz Priloga 1.B Sporazumu o WTO-u;

(i) „mjera” uključuje svaku mjeru, u obliku zakona, drugog propisa, pravila, postupka, odluke, upravnog akta ili u bilo kojem drugom obliku[1];

(j) „mjere stranke” znači mjere koje donose ili provode[2]:

i. središnje, regionalne ili lokalne uprave ili tijela; i

ii. nevladina tijela pri izvršavanju ovlasti koje su im povjerile središnje, regionalne ili lokalne uprave ili tijela;

---

1 Podrazumijeva se da pojam „mjera” uključuje i nedjelovanje.

2 Podrazumijeva se da „mjere stranke” obuhvaćaju mjere subjekata navedenih u točki (j) podtočkama i. i ii. koje se donose ili provode davanjem uputa, usmjeravanjem ili kontroliranjem, izravno ili neizravno, postupaka drugih subjekata u odnosu na te mjere.

(k) „osoba” znači fizička osoba ili pravna osoba;

(l) „revidirana Konvencija iz Kyota” znači Međunarodna konvencija o pojednostavnjenju i usklađivanju carinskih postupaka, sastavljena u Kyotu 18. svibnja 1973., kako je izmijenjena;

(m) „Sporazum o zaštitnim mjerama” znači Sporazum o zaštitnim mjerama iz Priloga 1.A Sporazumu o WTO-u;

(n) „Sporazum o SCM-u” znači Sporazum o subvencijama i kompenzacijskim mjerama iz Priloga 1.A Sporazumu o WTO-u;

(o) „Sporazum o SPS-u” znači Sporazum o primjeni sanitarnih i fitosanitarnih mjera iz Priloga 1.A Sporazumu o WTO-u;

(p) „Sporazum o TBT-u” znači Sporazum o tehničkim preprekama u trgovini iz Priloga 1.A Sporazumu o WTO-u;

(q) „treća zemlja” znači zemlja ili područje izvan zemljopisnog područja primjene ovog Sporazuma;

(r) „Sporazum o olakšavanju trgovine” znači Sporazum o olakšavanju trgovine iz Priloga 1.A Sporazumu o WTO-u;

(s) „Sporazum o TRIPS-u” znači Sporazum o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva iz Priloga 1.C Sporazumu o WTO-u;

(t) „Bečka konvencija o pravu međunarodnih ugovora” znači Bečka konvencija o pravu međunarodnih ugovora, potpisana u Beču 23. svibnja 1969.;

(u) „Deklaracija iz Arushe Svjetske carinske organizacije” znači Deklaracija Vijeća za carinsku suradnju o integritetu u području carine, potpisana u Arushi u Tanzaniji 7. srpnja 1993.;

(v) „Sporazum o WTO-u” znači Sporazum iz Marakeša o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije, potpisan 15. travnja 1994.;

(w) „WTO” znači Svjetska trgovinska organizacija.

ČLANAK 24.

Odnos prema drugim međunarodnim sporazumima

1. Stranke potvrđuju međusobna prava i obveze koje proizlaze iz međunarodnih sporazuma kojih su stranke.

2. Ništa u ovom Sporazumu ne tumači se kao da se od stranaka zahtijeva da postupaju protivno svojim obvezama iz Sporazuma o WTO-u.

ČLANAK 25.

Upućivanja na zakone i druge propise te druge sporazume

1. Svako upućivanje u ovoj glavi na zakone i druge propise, općenito ili upućivanjem na određeni zakon, uredbu ili direktivu, smatra se upućivanjem na zakone i druge propise kako su izmijenjeni, osim ako je drukčije navedeno.

2. Za svako upućivanje ili uključivanje upućivanjem u ovoj glavi na druge sporazume ili pravne instrumente u cijelosti ili djelomično smatra se, osim ako je drukčije navedeno, da uključuje:

(a) povezane priloge, protokole, bilješke, bilješke o tumačenju i bilješke s objašnjenjima; i

(b) sporazume koji zamjenjuju sporazume čije su stranke ovog Sporazuma stranke ili izmjene koje obvezuju stranke, osim ako se upućivanjem potvrđuju postojeća prava.

ČLANAK 26.

Pravo na poduzimanje mjera na temelju domaćeg zakonodavstva

Stranka ne predviđa pravo na poduzimanje mjera protiv druge stranke u skladu sa svojim zakonodavstvom na osnovi toga da mjera druge stranke nije u skladu s ovim Sporazumom.

ČLANAK 27.

Posebne zadaće Vijeća za suradnju koje djeluje u sastavu za trgovinu

1. Kad Vijeće za suradnju obavlja neku od zadaća koje su mu dodijeljene u vezi s ovom glavom, ono se sastoji od predstavnika stranaka odgovornih za pitanja povezana s trgovinom, u skladu s pravnim okvirima stranaka, ili njihovih zamjenika.

2. Vijeće za suradnju koje djeluje u sastavu za trgovinu:

(a) ovlašteno je, na temelju zajedničkog pristanka te nakon završetka odgovarajućih unutarnjih postupaka stranaka, kako je predviđeno njihovim zakonodavstvom, donositi odluke radi izmjene sljedećeg:

i. priloga 5.-A, 5.-B, 5.-C i 5.-D;

ii. Priloga 6.;

iii. priloga 7.-A, 7.-B i 7.-C;

iv. Priloga 9.-A;

v. priloga 14.-A i 14.-B;

vi. Protokola I.;

(b) može donositi odluke o tumačenju ove glave;

(c) može osnovati pododbore sastavljene od predstavnika stranaka, uz one osnovane na temelju ove glave, i dodijeliti im zadaće u okviru svoje nadležnosti, što uključuje izmjenu dodijeljenih funkcija ili raspuštanje osnovanog pododbora.

3. Izmjene iz stavka 2. točke (a) potvrđuju se razmjenom diplomatskih nota između stranaka i stupaju na snagu po primitku posljednje note, osim ako se stranke dogovore drukčije.

4. Vijeće za suradnju koje djeluje u sastavu za trgovinu donosi odluke i daje odgovarajuće preporuke nakon završetka odgovarajućih unutarnjih postupaka stranaka, kako je predviđeno njihovim zakonodavstvom.

5. Ako nije moguće održati sastanke Vijeća za suradnju, odluke iz stavka 2. mogu se donijeti pisanim postupkom.

ČLANAK 28.

Posebne zadaće Odbora za suradnju koji djeluje u sastavu za trgovinu

1. Kad Odbor za suradnju obavlja bilo koju od zadaća koje su mu dodijeljene na temelju ove glave, sastoji se od predstavnika stranaka odgovornih za pitanja povezana s trgovinom ili njihovih zamjenika.

2. Odbor za suradnju koji djeluje u sastavu za trgovinu posebno ima sljedeće zadaće:

(a) pomaže Vijeću za suradnju u obavljanju njegovih zadaća povezanih s trgovinskim pitanjima;

(b) prati pravilnu provedbu i primjenu ove glave; u tom smislu i ne dovodeći u pitanje prava utvrđena u poglavlju 14., svaka stranka može uputiti na raspravu u okviru Odbora za suradnju bilo koje pitanje koje se odnosi na primjenu ili tumačenje ove glave;

(c) nadzire, prema potrebi, daljnji razvoj ove glave i evaluira rezultate dobivene njezinom primjenom;

(d) nastoji pronaći odgovarajuće načine sprečavanja i rješavanja problema koji bi mogli nastati u područjima obuhvaćenima ovom glavom; i

(e) nadzire rad pododbora osnovanih na temelju ove glave.

3. Pri obavljanju svojih zadaća iz stavka 2. Odbor za suradnju može davati prijedloge za donošenje izmjena kako je navedeno u članku 27. stavku 2. točki (a) ili donositi odluke o tumačenju kako je navedeno u članku 27. stavku 2. točki (b) ako u tom trenutku nije moguće održati sastanke Vijeća za suradnju.

4. Odbor za suradnju koji djeluje u sastavu za trgovinu donosi odluke i daje odgovarajuće preporuke nakon završetka odgovarajućih unutarnjih postupaka stranaka, kako je predviđeno njihovim zakonodavstvom.

ČLANAK 29.

Koordinatori

1. Svaka stranka imenuje koordinatora za ovu glavu u roku od 60 dana od stupanja na snagu ovog Sporazuma i stranke se međusobno obavješćuju o podacima za kontakt.

2. Koordinatori zajednički utvrđuju dnevni red sastanaka Vijeća za suradnju i Odbora za suradnju u skladu s ovim poglavljem te provode sve druge potrebne pripreme i prema potrebi poduzimaju daljnje mjere na temelju odluka tih tijela.

ČLANAK 30.

Pododbori

1. Pododbori su sastavljeni od predstavnika Europske unije, s jedne strane, i predstavnika Republike Uzbekistana, s druge strane.

2. Pododbori se sastaju u roku od godinu dana od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma, a nakon toga jednom godišnje ili na zahtjev stranke ili Odbora za suradnju na odgovarajućoj razini. Sastanci se ujedno mogu održavati putem bilo kojeg tehnološkog sredstva koje je dostupno strankama. Fizički sastanci održavaju se naizmjenično u Bruxellesu ili Taškentu.

3. Pododborima supredsjedaju predstavnici obiju stranaka.

POGLAVLJE 2.

TRGOVINA ROBOM

ČLANAK 31.

Područje primjene

Osim ako je ovim Sporazumom predviđeno drukčije, ovo se poglavlje primjenjuje na trgovinu robom stranke.

ČLANAK 32.

Definicije

Za potrebe ovog poglavlja:

(a) „konzularne transakcije” znači postupak dobivanja od konzula stranke uvoznice na državnom području stranke izvoznice ili na državnom području treće strane, konzularnog računa ili konzularne vize za trgovački račun, potvrde o podrijetlu, manifesta, izvozne deklaracije pošiljatelja ili druge carinske dokumentacije povezane s uvozom robe;

(b) „carine” znači carine ili pristojbe bilo koje vrste koje su uvedene na uvoz ili u vezi s uvozom robe; ne uključuje:

i. pristojbe istovjetne unutarnjim porezima predviđene u skladu s člankom 34. ovog Sporazuma;

ii. antidampinške, posebne zaštitne, kompenzacijske ili zaštitne pristojbe koje se primjenjuju u skladu s GATT-om iz 1994., Antidampinškim sporazumom, Sporazumom o poljoprivredi, Sporazumom o SCM-u odnosno Sporazumom o zaštitnim mjerama; i

iii. naknade i druge pristojbe uvedene na uvoz ili u vezi s uvozom koje su iznosom ograničene na približni trošak pruženih usluga;

(c) „postupak izdavanja izvoznih dozvola” znači upravni postupak u okviru kojeg se zahtijeva da se relevantnom upravnom tijelu ili relevantnim upravnim tijelima, kao preduvjet za izvoz s carinskog područja stranke izvoznice, podnese zahtjev ili druga dokumentacija (uz onu koja se zahtijeva za potrebe carinjenja);

(d) „roba stranke” znači domaća roba kako se tumači u GATT-u iz 1994.;

(e) „harmonizirani sustav” ili „HS” znači Harmonizirani sustav nazivlja i brojčanog označivanja robe, uključujući sve njegove pravne napomene i izmjene koje je izradila Svjetska carinska organizacija;

(f) „postupak izdavanja uvoznih dozvola” znači upravni postupak u okviru kojeg se zahtijeva da se relevantnom upravnom tijelu ili relevantnim upravnim tijelima, kao preduvjet za uvoz na carinsko područje stranke uvoznice, podnese zahtjev ili druga dokumentacija (uz onu koja se zahtijeva za potrebe carinjenja);

(g) „popravak” znači bilo koji postupak obrade koji se poduzima na robi radi otklanjanja kvarova u radu ili materijalne štete i koji podrazumijeva ponovno uspostavljanje izvorne funkcije robe, ili radi osiguravanja sukladnosti s tehničkim zahtjevima za njezinu upotrebu, bez čega se roba više ne bi mogla upotrebljavati na uobičajeni način u svrhe za koje je bila namijenjena. Popravak robe uključuje obnovu i održavanje, ali ne uključuje aktivnost ili obradu kojom se:

i. uništavaju osnovne značajke robe ili stvara nova ili tržišno različita roba;

ii. nedovršena roba pretvara u gotovu robu; ili

iii. poboljšavaju ili nadograđuju tehnička svojstva robe.

ČLANAK 33.

Tretman najpovlaštenije nacije

1. Svaka stranka odobrava za robu druge stranke tretman najpovlaštenije nacije u skladu s člankom I. GATT-a iz 1994., koji se *mutatis mutandis* ugrađuje u ovaj Sporazum i postaje njegov sastavni dio.

2. Stavak 1. ne primjenjuje se u odnosu na povlašteni tretman koji je jedna od stranaka dodijelila za robu treće zemlje u skladu s GATT-om iz 1994.

ČLANAK 34.

Nacionalni tretman unutarnjih poreza i propisa

Svaka stranka odobrava nacionalni tretman za robu druge stranke u skladu s člankom III. GATT-a iz 1994., uključujući njegove napomene i dodatne odredbe. U tu se svrhu članak III. GATT-a iz 1994. te njegove napomene i dodatne odredbe *mutatis mutandis* ugrađuju u ovaj Sporazum i postaju njegov sastavni dio.

U odnosu na Republiku Uzbekistan za duhanske proizvode, alkoholna pića i bijeli šećer bez aroma ili aditiva za bojenje, ovaj se članak primjenjuje 10 godina od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma ili od dana na koji Republika Uzbekistan postane članica WTO-a, ovisno o tome što nastupi ranije.

ČLANAK 35.

Uvozna i izvozna ograničenja

Nijedna stranka ne donosi niti provodi bilo kakvu zabranu ili ograničenje na uvoz robe druge stranke ili na izvoz ili prodaju za izvoz robe s odredištem na državnom području druge stranke, osim u skladu s člankom XI. GATT-a iz 1994. i njegovim napomenama i dodatnim odredbama. U tu se svrhu članak XI. GATT-a iz 1994. te njegove napomene i dodatne odredbe *mutatis mutandis* ugrađuju u ovaj Sporazum i postaju njegov sastavni dio.

ČLANAK 36.

Izvozne carine, porezi ili druge pristojbe

1. U interesu razvoja trgovinskog partnerstva i kako bi dodatno olakšale mogućnosti međusobnog trgovanja, stranke nastoje ne uvoditi nove carine, poreze ili druge pristojbe bilo koje vrste koje se naplaćuju na izvoz robe u drugu stranku ili u vezi s izvozom robe u drugu stranku, ili unutarnji porez ili druge pristojbe na robu izvezenu u drugu stranku koji premašuju porez ili pristojbe koji bi se naplaćivali na sličnu robu kada je namijenjena domaćoj potrošnji, ili bilo kakve druge mjere s istovjetnim učinkom.

2. Ako stranka odobri povoljniji tretman u pogledu izvoznih carina, poreza ili drugih pristojbi za svoj izvoz u treću stranu, ta strana primjenjuje isti tretman na izvoz namijenjen drugoj stranci.

2. U iznimnim okolnostima stranka može primijeniti mjeru iz stavka 1. ovog članka na drugu stranku. Stranka koja primjenjuje takvu mjeru na svojim službenim internetskim stranicama objavljuje relevantne informacije 60 dana prije stupanja takve mjere na snagu, uključujući očekivano trajanje primjene.

ČLANAK 37.

Kontrola izvoza robe s dvojnom namjenom

Stranke su suglasne da će razmjenjivati informacije i primjere dobre prakse o kontroli izvoza robe s dvojnom namjenom radi promicanja suradnje na kontrolama izvoza između Europske unije i Republike Uzbekistana.

ČLANAK 38.

Naknade i formalnosti

1. Naknade i druge pristojbe koje stranka naplaćuje na uvoz ili izvoz ili u vezi s uvozom ili izvozom robe druge stranke ograničavaju se na približni trošak pruženih usluga i ne čine neizravnu zaštitu domaće robe ili oporezivanje uvoza ili izvoza u fiskalne svrhe.

2. Svaka stranka odmah objavljuje sve naknade i pristojbe koje naplaćuje u vezi s uvozom ili izvozom u obliku koji državnim tijelima, trgovcima i drugim zainteresiranim stranama omogućuje da se o njima informiraju.

3. Nijedna stranka ne smije zahtijevati konzularne transakcije, uključujući s time povezane naknade i pristojbe, za uvoz bilo koje robe druge stranke.

ČLANAK 39.

Popravljena roba

1. Nijedna stranka ne primjenjuje carinu na robu, neovisno o njezinu podrijetlu, koja ponovno ulazi na carinsko područje te stranke nakon što je bila privremeno izvezena iz njezina carinskog područja u carinsko područje druge stranke radi popravka.

2. Stavak 1. ne primjenjuje se na robu uvezenu na carinsko skladište, u zone slobodne trgovine ili pod sličnim statusom, koja se potom izvozi radi popravka i ne uvozi se ponovno na carinsko skladište, u zone slobodne trgovine ili pod sličnim statusom.

3. Nijedna stranka ne primjenjuje carinu na robu, neovisno o njezinu podrijetlu, koja se privremeno uvozi s carinskog područja druge stranke radi popravka.

ČLANAK 40.

Privremeni uvoz robe

Stranka odobrava drugoj stranci oslobođenje od uvoznih pristojbi i carina na privremeno uvezenu robu, u slučajevima i u skladu s postupcima utvrđenima bilo kojom međunarodnom konvencijom o privremenom uvozu robe, koja je za nju obvezujuća. To se oslobođenje primjenjuje u skladu sa zakonodavstvom svake stranke.

ČLANAK 41.

Provoz

Članak V. GATT-a iz 1994. ugrađuje se u ovaj Sporazum i postaje njegov sastavni dio.

Stranke poduzimaju sve potrebne mjere za olakšavanje provoza energetske robe, u skladu s načelom slobodnog provoza i člankom 7. Ugovora o energetskoj povelji.

ČLANAK 42.

Označivanje podrijetla

1. Ako Republika Uzbekistan zahtijeva oznaku podrijetla za robu uvezenu iz Europske unije, prihvaća oznaku podrijetla „Made in EU” ili jednakovrijednu oznaku na jeziku u skladu sa zahtjevima za označivanje podrijetla Republike Uzbekistana pod uvjetima koji nisu manje povoljni od onih koji se primjenjuju na oznake podrijetla država članica Europske unije.

2. Za potrebe oznake podrijetla „Made in EU” Republika Uzbekistan tretira Europsku uniju kao jedinstveno područje.

ČLANAK 43.

Postupci izdavanja uvoznih dozvola

1. Svaka stranka donosi i provodi postupke izdavanja uvoznih dozvola u skladu s člancima od 1. do 3. Sporazuma WTO-a o postupcima izdavanja uvoznih dozvola. U tu se svrhu članci od 1. do 3. Sporazuma o postupcima izdavanja uvoznih dozvola *mutatis mutandis* ugrađuju u ovaj Sporazum i postaju njegov sastavni dio.

2. Stranka koja donese postupke izdavanja dozvola ili izmijeni postojeće postupke izdavanja dozvola o tome obavješćuje drugu stranku u roku od 90 dana od objave. Ta obavijest sadržava informacije propisane člankom 5. stavkom 2. Sporazuma o postupcima izdavanja uvoznih dozvola. Smatra se da stranka postupa u skladu s ovom odredbom ako je o relevantnom postupku izdavanja uvoznih dozvola ili njegovim izmjenama obavijestila Odbor za izdavanje uvoznih dozvola iz članka 4. Sporazuma o izdavanju uvoznih dozvola, uključujući informacije navedene u članku 5. stavku 2. tog sporazuma. Za Republiku Uzbekistan obveza obavješćivanja Odbora za izdavanje uvoznih dozvola primjenjuje se od datuma na koji Republika Uzbekistan postane članica WTO-a.

3. Na zahtjev stranke druga stranka odmah dostavlja sve relevantne informacije, uključujući informacije navedene u članku 5. stavku 2. Sporazuma o postupcima izdavanja uvoznih dozvola, o svim postupcima izdavanja uvoznih dozvola koje namjerava donijeti, koje je donijela ili koje primjenjuje, kao i o izmjenama postojećih postupaka izdavanja dozvola.

ČLANAK 44.

Postupci izdavanja izvoznih dozvola[1]

1. Svaka stranka objavljuje sve nove postupke izdavanja izvoznih dozvola ili izmjene postojećeg postupka izdavanja izvoznih dozvola u obliku koji državnim tijelima, trgovcima i drugim zainteresiranim stranama omogućuje da se o njima informiraju. Takve se informacije, kad je to izvedivo, objavljuju najkasnije 45 dana prije stupanja na snagu novog postupka izdavanja izvoznih dozvola ili izmjene postojećeg postupka izdavanja izvoznih dozvola, a u svakom slučaju najkasnije na datum na koji takav postupak ili izmjena stupi na snagu.

2. Objave postupaka izdavanja izvoznih dozvola sadržavaju sljedeće:

(a) tekstove postupaka izdavanja izvoznih dozvola ili njihove izmjene;

(b) robu koja podliježe svakom postupku izdavanja izvoznih dozvola;

(c) opis svakog postupka podnošenja zahtjeva za izvoznu dozvolu i sve kriterije koje podnositelj zahtjeva mora ispuniti kako bi imao pravo podnijeti zahtjev za izvoznu dozvolu, primjerice posjedovanje dozvole za obavljanje djelatnosti, početak ili nastavak ulaganja ili poslovanje preko određenog oblika poslovne jedinice na državnom području stranke;

(d) kontaktnu točku ili kontaktne točke od kojih zainteresirane osobe mogu dobiti dodatne informacije o uvjetima za dobivanje izvozne dozvole;

[1] Podrazumijeva se da se ničime u ovom članku od stranke ne zahtijeva da odobri izvoznu dozvolu niti sprečava stranku da ispunjava svoje obveze na temelju rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a ili multilateralnih režima neširenja oružja i mehanizama za kontrolu izvoza.

(e) upravno tijelo ili upravna tijela kojima se treba podnijeti zahtjev ili druga relevantna dokumentacija;

(f) opis svih mjera koje se provode u okviru postupka izdavanja izvoznih dozvola;

(g) razdoblje tijekom kojeg će svaki postupak izdavanja izvoznih dozvola biti na snazi, osim ako postupak ostaje na snazi do povlačenja ili revizije u novoj publikaciji;

(h) namjerava li stranka primjenjivati postupak izdavanja izvoznih dozvola za upravljanje izvoznom kvotom, ukupnu količinu i, prema potrebi, vrijednost kvote te datum otvaranja i zatvaranja kvote; i

(i) sva izuzeća ili iznimke od zahtjeva za dobivanje izvozne dozvole, na koji način zatražiti ili iskoristiti ta izuzeća ili iznimke i kriterije za njihovo odobravanje.

3. U roku od 30 dana od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma svaka stranka obavješćuje drugu stranku o svojim postojećim postupcima izdavanja izvoznih dozvola. Stranka koja donese novi postupak izdavanja izvoznih dozvola ili izmijeni postojeći postupak izdavanja izvoznih dozvola obavješćuje drugu stranku o postupku ili izmjeni u roku od 90 dana od objave. Obavijest sadržava upućivanje na izvore u kojima su objavljene informacije propisane stavkom 2. te, prema potrebi, adresu relevantnih službenih internetskih stranica.

ČLANAK 45.

Trgovina nuklearnim materijalom

Suradnja povezana s trgovinom nuklearnim materijalom uređuje se Sporazumom o suradnji u području miroljubivog korištenja nuklearne energije između Europske zajednice za atomsku energiju (Euratom) i Vlade Republike Uzbekistana od 6. listopada 2003.

POGLAVLJE 3.

MJERE ZA ZAŠTITU TRGOVINE

ČLANAK 46.

Opće odredbe

1. Sljedeći tekstovi ugrađuju se *mutatis mutandis* u ovaj Sporazum i postaju njegov sastavni dio:

(a) članak XIX. GATT-a iz 1994.;

(b) Sporazum o zaštitnim mjerama;

(c) članak VI. GATT-a iz 1994.;

(d) Antidampinški sporazum; i

(e) Sporazum o SCM-u.

2. Na odredbe ovog poglavlja ne primjenjuju se odredbe poglavlja 14. glave IV. ovog Sporazuma.

ČLANAK 47.

Transparentnost

Stranke upotrebljavaju instrumente trgovinske zaštite (antidampinške, antisubvencijske i multilateralne zaštitne mjere) u potpunosti u skladu s relevantnim zahtjevima WTO-a te na temelju pravednog i transparentnog sustava.

Multilateralne zaštitne mjere

1. Stranka koja pokreće istragu u vezi sa zaštitnim mjerama obavješćuje drugu stranku o tome pod uvjetom da potonja stranka ima znatan gospodarski interes.

2. Za potrebe ovog članka smatra se da stranka ima znatan gospodarski interes ako je bila među pet najvećih dobavljača uvezenog proizvoda tijekom trogodišnjeg razdoblja koje prethodi datumu pokretanja istrage u vezi sa zaštitnim mjerama, mjereno u apsolutnom obujmu ili vrijednosti.

3. Neovisno o stavcima 1., 2. i 4. stranka koja pokreće istragu u vezi sa zaštitnim mjerama i namjerava primijeniti zaštitne mjere dužna je na zahtjev druge stranke:

(a) odmah dostaviti drugoj stranci *ad hoc* pisanu obavijest o svim relevantnim informacijama koje su dovele do pokretanja istrage u vezi sa zaštitnim mjerama i uvođenja zaštitnih mjera, uključujući, prema potrebi, informacije o pokretanju istrage u vezi sa zaštitnim mjerama, o privremenim nalazima i konačnim nalazima istrage;

(b) te drugoj stranci ponuditi mogućnost savjetovanja.

4. Pri odabiru mjera na temelju ovog članka stranke nastoje dati prednost mjerama koje najmanje ometaju bilateralnu trgovinu.

Antidampinške i kompenzacijske mjere

5. Stranke neposredno nakon uvođenja privremenih mjera i prije konačne odluke potpuno i smisleno objavljuju sve bitne činjenice i razmatranja koji čine temelj za odluku o primjeni mjera, ne dovodeći u pitanje članak 6.5. Antidampinškog sporazuma i članak 12.4. Sporazuma o SCM-u. Informacije se objavljuju u pisanom obliku, a zainteresiranim stranama daje se dovoljno vremena da iznesu primjedbe o tim bitnim činjenicama i razmatranjima.

6. Svakoj zainteresiranoj strani daje se mogućnost da bude saslušana kako bi izrazila svoja stajališta tijekom antidampinških i antisubvencijskih ispitnih postupaka, pod uvjetom da se time nepotrebno ne odgađa provođenje ispitnih postupaka.

ČLANAK 48.

Uzimanje u obzir javnog interesa

Tijekom ispitnog postupka u vezi s antidampinškim i kompenzacijskim pristojbama domaća industrija, potrošači, korisnici i uvoznici imaju pravo dostaviti relevantne informacije i podatke koje će istražna tijela razmotriti u skladu s relevantnim domaćim postupovnim pravilima.

Pravilo niže pristojbe

Ako stranka odluči uvesti antidampinšku pristojbu, iznos takve pristojbe ne smije biti viši od dampinške marže, ali može u načelu biti niži od te marže ako bi takva niža pristojba bila dostatna za uklanjanje štete nanesene domaćoj industriji.

POGLAVLJE 4.

CARINA

ČLANAK 49.

Carinska suradnja

1. Stranke jačaju suradnju u području carine kako bi osigurale transparentno trgovinsko okruženje, olakšale trgovinu, poboljšale sigurnost lanca opskrbe, promicale zaštitu potrošača, zaustavile tokove robe kojom se povređuju prava intelektualnog vlasništva i kako bi se borile protiv krijumčarenja i drugih povreda carinskog zakonodavstva.

2. U svrhu provedbe ciljeva iz stavka 1. ovog članka i u granicama raspoloživih resursa stranke surađuju, među ostalim, radi:

(a) poboljšanja carinskog zakonodavstva te usklađivanja i pojednostavnjenja carinskih postupaka, u skladu s međunarodnim konvencijama i normama primjenjivima u području carina i olakšavanja trgovine, uključujući one koje su razvile Europska unija (uključujući carinske sheme), WTO i Svjetska carinska organizacija (posebno Revidiranu konvenciju iz Kyota);

(b) uspostave modernih carinskih sustava, uključujući moderne tehnologije za carinjenje; odredbe za ovlaštene gospodarske subjekte; automatske analize i kontrole koje su utemeljene na riziku; pojednostavnjene postupke puštanja robe u promet; kontrole nakon carinjenja; transparentno određivanje carinske vrijednosti i odredbe za partnerstvo između carinskih tijela i poduzeća;

(c) poticanja najviših standarda integriteta u području carine, posebno na granici, primjenom mjera koje odražavaju načela utvrđena u Deklaraciji iz Arushe Svjetske carinske organizacije;

(d) razmjene primjera najbolje prakse i osiguravanja osposobljavanja i tehničke podrške za planiranje i izgradnju kapaciteta te za osiguravanje najviših standarda integriteta;

(e) razmjene, prema potrebi, relevantnih informacija i podataka uz poštovanje pravila stranaka o povjerljivosti informacija i zaštiti osobnih podataka;

(f) sudjelovanja u koordiniranim carinskim aktivnostima između carinskih tijela stranaka;

(g) uspostave, kada je to relevantno i primjereno, uzajamnog priznavanja programa ovlaštenih gospodarskih subjekata i carinskih kontrola, uključujući jednakovrijedne mjere za olakšavanje trgovine;

(h) pronalaženja, kada je to relevantno i primjereno, mogućnosti međusobnog povezivanja predmetnih sustava carinskog provoza.

ČLANAK 50.

Uzajamna administrativna pomoć

Stranke jedna drugoj pružaju uzajamnu administrativnu pomoć u carinskim pitanjima u skladu s Protokolom I.

ČLANAK 51.

Određivanje carinske vrijednosti

Sporazumom o provedbi članka VII. GATT-a iz 1994. iz Priloga 1.A Sporazumu o WTO-u uređuje se carinska vrijednost robe u trgovini između stranaka i on se *mutatis mutandis* ugrađuje u ovaj Sporazum i postaje njegov sastavni dio.

POGLAVLJE 5.

TEHNIČKE PREPREKE U TRGOVINI

ČLANAK 52.

Cilj

Cilj je ovog poglavlja olakšati trgovinu robom između stranaka sprečavanjem, utvrđivanjem i uklanjanjem nepotrebnih tehničkih prepreka u trgovini.

ČLANAK 53.

Područje primjene

1. Ovo poglavlje primjenjuje se na pripremu, donošenje i primjenu svih normi, tehničkih propisa i postupaka ocjene sukladnosti kako su definirani u Sporazumu o TBT-u, a koji mogu utjecati na trgovinu robom između stranaka.

2. Neovisno o stavku 1., ovo se poglavlje ne primjenjuje na:

(a) nabavne specifikacije koje vladina tijela pripremaju za potrebe proizvodnje ili potrošnje tih tijela; ili

(b) sanitarne i fitosanitarne mjere iz Priloga A Sporazumu o SPS-u, koje su obuhvaćene poglavljem 6.

ČLANAK 54.

Odnos prema Sporazumu o TBT-u

1. Članci od 2.1. do 2.8., 2.11., 2.12., 3.1., 3.4., 3.5., 4., od 5.1. do 5.5., 5.8., 5.9., 6., 7.1., 7.4., 7.5., 8., 9. i prilozi 1. i 3. Sporazumu o TBT-u ugrađuju se u ovaj Sporazum i postaju njegov sastavni dio.

2. Republika Uzbekistan mora dovršiti postupak približavanja svojeg normizacijskog sustava Sporazumu o TBT-u, posebno Kodeksu dobre prakse, uključujući dobrovoljnu prirodu normi kako je utvrđeno Sporazumom o TBT-u, u roku od pet godina od stupanja na snagu ovog Sporazuma.

3. Upućivanja na „ovaj Sporazum” u Sporazumu o TBT-u, kako je ugrađen u ovaj Sporazum, tumače se, prema potrebi, kao upućivanja na ovaj Sporazum između Europske unije i Republike Uzbekistana.

4. Pojam „članice” u odredbama Sporazuma o TBT-u koje su ugrađene u ovaj Sporazum znači stranke ovog Sporazuma.

ČLANAK 55.

Tehnički propisi

1. Svaka stranka, u skladu sa svojim pravilima i postupcima, provodi procjenu regulatornog učinka planiranih tehničkih propisa.

2. Svaka stranka procjenjuje raspoložive regulatorne i neregulatorne alternative predloženom tehničkom propisu kojima se mogu ostvariti legitimni ciljevi stranke u skladu s člankom 2.2. Sporazuma o TBT-u.

3. Svaka stranka koristi relevantne međunarodne norme kao osnovu za svoje tehničke propise, osim ako stranka koja izrađuje tehničke propise može dokazati da bi takve međunarodne norme bile nedjelotvorna ili neprikladna sredstva za ostvarenje postavljenih legitimnih ciljeva.

4. Međunarodne norme koje su razvile organizacije navedene u Prilogu 5.-A smatraju se relevantnim međunarodnim normama u smislu članka 2., članka 5. i Priloga 3. Sporazumu o TBT-u pod uvjetom da su te organizacije pri tom razvoju poštovale načela i postupke utvrđene u Odluci Odbora WTO-a za tehničke prepreke trgovini o načelima za razvoj međunarodnih normi, smjernica i preporuka u vezi s člankom 2., člankom 5. i Prilogom 3. Sporazumu o TBT-u.

5. Na zahtjev bilo koje stranke Odbor za suradnju razmatra ažuriranje popisa iz Priloga 5-A.

6. Ako stranka svoje tehničke propise nije donijela na temelju međunarodnih normi, na zahtjev druge stranke navodi sva bitna odstupanja od relevantnih međunarodnih normi i objašnjava razloge zbog kojih se te norme smatraju neprikladnima ili nedjelotvornima za postavljeni cilj te dostavlja znanstvene ili tehničke dokaze na kojima se temelji takva ocjena.

7. Uz članke 2.3. i 2.4. Sporazuma o TBT-u, svaka stranka preispituje svoje tehničke propise kako bi povećala usklađenost tih propisa s relevantnim međunarodnim normama, uzimajući u obzir, među ostalim, svaku promjenu relevantnih međunarodnih normi ili svaku promjenu okolnosti koje su dovele do odstupanja od tih relevantnih međunarodnih normi.

8. Pri izradi tehničkih propisa koji mogu imati znatan utjecaj na trgovinu svaka stranka, u skladu sa svojim pravilima i postupcima, omogućuje postupke putem kojih osobe stranaka mogu iznijeti svoje stavove u okviru javnog savjetovanja, osim ako dođe ili postoji opasnost da će doći do hitnih problema povezanih sa sigurnošću, zdravljem, zaštitom okoliša ili nacionalnom sigurnošću. Svaka stranka omogućuje osobama druge stranke sudjelovanje u takvom savjetovanju pod uvjetima koji nisu manje povoljni od onih koje primjenjuje na vlastite osobe te objavljuje rezultate tog postupka savjetovanja.

ČLANAK 56.

Norme

1. Radi što opsežnijeg usklađivanja normi, svaka stranka potiče normizacijska tijela na svojem državnom području te regionalna normizacijska tijela, čiji su članovi stranka ili normizacijska tijela s njezina državnog područja, na:

(a) sudjelovanje, u okviru svojih resursa, u radu relevantnih međunarodnih normizacijskih tijela na pripremi međunarodnih normi;

(b) upotrebu relevantnih međunarodnih normi kao temelja normi koje razvijaju, osim kad bi te međunarodne norme bile nedjelotvorne ili neprikladne, na primjer zbog nedovoljne razine zaštite ljudskog života i zdravlja ili temeljnih klimatskih ili geografskih čimbenika ili temeljnih tehnoloških problema;

(c) izbjegavanje udvostručavanja ili preklapanja s radom međunarodnih normizacijskih tijela;

(d) preispitivanje, u redovitim vremenskim razmacima, nacionalnih i regionalnih normi čija osnova nisu relevantne međunarodne norme kako bi se povećala njihova usklađenost s odgovarajućim međunarodnim normama;

(e) suradnju s relevantnim normizacijskim tijelima druge stranke u međunarodnim aktivnostima normizacije. Ta se suradnja može odvijati u međunarodnim normizacijskim tijelima ili na regionalnoj razini; i

(f) poticanje bilateralne suradnje između njih i normizacijskih tijela druge stranke.

2. Stranke bi trebale razmjenjivati informacije o:

(a) svojoj upotrebi normi kao potpore tehničkim propisima;

(b) svojim postupcima normizacije i o mjeri u kojoj se koristili međunarodne, regionalne ili podregionalne norme kao temelj za svoje nacionalne norme.

3. Ako su norme postale obvezne uključivanjem u nacrt tehničkog propisa ili u postupak ocjenjivanja sukladnosti odnosno upućivanjem u tom nacrtu ili postupku, moraju se ispuniti obveze u pogledu transparentnosti utvrđene u članku 59. ovog Sporazuma.

ČLANAK 57.

Ocjenjivanje sukladnosti

1. Odredbe iz članka 55. koje se odnose na pripremu, donošenje i primjenu tehničkih propisa primjenjuju se *mutatis mutandis* na postupke ocjenjivanja sukladnosti.

2. Ako zahtijeva ocjenjivanje sukladnosti kao pozitivno jamstvo da je proizvod u skladu s tehničkim propisom, stranka:

(a) odabire postupke ocjenjivanja sukladnosti razmjerne uključenim rizicima kako je utvrđeno na temelju procjene rizika;

(b) razmatra korištenje izjave dobavljača o sukladnosti, tj. izjave o sukladnosti koju izdaje proizvođač na svoju vlastitu odgovornost i isključujući obvezno ocjenjivanje koje provodi treća strana, kao jamstva sukladnosti odnosno kao jedan od načina za dokazivanje sukladnosti s tehničkim propisima; i

(c) drugoj stranci na zahtjev dostavlja informacije o kriterijima koji se upotrebljavaju za odabir postupaka ocjenjivanja sukladnosti za određene proizvode.

3. Ako zahtijeva ocjenu sukladnosti od treće strane kao pozitivno jamstvo da je proizvod u skladu s tehničkim propisom, a za tu zadaću nije predvidjela državno tijelo kako je navedeno u stavku 5., stranka:

(a) po mogućnosti koristi akreditacije za kvalificiranje tijela za ocjenjivanje sukladnosti;

(b) na najbolji način koristi međunarodne norme za akreditaciju i ocjenjivanje sukladnosti, kao i međunarodne sporazume koji uključuju akreditacijska tijela stranaka, na primjer putem mehanizama Međunarodne organizacije za akreditaciju laboratorija (ILAC) i Međunarodnog akreditacijskog foruma (IAF);

(c) pridružuje se ili potiče svoja tijela za ocjenjivanje sukladnosti da se pridruže, prema potrebi, svim funkcionalnim međunarodnim sporazumima ili dogovorima za usklađivanje ili olakšavanje prihvaćanja rezultata ocjenjivanja sukladnosti;

(d) osigurava da gospodarski subjekti mogu birati između tijela za ocjenjivanje sukladnosti koja su tijela stranke odredila za određeni proizvod ili skup proizvoda;

(e) osigurava da su tijela za ocjenjivanje sukladnosti neovisna o proizvođačima, uvoznicima i gospodarskim subjektima općenito te da među akreditacijskim tijelima i tijelima za ocjenjivanje sukladnosti ne postoji sukob interesa;

(f) omogućuje tijelima za ocjenjivanje sukladnosti da podugovaraju ispitivanja ili inspekcije povezane s ocjenjivanjem sukladnosti, uključujući podugovaranje podizvođačima sa sjedištem na državnom području druge stranke. Ova točka ne smije se tumačiti na način da se stranci zabranjuje da od podizvođača zahtijeva da ispune iste zahtjeve koje tijelo za ocjenjivanje sukladnosti s kojim je sklopilo ugovor moralo ispuniti kako bi samo provelo ugovorena ispitivanja ili inspekciju; i

(g) na jednoj internetskoj stranici objavljuje popis tijela koja je imenovala za obavljanje takvog ocjenjivanja sukladnosti i bitne informacije o tome što je obuhvaćeno imenovanjem svakog takvog tijela.

4. Ništa u ovom članku ne sprečava stranku da zahtijeva da ocjenjivanje sukladnosti za određene proizvode obavljaju njezina određena državna tijela. U tim slučajevima stranka:

(a) ograničava naknade za ocjenjivanje sukladnosti na približan trošak pruženih usluga i, na zahtjev podnositelja zahtjeva za ocjenjivanje sukladnosti, objašnjava na koji su način naknade koje naplaćuje za to ocjenjivanje sukladnosti ograničene na približan trošak pruženih usluga; i

(b) javno objavljuje naknade za ocjenjivanje sukladnosti.

5. Neovisno o odredbama stavaka od 2. do 4., stranke prihvaćaju izjavu dobavljača o sukladnosti kao dokaz sukladnosti s postojećim tehničkim propisima za područja navedena u Prilogu 5-B. i u skladu s načinima navedenima u tom prilogu.

ČLANAK 58.

Suradnja u području tehničkih prepreka u trgovini

1. Stranke jačaju suradnju u pogledu normi, tehničkih propisa, mjeriteljstva, nadzora tržišta, akreditiranja i postupaka ocjenjivanja sukladnosti radi poboljšavanja uzajamnog razumijevanja njihovih sustava i olakšavanja pristupa njihovim tržištima. U tu svrhu stranke nastoje utvrditi i razviti mehanizme i inicijative za regulatornu suradnju prikladne za određena pitanja ili sektore, uključujući:

(a) razmjenu informacija i iskustava o pripremi i primjeni njihovih tehničkih propisa i postupaka ocjenjivanja sukladnosti;

(b) rad usmjeren prema mogućnosti približavanja ili usklađivanja tehničkih zahtjeva i postupaka ocjenjivanja sukladnosti;

(c) poticanje suradnje između njihovih tijela nadležnih za mjeriteljstvo, normizaciju, ocjenjivanje sukladnosti i akreditaciju; i

(d) razmjenu informacija o razvoju relevantnih regionalnih i multilateralnih foruma povezanih s normama, tehničkim propisima, postupcima ocjenjivanja sukladnosti i akreditacijom.

2. Kako bi promicale međusobnu trgovinu, stranke:

(a) nastoje smanjiti razlike koje među njima postoje u području tehničkih propisa, mjeriteljstva, normizacije, nadzora tržišta, akreditiranja i postupaka ocjenjivanja sukladnosti, među ostalim poticanjem upotrebe relevantnih međunarodno usuglašenih instrumenata;

(b) promiču, u skladu s međunarodnim pravilima, upotrebu akreditacije kao potpore ocjenjivanju tehničke stručnosti tijela za ocjenjivanje sukladnosti i njihovih aktivnosti; i

(c) promiču sudjelovanje i, ako je moguće, članstvo Republike Uzbekistana i njezinih relevantnih nacionalnih tijela u europskim i međunarodnim organizacijama čija se djelatnost odnosi na norme, ocjenjivanje sukladnosti, akreditaciju, mjeriteljstvo i povezane funkcije.

3. Stranke nastoje uspostaviti i održavati postupak kojim se može postići postupno usklađivanje tehničkih propisa, normi i postupaka ocjenjivanja sukladnosti Republike Uzbekistana s onima Europske unije.

4. Za područja u kojima je usklađivanje postignuto, stranke mogu razmotriti da u pregovorima dogovore sporazume o ocjenjivanju sukladnosti i prihvaćanju industrijskih proizvoda.

ČLANAK 59.

Transparentnost

1. Pri izradi tehničkih propisa koji mogu imati znatan utjecaj na trgovinu svaka stranka drugoj stranci stavlja na raspolaganje rok od najmanje 60 dana od objave predloženih tehničkih propisa i postupaka ocjenjivanja sukladnosti za dostavu pisanih primjedbi, osim ako dođe ili postoji opasnost da će doći do hitnih problema povezanih sa sigurnošću, zdravljem, zaštitom okoliša ili nacionalnom sigurnošću. Stranka na odgovarajući način razmatra sve razumne zahtjeve za produljenje roka za dostavljanje primjedbi.

2. Ako stranka primi pisane primjedbe od druge stranke o predloženom tehničkom propisu ili postupku ocjenjivanja sukladnosti, ona:

(a) na zahtjev druge stranke, raspravlja o pisanim primjedbama uz sudjelovanje svojeg nadležnog regulatornog tijela u vrijeme kad ih je moguće uzeti u obzir; i

(b) pisanim putem odgovara na primjedbe najkasnije na dan objave tog tehničkog propisa ili postupka ocjenjivanja sukladnosti.

3. Svaka stranka na zahtjev druge stranke dostavlja informacije o ciljevima, pravnoj osnovi i obrazloženju tehničkog propisa ili postupka ocjenjivanja sukladnosti koji je donijela ili čije donošenje je predložila.

4. Svaka stranka osigurava da se tehnički propisi i postupci ocjenjivanja sukladnosti koje je donijela objave na internetskim stranicama kojima se može besplatno pristupiti.

5. Svaka stranka dostavlja informacije o donošenju i stupanju na snagu tehničkog propisa ili postupka ocjenjivanja sukladnosti i doneseni konačni tekst.

6. Svaka stranka utvrđuje razuman rok od objave tehničkih propisa do njihova stupanja na snagu kako bi se gospodarski subjekti druge stranke imali vremena prilagoditi. Izraz „razuman rok” znači razdoblje od najmanje šest mjeseci, osim ako se na taj način ne bi mogli učinkovito ostvariti legitimni ciljevi koji se žele postići.

ČLANAK 60.

Obilježavanje i označivanje

1. Stranke potvrđuju da će njihovi tehnički propisi koji uključuju ili se odnose isključivo na obilježavanje ili označivanje biti u skladu s načelima iz članka 2.2. Sporazuma o TBT-u.

2. Ako stranka zahtijeva obvezno obilježavanje ili označivanje proizvoda:

(a) zahtijeva samo informacije koje su relevantne za potrošače ili korisnike proizvoda ili u kojima se navodi sukladnost proizvoda s obveznim tehničkim zahtjevima;

(b) ne zahtijeva prethodno odobrenje, registraciju ili certifikaciju etiketa ili oznaka proizvoda, kao ni bilo kakvu isplatu naknade, kao preduvjet za stavljanje na tržište proizvoda koji na drugi način ispunjavaju njezine obvezne tehničke zahtjeve, osim ako je to potrebno s obzirom na legitimne ciljeve iz članka 2.2. Sporazuma o TBT-u;

(c) kad se zahtijeva da gospodarski subjekti koriste jedinstveni identifikacijski broj, izdaje takav broj gospodarskim subjektima druge stranke bez nepotrebne odgode i na nediskriminirajućoj osnovi;

(d) pod uvjetom da elementi navedeni u nastavku nisu obmanjujući, proturječni ili zbunjujući u odnosu na informacije koje se zahtijevaju u stranci koja uvozi robu, ta stranka dopušta:

i. informacije na drugim jezicima uz jezik koji se zahtijeva u stranci uvoznici robe;

ii. međunarodno prihvaćene nomenklature, piktograme, simbole ili grafičke prikaze; i

iii. dodatne informacije uz one koje se zahtijevaju u stranci uvoznici robe;

(e) prihvaća da se dodatno označivanje ili ispravci označivanja odvijaju u carinskim skladištima ili drugim za to određenim područjima u zemlji uvoza, osim ako se takvo označivanje zbog javnog zdravlja i sigurnosti zahtijeva zakonodavstvom stranaka; i

(f) nastoji prihvatiti etikete koje se mogu staviti na postojeće etikete ili oznake, ili informacije za označivanje koje se nalaze u popratnoj dokumentaciji umjesto da su fizički pričvršćene na proizvod.

3. Stavak 2. točka (e) primjenjuje se do dana pristupanja Republike Uzbekistana WTO-u.

ČLANAK 61.

Suradnja u području nadzora tržišta te sigurnosti i sukladnosti neprehrambenih proizvoda

1. Stranke prepoznaju važnost suradnje u području nadzora tržišta te sigurnosti i sukladnosti neprehrambenih proizvoda za olakšavanje trgovine i zaštitu potrošača i drugih korisnika, kao i važnost izgradnje uzajamnog povjerenja na temelju razmjene informacija.

2. Kako bi se zajamčilo neovisno i nepristrano funkcioniranje nadzora tržišta, stranke osiguravaju sljedeće:

(a) odvojenost funkcija nadzora tržišta od funkcija ocjenjivanja sukladnosti; i

(b) nepostojanje interesa koji bi utjecao na nepristranost tijelâ za nadzor tržišta pri kontroli ili nadzoru gospodarskih subjekata.

3. Stranke mogu surađivati i razmjenjivati informacije u području nadzora tržišta te sigurnosti i sukladnosti neprehrambenih proizvoda, što posebno može obuhvaćati sljedeće:

(a) aktivnosti i mjere u području nadzora tržišta i izvršenja;

(b) metode procjene rizika i ispitivanja proizvoda;

(c) koordinirane opozive proizvoda ili druge slične mjere;

(d) znanstvena, tehnička i regulatorna pitanja usmjerena na poboljšanje sukladnosti i sigurnosti neprehrambenih proizvoda;

(e) novonastala pitanja važna za zdravlje i sigurnost;

(f) aktivnosti povezane s normizacijom; i

(g) razmjenu dužnosnika.

4. Europska unija može Republici Uzbekistanu dostavljati odabrane informacije iz svojeg sustava brzog uzbunjivanja o potrošačkim proizvodima iz Direktive 2001/95/EZ Europskog parlamenta i Vijeća1 ili njezina sljednika, a Republika Uzbekistan može Europskoj uniji dostavljati relevantne informacije o sigurnosti neprehrambenih potrošačkih proizvoda te o poduzetim preventivnim, restriktivnim i korektivnim mjerama u pogledu potrošačkih proizvoda, kako je navedeno u relevantnom zakonodavstvu Republike Uzbekistana. Ta se razmjena informacija može odvijati u obliku:

(a) *ad hoc* razmjene, u propisno opravdanim slučajevima, ne uključujući osobne podatke; ili

(b) sustavne razmjene na temelju dogovora koji može uspostaviti Odbor za suradnju iz Priloga 5.-C.

5. Odbor za suradnju može, u skladu s Prilogom 5.-D., uspostaviti dogovor o redovitoj razmjeni informacija, među ostalim elektroničkim putem, o mjerama poduzetima u pogledu nesukladnih neprehrambenih proizvoda koji nisu obuhvaćeni stavkom 4.

6. Stranke koriste informacije dobivene na temelju stavaka 3., 4. i 5. isključivo u svrhu zaštite potrošača, zdravlja, sigurnosti ili okoliša.

---

1 Direktiva 2001/95/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 3. prosinca 2001. o općoj sigurnosti proizvoda (SL EU L 11, 15.1.2002., str. 4.).

7. Svaka stranka s informacijama dobivenima na temelju stavaka 3., 4. i 5. postupa kao s povjerljivim informacijama.

8. U dogovorima iz stavaka 4. i 5. navode se vrsta informacija koje će se razmjenjivati, načini razmjene te primjena pravila o povjerljivosti i zaštiti osobnih podataka. Odbor za suradnju ovlašten je donositi odluke kako bi odredio ili izmijenio dogovore utvrđene u prilozima 5.-C i 5.-D.

9. Za potrebe ovog poglavlja „nadzor tržišta” znači aktivnosti koje provode i mjere koje poduzimaju javna tijela, uključujući one koje se poduzimaju u suradnji s gospodarskim subjektima, na temelju postupaka stranke kako bi se toj stranci omogućilo da prati ili rješava pitanja sukladnosti ili sigurnosti proizvoda u skladu sa zahtjevima utvrđenima u njezinim zakonima i drugim propisima. Za Uzbekistan gospodarski subjekt znači proizvođač, ovlašteni zastupnik, uvoznik ili prodavatelj.

ČLANAK 62.

Tehničke rasprave i savjetovanja

1. Svaka stranka može zatražiti raspravu o bilo kojem nacrtu ili predloženom tehničkom propisu ili postupku ocjenjivanja sukladnosti druge stranke za koji smatra da bi mogao znatno negativno utjecati na trgovinu između stranaka. Taj se zahtjev podnosi u pisanom obliku, a u njemu se navode:

(a) mjera o kojoj je riječ;

(b) odredbe ovog poglavlja na koje se odnose sporna pitanja; i

(c) razlozi za zahtjev, uključujući opis spornih pitanja stranke koja podnosi zahtjev u vezi s mjerom.

2. Stranka dostavlja zahtjev koordinatoru druge stranke za poglavlje o tehničkim preprekama u trgovini određenom na temelju članka 63.

3. Stranke se na zahtjev bilo koje stranke sastaju, osobno ili putem videokonferencije ili telekonferencije, radi rasprave o pitanjima iznesenima u zahtjevu u roku od 60 dana od datuma podnošenja zahtjeva, pri čemu nastoje što brže pronaći rješenje. Ako stranka koja je podnijela zahtjev smatra da je riječ o hitnom pitanju, može zatražiti da se sastanak održi u kraćem roku. U takvim slučajevima stranka koja prima zahtjev dužna ga je na odgovarajući način razmotriti.

4. Stranka može zahtijevati savjetovanje s drugom strankom o svim pitanjima koja se pojave u okviru ovog poglavlja dostavljanjem pisanog zahtjeva koordinatoru za poglavlje druge stranke. Stranke poduzimaju sve što mogu kako bi to pitanje riješile na obostrano zadovoljavajući način.

5. Ovim člankom ne dovode se u pitanje prava i obveze stranaka na temelju poglavlja 14.

ČLANAK 63.

Koordinator za poglavlja o tehničkim preprekama u trgovini

1. Svaka stranka imenuje koordinatora za poglavlje o tehničkim preprekama u trgovini i obavješćuje drugu stranku o podacima za kontakt tog koordinatora i o svim njihovim promjenama. Koordinatori za poglavlje o tehničkim preprekama u trgovini zajedno rade na olakšavanju provedbe ovog poglavlja i suradnje među strankama u svim pitanjima koja se odnose na Sporazum o TBT-u.

2. Funkcije svakog koordinatora za poglavlje o tehničkim preprekama u trgovini uključuju:

(a) praćenje provedbe ovog poglavlja i upravljanja njime, uključujući sva pitanja povezana s razvojem, donošenjem, primjenom ili provedbom tehničkih propisa, normi i postupaka ocjenjivanja sukladnosti;

(b) komunikaciju s koordinatorom za poglavlje o tehničkim preprekama u trgovini druge stranke o inicijativama koje su stranke poduzele za jačanje suradnje usmjerene na razvoj i poboljšanje normi, tehničkih propisa i postupaka ocjenjivanja sukladnosti;

(c) odgovarajuću organizaciju uspostave tehničkih rasprava u skladu s člankom 62.; i

(d) razmjenu informacija o promjenama u nevladinim, regionalnim i multilateralnim forumima povezanima s normama, tehničkim propisima i postupcima ocjenjivanja sukladnosti.

3. Koordinatori za poglavlje o tehničkim preprekama u trgovini međusobno komuniciraju na bilo koji dogovoreni način koji je prikladan za obavljanje njihovih funkcija.

ČLANAK 64.

Prijelazno razdoblje

U odnosu na Republiku Uzbekistan, članak 55. stavci 3., 6. i 7., članak 56. stavak 1. točke (b) i (c), članak 57. stavak 3. točke (b) i (d), članak 57. stavak 5. te Prilog 5.-B primjenjuju se pet godina nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

POGLAVLJE 6.

SANITARNA I FITOSANITARNA PITANJA

ČLANAK 65.

Ciljevi

Cilj je ovog poglavlja utvrditi načela koja se primjenjuju na sanitarne i fitosanitarne mjere, kako su definirane u Sporazumu WTO-a o SPS-u, uključujući zdravlje životinja i bilja te sigurnost hrane, u trgovini između stranaka, kao i na suradnju u području dobrobiti životinja, antimikrobne otpornosti i održivih prehrambenih sustava. Stranke primjenjuju načela utvrđena u ovom poglavlju na način kojim se olakšava trgovina i izbjegava stvaranje neopravdanih prepreka trgovini među njima uz istodobno očuvanje razine zaštite života ili zdravlja ljudi, životinja ili bilja u svakoj stranci.

ČLANAK 66.

Načela

1. Stranke osiguravaju da se sanitarne i fitosanitarne mjere razvijaju i primjenjuju na temelju načela proporcionalnosti, transparentnosti, nediskriminacije i znanstvene opravdanosti te uzimajući u obzir međunarodne standarde (Međunarodna konvencija o zaštiti bilja, potpisana u Rimu 6. prosinca 1951. (dalje u tekstu „IPPC”), Svjetska organizacija za zdravlje životinja (dalje u tekstu „OIE”) i Komisija za Codex Alimentarius (dalje u tekstu „Codex Alimentarius”).

2. Svaka stranka osigurava da se njezinim sanitarnim i fitosanitarnim mjerama ne uspostavlja samovoljna ili neopravdana diskriminacija između njezina državnog područja i državnog područja druge stranke ako vladaju identični ili slični uvjeti. Sanitarne i fitosanitarne mjere ne primjenjuju se na način koji bi činio prikriveno ograničavanje trgovine.

3. Stranke osiguravaju da se sanitarne i fitosanitarne mjere, postupci ili kontrole pravilno provode te da se zahtjevi za informacije koje dostavi nadležno tijelo druge stranke rješavaju bez nepotrebne odgode i na način koji nije manje povoljan za uvezene proizvode u usporedbi s istim domaćim proizvodima.

ČLANAK 67.

Zahtjevi u pogledu uvoza i službeni sanitarni i fitosanitarni certifikati

1. Zahtjevi u pogledu uvoza svake stranke temelje se na načelima Codexa Alimentariusa, OIE-a i IPPC-a te njihovim relevantnim normama, osim ako su zahtjevi u pogledu uvoza potkrijepljeni znanstveno utemeljenom procjenom rizika provedenom u skladu s primjenjivim međunarodnim pravilima predviđenima Sporazumom o SPS-u.

2. Zahtjevi u pogledu uvoza stranke uvoznice primjenjuju se na cijelom državnom području stranke izvoznice, kao i službeni sanitarni i fitosanitarni certifikati koji mogu biti potrebni za trgovinu poljoprivrednim proizvodima između stranaka, što uključuje bilje i biljne proizvode, u skladu s člankom 69.

3. Za potrebe ovog poglavlja službeni sanitarni i fitosanitarni certifikati definiraju se kao dokumenti koje izdaje stranka izvoznica, a kojima se jamči da su ispunjeni navedeni zahtjevi u pogledu uvoza utvrđeni zakonodavstvom stranke uvoznice u pogledu proizvoda na koje se odnose.

ČLANAK 68.

Istovjetnost

1. Na zahtjev stranke izvoznice i ovisno o zadovoljavajućoj ocjeni stranke uvoznice, stranke priznaju istovjetnost, u skladu s relevantnim međunarodnim postupcima, određene mjere ili skupine mjera ili sustava koji se primjenjuju općenito ili na određeni sektor ili dio sektora.

2. Priznavanje istovjetnosti utvrđuje Odbor za suradnju i navodi se u Prilogu 6.

ČLANAK 69.

Mjere povezane sa zdravljem životinja i bilja

1. Stranke priznaju koncept područja slobodnih od štetnih organizama ili bolesti te područja s niskom stopom pojavnosti štetnih organizama ili bolesti u skladu sa Sporazumom o SPS-u i relevantnim normama, smjernicama ili preporukama Codexa, OIE-a i IPPC-a.

2. Pri utvrđivanju područjâ slobodnih od štetnih organizama ili bolesti te područjâ s niskom stopom pojavnosti štetnih organizama ili bolesti stranke uzimaju u obzir čimbenike kao što su zemljopisni položaj, ekosustavi, epidemiološki nadzor te djelotvornost sanitarnih ili fitosanitarnih kontrola u takvim područjima.

3. Stranka uvoznica donosi svoje sanitarne i fitosanitarne mjere koje se primjenjuju na stranku izvoznicu čije je državno područje zahvaćeno štetnim organizmima ili bolešću na temelju odluke o utvrđivanju zona koju je donijela stranka izvoznica, pod uvjetom da se stranki uvoznici jamči da će se postići odgovarajuća razina zaštite.

ČLANAK 70.

Inspekcije i revizije

1. Inspekcije i revizije koje je provela stranka uvoznica na državnom području stranke izvoznice kako bi evaluirala njezine sustave inspekcije i certificiranja obavljaju se u skladu s relevantnim normama, smjernicama i preporukama IPCC-a, OIE-a i Codex Alimentariusa. Dodatne inspekcije koje su dio revizije sustava inspekcije i certificiranja mogu se u bilo kojem trenutku usmjeriti na određena izvozna postrojenja i proizvođače.

2. Ako je stranka uvoznica zadovoljna rezultatima prethodno navedenih inspekcija i revizija te vodi popis odobrenih objekata ili postrojenja za uvoz životinja ili proizvoda životinjskog podrijetla, ona odobrava objekte koji se nalaze na državnom području stranke izvoznice bez prethodne inspekcije, ako je stranka izvoznica to zatražila, uz odgovarajuća jamstva koja je utvrdila stranka uvoznica.

3. Svaka stranka svoje prihvaćanje jamstava temelji na:

(a) ocjeni službenog nadležnog tijela i njegovoj sposobnosti kontrole izvoznih objekata;

(b) pisanom jamstvu nadležnog tijela o sukladnosti s minimalnim zahtjevima stranke uvoznice.

4. Kad god je to moguće, stranka uvoznica obavješćuje drugu stranku o nesukladnoj robi i o razlogu nesukladnosti te joj dostavlja sve relevantne informacije o razlozima nesukladnosti.

5. Troškove inspekcija i revizija snosi stranka koja provodi revizije i inspekcije u skladu sa svojim unutarnjim postupcima.

ČLANAK 71.

Uvozne kontrole i naknade

1. Ako se uvoznim kontrolama utvrdi nesukladnost s odgovarajućim zahtjevima u pogledu uvoza, mjere koje stranka uvoznica poduzima moraju se temeljiti na procjeni uključenog rizika i ne smiju ograničavati trgovinu više nego što je potrebno za postizanje odgovarajuće razine sanitarne ili fitosanitarne zaštite stranke uvoznice.

2. Kada je to moguće, stranka uvoznica obavješćuje uvoznika ili njegova predstavnika o nesukladnoj pošiljci i o razlogu nesukladnosti te mu daje priliku za preispitivanje odluke. Stranka uvoznica uzima u obzir sve relevantne informacije dostavljene za pomoć u preispitivanju odluke.

3. Stranka može naplaćivati naknade za troškove provođenja graničnih kontrola, koje ne smiju premašivati povrat troškova.

ČLANAK 72.

Razmjena informacija i suradnja

1. Stranke raspravljaju o postojećim sanitarnim i fitosanitarnim mjerama i mjerama za dobrobit životinja i o njihovu razvoju i provedbi te razmjenjuju informacije o tome. U okviru tih rasprava i razmjena informacija uzimaju se, prema potrebi, u obzir Sporazum o SPS-u i norme, smjernice i preporuke IPPC-a, OIE-a i Codex Alimentariusa.

2. Stranke surađuju u pitanjima koja se odnose na sigurnost hrane, zdravlje životinja, dobrobit životinja, zdravlje bilja i antimikrobnu otpornost na način da razmjenjuju informacije, stručno znanje i iskustvo radi jačanja kapaciteta u tim područjima. Takva suradnja može uključivati tehničku pomoć. Posebna pozornost posvetit će se otkrivanju i kontroli bolesti životinja i bilja te poboljšanju sustavâ analize rizika. Odbor za suradnju može u tu svrhu donijeti program tehničke pomoći.

3. Stranke na zahtjev jedne od stranaka pravovremeno uspostavljaju dijalog o pitanjima sanitarnih i fitosanitarnih mjera kako bi razmotrile pitanja povezana s tim mjerama i druga hitna pitanja obuhvaćena ovim poglavljem. Odbor za suradnju može donijeti pravila za vođenje takvih dijaloga.

4. Stranke određuju i redovito ažuriraju kontaktne točke za komunikaciju o pitanjima obuhvaćenima ovim poglavljem.

ČLANAK 73.

Transparentnost

Svaka stranka:

(a) osigurava transparentnost u pogledu sanitarnih i fitosanitarnih mjera koje se primjenjuju na trgovinu te, posebno, na sanitarne i fitosanitarne zahtjeve koji se primjenjuju na uvoz druge stranke;

(b) na zahtjev druge stranke i bez nepotrebne odgode obavješćuje drugu stranku o zahtjevima koji se primjenjuju na uvoz određenih proizvoda te navodi je li potrebno provesti procjenu rizika;

(c) bez nepotrebne odgode obavješćuje kontaktnu točku druge stranke poštom, telefaksom ili e-poštom o svim ozbiljnim ili znatnim rizicima za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, uključujući hitne slučajeve povezane s hranom koji se odnose na robu kojom se trguje između stranaka.

POGLAVLJE 7.

INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO

ODJELJAK 1.

OPĆE ODREDBE

ČLANAK 74.

Ciljevi

Ciljevi su ovog poglavlja:

(a) olakšati proizvodnju i komercijalizaciju inovativnih i kreativnih proizvoda i usluga između stranaka te time doprinijeti održivijem i uključivom gospodarstvu stranki;

(b) olakšati i urediti trgovinu između stranaka te smanjiti poremećaje i prepreke u takvoj trgovini; i

(c) postići odgovarajuću i djelotvornu razinu zaštite i provedbe prava intelektualnog vlasništva.

ČLANAK 75.

Priroda i opseg obveza

1. Stranke provode međunarodne ugovore koji se odnose na prava intelektualnog vlasništva kojih su stranke. Sporazum o TRIPS-u iz Priloga 1.C Sporazumu o WTO-u ugrađuje se *mutatis mutandis* u ovaj Sporazum i postaje njegov sastavni dio. Ovim poglavljem dopunjuju se i dodatno preciziraju prava i obveze svake stranke na temelju međunarodnih ugovora u području intelektualnog vlasništva kojih su stranke.

2. Za potrebe ovog poglavlja pojam „prava intelektualnog vlasništva" odnosi se na sve kategorije intelektualnog vlasništva iz članaka od 78. do 120. ovog poglavlja i odjeljaka od 1. do 7. dijela II. Sporazuma o TRIPS-u.

3. Zaštita prava intelektualnog vlasništva uključuje zaštitu od nepoštenog tržišnog natjecanja iz članka 10.a Pariške konvencije za zaštitu industrijskog vlasništva od 20. ožujka 1883., kako je revidirana u Stockholmu 14. srpnja 1967. („Pariška konvencija").

4. Ovim se poglavljem ne sprečava stranku da primjenjuje odredbe svojeg zakonodavstva kojima se uvode viši standardi za zaštitu i provedbu prava intelektualnog vlasništva, pod uvjetom da su u skladu s ovim poglavljem.

ČLANAK 76.

Iscrpljenje

1. Svaka stranka uspostavlja nacionalni ili regionalni režim za režim iscrpljenje prava intelektualnog vlasništva.

2. U području autorskih i srodnih prava iscrpljenje prava primjenjuje se samo na javnu distribuciju izvornika djela ili njegovih umnoženih primjeraka prodajom ili na drugi način.

ČLANAK 77.

Nacionalni tretman

1. Kad je riječ o pravima intelektualnog vlasništva obuhvaćenima ovim poglavljem, svaka stranka državljanima druge stranke odobrava tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji odobrava svojim državljanima u odnosu na zaštitu[1] prava intelektualnog vlasništva, uz iznimke koje su već predviđene u:

(a) Pariškoj konvenciji;

[1] Za potrebe ovog stavka „zaštita" uključuje pitanja koja utječu na raspoloživost, stjecanje, područje primjene, održavanje i izvršavanje prava intelektualnog vlasništva, kao i pitanja koja utječu na upotrebu prava intelektualnog vlasništva kojom se posebno bavi u ovom poglavlju. Nadalje, za potrebe ovog stavka „zaštita" uključuje i mjere za sprečavanje izbjegavanja djelotvornih tehničkih mjera i mjera koje se odnose na informacije o upravljanju pravima.

(b) Bernskoj konvenciji za zaštitu književnih i umjetničkih djela (dalje u tekstu „Bernska konvencija”), revidiranoj u Parizu 24. srpnja 1971. i izmijenjenoj 28. rujna 1979.;

(c) Međunarodnoj konvenciji za zaštitu umjetnika izvođača, proizvođača fonograma i organizacija za radiodifuziju, sastavljenoj u Rimu 26. listopada 1961. (dalje u tekstu „Rimska konvencija”); ili

(d) Ugovoru o intelektualnom vlasništvu u vezi s integriranim krugovima donesenom u Washingtonu 26. svibnja 1989.

Kad je riječ o izvođačima, proizvođačima fonograma i organizacijama za radiodifuziju, obveza iz prvog podstavka primjenjuje se samo u odnosu na prava predviđena ovim Sporazumom.

2. Stranka može koristiti iznimke dopuštene u skladu sa stavkom 1. u odnosu na svoje sudske i upravne postupke, među ostalim zahtijevati od državljanina druge stranke da odredi adresu za dostavu pismena na njezinu državnom području ili da imenuje zastupnika na njezinu državnom području, pod uvjetom da su takve iznimke:

(a) potrebne za osiguravanje sukladnosti sa zakonima ili propisima stranke koji nisu u suprotnosti s ovim poglavljem; i

(b) ne primjenjuju se na način koji bi činio prikriveno ograničavanje trgovine.

3. Stavak 1. ne primjenjuje se na postupke predviđene u multilateralnim sporazumima sklopljenima u okviru Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo (dalje u tekstu „WIPO”) koji se odnose na stjecanje ili ostvarivanje prava intelektualnog vlasništva.

ODJELJAK 2.

NORME U PODRUČJU PRAVA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA

PODODJELJAK 1.

AUTORSKA I SRODNA PRAVA

ČLANAK 78.

Međunarodni sporazumi

1. Svaka stranka postupa sukladno:

(a) Ugovoru o autorskom pravu WIPO-a, donesenom u Ženevi 20. prosinca 1996.;

(b) Ugovoru o izvedbama i fonogramima WIPO-a, donesenom u Ženevi 20. prosinca 1996.; i

(c) Ugovoru iz Marakeša za olakšavanje pristupa objavljenim djelima slijepim i slabovidnim te osobama koje imaju druge smetnje pri čitanju otisnutog teksta, donesenom u Marakešu 28. lipnja 2013.

2. Svaka stranka poduzima sve mjere koje su potrebne za ratifikaciju Pekinškog ugovora o audiovizualnim izvedbama donesenog u Pekingu 24. lipnja 2012. ili za pristup tom ugovoru.

ČLANAK 79.

Autori

Svaka stranka autorima osigurava isključivo pravo da odobre ili zabrane:

(a) izravno ili neizravno, privremeno ili trajno reproduciranje njihovih djela bilo kojim sredstvom i u bilo kojem obliku, u cijelosti ili djelomično;

(b) svaki oblik javne distribucije izvornika njihovih djela ili njegovih umnoženih primjeraka prodajom ili na drugi način;

(c) svako priopćavanje njihovih djela javnosti, žično ili bežično, uključujući stavljanje njihovih djela na raspolaganje javnosti tako da im svatko može pristupiti s mjesta i u vrijeme koje sam odabere; i

(d) komercijalno iznajmljivanje izvornika ili umnoženih primjeraka njihovih djela javnosti.

ČLANAK 80.

Izvođači

Svaka stranka izvođačima osigurava isključivo pravo da odobre ili zabrane:

(a) fiksiranje[1] vlastitih izvedbi;

(b) izravno ili neizravno, privremeno ili trajno reproduciranje fiksacija njihovih izvedbi bilo kojim sredstvom i u bilo kojem obliku, u cijelosti ili djelomično;

(c) stavljanje fiksacija njihovih izvedbi na raspolaganje javnosti, prodajom ili na drugi način;

(d) stavljanje na raspolaganje javnosti fiksacija njihovih izvedbi, žično ili bežično, tako da im svatko može pristupiti s mjesta i u vrijeme koje sam odabere;

(e) bežično radiodifuzijsko emitiranje i priopćavanje javnosti njihovih izvedbi, osim ako već sama izvedba predstavlja radiodifuzijsko emitiranje ili se izvedba reproducira s fiksacije; i

(f) komercijalno iznajmljivanje fiksacija njihovih izvedbi javnosti.

[1] „Fiksiranje” znači ugrađivanje zvukova, ili njihova predstavljanja na podlogu, ili ugrađivanje pokretnih slika, bez obzira na to jesu li praćene zvukovima ili njihovim predstavljanjem, s koje se mogu slušati, umnožavati ili prenositi putem nekog uređaja.

ČLANAK 81.

Proizvođači fonograma

Svaka stranka proizvođačima fonograma osigurava isključivo pravo da odobre ili zabrane:

(a) izravno ili neizravno, privremeno ili trajno reproduciranje njihovih fonograma bilo kojim sredstvom i u bilo kojem obliku, u cijelosti ili djelomično;

(b) distribuciju njihovih fonograma javnosti, prodajom ili na drugi način, uključujući umnožene primjerke;

(c) stavljanje njihovih fonograma na raspolaganje javnosti, žično ili bežično, tako da im svatko može pristupiti s mjesta i u vrijeme koje sam odabere; i

(d) komercijalno iznajmljivanje njihovih fonograma javnosti.

ČLANAK 82.

Organizacije za radiodifuziju

Svaka stranka organizacijama za radiodifuziju osigurava isključivo pravo da odobre ili zabrane:

(a) fiksiranje vlastitih programa, neovisno o tome emitiraju li se ti programi žično ili bežično, među ostalim kabelom ili satelitom;

(b) izravno ili neizravno, privremeno ili trajno reproduciranje fiksacija njihovih programa bilo kojim sredstvom i u bilo kojem obliku, u cijelosti ili djelomično, neovisno o tome emitiraju li se ti programi žično ili bežično, među ostalim kabelom ili satelitom;

(c) stavljanje na raspolaganje javnosti fiksacija njihovih programa, neovisno o tome je li riječ o žičnom ili bežičnom radiodifuzijskom emitiranju, među ostalim kabelom ili satelitom, tako da im svatko može pristupiti s mjesta i u vrijeme koje sam odabere;

(d) stavljanje na raspolaganje javnosti, prodajom ili na drugi način, fiksacija njihovih programa uključujući njihove umnožene primjerke, neovisno o tome je li riječ o žičnom ili bežičnom radiodifuzijskom emitiranju, među ostalim kabelom ili satelitom; i

(e) ponovno bežično radiodifuzijsko emitiranje njihovih programa i priopćavanja njihovih programa javnosti ako se to priopćavanje odvija na javno dostupnim mjestima uz plaćanje ulaznice.

ČLANAK 83.

Radiodifuzijsko emitiranje i priopćavanje javnosti fonograma objavljenih u komercijalne svrhe

1. Svaka stranka predviđa pravo kako bi se osiguralo da korisnik plaća jedinstvenu primjerenu naknadu umjetnicima izvođačima i proizvođačima fonograma ako se fonogram objavljen u komercijalne svrhe ili umnoženi primjerak takva fonograma upotrebljava za radiodifuzijsko emitiranje ili priopćavanje javnosti.

2. Svaka stranka osigurava da relevantni umjetnici izvođači i proizvođači fonograma dijele jedinstvenu primjerenu naknadu iz stavka 1. Stranke mogu, u nedostatku sporazuma između umjetnika izvođača i proizvođača fonograma, odrediti uvjete pod kojima umjetnici izvođači i proizvođači fonograma dijele jedinstvenu primjerenu naknadu.

ČLANAK 84.

Trajanje zaštite

1. U odnosu na Republiku Uzbekistan, ovaj se članak primjenjuje tri godine nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

2. Prava autora djela traju doživotno i 70 godina nakon njegove smrti, bez obzira na dan na koji je djelo zakonito stavljeno na raspolaganje javnosti.

3. Trajanje zaštite glazbene kompozicije s riječima istječe 70 godina nakon smrti posljednje od sljedećih živućih osoba, bez obzira na to jesu li te osobe određene kao suautori: autora stihova i skladatelja glazbene kompozicije pod uvjetom da su oba doprinosa posebno stvorena za predmetnu glazbenu kompoziciju s riječima.

4. U slučaju djela na kojem postoji zajedničko autorsko pravo rok iz stavka 1. računa se od smrti suautora koji je najdulje živio.

5. U slučaju anonimnih i djela pod pseudonimima trajanje zaštite iznosi 70 godina od zakonitog stavljanja djela na raspolaganje javnosti. Međutim, ako pseudonim autora ne dovodi u sumnju njegov identitet ili ako autor otkrije svoj identitet tijekom razdoblja iz prve rečenice, primjenjuje se rok trajanja zaštite propisan u stavku 1.

6. Trajanje zaštite kinematografskih ili audiovizualnih djela istječe 70 godina nakon smrti posljednje od sljedećih živućih osoba, bez obzira na to jesu li te osobe određene kao suautori:

(a) glavnog redatelja;

(b) scenarista;

(c) pisca dijaloga; i

(d) skladatelja glazbe posebno stvorene za korištenje u kinematografskom ili audiovizualnom djelu.

7. Prava radiodifuzijskih organizacija prestaju istekom 50 godina od prvog radiodifuzijskog emitiranja bez obzira na to je li to radiodifuzijsko emitiranje preneseno žično ili bežično, među ostalim putem kabela ili satelita.

8. Prava umjetnika izvođača istječu najranije 50 godina od datuma fiksiranja izvedbe.

9. Prava proizvođača fonograma istječu najranije 50 godina nakon fiksiranja ili, ako je fonogram zakonito objavljen tijekom tog razdoblja, 70 godina od takve objave. Ako nema zakonite objave, a fonogram je zakonito priopćen javnosti tijekom tog razdoblja, trajanje zaštite je 70 godina od takvog priopćenja. Svaka stranka može predvidjeti djelotvorne mjere kako bi osigurala da umjetnici izvođači i proizvođači fonograma pravedno dijele dobit ostvarenu tijekom 20 godina zaštite nakon isteka 50 godina.

10. Uvjeti utvrđeni u ovom članku izračunavaju se od 1. siječnja godine koja slijedi nakon događaja.

11. Svaka stranka može predvidjeti dulje trajanje zaštite od onog predviđenog ovim člankom.

ČLANAK 85.

Pravo slijeđenja

1. Svaka stranka u korist autora izvornog umjetničkog djela određuje pravo slijeđenja, koje se definira kao neotuđivo pravo, kojeg se nije moguće odreći, čak ni unaprijed, na udio u prodajnoj cijeni ostvarenoj svakom preprodajom tog djela koja uslijedi nakon što ga autor proda prvi put.

2. Pravo iz stavka 1. primjenjuje se na sve radnje preprodaje u koje su kao prodavatelji, kupci ili posrednici uključene osobe koje se profesionalno bave trgovinom umjetninama, na primjer javne dražbe, umjetničke galerije i općenito svi trgovci umjetninama.

3. Svaka stranka može propisati da se pravo iz stavka 1. ne primjenjuje na radnje preprodaje ako je prodavatelj stekao djelo izravno od autora u razdoblju kraćem od tri godine prije te preprodaje i ako prodajna cijena nije veća od određenog najnižeg iznosa.

4. Postupak naplate naknade i njezin iznos utvrđuju se zakonodavstvom svake stranke.

ČLANAK 86.

Kolektivno upravljanje pravima

1. Stranke promiču suradnju između svojih organizacija za kolektivno ostvarivanje prava u svrhu promicanja raspoloživosti djela i drugih zaštićenih sadržaja na državnim područjima stranaka i prijenosa prihoda od prava za korištenje takvih djela ili drugih zaštićenih sadržaja između odgovarajućih organizacija za kolektivno ostvarivanje prava.

2. Stranke promiču transparentnost organizacija za kolektivno ostvarivanje prava, posebno u smislu prihoda od prava koje prikupljaju, odbitaka koje primjenjuju na prihode od prava koje prikupljaju, korištenja prikupljenih prihoda od prava, politike raspodjele i njihova repertoara.

3. Svaka stranka potiče organizacije za kolektivno ostvarivanje prava sa sjedištem na njezinu državnom području koje zastupaju drugu organizaciju za kolektivno ostvarivanje prava sa sjedištem na državnom području druge stranke na temelju sporazuma o zastupanju da točno, redovito i savjesno isplaćuju iznose koje duguju organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava koju zastupa te joj dostavlja informacije o iznosu prihoda od prava naplaćenih u njezino ime i svim odbicima od tih tantijema.

ČLANAK 87.

Iznimke i ograničenja

Svaka stranka ograničenja ili iznimke od prava utvrđenih u člancima od 79. do 82. primjenjuje samo na određene posebne slučajeve koji nisu u suprotnosti s uobičajenim iskorištavanjem djela ili drugog sadržaja i koji neopravdano ne dovode u pitanje zakonite interese nositelja prava.

ČLANAK 88.

Zaštita tehnoloških mjera

1. U odnosu na Republiku Uzbekistan, ovaj se članak primjenjuje tri godine nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

2. Svaka stranka osigurava odgovarajuću pravnu zaštitu protiv izbjegavanja djelotvornih tehnoloških mjera za koje je odgovorna osoba koja zna, ili ima osnova znati, da provodi izbjegavanje mjera kako bi ostvarila taj cilj.

3. Svaka stranka osigurava odgovarajuću pravnu zaštitu protiv proizvodnje, uvoza, distribucije, prodaje, iznajmljivanja, oglašavanja u svrhu prodaje ili iznajmljivanja, ili posjedovanja uređaja, proizvoda ili komponenata u komercijalne svrhe, ili pružanja usluga:

(a) koji se promiču, oglašavaju ili stavljaju na tržište u svrhu izbjegavanja djelotvorne tehnološke mjere;

(b) koji osim izbjegavanja djelotvornih tehnoloških mjera imaju samo ograničenu komercijalnu svrhu ili upotrebu; ili

(c) koji su ponajprije osmišljeni, proizvedeni, prilagođeni ili se izvode s ciljem omogućivanja ili olakšavanja izbjegavanja djelotvorne tehnološke mjere.

4. Za potrebe ovog pododjeljka izraz „tehnološke mjere” znači svaka tehnologija, uređaj ili komponenta koja je, u uobičajenom okviru njezina rada, osmišljena za sprečavanje ili ograničavanje radnji, u pogledu djela i drugih sadržaja, koje nije odobrio nositelj autorskih ili srodnih prava kako je predviđeno nacionalnim zakonodavstvom. Tehnološke mjere smatraju se „djelotvornima” ako nositelji prava upotrebu zaštićenog djela ili drugog sadržaja kontroliraju putem primjene postupka nadzora pristupa ili postupka zaštite, poput enkripcije, premetanja ili druge transformacije djela ili drugog sadržaja ili primjenom mehanizma kontrole umnožavanja kojim se ostvaruje cilj zaštite.

5. Neovisno o pravnoj zaštiti predviđenoj u stavku 1., ako nositelji prava ne poduzimaju dobrovoljne mjere, svaka stranka može poduzeti odgovarajuće mjere kako bi osigurala da odgovarajuća pravna zaštita od izbjegavanja djelotvornih tehnoloških mjera utvrđenih u skladu s ovim člankom ne sprečava korisnike iznimaka ili ograničenja utvrđenih u skladu s člankom 87. da koriste takve iznimke ili ograničenja.

ČLANAK 89.

Obveze povezane s informacijama o upravljanju pravima

1. U odnosu na Republiku Uzbekistan, ovaj se članak primjenjuje tri godine nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

2. Svaka stranka osigurava odgovarajuću pravnu zaštitu protiv svake osobe koja svjesno i neovlašteno obavlja jednu od sljedećih radnji, ako ta osoba zna ili ima osnova znati da takvim djelovanjem potiče, omogućuje, olakšava ili prikriva povredu autorskih ili srodnih prava predviđenih nacionalnim zakonodavstvom:

(a) uklanjanje ili izmjenu bilo koje informacije o upravljanju pravima u elektroničkom obliku; i

(b) distribuciju, uvoz za distribuciju, radiodifuzijsko emitiranje, priopćavanje javnosti ili stavljanje na raspolaganje javnosti djela i drugog sadržaja zaštićenog na temelju ovog potpoglavlja s kojeg su neovlašteno uklonjene ili izmijenjene elektroničke informacije o upravljanju pravima.

3. Za potrebe ovog članka, „informacije o upravljanju pravima” znači sve informacije od nositelja prava koje identificiraju djelo ili drugi sadržaj iz ovog članka, autora ili bilo kojeg drugog nositelja prava ili informacije o uvjetima korištenja djela ili drugog sadržaja te svi brojevi ili kodovi koji predstavljaju takve informacije.

4. Stavak 2. primjenjuje se ako je bilo koja od navedenih informacija povezana s umnoženim primjerkom djela ili drugog sadržaja ili se pojavljuje u vezi s priopćavanjem djela ili drugog sadržaja iz ovog članka javnosti.

PODODJELJAK 2.

ŽIGOVI

ČLANAK 90.

Međunarodni sporazumi

1. Svaka stranka:

(a) poštuje Protokol koji se odnosi na Madridski sporazum o međunarodnoj registraciji žigova, donesen u Madridu 27. lipnja 1889., kako je izmijenjen 3. listopada 2006. i 12. studenoga 2007.;

(b) održava sustav klasifikacije žigova koji je u skladu s Nicanskim sporazumom o međunarodnoj klasifikaciji proizvoda i usluga radi registracije žigova od 15. lipnja 1957., kako je izmijenjen 28. rujna 1979. i

(c) poduzima sve potrebne mjere kako bi pristupila Singapurskom ugovoru o pravu žigova potpisanom u Singapuru 27. ožujka 2006.

ČLANAK 91.

Znakovi od kojih se žig može sastojati

Žig se može sastojati od bilo kakvih znakova, osobito riječi, uključujući osobna imena, ili od crteža, slova, brojki, boja, oblika robe ili pakiranja robe, ili zvukova, pod uvjetom da su takvi znakovi prikladni za:

(a) razlikovanje robe ili usluga jednoga poduzeća od robe ili usluga drugih poduzeća; i

(b) prikazivanje u registru žigova svake stranke na način kojim se nadležnim tijelima i javnosti omogućuje određivanje točnog i jasnog predmeta zaštite koja je pružena njegovu nositelju.

ČLANAK 92.

Prava koja proizlaze iz žiga

1. Registrirani žig nositelju daje isključiva prava koja proizlaze iz tog žiga. Nositelj žiga ima pravo spriječiti sve treće strane da bez njegova pristanka u trgovačkom prometu koriste svaki znak:

(a) koji je istovjetan njegovu registriranom žigu u odnosu na robu ili usluge koji su istovjetni onima za koje je žig registriran;

(b) kod kojeg, zbog istovjetnosti ili sličnosti s registriranim žigom i istovjetnosti i sličnosti s robom ili uslugama obuhvaćenima tim žigom i tim znakom, postoji vjerojatnost dovođenja javnosti u zabludu, uključujući vjerojatnost dovođenja znaka u vezu s registriranim žigom.

2. Stranke pokreću dijalog kako bi Republika Uzbekistan uspostavila pravne mjere, u skladu sa zakonodavstvom Unije, kojima se osigurava da nositelj registriranog žiga ima pravo spriječiti sve treće strane da u trgovačkom prometu u stranku u kojoj je žig registriran unose robu koja ondje nije puštena u slobodan promet.

ČLANAK 93.

Postupak registracije

1. Svaka stranka osigurava sustav za registraciju žigova u kojem se svaka pravomoćna negativna odluka koju donese nadležno tijelo za žigove, uključujući djelomično odbijanje registracije, dostavlja pisanim putem relevantnoj stranci, propisno obrazložena i uz mogućnost ulaganja žalbe.

2. Svaka stranka trećim stranama pruža mogućnost da ulože prigovor na prijavu žiga ili, prema potrebi, registraciju žiga. Takvi su postupci prigovora kontradiktorni.

3. Svaka stranka osigurava javno dostupne elektroničke baze podataka o prijavama i registracijama žigova.

ČLANAK 94.

Dobro poznati žigovi

U svrhu provedbe zaštite dobro poznatih žigova u skladu s člankom 6.a Pariške konvencije i člankom 16. stavcima 2. i 3. Sporazuma o TRIPS-u svaka stranka primjenjuje Zajedničku preporuku o zaštiti dobro poznatih žigova koju su donijele Skupština Pariške unije za zaštitu industrijskog vlasništva i Opća skupština WIPO-a na 34. seriji zasjedanja skupština država članica WIPO-a održanoj od 20. do 29. rujna 1999.

ČLANAK 95.

Iznimke od prava koja proizlaze iz žiga

1. Svaka stranka predviđa ograničene iznimke od prava koja proizlaze iz žiga, kao što je pravedna upotreba opisnih izraza, uključujući oznake zemljopisnog podrijetla, i može predvidjeti druge ograničene iznimke, pod uvjetom da se u takvim iznimkama uzimaju u obzir legitimni interesi nositelja žiga i trećih strana.

2. Žig ne daje nositelju pravo da trećoj strani u trgovačkom prometu zabrani upotrebu sljedećeg, pod uvjetom da to koristi u skladu s ustaljenom i poštenom praksom u industrijskoj i trgovačkoj djelatnosti:

(a) imena ili adrese treće strane ako je ta treća strana fizička osoba;

(b) znakova ili podataka koji se odnose na vrstu, kvalitetu, količinu, namjenu, vrijednost, zemljopisno podrijetlo, vrijeme proizvodnje robe ili pružanja usluge ili karakteristike robe ili usluga; i

(c) žiga ako je tim žigom potrebno naznačiti namjenu robe ili usluge, posebno ako je riječ o priboru ili rezervnim dijelovima.

3. Žig ne daje nositelju pravo zabraniti trećoj strani da u trgovačkom prometu koristi ranije pravo koje se odnosi samo na određeni lokalitet, ako je to pravo priznato prema zakonodavstvu predmetnih stranaka i u granicama državnog područja na kojem je priznato.

ČLANAK 96.

Razlozi za opoziv

1. Svaka stranka propisuje da žig može biti opozvan ako se u neprekinutom razdoblju od najmanje tri godine nije stvarno upotrebljavao na odgovarajućem državnom području u odnosu na robu ili usluge za koje je registriran, a ne postoje opravdani razlozi za neupotrebu. Međutim, nitko ne može zahtijevati da se prava nositelja na žig opozovu ako je u razdoblju između isteka razdoblja od najmanje tri godine i podnošenja zahtjeva za opoziv započela ili se nastavila stvarna upotreba žiga. Međutim, početak ili nastavak upotrebe u razdoblju od tri mjeseca koje prethodi podnošenju zahtjeva za opoziv, a koje je započelo najranije nakon isteka neprekinutog minimalnog trogodišnjeg razdoblja neupotrebe, ne uzima se u obzir ako su pripreme za početak ili nastavak upotrebe počele tek nakon što je nositelj saznao da zahtjev za opoziv može biti podnesen.

2. Žig se može opozvati i ako nakon datuma registracije:

(a) zbog djelovanja ili nedjelovanja nositelja postane uobičajeni naziv u trgovini za robu ili uslugu za koje je registriran;

(b) zbog upotrebe od strane nositelja žiga ili uz njegovu suglasnost može, u odnosu na robu ili usluge za koje je registriran, javnost dovesti u zabludu, posebno u pogledu vrste, kvalitete ili zemljopisnog podrijetla te robe ili usluga.

ČLANAK 97.

Prijave u zloj vjeri

Žig se može proglasiti ništavim ako je podnositelj podnio prijavu za registraciju žiga u zloj vjeri. Svaka stranka može osigurati i da takav žig ne bude registriran.

PODODJELJAK 3.

DIZAJN

ČLANAK 98.

Međunarodni sporazumi

Europska unija ispunjava svoje obveze na temelju Ženevskog akta Haškog sporazuma o međunarodnoj registraciji industrijskog dizajna od 2. srpnja 1999., a Republika Uzbekistan ulaže sve razumne napore kako bi ratificirala Ženevski akt ili mu pristupila.

ČLANAK 99.

Zaštita registriranih dizajna

1. Svaka stranka osigurava zaštitu neovisno stvorenih dizajna koji su novi i originalni. Ta se zaštita osigurava registracijom te njihovim nositeljima dodjeljuje isključiva prava u skladu s odredbama ovog pododjeljka. Za potrebe ovog članka stranka može smatrati da je dizajn koji ima individualni karakter originalan.

2. Nositelj registriranog dizajna ima pravo barem spriječiti treće strane koje nemaju njegovu suglasnost da proizvode, ponude na prodaju, prodaju, uvoze, skladište proizvod koji nosi i u koji je ugrađen zaštićeni dizajn ili upotrebljavaju proizvode koji nose ili u koje je ugrađen zaštićeni dizajn ako se takve radnje poduzimaju u komercijalne svrhe.

3. Smatra se da je dizajn koji je primijenjen na proizvod ili ugrađen u proizvod koji je sastavni dio složenog proizvoda nov i originalan samo:

(a) ako sastavni dio, nakon što je ugrađen u složeni proizvod, ostaje vidljiv pri normalnoj upotrebi tog proizvoda; i

(b) u mjeri u kojoj ta vidljiva obilježja sastavnog dijela sama po sebi ispunjavaju uvjete novosti i originalnosti.

4. Za potrebe stavka 3. točke (a) „uobičajena upotreba" znači upotreba krajnjeg korisnika, osim održavanja, servisiranja ili popravaka.

ČLANAK 100.

Trajanje zaštite

Svaka stranka osigurava da je dizajn zaštićen u razdoblju od najmanje pet godina od datuma podnošenja zahtjeva i da nositelj prava ima pravo produljiti trajanje zaštite za jedno ili više petogodišnjih razdoblja, do ukupnog trajanja od najmanje 15 godina od datuma podnošenja zahtjeva.

ČLANAK 101.

Iznimke i isključenja

1. Svaka stranka može propisati ograničene iznimke od zaštite dizajna, pod uvjetom da takve iznimke nisu neopravdano u suprotnosti s uobičajenim iskorištavanjem zaštićenih dizajna i da se njima ne dovode neopravdano u pitanje legitimni interesi nositelja zaštićenog dizajna, uzimajući u obzir legitimne interese trećih strana.

2. Zaštita dizajna ne obuhvaća dizajne koji su uvjetovani isključivo tehničkim ili funkcionalnim potrebama. Pravo dizajna ne proizlazi iz obilježja izgleda proizvoda koja je nužno reproducirati u potpuno istom obliku i dimenzijama da bi se proizvod u koji je dizajn ugrađen ili na koji je dizajn primijenjen mogao mehanički spojiti s drugim proizvodom, biti smješten u drugi proizvod ili oko njega ili na njega, kako bi svaki od tih proizvoda mogao obavljati svoju funkciju.

3. Pravom dizajna ne štiti se dizajn koji je suprotan javnom redu ili prihvaćenim moralnim načelima.

4. Odstupajući od stavka 2. ovog članka, u skladu s uvjetima utvrđenima u članku 99. stavku 1. pravo dizajna postoji na dizajnu čija je svrha omogućiti višestruko sklapanje ili povezivanje međusobno zamjenjivih proizvoda unutar modularnog sustava.

ČLANAK 102.

Odnos prema autorskom pravu

Svaka stranka osigurava da dizajn ispunjava uvjete za zaštitu u skladu s njezinim zakonodavstvom o autorskom pravu od datuma stvaranja ili utvrđivanja dizajna u bilo kojem obliku. Svaka stranka određuje opseg takve zaštite i uvjete pod kojima se ta zaštita pruža, uključujući stupanj zahtijevane originalnosti.

PODODJELJAK 4.

OZNAKE ZEMLJOPISNOG PODRIJETLA

ČLANAK 103.

Područje primjene

1. Za potrebe ovog pododjeljka „oznaka zemljopisnog podrijetla” znači oznaka kako je definirana u članku 22. stavku 1. Sporazuma o TRIPS-u, za koju se smatra da uključuje i „oznake izvornosti”.

2. Ovaj pododjeljak primjenjuje se na priznavanje i zaštitu oznaka zemljopisnog podrijetla koje potječu iz državnih područja stranaka.

3. Oznake zemljopisnog podrijetla stranke koje druga stranka treba zaštititi podliježu ovom pododjeljku samo ako su obuhvaćene područjem primjene zakonodavstva iz članka 104.

ČLANAK 104.

Utvrđene oznake zemljopisnog podrijetla

1. Zakonodavstvo Republike Uzbekistana navedeno u odjeljku A Priloga 7.-A sadržava elemente za registraciju i kontrolu oznaka zemljopisnog podrijetla utvrđene u odjeljku B Priloga 7.-A najkasnije pet godina nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

2. Nakon razmatranja zakonodavstva Europske unije navedenog u odjeljku A Priloga 7.-A Republika Uzbekistan zaključuje da to zakonodavstvo sadržava elemente za registraciju i kontrolu oznaka zemljopisnog podrijetla iz odjeljka B Priloga 7.-A.

3. Nakon završetka postupka za podnošenje prigovora u skladu s kriterijima iz Priloga 7.-B i razmatranja oznaka zemljopisnog podrijetla za proizvode iz Europske unije koje treba zaštititi u Republici Uzbekistanu navedenih u odjeljku A Priloga 7.-C koje je Europska unija registrirala u skladu sa zakonodavstvom iz stavka 2., Republika Uzbekistan štiti te oznake zemljopisnog podrijetla sukladno razini zaštite utvrđene u ovom pododjeljku.

4. Stavak 3. primjenjuje se pet godina nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma. Tijekom tog petogodišnjeg prijelaznog razdoblja Republika Uzbekistan uspostavlja sve komplementarne mjere i štiti oznake zemljopisnog podrijetla za proizvode iz Europske unije navedene u odjeljku A Priloga 7.-C na razini predviđenoj njezinim nacionalnim zakonodavstvom. Tijekom prijelaznog razdoblja razina pružene zaštite ne smije se smanjiti.

5. Nakon završetka postupka za podnošenje prigovora u skladu s kriterijima iz Priloga 7.-B i razmatranja oznaka zemljopisnog podrijetla za proizvode iz Republike Uzbekistana koje treba zaštititi u Europskoj uniji navedenih u odjeljku B Priloga 7.-C koje je Republika Uzbekistan registrirala u skladu sa zakonodavstvom iz stavka 1. Europska unija štiti te oznake zemljopisnog podrijetla sukladno razini zaštite utvrđene u ovom pododjeljku.

ČLANAK 105.

Dodavanje novih oznaka zemljopisnog podrijetla

Stranke mogu izmijeniti popis oznaka zemljopisnog podrijetla koje treba zaštititi u Prilogu 7.-C u skladu s člankom 136. Nove oznake zemljopisnog podrijetla dodaju se nakon završetka postupka podnošenja prigovora i njihova razmatranja kako je navedeno u stavcima 3. ili 4. članka 104.

ČLANAK 106.

Opseg zaštite oznaka zemljopisnog podrijetla

1. Oznake zemljopisnog podrijetla navedene u Prilogu 7.-C, kao i oznake zemljopisnog podrijetla dodane u skladu s člankom 105., zaštićene su od:

(a) svake izravne ili neizravne upotrebe zaštićenog imena:

i. za usporedive proizvode koji nisu u skladu sa specifikacijama proizvoda zaštićenog imena; ili

ii. ako se takvom upotrebom iskorištava ugled oznake zemljopisnog podrijetla;

uključujući slučajeve kad se ti proizvodi koriste kao sastojak.

(b) svake zloupotrebe, imitacije ili aludiranja, čak i ako je označeno pravo podrijetlo proizvoda ili ako je zaštićeni naziv preveden, transkribiran ili transliteriran ili ako mu je dodan izraz poput „stil”, „tip”, „metoda”, „kako se proizvodi u”, „imitacija”, „aroma”, „kao” ili slično, uključujući slučajeve kad se ti proizvodi upotrebljavaju kao sastojci;

(c) svake druge lažne oznake ili oznake koja dovodi u zabludu u pogledu podrijetla, prirode ili bitnih svojstava proizvoda na unutarnjem ili vanjskom pakiranju, na promidžbenim materijalima ili dokumentima koji se odnose na predmetni proizvod ili pakiranja proizvoda u ambalažu koja može stvoriti pogrešnu predodžbu o njegovu podrijetlu, uključujući slučajeve kad se ti proizvodi upotrebljavaju kao sastojci; i

(d) svake druge prakse koja može potrošača dovesti u zabludu u pogledu pravog podrijetla proizvoda.

2. Oznake zemljopisnog podrijetla navedene u Prilogu 7.-C ne mogu postati generički nazivi na državnim područjima stranaka.

3. Ništa u ovom Sporazumu ne obvezuje stranku da zaštiti oznaku zemljopisnog podrijetla druge stranke koja nije zaštićena ili je prestala biti zaštićena na području podrijetla. Svaka stranka obavješćuje drugu stranku ako oznaka zemljopisnog podrijetla prestane biti zaštićena na državnom području stranke podrijetla. To se obavješćivanje obavlja u skladu s člankom 136.

4. Ništa u ovom Sporazumu ne dovodi u pitanje pravo osobe da u trgovačkom prometu koristi svoje ime ili ime svojeg prethodnika u poslovanju, osim ako se to ime koristi na način da se javnost dovodi u zabludu.

ČLANAK 107.

Pravo upotrebe oznaka zemljopisnog podrijetla

1. Naziv koji je zaštićen na temelju ovog Sporazuma može upotrebljavati svaki gospodarski subjekt koji stavlja na tržište proizvod koji je u skladu s odgovarajućom specifikacijom.

2. Čim se oznaka zemljopisnog podrijetla zaštiti prema ovom Sporazumu, upotreba tog zaštićenog imena ne podliježe ni registraciji korisnikâ ni dodatnim troškovima.

ČLANAK 108.

Povezanost sa žigovima

1. Ako je oznaka zemljopisnog podrijetla zaštićena na temelju ovog Sporazuma, stranke odbijaju registrirati žig čija bi upotreba bila u suprotnosti s člankom 106. stavkom 1., pod uvjetom da je zahtjev za registraciju žiga podnesen nakon datuma podnošenja zahtjeva za zaštitu oznake zemljopisnog podrijetla na državnom području predmetne stranke.

2. Poništavaju se žigovi koji su registrirani protivno stavku 1.

3. Za oznake zemljopisnog podrijetla iz članka 104. datum podnošenja zahtjeva za zaštitu iz stavka 1. ovog članka datum je slanja zahtjeva drugoj stranci za zaštitu oznake zemljopisnog podrijetla.

4. Za oznake zemljopisnog podrijetla iz članka 105. datum podnošenja zahtjeva za zaštitu iz stavka 1. ovog članka datum je slanja zahtjeva drugoj stranci za zaštitu oznake zemljopisnog podrijetla.

5. Ne dovodeći u pitanje stavak 5. ovog članka, svaka stranka dužna je zaštititi oznake zemljopisnog podrijetla i ako postoji raniji žig. „Raniji žig” znači žig čija je upotreba u suprotnosti s člankom 106. stavkom 1. i koji je bio prijavljen za registraciju, registriran ili utvrđen upotrebom ako je ta mogućnost predviđena predmetnim zakonodavstvom, u dobroj vjeri, na državnom području jedne od stranaka prije datuma na koji je druga stranka podnijela zahtjev za zaštitu oznake zemljopisnog podrijetla na temelju ovog Sporazuma.

6. Raniji žig može se nastaviti koristiti i produljivati neovisno o zaštiti oznake zemljopisnog podrijetla pod uvjetom da u zakonodavstvu stranke u području žigova ne postoje osnove za poništavanje žiga ili njegov opoziv. U takvim se slučajevima dozvoljava korištenje zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla te upotreba odgovarajućih žigova.

7. Od stranke se ne zahtijeva da zaštiti naziv kao oznaku zemljopisnog podrijetla na temelju ovog Sporazuma ako bi, s obzirom na ugled i poznatost žiga te duljinu njegova korištenja, taj naziv mogao dovesti potrošača u zabludu u odnosu na pravi identitet proizvoda.

ČLANAK 109.

Provedba pravâ upotrebe oznaka zemljopisnog podrijetla

Stranke provode zaštitu predviđenu člancima od 104. do 108. odgovarajućim upravnim i sudskim mjerama, uključujući carinske provjere koje provode njihova javna tijela, kako bi spriječile ili zaustavile nezakonitu upotrebu zaštićene oznake izvornosti i zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla. Stranke provode takva prava i na zahtjev zainteresirane stranke.

ČLANAK 110.

Opća pravila

1. Ovaj se Sporazum primjenjuje ne dovodeći u pitanje prava i obveze koje svaka stranka ima na temelju Sporazuma o WTO-u.

2. Stranka nije na temelju ovog Sporazuma dužna kao oznaku zemljopisnog podrijetla zaštititi naziv koji je u koliziji s nazivom neke biljne sorte ili životinjske pasmine, te stoga može potrošača dovesti u zabludu o pravom podrijetlu proizvoda.

3. Ne registriraju se homonimi koji potrošače dovode u zabludu o tome da proizvod dolazi s nekog drugog područja, čak i ako je naziv točan s obzirom na stvarno područje, regiju ili mjesto podrijetla predmetnog proizvoda. Ne dovodeći u pitanje članak 23. Sporazuma o TRIPS-u, stranke zajednički utvrđuju praktične uvjete upotrebe u okviru kojih će razlikovati djelomično ili potpuno homonimne oznake zemljopisnog podrijetla, uzimajući u obzir potrebu da se osigura ravnopravan tretman predmetnih proizvođača te da se potrošači ne dovode u zabludu.

4. Ako stranka u okviru pregovora s trećom stranom predloži zaštitu oznake zemljopisnog podrijetla te treće strane koja je djelomično ili potpuno homonim oznake zemljopisnog podrijetla druge stranke koja je zaštićena na temelju ovog Sporazuma, stranka o tome mora obavijestiti drugu stranku i dati joj mogućnost da se očituje prije nego što oznaka zemljopisnog podrijetla treće strane postane zaštićena.

5. Sva pitanja koja proizlaze iz specifikacija proizvoda zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla rješava Pododbor za prava intelektualnog vlasništva iz članka 136.

6. Zaštitu oznaka zemljopisnog podrijetla zaštićenih prema ovom Sporazumu može poništiti samo stranka iz koje potječe proizvod.

7. Specifikacijom proizvoda u smislu ovog Sporazuma smatra se ona specifikacija, uključujući sve njezine odobrene izmjene, koju su odobrila tijela na državnom području stranke iz koje potječe proizvod.

ČLANAK 111.

Tehnička pomoć

Radi olakšavanja provedbe ovog pododjeljka u Republici Uzbekistanu, Europska unija pruža Republici Uzbekistanu, na njezin zahtjev i prema njezinim potrebama, odgovarajuću tehničku pomoć u skladu s pravom Europske unije.

PODODJELJAK 5.

PATENTI

ČLANAK 112.

Međunarodni sporazumi

Svaka stranka osigurava da su postupci predviđeni Ugovorom o suradnji u području patenata, sklopljenim u Washingtonu 19. lipnja 1970., dostupni na njezinu državnom području.

ČLANAK 113.

Patenti i javno zdravlje

1. Stranke priznaju važnost Deklaracije o Sporazumu o TRIPS-u i javnom zdravlju, koja je donesena u Dohi na ministarskoj konferenciji WTO-a 14. studenoga 2001. („Deklaracija iz Dohe”). Stranke pri tumačenju i provedbi prava i obveza iz ovog pododjeljka osiguravaju usklađenost s Deklaracijom iz Dohe.

2. Svaka stranka provodi članak 31.a Sporazuma o TRIPS-u, kao i Prilog Sporazumu o TRIPS-u i Dodatak tom prilogu koji je stupio na snagu 23. siječnja 2017.

ČLANAK 114.

Produljenje razdoblja zaštite lijekova i sredstava za zaštitu bilja koju pruža patent

1. Stranke prepoznaju da lijekovi i sredstva za zaštitu bilja koji su na njihovim državnim područjima zaštićeni patentom mogu podlijegati upravnom postupku odobravanja prije stavljanja na njihovo tržište. Stranke prepoznaju da se razdobljem koje protekne između podnošenja prijave za patent i prvog odobrenja za stavljanje sredstva na njihovo tržište, kako je u tu svrhu propisano mjerodavnim zakonodavstvom, može skratiti razdoblje djelotvorne patentne zaštite.

2. Svaka stranka predviđa daljnje razdoblje zaštite za lijekove ili sredstva za zaštitu bilja koji su zaštićeni patentom i koji podliježu upravnom postupku odobravanja na razdoblje koje je jednako razdoblju iz druge rečenice stavka 1. To se razdoblje može skratiti za najviše pet godina.

3. Trajanje dodatnog razdoblja zaštite ne smije biti dulje od pet godina[1].

PODODJELJAK 6.

ZAŠTITA NEOBJAVLJENIH INFORMACIJA

ČLANAK 115.

Opseg zaštite poslovnih tajni

1. Pri ispunjavanju svoje obveze usklađivanja sa Sporazumom o TRIPS-u, a posebno s člankom 39. stavcima 1. i 2. Sporazuma o TRIPS-u, svaka stranka osigurava odgovarajuće građanske sudske postupke i pravne lijekove za sve nositelje poslovne tajne radi sprečavanja pribavljanja, korištenja ili odavanja poslovne tajne kad god se to provodi na način koji je u suprotnosti s poštenom poslovnom praksom.

[1] Kad je riječ o lijekovima za koje su provedene pedijatrijske studije, a rezultati tih studija odražavaju se u informacijama o lijeku, može se odobriti dodatno razdoblje zaštite uz razdoblje zaštite iz stavka 2.

2. Za potrebe ovog pododjeljka primjenjuju se sljedeće definicije:

(a) „poslovna tajna” znači informacije:

i. koje su tajne u smislu da nisu, u svojoj ukupnosti ili u točnoj strukturi i sklopu svojih sastavnih dijelova, općenito poznate ili općenito lako dostupne osobama iz krugova koji se uobičajeno bave predmetnom vrstom informacija;

ii. koje imaju komercijalnu vrijednost zbog toga što su tajne; i

iii. u odnosu na koje je osoba koja te informacije zakonito nadzire poduzela u tim okolnostima razumne korake kako bi sačuvala njihovu tajnost;

(b) „nositelj poslovne tajne” znači svaka fizička ili pravna osoba koja zakonito kontrolira poslovnu tajnu.

3. Za potrebe ovog pododjeljka smatra se da su barem sljedeći oblici postupanja u suprotnosti s poštenim poslovnim praksama:

(a) pribavljanje poslovne tajne bez suglasnosti nositelja poslovne tajne kad je ono učinjeno s pomoću neovlaštenog pristupa, prisvajanja ili umnožavanja bilo kojih dokumenata, predmeta, materijala, tvari ili elektroničkih spisa koje zakonito kontrolira nositelj poslovne tajne i koji sadržavaju poslovnu tajnu ili iz kojih se poslovna tajna može izvesti;

(b) upotreba ili otkrivanje poslovne tajne ako to bez suglasnosti nositelja poslovne tajne učini osoba za koju je utvrđeno da ispunjava bilo koji od sljedećih uvjeta:

i. da je pribavila poslovnu tajnu na način iz točke (a);

ii. da čini povredu sporazuma o povjerljivosti ili bilo koje druge obveze o čuvanju poslovne tajne; ili

iii. da krši ugovornu ili bilo koju drugu obvezu kojom se ograničava korištenje poslovne tajne; i

(c) pribavljanje, upotreba ili otkrivanje poslovne tajne smatra se nezakonitim i kad je osoba u trenutku pribavljanja, upotrebe ili otkrivanja znala, ili je u tim okolnostima trebala znati, da je poslovna tajna pribavljena izravno ili neizravno od druge osobe koja je nezakonito upotrebljavala ili otkrila poslovnu tajnu u smislu točke (b).

4. Ništa u ovom pododjeljku ne tumači se na način da se od stranke zahtijeva da bilo koji od sljedećih oblika postupanja smatra protivnim poštenim poslovnim praksama:

(a) neovisno otkriće ili stvaranje;

(b) osoba koja nije vezana nikakvom pravno valjanom obvezom da ograniči pribavljanje relevantnih informacija provodi obrnuti inženjering proizvoda koji je zakonito u njezinu posjedu;

(c) pribavljanje, upotreba ili otkrivanje informacija koje se zahtijevaju ili dopuštaju pravom stranke; i

(d) zaposlenici upotrebljavaju svoje iskustvo i vještine koje su pošteno stekli uobičajenim radom na svojem radnom mjestu.

5. Ništa se u ovom pododjeljku ne tumači na način da se ograničava sloboda izražavanja i informiranja, uključujući slobodu medija koja je zaštićena na području nadležnosti svake od stranaka.

ČLANAK 116.

Građanski sudski postupci i pravni lijekovi za poslovne tajne

1. Svaka stranka osigurava da nijednoj osobi koja sudjeluje u građanskim sudskim postupcima iz članka 115. ili ima pristup dokumentima koji čine dio tih pravnih postupaka nije dopuštena upotreba ili otkrivanje poslovne tajne ili navodne poslovne tajne koju su nadležna pravosudna tijela, u odgovoru na propisno obrazložen zahtjev zainteresirane strane, utvrdila kao povjerljivu i za koju je osoba saznala na temelju takvog sudjelovanja ili pristupa.

2. U građanskim sudskim postupcima iz članka 115. svaka stranka osigurava da njezina pravosudna tijela imaju barem sljedeće ovlasti:

(a) naložiti privremene mjere, u skladu sa svojim zakonodavstvom i drugim propisima, za sprečavanje pribavljanja, upotrebe ili otkrivanja poslovne tajne na način koji je u suprotnosti poštenim poslovnim praksama;

(b) naložiti sudsku zabranu kako bi se spriječilo pribavljanje, upotreba ili otkrivanje poslovne tajne na način koji je u suprotnosti s poštenim poslovnim praksama;

(c) u skladu sa svojim zakonodavstvom i drugim propisima naložiti osobi koja je znala ili trebala znati da pribavlja, upotrebljava ili otkriva poslovnu tajnu na način koji je u suprotnosti s poštenim poslovnim praksama da nositelju poslovne tajne plati naknadu štete koja odgovara stvarnoj šteti pretrpljenoj zbog takvog pribavljanja, upotrebe ili otkrivanja poslovne tajne;

(d) poduzeti posebne mjere kako bi se sačuvala povjerljivost poslovne tajne ili navodne poslovne tajne koja je iznesena u građanskim sudskim postupcima koji se odnose na navodno pribavljanje, upotrebu ili otkrivanje poslovne tajne na način koji je u suprotnosti s poštenim poslovnim praksama. Takve posebne mjere mogu uključivati, u skladu sa zakonodavstvom svake stranke, mogućnost:

i. ograničavanja pristupa određenim dokumentima u cijelosti ili djelomično;

ii. ograničavanja pristupa raspravama i zapisniku ili transkriptu s tih rasprava; i

iii. stavljanja na raspolaganje verzije sudske odluke koja nije povjerljiva i u kojoj su odlomci koji sadržavaju poslovne tajne uklonjeni ili redigirani; ili

(e) izricati sankcije strankama ili svim drugim osobama koje sudjeluju u sudskom postupku i koje ne poštuju ili odbijaju poštovati sudske naloge o zaštiti poslovne tajne ili navodne poslovne tajne.

3. Ni od jedne stranke ne zahtijeva se da predvidi građanske sudske postupke i pravne lijekove iz članka 115. za slučaj postupanja koje je u suprotnosti s poštenim poslovnim praksama, u skladu s relevantnim zakonodavstvom stranke, radi otkrivanja propusta, prijestupa ili nezakonite aktivnosti ili u svrhu zaštite legitimnog interesa koji se priznaje u njezinu pravu.

ČLANAK 117.

Zaštita podataka dostavljenih radi dobivanja odobrenja za stavljanje lijeka u promet

1. Svaka stranka poslovno povjerljive informacije dostavljene radi dobivanja odobrenja za stavljanje lijekova u promet („odobrenje za stavljanje u promet”) štiti od otkrivanja trećim stranama, osim ako su poduzete mjere kako bi se osigurala zaštita podataka od nepoštene komercijalne upotrebe ili ako je njihovo otkrivanje opravdano prevladavajućim javnim interesom.

2. Svaka stranka osigurava da tijekom razdoblja od najmanje šest godina od datuma prvog odobrenja za stavljanje u promet u predmetnoj stranci („prvo odobrenje za stavljanje u promet”) tijelo odgovorno za izdavanje odobrenja za stavljanje u promet ne prihvati nijedan naknadni zahtjev za odobrenje za stavljanje u promet u kojima se upućuje na rezultate pretkliničkih ili kliničkih ispitivanja koji su podneseni u zahtjevu za prvo odobrenje za stavljanje u promet, bez izričitog pristanka nositelja prvog odobrenja za stavljanje u promet, osim ako je međunarodnim sporazumima koje priznaju obje stranke propisano drukčije. To se pravilo primjenjuje bez obzira na to jesu li informacije iz stavaka 1. ili 2. dostupne javnosti.

3. Ovim se člankom ne dovode u pitanje dodatna razdoblja zaštite koja svaka stranka može predvidjeti u svojem zakonodavstvu.

4. U odnosu na Republiku Uzbekistan, ovaj se članak primjenjuje dvije godine nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma.

ČLANAK 118.

Zaštita podataka dostavljenih radi dobivanja odobrenja za stavljanje u promet sredstava za zaštitu bilja

1. Svaka stranka prepoznaje vremenski ograničeno pravo vlasnika izvješća o ispitivanju ili studiji koje je prvi put podneseno radi pribavljanja odobrenja za stavljanje u promet sredstva za zaštitu bilja. Tijekom tog razdoblja izvješće o ispitivanju ili studiji ne smije se upotrebljavati u korist druge osobe koja namjerava pribaviti odobrenje za stavljanje u promet sredstva za zaštitu bilja, osim ako je prvi vlasnik dao svoju izričitu suglasnost. To se pravo dalje u tekstu naziva zaštitom podataka.

2. Izvješće o ispitivanju ili studiji podneseno radi pribavljanja odobrenja za stavljanje u promet sredstva za zaštitu bilja trebalo bi ispunjavati sljedeće uvjete:

(a) potrebno je za odobrenje odnosno izmjenu odobrenja kojom se dopušta upotreba na drugim poljoprivrednim kulturama; i

(b) potvrđeno je da zadovoljava načela dobre laboratorijske prakse ili dobre pokusne prakse.

3. Razdoblje zaštite podataka traje najmanje 10 godina počevši od prvog odobrenja koje je izdalo relevantno tijelo na državnom području te stranke. Kad je riječ o sredstvima za zaštitu bilja niske razine rizika, razdoblje se može produljiti na 13 godina.

4. Razdoblje zaštite podataka produljuje se za tri mjeseca za svako produljenje odobrenja za neznatnu upotrebu ako nositelj odobrenja podnese zahtjev za takva odobrenja najkasnije pet godina od dana prvog odobrenja. Ukupno razdoblje zaštite podataka ne smije ni u kojem slučaju biti dulje od 13 godina. Ukupno razdoblje zaštite podataka za sredstva za zaštitu bilja niske razine rizika ni u kojem slučaju ne smije biti dulje od 15 godina.

5. Izvješće o ispitivanju ili studiji štiti se i ako je ono bilo potrebno za obnavljanje ili preispitivanje odobrenja. U tim slučajevima razdoblje zaštite podataka traje 30 mjeseci.

6. Neovisno o stavcima 3., 4. i 5. javno tijelo odgovorno za izdavanje odobrenja za stavljanje u promet ne uzima u obzir informacije iz stavaka 1. i 2. za naknadno odobrenje za stavljanje u promet bez obzira na to je li stavljeno na raspolaganje javnosti.

7. Svaka stranka utvrđuje mjere kojima se podnositelj zahtjeva i nositelji prethodnih odobrenja s poslovnim nastanom na području stranaka obvezuju na razmjenu zaštićenih informacija kako bi se izbjegla dvostruka ispitivanja na kralježnjacima.

8. U odnosu na Republiku Uzbekistan, ovaj se članak primjenjuje dvije godine nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma.

PODODJELJAK 7.

BILJNE SORTE

ČLANAK 119.

Opće odredbe

Svaka stranka štiti prava biljnih sorti u skladu s Međunarodnom konvencijom za zaštitu novih biljnih sorti („Konvencija UPOV”), kako je zadnje revidirana u Ženevi 19. ožujka 1991., uključujući moguće izuzetke od oplemenjivačkog prava iz članka 15. stavka 2. Konvencije UPOV. Stranke surađuju na promicanju i provedbi tih prava.

ODJELJAK 3.

PROVEDBA PRAVA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA

PODODJELJAK 1.

PROVEDBA U GRAĐANSKIM I UPRAVNIM STVARIMA

ČLANAK 120.

Opće obveze

1. Svaka stranka ponovno potvrđuje svoje obveze na temelju dijela III. Sporazuma o TRIPS-u i osigurava mjere, postupke i pravne lijekove koji su potrebni za provedbu prava intelektualnog vlasništva.

Za potrebe odjeljka 3. pojam „prava intelektualnog vlasništva” ne uključuje prava obuhvaćena odjeljkom 2. pododjeljkom 6.

2. Mjere, postupci i pravna sredstva iz stavka 1.:

(a) moraju biti pošteni i pravični;

(b) ne smiju biti nepotrebno složeni ili skupi te ne smiju nametati nerazumne rokove ili neopravdana kašnjenja;

(c) moraju biti djelotvorni, proporcionalni i odvraćajući;

(d) moraju se primjenjivati tako da se izbjegne stvaranje prepreka legitimnoj trgovini i osiguraju zaštitne mjere protiv njihove zlouporabe.

ČLANAK 121.

Osobe ovlaštene za podnošenje zahtjeva za primjenu mjera, postupaka i pravnih sredstava

Svaka stranka prepoznaje sljedeće osobe kao osobe koje su ovlaštene zatražiti primjenu mjera, postupaka i pravnih sredstava iz ovog pododjeljka i dijela III. Sporazuma o TRIPS-u:

(a) nositelje prava intelektualnog vlasništva u skladu s primjenjivim pravom;

(b) sve ostale osobe koje su ovlaštene upotrebljavati ta prava, a posebno stjecatelje licencije, u mjeri u kojoj je to dopušteno i u skladu s primjenjivim pravom;

(c) tijela za kolektivno ostvarivanje prava intelektualnog vlasništva kojima se redovito priznaje pravo zastupanja nositelja prava intelektualnog vlasništva u mjeri u kojoj je to dopušteno i u skladu s primjenjivim pravom;

(d) strukovna tijela za obranu kojima se redovito priznaje pravo zastupanja nositelja prava intelektualnog vlasništva u mjeri u kojoj je to dopušteno i u skladu s primjenjivim pravom.

ČLANAK 122.

Dokazi

1. Svaka stranka osigurava da, čak i prije početka postupka o meritumu predmeta, nadležna pravosudna tijela mogu, na zahtjev stranke koja je podnijela razumno raspoložive dokaze u potporu svojim zahtjevima prema kojima je njezino pravo intelektualnog vlasništva povrijeđeno ili će biti povrijeđeno, naložiti hitne i djelotvorne privremene mjere radi osiguranja relevantnih dokaza koji se odnose na navodnu povredu u skladu s odredbama o zaštiti povjerljivih informacija. Pri određivanju privremene pravne zaštite ili privremenih mjera pravosudna tijela uzimaju u obzir legitimne interese navodnog počinitelja povrede.

2. Te mjere ili zaštita mogu uključivati detaljan opis, s uzimanjem uzoraka ili bez njega, ili fizičku zapljenu proizvoda kojima se navodno čini povreda te, u odgovarajućim slučajevima, materijala i sredstava koji se primjenjuju u proizvodnji ili distribuciji tih proizvoda, kao i dokumenata koji se na njih odnose.

3. Svaka stranka poduzima potrebne mjere, ako dođe do povrede prava intelektualnog vlasništva na komercijalnoj razini, kako bi se nadležnim pravosudnim tijelima omogućilo da, prema potrebi, na zahtjev stranke nalože dostavu bankovnih, financijskih ili komercijalnih dokumenata koje posjeduje suprotna stranka u skladu s odredbama o zaštiti povjerljivih informacija.

ČLANAK 123.

Pravo na informacije

1. Svaka stranka osigurava da, tijekom građanskog postupka koji se odnosi na povredu prava intelektualnog vlasništva te kao odgovor na opravdani i razmjerni zahtjev podnositelja zahtjeva, nadležna pravosudna tijela mogu naložiti da informacije o podrijetlu i distribucijskim mrežama robe ili usluga kojima je počinjena povreda prava intelektualnoga vlasništva dostavi počinitelj povrede ili bilo koja druga osoba koja je stranka ili svjedok u sudskom postupku.

2. Za potrebe stavka 1. „bilo koja druga osoba" znači osoba:

(a) za koju se utvrdi da u komercijalno relevantnom opsegu posjeduje robu kojom se čini povreda;

(b) za koju se utvrdi da se u komercijalno relevantnom opsegu koristi uslugama kojima se čini povreda;

(c) za koju se utvrdi da u komercijalno relevantnom opsegu pruža usluge koje se upotrebljavaju u djelatnostima kojima se čini povreda; ili

(d) koju je osoba iz točaka (a), (b) ili (c) ovog stavka navela kao osobu koja je sudjelovala u proizvodnji, izradi ili distribuciji robe ili pružanju usluga.

3. Informacije iz stavka 1., prema potrebi, sadržavaju:

(a) imena ili nazive te adrese proizvođača, izrađivača, distributera, dobavljača i drugih prethodnih posjednika robe ili usluga, kao i trgovaca na veliko i malo kojima su bile namijenjene; ili

(b) informacije o proizvedenim, izrađenim, dostavljenim, primljenim ili naručenim količinama, kao i o cijeni koja je postignuta za predmetnu robu ili usluge.

4. Stavci 1. i 2. primjenjuju se ne dovodeći u pitanje drugo zakonodavstvo stranke kojim se:

(a) nositelju prava dodjeljuju prava na detaljnije informacije;

(b) uređuje upotreba u građanskom postupku informacija dostavljenih na temelju ovog članka;

(c) uređuje odgovornost za zloupotrebu prava na informacije;

(d) omogućuje odbijanje pružanja informacija koje bi se osobu iz stavka 1. prisilile da prizna vlastito sudjelovanje ili sudjelovanje svojih bliskih srodnika u povredi prava intelektualnog vlasništva; ili

(e) uređuje zaštita povjerljivosti izvorâ informacija ili obrade osobnih podataka.

ČLANAK 124.

Privremene mjere i mjere opreza

1. Svaka stranka osigurava da pravosudna tijela mogu, na zahtjev podnositelja, protiv navodnog počinitelja povrede izdati privremeni sudski nalog radi sprečavanja neposredne povrede prava intelektualnog vlasništva ili privremeno i, prema potrebi, ako je to predviđeno domaćim pravom, u odgovarajućim slučajevima uz plaćanje novčane kazne zabraniti nastavak navodnih povreda tog prava ili za slučaj takvog nastavka propisati obvezu pružanja jamstava čija je namjena osigurati naknadu štete nositelju prava. Privremeni sudski nalog pod istim uvjetima može biti izdan i posredniku čije je usluge, uključujući internetske usluge, koristila treća strana za povredu prava intelektualnog vlasništva.

2. Prethodni se nalog može odrediti i radi zapljene ili predaje robe za koju postoji sumnja da se njome čini povreda prava intelektualnog vlasništva, a kako bi se spriječio njezin ulazak u trgovinske kanale ili kretanje njima.

3. U slučaju navodne povrede koja je počinjena u komercijalno relevantnom opsegu, svaka stranka osigurava da, ako podnositelj zahtjeva dokaže postojanje okolnosti koje bi se mogle ugroziti naknadu štete, pravosudna tijela mogu naložiti preventivnu zapljenu pokretne i nepokretne imovine navodnog počinitelja povrede, uključujući blokadu njegovih bankovnih računa i druge imovine. U tu svrhu nadležna tijela mogu naložiti dostavu bankovnih, financijskih ili komercijalnih dokumenata ili odgovarajući pristup relevantnim informacijama.

ČLANAK 125.

Pravni lijekovi

1. Svaka stranka osigurava da pravosudna tijela mogu naložiti, na zahtjev podnositelja i ne dovodeći u pitanje bilo kakvu naknadu štete nositelju prava zbog povrede te bez bilo kakve vrste naknade, uništenje ili barem trajno uklanjanje iz trgovinskih kanala robe za koju utvrde da se njome čini povreda prava intelektualnog vlasništva. Prema potrebi, pravosudna tijela mogu naložiti i uništenje materijala i sredstava koji se pretežno upotrebljavaju pri izradi ili proizvodnji te robe.

2. Pravosudna tijela svake stranke ovlaštena su naložiti provedbu pravnih lijekova iz stavka 1. o trošku počinitelja povrede, osim ako postoje posebni razlozi da to ne učine.

3. Prilikom razmatranja zahtjeva za pravne lijekove uzima se u obzir potreba za razmjernošću između težine povrede i naloženih pravnih lijekova kao i interesi trećih strana.

4. U odnosu na Republiku Uzbekistan, stavak 1. primjenjuje se tri godine nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

ČLANAK 126.

Sudski nalozi

Svaka stranka osigurava da, ako je donesena sudska odluka u vezi s povredom prava intelektualnog vlasništva, pravosudna tijela mogu protiv počinitelja povrede, kao i posrednika čijim se uslugama koristila treća strana u smislu povrede prava intelektualnog vlasništva, odrediti sudsku zabranu usmjerenu na zabranu nastavka povrede.

ČLANAK 127.

Alternativne mjere

Svaka stranka može propisati da, u odgovarajućim slučajevima i na zahtjev osobe protiv koje se mogu odrediti mjere predviđene u članku 125. ili 126., pravosudna tijela mogu umjesto primjene mjera predviđenih u tim člancima naložiti plaćanje novčane naknade oštećenoj stranci ako ta osoba nije postupala s namjerom ili nehajem, ako bi izvršenje predmetnih mjera toj osobi prouzročilo nerazmjernu štetu i ako se novčana naknada oštećenoj stranci čini, prema razumnoj procjeni, zadovoljavajućom.

ČLANAK 128.

Naknada štete

1. Svaka stranka osigurava da pravosudna tijela, na zahtjev oštećene stranke, počinitelju povrede koji je znao ili je imao osnova znati da sudjeluje u aktivnosti koja predstavlja povredu nalože da nositelju prava plati naknadu koja odgovara stvarnoj šteti koju je pretrpio zbog povrede.

2. Svaka stranka osigurava da pri određivanju naknade štete iz stavka 1. njezina pravosudna tijela:

(a) uzimaju u obzir sve odgovarajuće aspekte, kao što su negativne gospodarske posljedice, uključujući izgubljenu dobit, koje je oštećena stranka pretrpjela, bilo kakvu nepošteno stečenu dobit počinitelja povrede i, u odgovarajućim slučajevima, elemente koji nisu gospodarski čimbenici, kao što je nematerijalna šteta koja je nositelju prava prouzročena povredom; ili

(b) kao alternativu točki (a), mogu, u odgovarajućim slučajevima, odrediti naknadu štete kao paušalni iznos na temelju elemenata kao što je barem iznos tantijema ili naknada koje bi počinitelj povrede morao platiti da je zatražio odobrenje za korištenje predmetnog prava intelektualnog vlasništva.

3. Ako počinitelj povrede nije znao ili nije imao osnova znati da je sudjelovao u aktivnosti koja predstavlja povredu, stranke mogu predvidjeti da pravosudna tijela mogu u korist oštećene stranke naložiti povrat dobiti ili plaćanje naknade štete čija se visina može unaprijed utvrditi.

ČLANAK 129.

Sudski troškovi

Svaka stranka osigurava da opravdane i razmjerne sudske troškove i druge izdatke stranke koja je dobila sudski spor u pravilu snosi stranka koja je izgubila spor, osim ako bi to bilo protivno načelu pravičnosti.

ČLANAK 130.

Objava sudskih odluka

U sudskim postupcima koji su pokrenuti zbog povrede prava intelektualnog vlasništva svaka stranka osigurava da pravosudna tijela mogu naložiti, na zahtjev podnositelja i o trošku počinitelja povrede, primjerene mjere za širenje informacija o odluci, uključujući izlaganje odluke i njezinu objavu u cijelosti ili djelomično.

ČLANAK 131.

Pretpostavka autorstva ili vlasništva

Za potrebe primjene mjera, postupaka i pravnih lijekova predviđenih ovim odjeljkom 3., stranke priznaju sljedeće:

(a) kako bi se autor književnog ili umjetničkog djela, u nedostatku suprotnih dokaza, takvim smatrao i kako bi, slijedom toga, bio ovlašten pokrenuti postupak zbog povrede, dostatno je da je njegovo ime navedeno na djelu na uobičajeni način; i

(b) odredba iz točke (a) primjenjuje se *mutatis mutandis* na nositelje prava srodnih autorskom pravu u odnosu na njihove predmete zaštite.

ČLANAK 132.

Upravni postupci

U mjeri u kojoj je moguće naložiti građanskopravnu mjeru kao posljedicu upravnih postupaka o meritumu predmeta, navedeni predmeti u skladu su s načelima koja su materijalno istovrijedna načelima iz relevantnih odredbi ovog odjeljka.

PODODJELJAK 2.

PROVEDBA NA GRANICAMA

ČLANAK 133.

Mjere na granicama

1. Kad je riječ o robi pod carinskim nadzorom, svaka stranka donosi ili održava postupke na temelju kojih nositelj prava može podnositi zahtjeve kojima od carinskih tijela traži obustavu puštanja u promet ili zadržavanje robe za koju se sumnja da se njome povređuju žigovi, autorska i srodna prava, oznake zemljopisnog podrijetla, patenti, korisni modeli, industrijski dizajni, topografija integriranih krugova i prava na biljnu sortu (dalje u tekstu „sumnjiva roba”).

2. Svaka stranka uspostavlja elektroničke sustave carinskih tijela za upravljanje odobrenim ili evidentiranim zahtjevima.

3. Ako stranka naplaćuje naknadu za pokrivanje administrativnih troškova koji proizlaze iz obrade ili evidentiranja zahtjeva, ta je naknada razmjerna pruženoj usluzi i nastalim troškovima.

4. Svaka stranka osigurava da njezina carinska tijela u razumnom roku odlučuju o odobrenju ili evidentiranju zahtjeva.

5. Svaka stranka može omogućiti da se zahtjevi iz stavka 1. primjenjuju na višestruke pošiljke.

6. Svaka stranka osigurava da, u odnosu na robu pod carinskim nadzorom, njezina carinska tijela mogu djelovati na vlastitu inicijativu kako bi obustavila puštanje sumnjive robe u promet ili je zadržala.

7. Svaka stranka osigurava da njezina carinska tijela upotrebljavaju analizu rizika za utvrđivanje sumnjive robe uz druge metode identifikacije, prema potrebi.

8. Stranka može donijeti ili provoditi postupke kojima njezina nadležna tijela mogu, u razumnom roku nakon pokretanja postupaka iz stavaka 1. i 5., utvrditi čini li se sumnjivom robom povreda. U tom slučaju nadležna tijela imaju ovlast naložiti uništavanje robe nakon što se utvrdi da se tom robom čini povreda. Stranka može imati uspostavljene postupke kojima se omogućuje uništavanje sumnjive robe bez potrebe za službenim utvrđivanjem povrede ako se dotične osobe slažu s uništavanjem ili mu se ne protive.

9. Svaka stranka uspostavlja postupke koji omogućuju brzo uništenje krivotvorenih žigova i piratske robe poslane u poštanskim ili brzim kurirskim pošiljkama.

10. Stranke nemaju obvezu primjenjivati ovaj članak na uvoz robe koju je na tržište u drugoj zemlji stavio nositelj prava ili koja je na to tržište stavljena uz njegovu suglasnost. Stranka može isključiti iz primjene ovog članka nekomercijalnu robu koja se nalazi u osobnoj prtljazi putnika.

11. Svaka stranka svojim carinskim tijelima omogućuje održavanje redovitog dijaloga i promicanje suradnje s relevantnim dionicima i drugim tijelima uključenima u provedbu prava intelektualnog vlasništva.

12. Stranke su suglasne da će surađivati u vezi s međunarodnom trgovinom sumnjivom robom. Konkretno, stranke su suglasne da će razmjenjivati informacije o trgovini sumnjivom robom koja utječe na drugu stranku.

13. Ne dovodeći u pitanje druge oblike suradnje, Protokol o uzajamnoj administrativnoj pomoći u carinskim pitanjima primjenjuje se u pogledu povreda zakonodavstva o pravima intelektualnog vlasništva za čije su izvršavanje nadležna carinska tijela stranke u skladu s ovim člankom.

14. Pododbor iz članka 136. dužan je osigurati pravilno funkcioniranje i provedbu ovog članka, posebno u odnosu na suradnju između stranaka.

15. Stranke osiguravaju dosljednost usklađenost carinskih tijela koja provode carinske mjere na granici radi provedbe prava intelektualnog vlasništva, bez obzira na to jesu li obuhvaćena ovim pododjeljkom, s člankom V. GATT-a iz 1994. te člankom 41. i dijelom III. odjeljkom 4. Sporazuma o TRIPS-u.

ODJELJAK 4.

ZAVRŠNE ODREDBE

ČLANAK 134.

Suradnja

1. Stranke su suglasne surađivati kako bi podržale provedbu obveza preuzetih u okviru ovog Poglavlja. Stranke se, među ostalim, oslanjaju na sljedeće modalitete u pogledu suradnje u pitanjima zaštite i provedbe prava intelektualnog vlasništva.

2. Područja suradnje uključuju, ali nisu ograničena na sljedeće aktivnosti:

(a) razmjenu informacija o pravnom okviru u vezi s pravima intelektualnog vlasništva i relevantnim pravilima o zaštiti i izvršavanju;

(b) razmjenu iskustava stranaka o napretku postignutom u području zakonodavstva;

(c) razmjenu iskustava između stranaka o provedbi prava intelektualnog vlasništva;

(d) razmjenu iskustava između stranaka o tome kako carinska, policijska, upravna i pravosudna tijela provode prava na središnjoj razini i na nižim razinama;

(e) koordinaciju, među ostalim i s drugim zemljama, radi sprečavanja izvoza krivotvorene robe;

(f) tehničku pomoć, izgradnju kapaciteta; razmjenu i osposobljavanje osoblja;

(g) zaštitu i obranu prava intelektualnog vlasništva i širenje informacija o tome, među ostalim, u poslovnim krugovima i civilnom društvu;

(h) informiranje potrošača i nositelja prava; jačanje institucionalne suradnje, posebno između ureda za intelektualno vlasništvo;

(i) informiranje i edukaciju šire javnosti o politikama koje se odnose na zaštitu i provedbu prava intelektualnog vlasništva;

(j) promicanje zaštite i provedbe prava intelektualnog vlasništva javno-privatnom suradnjom koja uključuje MSP-ove; i

(k) formuliranje djelotvornih strategija za utvrđivanje ključnih ciljnih skupina i osmišljavanje komunikacijskih programa za informiranje potrošača i medija o učincima povreda intelektualnog vlasništva, uključujući zdravstvene i sigurnosne rizike te vezu s organiziranim kriminalom.

3. Svaka stranka može objaviti specifikacije proizvoda ili njihov sažetak i relevantne kontaktne točke za kontrolu oznaka zemljopisnog podrijetla ili upravljanje oznakama zemljopisnog podrijetla druge stranke koje su zaštićene u skladu s pododjeljkom 4.

4. Stranke izravno ili preko Pododbora iz članka 136. komuniciraju o svim pitanjima povezanima s provedbom i funkcioniranjem ovog odjeljka.

ČLANAK 135.

Dobrovoljne inicijative dionika

Svaka stranka nastoji olakšati provedbu dobrovoljnih inicijativa dionika za smanjenje povreda prava intelektualnog vlasništva, među ostalim na internetu i na drugim tržištima, usmjerenih na konkretne probleme i pronalazak praktičnih rješenja koja su realistična, uravnotežena, proporcionalna i pravična za sve zainteresirane strane, među ostalim na sljedeće načine:

(a) svaka stranka nastoji okupiti zainteresirane strane na svojem području radi lakše provedbe dobrovoljnih inicijativa za pronalazak rješenja i pomirenje razlika u pogledu zaštite i provedbe prava intelektualnog vlasništva i smanjenja povreda;

(b) stranke nastoje razmjenjivati informacije o mjerama za olakšavanje dobrovoljnih inicijativa dionika na svojim područjima; i

(c) stranke nastoje promicati otvoreni dijalog i suradnju među dionicima stranaka te poticati te dionike da zajednički pronađu rješenja i otklone neslaganja u području zaštite i provedbe prava intelektualnog vlasništva i smanjenja povreda.

ČLANAK 136.

Institucionalne odredbe

1. Stranke osnivaju pododbor za prava intelektualnog vlasništva (dalje u tekstu „Pododbor za prava intelektualnog vlasništva”) koji se sastoji od predstavnika Europske unije i Republike Uzbekistana radi praćenja provedbe ovog poglavlja i jačanja njihove suradnje i dijaloga o pravima intelektualnog vlasništva.

2. Pododbor za prava intelektualnog vlasništva sastaje se na zahtjev bilo koje stranke, naizmjenično u Europskoj uniji i Republici Uzbekistanu, u vrijeme, na mjestu i na način koji su dogovorile stranke, među ostalim putem videokonferencije, ali najkasnije 90 dana nakon podnošenja zahtjeva.

3. Pododbor za prava intelektualnog vlasništva olakšava provedbu ovog poglavlja i suradnju između stranaka u svim pitanjima povezanima s intelektualnim vlasništvom. Pododbor je posebno nadležan za izmjene:

(a) odjeljka A Priloga 7.-A u pogledu upućivanja na zakonodavstvo koje se primjenjuje u strankama;

(b) odjeljka B Priloga 7.-A u pogledu elemenata za registraciju i kontrolu oznaka zemljopisnog podrijetla;

(c) Priloga 7.-B u pogledu kriterija koje treba uključiti u postupak prigovora; i

(d) Priloga 7.-C u pogledu oznaka zemljopisnog podrijetla.

POGLAVLJE 8.

TRŽIŠNO NATJECANJE I PODUZEĆA U DRŽAVNOM VLASNIŠTVU

ODJELJAK A

TRŽIŠNO NATJECANJE

ČLANAK 137.

Načela

Stranke prepoznaju važnost slobodnog i nenarušenog tržišnog natjecanja u svojim trgovinskim i investicijskim odnosima. Stranke potvrđuju da poslovna praksa protivna tržišnom natjecanju i državne intervencije mogu poremetiti pravilno funkcioniranje tržišta i umanjiti koristi od liberalizacije trgovine i ulaganja.

ČLANAK 138.

Neutralnost tržišnog natjecanja

Stranke primjenjuju ovo poglavlje na sva javna i privatna poduzeća.

PODODJELJAK 1.

PROTUTRŽIŠNO PONAŠANJE I KONTROLA KONCENTRACIJA

ČLANAK 139.

Zakonodavni okvir

Svaka stranka donosi ili provodi pravo tržišnog natjecanja, koje se primjenjuje na sva poduzeća u svim sektorima gospodarstva[1] i kojim se na učinkovit način u obzir uzimaju sve sljedeće prakse:

(a) horizontalni i vertikalni sporazumi među poduzećima, odluke udruženja poduzeća i usklađena djelovanja čiji je cilj ili učinak sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja;

(b) zloupotreba dominantnog položaja jednog poduzeća ili više njih; i

(c) koncentracije poduzeća kojima bi se znatno ometalo djelotvorno tržišno natjecanje, a posebno zbog stvaranja ili jačanja dominantnog položaja.

[1] Podrazumijeva se da se u skladu s člankom 42. Ugovora o funkcioniranju Europske unije pravila tržišnog natjecanja u EU-u primjenjuju na poljoprivredni sektor u skladu s Uredbom (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i njezinim naknadnim izmjenama ili zamjenama, ako postoje (SLEU L 347, 2013.).

ČLANAK 140.

Zadaće od javnog gospodarskog interesa

Primjena prava tržišnog natjecanja u stranci ne bi trebala ometati, pravno ili činjenično, obavljanje posebnih zadaća od javnog interesa koje se mogu dodijeliti poduzećima. Izuzeća od prava tržišnog natjecanja stranke trebala bi biti ograničena na zadaće od javnog interesa i na ono što je nužno za postizanje željenog cilja javne politike te bi trebala biti transparentna.

ČLANAK 141.

Provedba

1. Svaka stranka uspostavlja ili zadržava operativno neovisno tijelo koje je odgovorno za osiguravanje potpune primjene i djelotvorne provedbe nacionalnog prava tržišnog natjecanja i ima odgovarajuće ovlasti i resurse potrebne za to.

2. Svaka stranka primjenjuje svoje pravo tržišnog natjecanja na transparentan način, uz poštovanje načela poštenog postupka, uključujući prava na obranu predmetnih poduzeća, osobito pravo na saslušanje i pravo na sudsko preispitivanje.

ČLANAK 142.

Suradnja

1. Stranke potvrđuju da je promicanje suradnje u području politike tržišnog natjecanja i njezine provedbe u njihovu zajedničkom interesu.

2. Kako bi se olakšala takva suradnja, tijela stranaka nadležna za tržišno natjecanje mogu razmjenjivati informacije u skladu s pravilima o povjerljivosti utvrđenima u zakonodavstvu tih stranaka.

3. Tijela stranaka nadležna za zaštitu tržišnog natjecanja nastoje, kad god je to moguće i potrebno, uskladiti svoje provedbene aktivnosti kad je riječ o istim ili povezanim postupcima ili predmetima.

ČLANAK 143.

Neprimjena rješavanja sporova

Poglavlje 14. ne primjenjuje se na ovaj odjeljak.

PODODJELJAK 2.

SUBVENCIJE

ČLANAK 144.

Definicija i područje primjene

1. Za potrebe ovog odjeljka „subvencija” znači mjera koja ispunjava uvjete iz članka 1. stavka 1.1. Sporazuma o SCM-u neovisno o tome dodjeljuje li se poduzeću koje isporučuje robu ili usluge[1].

2. Ovaj se odjeljak primjenjuje na subvencije koje su specifične u smislu članka 2. Sporazuma o SCM-u. Svaka subvencija koja je obuhvaćena odredbama članka 148. Sporazuma smatra se specifičnom.

3. Odredbe ovog odjeljka ne smiju se tumačiti na način kojim se pravno ili činjenično ometa obavljanje posebnih zadaća od javnog interesa koje se mogu dodijeliti poduzećima. Izuzeća od pravila iz ovog odjeljka trebala bi biti ograničena na zadaće od javnog interesa i na ono što je nužno za postizanje cilja javne politike te bi trebala biti transparentna.

[1] Podrazumijeva se da se tom definicijom ne dovodi u pitanje ishod budućih rasprava u WTO-u o definiciji subvencija za usluge. Ovisno o daljnjem napretku tih rasprava na razini WTO-a stranke mogu u tom smislu ažurirati ovaj Sporazum.

4. Članak 146. ovog Sporazuma ne primjenjuje se na subvencije povezane s trgovinom robom obuhvaćenom Prilogom 1. Sporazumu o poljoprivredi.

5. Članci 146. i 147. ne primjenjuju se na audiovizualni sektor i sektor turizma.

ČLANAK 145.

Transparentnost

1. Svaka stranka objavljuje sljedeće informacije povezane sa subvencijom koja se dodjeljuje ili provodi na njezinu državnom području:

(a) pravnu osnovu i svrhu subvencije;

(b) oblik subvencije;

(c) ako je moguće, ukupni iznos ili godišnji iznos predviđen u proračunu za subvenciju i ime primatelja subvencije.

2. Stranka postupa u skladu sa stavkom 1. tako da:

(a) podnosi obavijest u skladu s člankom 25. Sporazuma o SCM-u, koja se dostavlja najmanje svake dvije godine;

(b) podnosi obavijesti u skladu s člankom 18. Sporazuma o poljoprivredi; ili[1]

(c) sama objavljuje informacije iz stavka 1. ili se one objavljuju u njezino ime na javno dostupnim internetskim stranicama do 31. prosinca kalendarske godine koja slijedi nakon godine u kojoj je subvencija dodijeljena ili zadržana.

ČLANAK 146.

Savjetovanja

1. Ako stranka smatra da subvencija negativno utječe ili bi mogla negativno utjecati na njezine interese povezane s liberalizacijom trgovine ili ulaganja, ona može svoje razloge za zabrinutost u pisanom obliku izraziti drugoj stranci i zatražiti dodatne informacije o tom pitanju.

2. Zahtjev iz stavka 1. uključuje objašnjenje načina na koji subvencija može negativno utjecati na interese stranke koja podnosi zahtjev. Stranka koja podnosi zahtjev može zatražiti sljedeće informacije o subvenciji:

(a) pravnu osnovu i svrhu subvencije;

(b) oblik subvencije;

(c) datume i trajanje subvencije i sve druge rokove povezane s njom;

[1] Podrazumijeva se da će se zahtjevi u pogledu obavješćivanja iz članka 145. stavka 2. točaka (a) i (b) primjenjivati na Republiku Uzbekistan od datuma njezina pristupanja WTO-u.

(d) zahtjeve prihvatljivosti za subvencije;

(e) ako je moguće, ukupni iznos ili godišnji iznos predviđen u proračunu za subvenciju i ime primatelja subvencije;

(g) sve druge informacije koje omogućuju procjenu potencijalnih negativnih učinaka subvencije.

3. Stranka kojoj je upućen zahtjev dostavlja informacije u pisanom obliku najkasnije 60 dana od datuma dostave zahtjeva. U slučaju da stranka kojoj je upućen zahtjev ne dostavi zatražene informacije, ta stranka mora dostaviti pisani odgovor u kojem objašnjava zašto nije dostavila takve informacije.

4. Nakon što primi zatražene informacije, stranka koja podnosi zahtjev može zatražiti savjetovanje o tom pitanju. Savjetovanja između stranaka radi rasprave o iznesenim razlozima za zabrinutost održavaju se u roku od 60 dana od dostave zahtjeva za savjetovanje.

5. Stranke poduzimaju sve što je u njihovoj moći kako bi postigle obostrano zadovoljavajuće rješenje pitanja.

ČLANAK 147.

Subvencije koje podliježu uvjetima

1. Ako subvencija negativno utječe na trgovinu ili ulaganja druge stranke, svaka stranka nastoji primijeniti uvjete na subvencije kako slijedi:

(a) dopuštene su subvencije kojima država jamči za dugove ili obveze određenih poduzeća dopušteni, pod uvjetom da su iznosi tih dugova i obveza ili trajanje takvog jamstva ograničeni; i

(b) subvencije nesolventnim poduzećima ili poduzećima u teškoćama dopuštene su pod uvjetom da:

i. postoji plan restrukturiranja koji se temelji na realističnim pretpostavkama kako bi se u razumnom roku osigurala obnova dugoročne održivosti nesolventnog poduzeća ili poduzeća u problemima; ili

ii. poduzeće sudjeluje u troškovima restrukturiranja; mala i srednja poduzeća nisu dužna sudjelovati u troškovima restrukturiranja.

2. Stavak 1. točka (b) ne primjenjuje se na subvencije koje se dodjeljuju poduzećima kao privremena potpora za likvidnost u obliku kreditnih jamstava ili zajmova tijekom razdoblja koje je potrebno za izradu plana restrukturiranja. Takva privremena potpora za likvidnost ograničena je na iznos potreban samo za održavanje poslovanja poduzeća.

3. Dopuštene su subvencije kojima se osigurava propisan izlazak trgovačkog društva s tržišta.

4. Ovaj se članak ne primjenjuje na subvencije čiji su kumulativni iznosi ili proračuni manji od 500 000 EUR po poduzeću tijekom razdoblja od tri uzastopne godine.

ČLANAK 148.

Zabranjene subvencije

Od pristupanja Republike Uzbekistan WTO-u, osim kako je predviđeno Sporazumom o poljoprivredi, zabranjuju se sljedeće subvencije na industrijske proizvode:

(a) subvencije koje pravno ili činjenično[1] ovise, bilo isključivo ili kao jedan od nekoliko drugih uvjeta, o izvoznim rezultatima; i

(b) subvencije koje ovise, bilo isključivo ili kao jedan od nekoliko drugih uvjeta, o davanju prednosti korištenju domaće u odnosu na uvoznu robu.

ČLANAK 149.

Upotreba subvencija

Svaka stranka osigurava da poduzeća koriste subvencije samo za svrhu za koju su subvencije dodijeljene.

[1] Taj standard je ispunjen ako činjenice dokazuju da je dodjela subvencije, koja nije bila pravno ovisna o izvoznim rezultatima, doista vezana za stvarni ili predviđeni izvoz ili prihod od izvoza. Sama činjenica da se neka subvencija dodjeljuje izvoznim poduzećima ne smatra se, samo zbog tog razloga, izvoznom subvencijom u smislu ove odredbe.

ODJELJAK B

PODUZEĆA U DRŽAVNOM VLASNIŠTVU,
PODUZEĆA KOJIMA SU ODOBRENA POSEBNA PRAVA ILI POVLASTICE
I ODREĐENI MONOPOLI

ČLANAK 150.

Definicije

Za potrebe ovog odjeljka:

1. „Sporazum OECD-a” znači Sporazum o službeno podupiranim izvoznim kreditima Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (dalje u tekstu „OECD”) ili obveza koja ga je naslijedila, dogovorena u okviru OECD-a ili izvan njega, koji je prihvatilo najmanje 12 izvornih članica WTO-a koje su sudjelovale u Sporazumu OECD-a na dan 1. siječnja 1979.

2. „komercijalne djelatnosti” znači djelatnosti čiji je krajnji rezultat proizvodnja robe ili pružanje usluge za prodaju u količinama i po cijenama koje odredi poduzeće i koje se obavljaju radi ostvarivanja dobiti[1];

[1] Podrazumijeva se da djelatnosti koje obavlja poduzeće koje posluje na neprofitnoj osnovi ili na osnovi povrata troškova nisu djelatnosti koje se obavljaju radi ostvarivanja dobiti.

3. „komercijalni kriteriji” znači cijena, kvaliteta, dostupnost, utrživost, prijevoz i ostali uvjeti kupnje ili prodaje te ostali čimbenici koje bi obično pri donošenju poslovnih odluka uzelo u obzir privatno poduzeće koje posluje u skladu s načelima tržišnog gospodarstva u relevantnoj djelatnosti ili industriji;

4. „odrediti” znači uspostaviti ili odobriti monopol ili proširiti područje primjene monopola na dodatnu robu ili usluge;

5. „određeni monopol” znači subjekt, uključujući konzorcij ili državnu agenciju, koji je na relevantnom tržištu na području stranke određen kao jedini dobavljač ili kupac određene robe ili usluge, ali taj pojam ne uključuje subjekt kojem je odobreno isključivo pravo intelektualnog vlasništva samo na temelju takvog odobrenja;

6. „poduzeće kojem su odobrena posebna prava ili povlastice” znači poduzeće, javno ili privatno, kojem je stranka pravno ili činjenično dodijelila posebna prava ili povlastice određivanjem ili ograničavanjem broja na dva ili više poduzeća ovlaštenih za isporuku robe ili usluge na način koji nije u skladu s objektivnim, razmjernim i nediskriminirajućim kriterijima, čime se bitno utječe na sposobnost drugog poduzeća da isporuči istu robu ili uslugu na istom zemljopisnom području pod bitno jednakim uvjetima;

7. „usluga koja se pruža u okviru izvršavanja javnih ovlasti” znači usluga koja se pruža u okviru izvršavanja javnih ovlasti, kako je definirano u GATS-u i među ostalim, ako je primjenjivo, u Prilogu o financijskim uslugama GATS-u; i

8. „poduzeće u državnom vlasništvu” znači poduzeće u kojem stranka:

(a) izravno posjeduje više od 50 % dioničkog kapitala;

(b) ima izravnu kontrolu nad više od 50 % glasačkih prava ili na neki drugi način ostvaruje istovjetan stupanj kontrole putem glasačkih prava;

(c) ima ovlast za imenovanje većine članova upravnog odbora ili drugog istovjetnog upravljačkog tijela; ili

(d) ima ovlast za izvršavanje kontrole[1] nad poduzećem.

ČLANAK 151.

Područje primjene

1. Ovaj se odjeljak primjenjuje na poduzeća u državnom vlasništvu, poduzeća kojima su odobrena posebna prava ili povlastice i određene monopole koji obavljaju komercijalnu djelatnost. Ako se takva poduzeća ili monopoli bave komercijalnim i nekomercijalnim djelatnostima, samo su komercijalne djelatnosti obuhvaćene ovim odjeljkom.

2. Ovaj se odjeljak primjenjuje na poduzeća u državnom vlasništvu, poduzeća kojima su odobrena posebna prava ili povlastice i određene monopole na svim razinama vlasti.

[1] Podrazumijeva se da se, kad je riječ o uspostavi kontrole, svi relevantni pravni i činjenični elementi uzimaju u obzir za svaki slučaj posebno.

3. Ovaj se odjeljak ne primjenjuje na poduzeća u državnom vlasništvu, poduzeća kojima su odobrena posebna prava ili povlastice ili određene monopole kad djeluju u svojstvu naručitelja obuhvaćenih prilozima svake stranke Dodatku I. Sporazumu o javnoj nabavi, sastavljenom u Marakešu 15. travnja 1994., sadržanom u Prilogu 4. Sporazumu o WTO-u[1] ili u Prilogu 9.-A ovom Sporazumu, kad je ta javna nabava namijenjena za javne potrebe, a ne u svrhu komercijalne preprodaje nabavljene robe ili usluga ili upotrebe te robe ili usluga za proizvodnju robe ili pružanje usluga za komercijalnu prodaju.

4. Ovaj se odjeljak ne primjenjuje na usluge koje se pružaju u okviru izvršavanja javnih ovlasti.

5. Članak 154. ne primjenjuje se ako poduzeće u državnom vlasništvu pruža financijske usluge na temelju vladina mandata, ako takvo pružanje financijskih usluga:

(a) služi kao potpora izvozu ili uvozu, pod uvjetom da usluge:

i. ne zamjenjuju komercijalno financiranje; ili

ii. nisu ponuđene pod uvjetima koji su povoljniji od onih koji bi se mogli dobiti za usporedive financijske usluge na komercijalnom tržištu;

(b) služi kao potpora privatnom ulaganju izvan državnog područja stranke, pod uvjetom da usluge:

i. ne zamjenjuju komercijalno financiranje; ili

ii. nisu ponuđene pod uvjetima koji su povoljniji od onih koji bi se mogli dobiti za usporedive financijske usluge na komercijalnom tržištu; ili

[1] Republika Uzbekistan nije stranka Sporazuma o javnoj nabavi [EU: na datum potpisivanja ovog Sporazuma].

(c) bude ponuđeno pod uvjetima u skladu sa Sporazumom OECD-a, pod uvjetom da je obuhvaćeno područjem primjene Sporazuma OECD-a.

6. Članak 154. ne primjenjuje se na uslužne sektore izvan područja primjene ovog Sporazuma kako je utvrđeno u poglavlju 12.

7. Ne dovodeći u pitanje članak 190., članak 154. ne primjenjuje se na kupnju i prodaju robe ili usluga koje obavlja poduzeće u državnom vlasništvu, poduzeće kojem su odobrena posebna prava ili povlastice ili određeni monopol stranke u sektorima obuhvaćenima rezervama navedenima u Prilogu 12.-D ili rasporedima posebnih obveza Europske unije u okviru GATS-a i prilozima 12.-A, 12.-B i 12.-C.

ČLANAK 152.

Odnos prema Sporazumu o WTO-u

1. Članak XVII., stavci od 1. do 3. GATT-a iz 1994., Sporazum o tumačenju članka XVII. GATT-a iz 1994. i članak VIII. stavci 1., 2. i 5. GATS-a ugrađuju se *mutatis mutandis* u ovaj Sporazum i postaju njegov sastavni dio.

2. Ovaj se članak primjenjuje od datuma pristupanja Republike Uzbekistana WTO-u ili šest godina nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma, ovisno o tome što nastupi ranije.

ČLANAK 153.

Opće odredbe

1. Ne dovodeći u pitanje prava i obveze svake stranke na temelju ovog odjeljka, ništa u ovom odjeljku ne sprečava stranku da osnuje ili zadrži poduzeća u državnom vlasništvu, da poduzećima odobri posebna prava ili povlastice ili da odredi ili zadrži monopol.

2. Nijedna stranka ne smije zahtijevati od poduzeća u državnom vlasništvu, poduzeća kojima su odobrena posebna prava ili povlastice ili određenog monopola da postupa na način koji nije u skladu s ovim odjeljkom niti ih poticati na to.

ČLANAK 154.

Nediskriminirajuće postupanje i komercijalni kriteriji

1. Svaka stranka osigurava da tijekom obavljanja komercijalnih djelatnosti njezina poduzeća u državnom vlasništvu, poduzeća kojima su odobrena posebna prava ili povlastice ili određeni monopoli pri kupnji ili prodaji robe ili usluga djeluju u skladu s komercijalnim kriterijima, osim radi ispunjavanja bilo kojih uvjeta u okviru svojeg mandata u javnoj službi koji nisu neusklađeni sa stavkom 2.

2. Svaka stranka osigurava da njezina poduzeća u državnom vlasništvu, poduzeća kojima su odobrena posebna prava ili povlastice ili određeni monopoli tijekom obavljanja komercijalnih djelatnosti:

(a) pri kupnji robe ili usluge:

i. za robu ili uslugu koje dobavlja poduzeće druge stranke odobravaju tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji odobravaju za sličnu robu koju isporučuju ili uslugu koje dobavljaju njezina poduzeća;

ii. za robu ili uslugu koje dobavljaju poduzeća koja su ulaganja ulagateljâ druge stranke odobravaju tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji odobravaju za sličnu robu ili uslugu koje dobavljaju poduzeća koja su ulaganja ulagateljâ stranke na relevantnom tržištu u stranci; i

(b) pri prodaji robe ili usluge:

i. poduzeću druge stranke odobravaju tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji odobravaju poduzećima stranke; i

ii. poduzećima koja su ulaganja ulagatelja druge stranke odobravaju tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji odobravaju poduzećima koja su ulaganja ulagatelja stranke na relevantnom tržištu u stranci.

3. Stavcima 1. i 2. ne isključuje se mogućnost da poduzeća u državnom vlasništvu, poduzeća kojima su odobrena posebna prava ili povlastice ili određeni monopoli:

(a) kupuju ili isporučuju robu ili usluge pod različitim uvjetima, uključujući uvjete koji se odnose na cijenu, pod uvjetom da su takvi različiti uvjeti ili odbijanje u skladu s komercijalnim kriterijima; ili

(b) odbiju kupiti ili isporučiti robu ili usluge, pod uvjetom da su takvi različiti uvjeti ili odbijanje u skladu s komercijalnim kriterijima.

4. Ovaj se članak primjenjuje osam godina nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

ČLANAK 155.

Regulatorni okvir

1. Svaka stranka nastoji na najbolji način primjenjivati relevantne međunarodne norme, uključujući Smjernice OECD-a za korporativno upravljanje u poduzećima u državnom vlasništvu.

2. Svaka stranka osigurava da su sva regulatorna tijela ili druga tijela koja obavljaju regulatornu funkciju, a koja stranka osnuje ili zadrži:

(a) neovisna o poduzećima koja reguliraju i ne odgovaraju tim poduzećima; i

(b) nepristrana[1] u odnosu na sva poduzeća koja reguliraju, uključujući poduzeća u državnom vlasništvu, poduzeća kojima su odobrena posebna prava ili povlastice i određene monopole[2].

3. Ne dovodeći u pitanje rezerve navedene u [prilozima o uslugama/ulaganjima], svaka stranka primjenjuje svoje zakone i druge propise na poduzeća u državnom vlasništvu, poduzeća kojima su odobrena posebna prava ili povlastice i određene monopole na dosljedan i nediskriminirajući način.

ČLANAK 156.

Razmjena informacija

1. Stranka koja smatra da na njezine interese iz ovog odjeljka negativno utječu komercijalne djelatnosti poduzeća u državnom vlasništvu, poduzeća kojem su odobrena posebna prava ili povlastice ili određenog monopola (dalje u tekstu ovog članka „subjekt”) druge stranke može u pisanom obliku od druge stranke zahtijevati da dostavi informacije o komercijalnim djelatnostima subjekta povezane s provedbom ovog odjeljka u skladu sa stavkom 2.

[1] Podrazumijeva se da se nepristranost tijela pri obavljanju njegove regulatorne funkcije ocjenjuje prema općem obrascu ili praksi tog tijela.

[2] Podrazumijeva se da u slučaju sektora za koje su stranke u drugim poglavljima dogovorile posebne obveze u pogledu regulatornog tijela prednost imaju relevantne odredbe iz tih drugih poglavlja.

2. Stranka kojoj je upućen zahtjev dostavlja sljedeće informacije, pod uvjetom da zahtjev sadržava objašnjenje načina na koji bi djelatnosti subjekta mogle utjecati na interese stranke koja upućuje zahtjev iz ovog odjeljka te da se u njemu navodi koje se od sljedećih informacija dostavljaju:

(a) informacije o vlasništvu i glasačkoj strukturi subjekta u kojima se navodi postotak udjela koje stranka kojoj je upućen zahtjev, njezina poduzeća u državnom vlasništvu, poduzeća kojima su odobrena posebna prava ili povlastice ili određeni monopoli kumulativno imaju u vlasništvu te postotak glasačkih prava koja kumulativno imaju u tom subjektu;

(b) opis svih povlaštenih ili posebnih udjela ili posebnih glasačkih ili drugih prava koje imaju stranka kojoj je upućen zahtjev, njezina poduzeća u državnom vlasništvu, poduzeća kojima su odobrena posebna prava ili povlastice ili određeni monopoli, ako se takva prava razlikuju od onih povezanih s općim redovnim udjelima u tom subjektu;

(c) opis organizacijske strukture subjekta i sastav njegova upravnog odbora ili bilo kojeg drugog jednakovrijednog tijela;

(d) opis vladinih odjela ili javnih tijela koja reguliraju ili prate taj subjekt, opis zahtjeva u pogledu izvješćivanja koje ti odjeli ili tijela nameću subjektu te prava i prakse tih odjela ili tijela u imenovanju, razrješenju ili određivanju naknade viših izvršnih direktora i članova upravnog odbora ili bilo kojeg drugog jednakovrijednog upravljačkog tijela subjekta;

(e) godišnji prihod i ukupna imovina subjekta tijekom zadnje tri godine za koje su informacije dostupne;

(f) podaci o izuzećima, imunitetima i povezanim mjerama od kojih subjekt ima korist u skladu sa zakonima i drugim propisima stranke kojoj je upućen zahtjev; i

(g) sve dodatne javno dostupne informacije o subjektu, uključujući godišnje financijske izvještaje i revizije koje su provele treće strane.

3. Odredbama stavaka 1. i 2. od stranke se ne zahtijeva objavljivanje povjerljivih informacija koje bi bilo u suprotnosti s njezinim zakonima i drugim propisima, kojim bi se onemogućilo izvršavanje zakonodavstva, koje bi na drugi način bilo protivno javnom interesu ili bi dovelo u pitanje legitimne komercijalne interese određenih poduzeća.

4. Ako zatražene informacije nisu dostupne, stranka kojoj je upućen zahtjev, stranka razloge za to u pisanom obliku dostavlja stranci koja je zatražila informacije.

5. Ovaj se članak ne primjenjuje na mala i srednja poduzeća.

POGLAVLJE 9.

JAVNA NABAVA

ČLANAK 157.

Definicije

Za potrebe ovog poglavlja:

(a) „trgovačka roba ili usluge” znači roba ili usluge koja se obično prodaje ili nudi na prodaju na komercijalnom tržištu nevladinim kupcima te koju takvi kupci obično kupuju, za nevladine potrebe;

(b) „građevinske usluge” znači usluge kojima je cilj realizacija javnih ili građevinskih radova na bilo koji način, u smislu odjeljka 51. privremene Središnje klasifikacije proizvoda Ujedinjenih naroda (CPC);

(c) „elektronička dražba” znači ponavljajući postupak pri kojemu dobavljači uz upotrebu elektroničkih sredstava predstavljaju nove cijene, ili vrijednosti za mjerljive necjenovne elemente ponude povezane s kriterijima za evaluaciju, ili oboje, i na temelju kojeg se rangiraju ili ponovno rangiraju ponude;

(d) „u pisanom obliku” ili „pisano” znači svaki izraz riječima ili brojevima koji se može pročitati, reproducirati i poslije priopćiti. Može uključivati informacije koje se prenose i pohranjuju u elektroničkom obliku;

(e) „ograničeni postupak nadmetanja” znači način nabave u kojem naručitelj kontaktira dobavljača ili dobavljače po svojem izboru;

(f) „mjera” znači zakon, propis, postupak, administrativne smjernice ili praksa ili bilo koja radnja naručitelja u odnosu na obuhvaćenu nabavu;

(g) „popis za višestruku uporabu” znači popis dobavljača za koje je naručitelj utvrdio da zadovoljavaju uvjete za uvrštavanje na taj popis te koji naručitelj namjerava upotrijebiti više puta;

(h) „obavijest o namjeri nabave” znači obavijest koju objavljuje naručitelj i kojom se zainteresirani dobavljači pozivaju na podnošenje zahtjeva za sudjelovanje, ponude ili oboje;

(i) „kompenzacija” znači bilo kakav uvjet ili obveza kojom se potiče lokalni razvoj ili poboljšava platna bilanca stranke, kao što su korištenje domaćeg sadržaja, licenciranje tehnologije, ulaganja, vezana trgovina i slične mjere ili zahtjevi;

(j) „otvoreni postupak javne nabave” znači način nabave u kojem svi zainteresirani dobavljači mogu podnijeti svoju ponudu;

(k) „naručitelj” znači subjekt obuhvaćen odjeljcima 1., 2. ili 3. Priloga 9.;

(l) „kvalificirani dobavljač” znači dobavljač za kojeg je naručitelj potvrdio da zadovoljava uvjete sudjelovanja;

(m) „nadmetanje po pozivu” znači način nabave u kojem naručitelj poziva samo kvalificirane dobavljače da podnesu ponudu;

(n) „usluge” uključuju građevinske usluge, osim ako je navedeno drukčije;

(o) „norma” znači dokument koji je odobrilo priznato tijelo kojim se predviđa zajedničko i ponovljeno korištenje, pravila, smjernice ili karakteristike za robu ili usluge ili povezane procese i proizvodne metode, a čija primjena nije obvezujuća, a može i uključivati ili se odnositi isključivo na stručno nazivlje, simbole, zahtjeve za pakiranje, obilježavanje ili označivanje koji se primjenjuju na robu, uslugu, postupak i način proizvodnje;

(p) „dobavljač” znači osoba ili skupina osoba koja isporučuje ili bi mogla isporučiti robu ili usluge; i

(q) „tehnička specifikacija” znači zahtjev natječaja kojim se:

i. utvrđuju značajke robe ili usluga koje treba nabaviti, uključujući kvalitetu, učinkovitost, sigurnost i dimenzije ili postupke i metode njihove proizvodnje ili pružanja; ili

ii. uređuje stručno nazivlje, simboli, zahtjevi za pakiranje, obilježavanje ili označivanje koji se primjenjuju na robu ili uslugu.

ČLANAK 158.

Područje i opseg primjene

Primjena Sporazuma

1. Ovo se poglavlje primjenjuje deset godina nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

2. Ovo se poglavlje primjenjuje na sve mjere obuhvaćene nabave bez obzira na to provodi li se isključivo ili djelomično elektroničkim sredstvima.

3. Za potrebe ovog poglavlja „obuhvaćena nabava” znači nabava za državne potrebe:

(a) robe, usluge ili kombinacije robe i usluge:

i. kako je određeno u Prilogu 9.; i

ii. koje se ne nabavljaju radi prodaje ili preprodaje ili za upotrebu u proizvodnji ili isporuci robe ili usluga za komercijalnu prodaju ili preprodaju;

(b) bilo kojim ugovornim sredstvom, uključujući kupnju, najam ili leasing s opcijom kupnje ili bez nje;

(c) za koje je vrijednost, procijenjena u skladu sa stavcima od 6. do 8., jednaka ili prelazi relevantni prag utvrđen u Prilogu 9. u vrijeme objave obavijesti u skladu s člankom 162.;

(d) koju provodi naručitelj; i

(e) koja nije na drugi način isključena iz područja primjene stavka 3. ili Priloga 9.

4. Osim ako je drukčije predviđeno u Prilogu 9., ovo se poglavlje ne primjenjuje na:

(a) stjecanje ili zakup zemljišta, postojećih zgrada ili druge nepokretne imovine ili prava na njih;

(b) neugovorne sporazume ili bilo koji oblik pomoći koju pruža stranka, što uključuje sporazume o suradnji, bespovratna sredstva, zajmove, dokapitalizaciju, jamstva i fiskalne poticaje;

(c) nabavu ili stjecanje usluga fiskalne agencije ili depozitara, usluga likvidacije i upravljanja za regulirane financijske institucije ili usluga koje se odnose na prodaju, otkup i distribuciju javnog duga, što uključuje zajmove i državne obveznice, zadužnice i ostale vrijednosnice;

(d) ugovore o radu u javnim službama;

(e) nabavu koja se provodi:

i. u posebnu svrhu pružanja međunarodne pomoći, uključujući razvojnu pomoć;

ii. u skladu s posebnim postupkom ili uvjetom međunarodnog sporazuma u vezi s razmještajem postrojbi ili u vezi sa zajedničkom provedbom projekta zemalja potpisnica; ili

iii. u skladu s posebnim postupkom ili uvjetom međunarodne organizacije ili koja se financira putem međunarodnih bespovratnih sredstava, zajmova ili druge pomoći ako primjenjivi postupak ili uvjet ne bi bio u skladu s ovim poglavljem.

5. Svaka stranka u pododjeljcima Priloga 9. navodi sljedeće informacije:

(a) u odjeljku 1., središnja državna tijela čija je nabava obuhvaćena ovim poglavljem;

(b) u odjeljku 2., državna tijela na nižim razinama čija je nabava obuhvaćena ovim poglavljem;

(c) u odjeljku 3., sva ostala tijela čija je nabava obuhvaćena ovim poglavljem;

(d) u odjeljku 4., roba obuhvaćena ovim poglavljem;

(e) u odjeljku 5., usluge, osim građevinskih usluga, obuhvaćene ovim poglavljem;

(f) u odjeljku 6., građevinske usluge obuhvaćene ovim poglavljem; i

(g) u odjeljku 7., opće napomene;

(h) u odjeljku 8., mediji u kojima stranka objavljuje svoje obavijesti o nabavi, obavijesti o dodjeli ugovora i druge informacije povezane sa svojim sustavom javne nabave kako je utvrđeno u ovom poglavlju.

6. Ako naručitelj, u kontekstu obuhvaćene nabave, zahtijeva od osobe koja nije obuhvaćena Prilogom 9. da provede postupak nabave u skladu s posebnim zahtjevima, na takve se zahtjeve *mutatis mutandis* primjenjuje članak 160.

Određivanje vrijednosti

7. Pri procjeni vrijednosti nabave za potrebe ocjenjivanja je li riječ o obuhvaćenom postupku javne nabave, naručitelj:

(a) ne razdvaja nabavu u zasebne nabave i ne bira niti upotrebljava određenu metodu određivanja vrijednosti za procjenu vrijednosti nabave s namjerom isključivanja cjelokupne nabave ili njezina dijela iz primjene ovog poglavlja; i

(b) uključuje procijenjenu najveću ukupnu vrijednost nabave za cijelo razdoblje njezina trajanja, bez obzira na to je li dodijeljena jednom ili više dobavljača, uzimajući u obzir sve oblike naknade, uključujući:

i. premije, pristojbe, provizije i kamate; i

ii. ako su u postupku nabave predviđene opcije, ukupnu vrijednost takvih opcija.

8. Ako pojedinačni zahtjev za nabavu dovede do dodjele više od jednog ugovora ili dodjele ugovora u zasebnim dijelovima („ugovori koji se ponavljaju”), izračunavanje procijenjene maksimalne ukupne vrijednosti temelji se na:

(a) vrijednosti ugovora koji se ponavljaju za istu vrstu robe ili usluge koji su dodijeljeni tijekom proteklih 12 mjeseci ili u protekloj fiskalnoj godini naručitelja, koja je prilagođena, ako je moguće, kako bi se uzele u obzir predviđene promjene u količini ili vrijednosti robe ili usluge koja se nabavlja tijekom sljedećih 12 mjeseci; ili

(b) procijenjenoj vrijednosti ugovora koji se ponavljaju za istu vrstu robe ili usluge, a koji će se dodijeliti tijekom 12 mjeseci nakon prvotne dodjele ugovora ili tijekom fiskalne godine naručitelja.

9. U slučaju nabave putem zakupa ili leasinga robe ili usluge, ili u slučaju nabave za koju nije određena ukupna cijena, osnova za određivanje vrijednosti jest:

(a) u slučaju ugovora na određeno vrijeme:

i. ako ugovor traje 12 mjeseci ili manje, ukupna procijenjena maksimalna vrijednost za razdoblje njegova trajanja; ili

ii. ako trajanje ugovora premašuje 12 mjeseci, ukupna procijenjena maksimalna vrijednost, uključujući eventualnu procijenjenu preostalu vrijednost;

(b) ako se ugovor sklapa na neodređeno razdoblje, procijenjen mjesečni obrok pomnožen s 48; i

(c) ako nije sigurno hoće li ugovor biti sklopljen na određeno razdoblje, primjenjuje se podstavak (b).

ČLANAK 159.

Sigurnosne i opće iznimke

1. Ništa u ovom poglavlju ne tumači se tako da stranku sprečava da poduzme radnje ili da ne objavljuje informacije koje smatra potrebnima za zaštitu svojih bitnih sigurnosnih interesa u odnosu na nabavu:

(a) oružja, streljiva ili vojne opreme;

(b) neophodnu za nacionalnu sigurnost; ili

(c) za nacionalne obrambene svrhe.

2. Podložno zahtjevu da se takve mjere ne primjenjuju na način koji bi predstavljao sredstvo proizvoljne ili neopravdane diskriminacije između stranaka u kojima postoje jednaki uvjeti ili koji bi predstavljao prikriveno ograničavanje međunarodne trgovine, ništa u ovom poglavlju ne tumači se kao da bilo koju stranku sprečava da uvede ili provodi mjere:

(a) potrebne radi zaštite javnog morala, reda ili sigurnosti;

(b) potrebne radi zaštite života i zdravlja ljudi, životinja ili bilja;

(c) potrebne radi zaštite intelektualnog vlasništva; ili

(d) koje se odnose na robu ili usluge osoba s invaliditetom, dobrotvornih ustanova ili zatvorenika.

ČLANAK 160.

Opća načela

Nediskriminacija

1. U odnosu na bilo koju mjeru povezanu s obuhvaćenom nabavom, svaka stranka, uključujući njezine naručitelje, odmah i bezuvjetno odobrava za robu i usluge druge stranke i dobavljače druge stranke koji nude tu robu ili usluge, tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji stranka, uključujući njezine naručitelje, odobrava za svoju robu, usluge i dobavljače.

2. U vezi s bilo kakvom mjerom koja se odnosi na obuhvaćenu nabavu, stranka, uključujući njezine naručitelje:

(a) ne tretira dobavljača s lokalnim poslovnim nastanom nepovoljnije od drugog dobavljača s lokalnim poslovnim nastanom na temelju stupnja povezanosti s inozemstvom ili stranog vlasništva; ili

(b) ne diskriminira dobavljača s lokalnim poslovnim nastanom na temelju činjenice da su roba i usluge koje taj dobavljač nudi za određenu nabavu roba ili usluge druge stranke.

Korištenje elektroničkih sredstava

3. Pri provedbi obuhvaćene nabave elektroničkim putem naručitelj:

(a) osigurava da se nabava provodi putem sustava informacijske tehnologije i softvera, uključujući one za autentifikaciju i enkripciju informacija, koji su opće dostupni i interoperabilni s drugim opće dostupnim sustavima informacijske tehnologije i softverom;

(b) održava mehanizme kojima se osigurava integritet zahtjevâ za sudjelovanje i ponuda, uključujući utvrđivanje vremena primitka i sprečavanje nedozvoljenog pristupa; i

(c) koristi elektronička sredstva informiranja i komuniciranja za objavu obavijesti i natječajne dokumentacije u postupcima nabave i, u najvećoj mogućoj mjeri, za podnošenje ponuda.

Provedba javne nabave

4. Naručitelj provodi obuhvaćenu nabavu na transparentan i nepristran način:

(a) koji je u skladu s ovim poglavljem, s pomoću metoda kao što su otvoreni postupak javne nabave, nadmetanje po pozivu i ograničeni postupak nadmetanja;

(b) kojim se izbjegavaju sukobi interesa; i

(c) kojim se sprečava korupcija.

Pravila o podrijetlu

5. Za potrebe obuhvaćene nabave, stranka ne primjenjuje pravila o podrijetlu na robu ili usluge uvezene ili nabavljene od druge stranke koja su različita od pravila o podrijetlu koja stranka istodobno primjenjuje u uobičajenom trgovanju na uvoz ili nabavu iste robe ili usluga od iste stranke.

Kompenzacije

6. U odnosu na obuhvaćenu nabavu stranka, uključujući njezine naručitelje, ne smije tražiti, uzimati u obzir, nalagati ili izvršavati bilo kakve kompenzacije.

Mjere koje nisu specifične za javnu nabavu

7. Stavci 1. i 2. ne primjenjuju se na:

(a) carine i pristojbe bilo koje vrste koje su uvedene na uvoz ili u vezi s uvozom;

(b) način ubiranja takvih carina i pristojbi; i

(c) ostale uvozne propise ili formalnosti i mjere koje utječu na trgovinu uslugama, a koje nisu mjere kojima se uređuje obuhvaćena nabava.

Mjere za suzbijanje korupcije

8. Svaka stranka osigurava da ima uspostavljene odgovarajuće mjere za borbu protiv korupcije u javnoj nabavi. Takve mjere mogu uključivati postupke kojima se u neograničenom ili ograničenom razdoblju uskraćuje pravo na sudjelovanje u postupcima javne nabave stranke dobavljačima za koje su pravosudna tijela te stranke konačnom odlukom utvrdila da su sudjelovali u prijevarnim ili drugim nezakonitim radnjama povezanima s javnom nabavom na državnom području te stranke. Svaka stranka ujedno osigurava da ima uspostavljene politike i postupke za sprečavanje, u mjeri u kojoj je to moguće, svakog mogućeg sukoba interesa osoba koje sudjeluju u nabavi ili imaju utjecaj na nju.

ČLANAK 161.

Informacije o sustavu nabave

1. Svaka stranka:

(a) bez odgode objavljuje zakon, propis, sudsku odluku, upravnu odluku opće primjene, standardnu ugovornu odredbu propisanu zakonom ili propisom i ugrađenu u obavijesti ili natječajnu dokumentaciju i postupak javne nabave te njegove izmjene, u službenom elektroničkom i papirnatom mediju koji ima široku distribuciju i dostupan je javnosti; i

(b) na zahtjev drugoj stranci daje objašnjenje navedenog.

2. Svaka stranka u odjeljku 8. Priloga 9. navodi:

(a) elektroničke ili papirnate medije u kojima stanka objavljuje informacije opisane u stavku 1.;

(b) elektroničke ili papirnate medije u kojima stranka objavljuje obavijesti propisane člancima 162., 164. i 171.; i

(c) adresu ili adrese internetskih stranica na kojima stranka objavljuje obavijesti o dodijeljenim ugovorima u skladu s člankom 171. stavkom 2.

3. Svaka stranka odmah obavješćuje Odbor za suradnju koji djeluje u sastavu za trgovinu o svakoj izmjeni svojih sredstava obavješćivanja navedenih u odjeljku 8. Priloga 9.

ČLANAK 162.

Obavijesti

Obavijest o namjeri nabave

1. Za svaku obuhvaćenu nabavu naručitelj objavljuje obavijest o namjeri nabave, osim u okolnostima opisanima u članku 168.

Sve obavijesti (obavijesti o namjeri nabave, sažeci obavijesti i obavijesti o planiranoj nabavi) moraju biti izravno dostupne elektroničkim putem, putem jedinstvene internetske točke pristupa i bez naknade. Osim toga, obavijesti se mogu objavljivati i na odgovarajućem papirnatom mediju dostupnom širokoj javnosti te moraju ostati dostupne barem do isteka roka navedenog u obavijesti.

Svaka stranka navodi odgovarajući papirnati i elektronički medij u odjeljku 8. Priloga 9.

2. Ako ovim Poglavljem nije predviđeno drukčije, svaka obavijest o namjeri nabave uključuje:

(a) naziv i adresu naručitelja i druge podatke koji su potrebni za obraćanje naručitelju i dobivanje svih relevantnih dokumenata u vezi s javnom nabavom te njihov trošak i uvjete plaćanja, ako ih ima;

(b) opis javne nabave, uključujući prirodu i količinu robe i usluga koji su predmet javne nabave ili, ako količina nije poznata, procijenjenu količinu;

(c) za ugovore koji se ponavljaju, procjenu, ako je moguće, rokova naknadnih obavijesti o namjeri nabave;

(d) opis svih opcija;

(e) vremenski raspored isporuke robe ili pružanja usluga ili trajanje ugovora;

(f) način javne nabave koji će se upotrijebiti te hoće li uključivati pregovore ili elektroničku dražbu;

(g) ako je primjenjivo, adresu i krajnji rok za podnošenje zahtjeva za sudjelovanje u nabavi;

(h) adresu i rok za podnošenje ponuda;

(i) jezik ili jezike na kojima se mogu podnijeti ponude ili zahtjevi za sudjelovanje, ako se mogu podnositi na jeziku koji nije službeni jezik stranke naručitelja;

(j) popis i kratak opis uvjeta za sudjelovanje dobavljača, uključujući sve zahtjeve za posebnu dokumentaciju ili potvrde koje dobavljači moraju u vezi s tim dostaviti, osim ako su ti zahtjevi uključeni u natječajnu dokumentaciju koja je dostupna svim zainteresiranim dobavljačima istovremeno kad i obavijest o namjeri nabave;

(k) ako u skladu s člankom 164. naručitelj namjerava odabrati ograničeni broj kvalificiranih dobavljača koje će pozvati da sudjeluju sa svojim ponudama, kriterije koji će se koristiti za njihov odabir i, prema potrebi, ograničenje broja dobavljača kojima će biti dopušteno podnijeti ponudu; i

(l) naznaku da je nabava obuhvaćena ovim poglavljem.

Sažetak obavijesti

3. Za svaki slučaj planirane nabave naručitelj objavljuje sažetak obavijesti koja mora biti dostupna istovremeno kao obavijest o namjeri nabave, na engleskom jeziku. Sažetak obavijesti sadržava barem sljedeće podatke:

(a) predmet nabave;

(b) rok za podnošenje ponuda ili, ako je primjenjivo, rok za podnošenje zahtjeva za sudjelovanje u postupku javne nabave ili za uključenje na popis za višestruku upotrebu; i

(c) adresu s koje se mogu zatražiti dokumenti povezani s nabavom.

Obavijest o planiranoj nabavi

4. Naručitelje se potiče da što prije u svakoj fiskalnoj godini objave obavijest o budućim planovima javne nabave („obavijest o planiranoj nabavi”) putem odgovarajućeg elektroničkog i, ako je dostupan, papirnatog medija navedenog u odjeljku 8. Obavijest o planiranoj nabavi objavljuje se i na internetskoj stranici jedinstvene točke pristupa navedenoj u odjeljku 8. Obavijest o planiranoj nabavi trebala bi sadržavati predmet nabave i planirani datum ili razdoblje objave obavijesti o namjeri nabave.

5. Naručitelj obuhvaćen odjeljkom 2. ili 3. može koristiti obavijest o planiranoj nabavi kao obavijest o namjeri nabave pod uvjetom da obavijest o planiranoj nabavi sadržava sve informacije iz stavka 3. koje su dostupne naručitelju te izjavu da bi zainteresirani dobavljači trebali naručitelju izraziti svoj interes za nabavu.

Svaka stranka navodi odgovarajući papirnati i elektronički medij u odjeljku 8. Priloga 9.

ČLANAK 163.

Uvjeti za sudjelovanje

1. Naručitelj ograničava uvjete za sudjelovanje u nabavi na one koji su potrebni kako bi se osiguralo da dobavljač posjeduje pravnu i financijsku sposobnost te poslovne i tehničke mogućnosti za provedbu predmetne nabave.

2. Pri određivanju uvjeta za sudjelovanje, naručitelj:

(a) ne određuje uvjet da dobavljač može sudjelovati u javnoj nabavi samo ako mu je prethodno neki naručitelj stranke već dodijelio jedan ili više ugovora, ali može zahtijevati relevantno prethodno iskustvo ako je to bitno za ispunjavanje zahtjeva nabave; i

(b) ne zahtijeva da prethodno iskustvo na državnom području stranke bude uvjet za nabavu, ali može, prema potrebi, od ponuditelja zahtijevati da dokaže prethodno iskustvo stečeno u konkretnim klimatskim ili topografskim uvjetima.

3. Pri procjeni zadovoljava li dobavljač uvjete za sudjelovanje, naručitelj:

(a) evaluira financijsku sposobnost i komercijalnu i tehničku sposobnost dobavljača na temelju poslovnih aktivnosti tog dobavljača, unutar i izvan državnog područja stranke naručitelja; i

(b) svoju evaluaciju temelji na uvjetima koje je naručitelj unaprijed naveo u obavijestima ili natječajnoj dokumentaciji.

4. Ako postoje dokazi, stranka, uključujući njezine naručitelje, može isključiti dobavljača zbog razloga kao što su:

(a) stečaj;

(b) lažne izjave;

(c) značajni ili trajni nedostaci u izvršavanju bilo kojeg značajnog zahtjeva ili obveze na temelju prethodnog ili prethodnih ugovora;

(d) pravomoćne presude za teška kaznena djela ili druga teška kažnjiva djela;

(e) grubi nemar u obavljaju djelatnosti ili radnje ili propusti koji negativno utječu na poslovni integritet dobavljača;

(f) neplaćanje poreza; ili

(g) proglašavanje dobavljača neprihvatljivim za sudjelovanje u skladu s člankom 160. stavkom 9.

ČLANAK 164.

Kvalifikacija dobavljača

Sustavi registracije i kvalifikacijski postupci

1. Stranka, uključujući njezine naručitelje, može voditi sustav registracije dobavljača u okviru kojeg se zainteresirani dobavljači moraju registrirati i dostaviti određene informacije. U tom slučaju stranka osigurava da zainteresirani dobavljači imaju pristup informacijama o sustavu registracije te da u svakom trenutku mogu zatražiti registraciju. Naručitelj ili drugo tijelo nadležno za sustav registracije dobavljača u razumnom roku obavješćuje zainteresiranog dobavljača o odluci da odobri ili odbije njegov zahtjev. Ako je zahtjev odbijen, odluka je propisno obrazložena.

2. Svaka stranka osigurava:

(a) da njezini naručitelji nastoje što više smanjiti razlike među svojim kvalifikacijskim postupcima; i

(b) da, ako njezini naručitelji imaju sustave registracije, nastoje što više smanjiti razlike među svojim sustavima registracije.

3. Stranka, uključujući njezine naručitelje, ne donosi niti primjenjuje sustav registracije ili kvalifikacijski postupak čija je svrha ili učinak stvaranje nepotrebnih prepreka za sudjelovanje dobavljača druge stranke u postupku javne nabave.

Nadmetanje po pozivu

4. Ako naručitelj namjerava provesti nadmetanje po pozivu:

(a) u obavijesti o namjeri nabave navodi barem informacije navedene u članku 162. stavku 3. točkama (a), (b), (f), (g), (j), (k) i (l) te poziva dobavljače da podnesu zahtjev za sudjelovanje; i

(b) do početka razdoblja za podnošenje ponuda pruža barem informacije iz članka 162. stavka 3. točaka (c), (d), (e), (h) i (i) kvalificiranim dobavljačima koje obavješćuje na način utvrđen u članku 166. stavku 3. točki (b).

5. Naručitelj dopušta svim kvalificiranim dobavljačima sudjelovanje u određenoj nabavi, osim ako naručitelj u obavijesti o namjeri nabave navede ograničenje broja dobavljača koji mogu sudjelovati u nadmetanju te kriterije za odabir ograničenog broja dobavljača. Poziv na dostavu ponude upućuje se određenom broju dobavljača koji je potreban kako bi se osiguralo učinkovito tržišno natjecanje.

6. Ako natječajna dokumentacija nije objavljena od datuma objave obavijesti iz stavka 4., naručitelj osigurava da su ti dokumenti dostupni u isto vrijeme svim kvalificiranim dobavljačima odabranima u skladu sa stavkom 5.

Popisi za višestruku upotrebu

7. Naručitelj može voditi popis dobavljača za višestruku uporabu, pod uvjetom da se obavijest kojom se zainteresirane dobavljače poziva da podnesu zahtjev za uvrštavanje na popis:

(a) objavljuje svake godine; i

(b) ako se objavljuje elektronički, da je trajno dostupna,

u odgovarajućem mediju navedenom u odjeljku 8.

8. Obavijest predviđena u stavku 7. sadržava sljedeće:

(a) opis robe ili usluga, ili njihovih kategorija, za koje se popis može koristiti;

(b) uvjete za sudjelovanje koje dobavljači moraju zadovoljiti da bi mogli biti uvršteni na popis te način na koji će naručitelj provjeravati ispunjava li dobavljač uvjete;

(c) naziv i adresu naručitelja te druge informacije potrebne za kontaktiranje naručitelja i dobivanje svih odgovarajućih dokumenata koji se odnose na popis;

(d) rok valjanosti popisa i načine njegove obnove ili ukidanja ili, ako nije naveden rok valjanosti, naznaku načina na koji će se izdati obavijest o ukidanju popisa; i

(e) naznaku da se popis može upotrebljavati za nabavu obuhvaćenu ovim poglavljem.

9. Neovisno o stavku 7., ako je popis za višestruku upotrebu valjan tri godine ili manje, naručitelj može objaviti obavijest iz stavka 7. samo jednom na početku roka valjanosti popisa pod sljedećim uvjetima:

(a) da navede razdoblje valjanosti i napomenu da se daljnje obavijesti neće objavljivati; i

(b) da se objavljuje elektronički i da je stalno dostupna tijekom razdoblja njezine valjanosti.

10. Naručitelj omogućuje dobavljačima da u bilo kojem trenutku mogu podnijeti zahtjev za uvrštavanje na popis za višestruku upotrebu te na popis dodaje sve kvalificirane dobavljače u razumno kratkom roku.

11. Ako dobavljač koji se ne nalazi na popisu za višestruku upotrebu podnese zahtjev za sudjelovanje u nabavi na temelju popisa za višestruku upotrebu te uz zahtjev priloži sve potrebne dokumente, u roku predviđenom u članku 166. stavku 2. naručitelj je dužan razmotriti taj zahtjev. Naručitelj ne smije isključiti dobavljača iz razmatranja za postupak javne nabave zbog toga što naručitelj nema dovoljno vremena ispitati zahtjev, osim ako, u iznimnim slučajevima, zbog složenosti postupka nabave, naručitelj ne može dovršiti ispitivanje zahtjeva u roku koji je određen za podnošenje ponuda.

Naručitelji navedeni u odjeljcima 2. i 3.

12. Naručitelj obuhvaćen odjeljcima 2. i 3. Priloga 9. može obavijest kojom se dobavljače poziva da podnesu zahtjev za uključivanje na popis za višestruku upotrebu koristiti kao obavijest o namjeri nabave, pod uvjetom:

(a) da je obavijest objavljena u skladu sa stavkom 7. i sadržava informacije koje se zahtijevaju na temelju stavka 8., što više dostupnih informacija koje se zahtijevaju na temelju članka 162. stavka 3. te izjavu da ta obavijest ujedno predstavlja obavijest o namjeri nabave ili da će samo dobavljači s popisa za višestruku upotrebu primiti daljnje obavijesti o nabavi obuhvaćenoj popisom za višestruku upotrebu; i

(b) da naručitelj dobavljačima koji su iskazali interes za određenu nabavu odmah pruži dovoljno informacija kako bi dobavljači mogli procijeniti svoj interes za nabavu, uključujući sve preostale informacije koje se zahtijevaju u članku 162. stavku 3. ako su te informacije dostupne.

13. Naručitelj obuhvaćen odjeljcima 2. i 3. Priloga 9. može dobavljaču koji je podnio zahtjev za uvrštavanje na popis za višestruku upotrebu u skladu sa stavkom 10. omogućiti sudjelovanje u nadmetanju za određenu nabavu ako naručitelj ima dovoljno vremena utvrditi zadovoljava li dobavljač uvjete za sudjelovanje.

14. Naručitelj odmah obavješćuje dobavljača koji je podnio zahtjev za sudjelovanje u nabavi ili zahtjev za uvrštavanje na popis za višestruku upotrebu o odluci naručitelja o tim zahtjevima.

15. Ako naručitelj odbije zahtjev dobavljača za sudjelovanje u nabavi ili zahtjev za uvrštavanje na popis za višestruku upotrebu, ako dobavljača prestane priznavati kao kvalificiranog ili ga ukloni s popisa za višestruku upotrebu, o tome odmah obavješćuje dobavljača te mu na njegov zahtjev odmah dostavlja pisano obrazloženje razloga za svoju odluku.

ČLANAK 165.

Tehničke specifikacije i natječajna dokumentacija

Tehničke specifikacije

1. Naručitelj ne smije pripremiti, donijeti ili primijeniti bilo koje tehničke specifikacije ili propisati bilo koji postupak procjene sukladnosti koji za svrhu ili učinak imaju stvaranje nepotrebnih prepreka međunarodnoj trgovini.

2. Pri propisivanju tehničkih specifikacija za robu ili usluge koji se nabavljaju naručitelj, ako je primjenjivo:

(a) utvrđuje tehničku specifikaciju u smislu zahtjeva za učinkovitost i funkcionalnost, a ne u smislu značajki dizajna ili opisnih značajki; i

(b) temelji tehničke specifikacije na međunarodnim normama koje priznaje stranka; a u suprotnom na nacionalnim tehničkim propisima, priznatim nacionalnim normama ili građevinskim propisima.

3. Ako se u tehničkim specifikacijama koriste značajke dizajna ili opisne značajke, naručitelj treba naznačiti, prema potrebi, da će u obzir uzeti ponude istovjetne robe ili usluga koji dokazano udovoljavaju zahtjevima nabave na način da u natječajnoj dokumentaciji navede izraz „ili istovjetno”.

4. Naručitelj ne smije propisati tehničke specifikacije koje zahtijevaju ili se odnose na određeni žig ili trgovački naziv, patent, autorsko pravo, dizajn, tip, određeno podrijetlo, proizvođača ili dobavljača, osim ako ne postoji nijedan drugi dovoljno precizan ili shvatljiv način opisa zahtjeva nabave te pod uvjetom da, u takvim slučajevima, naručitelj u natječajnoj dokumentaciji uključi izraz „ili istovjetno”.

5. Naručitelj ne smije tražiti ni prihvaćati, na način kojim bi se spriječilo tržišno natjecanje, savjete koji se mogu koristiti pri pripremi ili donošenju tehničkih specifikacija za određenu nabavu od osobe koja može imati komercijalni interes u nabavi.

6. Podrazumijeva se da stranka, uključujući njezine naručitelje, može pripremiti, donijeti ili primijeniti tehničke specifikacije u svrhu promicanja očuvanja prirodnih resursa ili zaštite okoliša, pod uvjetom da to čini u skladu s ovim člankom.

Stranka može:

(a) omogućiti javnim naručiteljima da uzmu u obzir aspekte okoliša i socijalne aspekte tijekom cijelog postupka nabave, pod uvjetom da su nediskriminirajući i da su povezani s predmetom ugovora; i

(b) poduzeti odgovarajuće mjere kako bi osigurala usklađenost sa svojim obvezama u području prava okoliša, socijalnog i radnog prava, uključujući obveze iz poglavlja 10.

Natječajna dokumentacija

7. Naručitelj stavlja dobavljačima na raspolaganje natječajnu dokumentaciju u kojoj su navedene sve informacije potrebne dobavljačima za pripremu i podnošenje odgovarajućih ponuda. U toj dokumentaciji moraju biti detaljno opisani sljedeći elementi, osim ako je taj opis već naveden u obavijesti o namjeri nabave:

(a) javna nabava, uključujući prirodu i količinu robe i usluga koji su predmet nabave ili, ako količina nije poznata, procijenjena količina i zahtjevi koje je potrebno ispuniti, uključujući tehničke specifikacije, potvrde o ocjenjivanju sukladnosti, planove, nacrte ili materijale s uputama;

(b) svi uvjeti za sudjelovanje dobavljača, uključujući popis informacija i dokumenata koje dobavljači moraju dostaviti u vezi s uvjetima za sudjelovanje;

(c) svi kriteriji za ocjenjivanje koje će naručitelj primjenjivati pri dodjeli ugovora i, osim ako je cijena jedini kriterij, relativna važnost tih kriterija;

(d) ako će naručitelj provoditi postupak javne nabave elektroničkim putem, zahtjevi za autentifikaciju ili šifriranje ili drugi zahtjevi koji se odnose na dostavljanje informacija elektroničkim putem;

(e) ako će naručitelj provoditi elektroničku dražbu, pravila, uključujući o utvrđivanju elemenata ponude povezanih s kriterijima za procjenu, na temelju kojih će biti provedena dražba;

(f) ako će otvaranje ponuda biti javno, datum, vrijeme i mjesto otvaranja ponuda i, ako je primjenjivo, osobe koje mogu biti nazočne;

(g) ostali uvjeti, uključujući uvjete plaćanja i ograničenja u vezi s načinima za podnošenje ponuda, kao što je dostavljanje u papirnatom ili elektroničkom obliku; i

(h) rokovi za isporuku robe ili pružanje usluga.

8. Pri utvrđivanju roka za isporuku robe ili pružanje usluga koji su predmet nabave, naručitelj uzima u obzir čimbenike kao što su složenost nabave, očekivani opseg podugovaranja te realno vrijeme potrebno za proizvodnju, otpremu sa skladišta i prijevoz robe od mjesta isporuke, ili za pružanje usluga.

9. Kriteriji za evaluaciju utvrđeni u obavijesti o namjeri nabave ili natječajnoj dokumentaciji mogu uključivati, među ostalim, cijenu i druge čimbenike troškova, kvalitetu, tehničku vrijednost, okolišne značajke i uvjete isporuke.

10. Naručitelj bez odgode:

(a) stavlja na raspolaganje natječajnu dokumentaciju kako bi osigurao da dobavljači imaju dovoljno vremena za dostavu odgovarajućih ponuda;

(b) na zahtjev dostavlja natječajnu dokumentaciju svakom zainteresiranom dobavljaču; i

(c) odgovara na svaki razuman zahtjev za relevantne informacije svih zainteresiranih dobavljača ili dobavljača koji sudjeluju u postupku, pod uvjetom da se takvim informacijama tom dobavljaču ne daje prednost pred drugim dobavljačima.

Izmjene

11. Ako naručitelj izmijeni kriterije ili zahtjeve utvrđene u obavijesti o namjeri nabave ili natječajnoj dokumentaciji dostavljenoj dobavljačima koji sudjeluju u postupku, ili izmijeni ili ponovno objavi obavijest ili natječajnu dokumentaciju, mora pisanim putem dostaviti sve takve izmjene ili izmijenjene ili ponovno objavljene obavijesti ili natječajnu dokumentaciju:

(a) svim dobavljačima koji sudjeluju u nabavi u trenutku izmjene ili ponovne objave, ako su ti dobavljači poznati naručitelju, i u svim drugim slučajevima, na isti način na koji su dostavljene prvotne informacije; i

(b) pravovremeno, kako bi ti dobavljači bili u mogućnosti izmijeniti i, prema potrebi, ponovno dostaviti izmijenjene ponude.

ČLANAK 166.

Rokovi

1. Naručitelj osigurava, u skladu s vlastitim razumnim potrebama, dovoljno vremena dobavljačima za pripremanje i podnošenje zahtjeva za sudjelovanje i odgovarajućih ponuda, uzimajući u obzir čimbenike kao što su:

(a) priroda i složenost nabave;

(b) očekivani raspon podugovaranja; i

(c) vrijeme potrebno za dostavljanje ponuda neelektroničkim putem sa stranih i domaćih lokacija ako se ne upotrebljavaju elektronička sredstva.

Ti rokovi, uključujući njihovo produljenje, jednaki su za sve zainteresirane dobavljače ili dobavljače koji sudjeluju u postupku.

2. Naručitelj koji koristi nadmetanje po pozivu utvrđuje da konačni rok za podnošenje zahtjeva za sudjelovanje ne smije, u načelu, biti kraći od 25 dana od datuma objave obavijesti o namjeri nabave. Ako je u hitnim situacijama koje je naručitelj propisno obrazložio navedeni rok neizvediv, rok se može skratiti na najmanje 10 dana.

3. Osim u slučajevima utvrđenima u stavcima 4., 5., 7. i 8., naručitelj utvrđuje da konačni rok za podnošenje ponuda mora biti najmanje 40 dana od datuma:

(a) objave obavijesti o namjeri nabave, u slučaju otvorenog postupka javne nabave; ili

(b) na koji naručitelj, kad je riječ o nadmetanju po pozivu, obavješćuje dobavljače da će biti pozvani dostaviti ponude, bez obzira na to koristi li naručitelj popis za višestruku upotrebu.

4. Naručitelj može skratiti rok za podnošenje ponuda na najmanje 20 dana pod sljedećim uvjetima:

(a) naručitelj je objavio obavijest o planiranoj nabavi kako je opisano u članku 162. stavku 4. najmanje 40 dana i ne više od 12 mjeseci prije objave obavijesti o namjeri nabave, a obavijest o planiranoj nabavi sadržava:

i. opis javne nabave;

ii. okvirne konačne rokove za podnošenje ponuda ili zahtjeva za sudjelovanje;

iii. izjavu da zainteresirani dobavljači naručitelju trebaju iskazati svoj interes za javnu nabavu;

iv. adresu s koje se mogu pribaviti dokumenti u vezi s nabavom; i

v. što više dostupnih informacija koje mora sadržavati obavijest o namjeri nabave u skladu s člankom 162. stavkom 2.;

(b) naručitelj navodi, za ugovore koji se ponavljaju, u izvornoj obavijesti o namjeri nabave da će u naknadnim obavijestima biti navedeni rokovi za podnošenje ponuda u skladu s ovim stavkom; ili

(c) stanje hitnosti koje je naručitelj propisno obrazložio čini rokove za podnošenje ponuda u skladu sa stavkom 3. neizvedivim.

5. Naručitelj može skratiti rok za podnošenje ponuda utvrđen u skladu sa stavkom 3. za pet dana za svaku od sljedećih okolnosti:

(a) obavijest o namjeri nabave objavljena je elektroničkim putem;

(b) sva natječajna dokumentacija dostupna je elektroničkim putem od datuma objave obavijesti o namjeri nabave; i

(c) naručitelj prihvaća ponude elektroničkim putem.

6. Primjena stavka 5. u vezi sa stavkom 4. ni u kojem slučaju ne dovodi do skraćenja roka za podnošenje ponuda utvrđenog u skladu sa stavkom 3. na manje od 10 dana od datuma objave obavijesti o namjeri nabave.

7. Neovisno o bilo kojoj drugoj odredbi ovog članka, ako naručitelj kupuje komercijalnu robu ili usluge ili njihovu kombinaciju, može skratiti rok za podnošenje ponuda utvrđen u skladu sa stavkom 3. na najmanje 13 dana, pod uvjetom da naručitelj elektroničkim putem istovremeno objavi obavijest o namjeri nabave i natječajnu dokumentaciju. Osim toga, ako naručitelj prihvaća ponude za komercijalnu robu ili usluge elektroničkim putem, može skratiti rok utvrđen u skladu sa stavkom 3. na najmanje 10 dana.

8. Ako je naručitelj koji je obuhvaćen odjeljcima 2. ili 3. Priloga 9. odabrao sve ili ograničeni broj kvalificiranih dobavljača, rok za podnošenje ponuda može se utvrditi međusobnim dogovorom između naručitelja i odabranih dobavljača. Ako nije postignut dogovor, rok ne smije biti kraći od 10 dana.

ČLANAK 167.

Pregovori

1. Stranka može predvidjeti da njezini naručitelji vode pregovore s dobavljačima u sljedećim slučajevima:

(a) ako je naručitelj namjeru o vođenju pregovora naveo u obavijesti o namjeri nabave u skladu s člankom 162. stavkom 2.; ili

(b) ako iz evaluacije proizlazi da nijedna ponuda nije očito najpovoljnija s obzirom na specifične kriterije za evaluaciju navedene u obavijesti o namjeri nabave ili u natječajnoj dokumentaciji.

2. Naručitelj:

(a) osigurava da se eliminacija dobavljača koji sudjeluju u pregovorima provodi u skladu s kriterijima za evaluaciju utvrđenima u obavijesti o namjeri nabave ili u natječajnoj dokumentaciji; i

(b) predviđa, ako su pregovori zaključeni, zajednički rok u kojem preostali dobavljači koji sudjeluju u postupku mogu podnijeti nove ili revidirane ponude.

ČLANAK 168.

Ograničeni postupak nadmetanja

1. Pod uvjetom da ne koristi ovu odredbu radi izbjegavanja tržišnog natjecanja među dobavljačima ili je ne koristi na način kojim se diskriminira dobavljače druge stranke ili kojim se štite domaći dobavljači, naručitelj može koristiti ograničeni postupak nadmetanja i može odlučiti da neće primjenjivati članke od 162. do 164., članak 165. stavke od 7. do 11. te članke 166., 167., 169. i 170. u slučaju bilo koje od sljedećih okolnosti:

(a) ako:

i. ako nije podnesena nijedna ponuda ili nijedan dobavljač nije zatražio sudjelovanje;

ii. ako nije podnesena nijedna ponuda koja ispunjava bitne zahtjeve natječajne dokumentacije;

iii. ako nijedan dobavljač ne ispunjava uvjete sudjelovanja; ili

iv. ako su dostavljene ponude rezultat dogovora;

pod uvjetom da zahtjevi iz natječajne dokumentacije nisu znatno izmijenjeni;

(b) ako robu ili usluge može isporučiti samo određeni dobavljač i ne postoji nijedna razumna alternativa ili zamjenska roba ili usluge zbog jednog od sljedećih razloga:

i. zahtjev se odnosi na umjetničko djelo;

ii. zaštite patenata, autorskog prava ili drugih isključivih prava; ili

iii. zbog nepostojanja konkurencije zbog tehničkih razloga;

(c) za dodatne isporuke prvotnog dobavljača robe i usluga koje nisu bile uključene u početnu nabavu, ako promjena dobavljača takve dodatne robe ili usluga:

i. nije moguća iz gospodarskih ili tehničkih razloga poput zahtjeva za međusobnu zamjenjivost ili interoperabilnost s postojećom opremom, softverom, uslugama ili instalacijama nabavljenima u okviru prvotne nabave; i

ii. mogla bi uzrokovati znatnu nepogodnost ili bitno umnožavanje troškova naručitelja;

(d) samo ako je krajnje neophodno, u slučajevima u kojima zbog izuzetne hitnosti izazvane događajima koje naručitelj nije mogao predvidjeti, roba ili usluge nisu mogle biti pravovremeno pribavljene putem otvorenog postupka javne nabave ili nadmetanja po pozivu;

(e) za robu kupljenu na burzi robe;

(f) ako naručitelj kupi prototip ili prvu robu ili uslugu koja je razvijena na njegov zahtjev tijekom i za potrebe provedbe određenog ugovora za istraživanje, pokus, studiju ili izvorni razvoj. Izvorni razvoj prve robe ili usluge može uključivati ograničenu proizvodnju ili isporuku kako bi se obuhvatili rezultati terenskog ispitivanja te kako bi se pokazalo da su roba ili usluga prikladne za proizvodnju ili isporuku u većim količinama uz prihvatljive standarde kvalitete, no ne uključuje količinsku proizvodnju ili isporuku radi uspostavljanja komercijalne održivosti ili radi povrata troškova istraživanja i razvoja;

(g) kod nabava pod iznimno povoljnim uvjetima koji postoje samo kratkoročno u slučaju neuobičajenih prodaja poput onih u slučaju likvidacije, prinudne uprave ili stečaja, ali ne u slučaju rutinskih nabava od redovnih dobavljača; ili

(h) ako je ugovor dodijeljen pobjedniku natječaja pod sljedećim uvjetima:

(i) natječaj je organiziran na način koji je u skladu s načelima ovog poglavlja, posebno u pogledu objave obavijesti o namjeri nabave; i

ii. sudionike ocjenjuje neovisni žiri radi dodjele ugovora pobjedniku.

2. Naručitelj priprema pisano izvješće o svakom dodijeljenom ugovoru u skladu sa stavkom 1. Izvješće sadržava naziv naručitelja, vrijednost i vrstu robe ili usluga koje se nabavljaju te izjavu u kojoj se navode okolnosti i uvjeti iz stavka 1. kojima se opravdava korištenje ograničenog postupka nadmetanja.

ČLANAK 169.

Elektroničke dražbe

Ako naručitelj namjerava provesti obuhvaćeni postupak javne nabave putem elektroničke dražbe, svakom sudioniku prije početka elektroničke dražbe dostavlja sljedeće:

(a) metodu automatske evaluacije, uključujući matematičku formulu, koja se temelji na kriterijima za evaluaciju iz natječajne dokumentacije i koja će se koristiti u automatskom rangiranju ili ponovnom rangiranju za vrijeme dražbe;

(b) rezultate početne evaluacije elemenata njegove ponude ako se ugovor dodjeljuje na temelju najpovoljnije ponude; i

(c) sve ostale relevantne informacije povezane s provedbom dražbe.

ČLANAK 170.

Postupanje s ponudama i dodjela ugovora

Postupanje s ponudama

1. Naručitelj prima, otvara i postupa sa svim ponudama u skladu s postupcima kojima se jamči pravičnost i nepristranost postupka nabave i povjerljivost ponuda.

2. Naručitelj ne kažnjava dobavljače čija je ponuda zaprimljena nakon roka navedenog za primanje ponuda ako se kašnjenje može pripisati isključivo nepravilnom postupanju naručitelja.

3. Ako naručitelj dobavljaču o pruži mogućnost da ispravi nenamjerne pogreške u postupku između otvaranja ponuda i dodjele ugovora, naručitelj mora pružiti istu mogućnost svim dobavljačima koji sudjeluju u postupku.

Dodjela ugovora

4. Kako bi bila uzeta u obzir za dodjelu ugovora, ponuda se mora dostaviti u pisanom obliku i ona mora, u vrijeme otvaranja, ispunjavati ključne zahtjeve navedene u obavijestima i natječajnoj dokumentaciji te potjecati od dobavljača koji zadovoljava uvjete za sudjelovanje.

5. Osim ako utvrdi da dodjela ugovora nije u javnom interesu, naručitelj ugovor dodjeljuje dobavljaču za kojeg je utvrdio da je sposoban ispuniti uvjete ugovora i koji je, isključivo na temelju kriterija za evaluaciju navedenih u obavijestima i natječajnoj dokumentaciji, podnio:

(a) najpovoljniju ponudu; ili

(b) ako je cijena jedini kriterij, najnižu cijenu.

6. Ako naručitelj primi ponudu s cijenom koja je neuobičajeno niža od cijena ostalih podnesenih ponuda, može provjeriti s dobavljačem ispunjava li uvjete za sudjelovanje i je li sposoban ispunjavati uvjete ugovora. Naručitelj ujedno može provjeriti je li dobavljač dobio subvencije. U tom slučaju ponuda se može odbiti samo na temelju tog razloga, osim ako dobavljač može dokazati, u dostatnom roku koji je odredio naručitelj, da je subvencija dodijeljena u skladu s pravilima koja se odnose na subvencije utvrđenima u ovom Sporazumu.

7. Naručitelj ne koristi opcije, ne poništava nabavu niti mijenja dodijeljene ugovore na način kojim se zaobilaze obveze iz ovog poglavlja.

8. Svaka stranka u pravilu osigurava razdoblje mirovanja između dodjele i sklapanja ugovora kako bi se neuspješnim ponuditeljima dalo dovoljno vremena da preispitaju i pokušaju osporiti odluku o dodjeli.

ČLANAK 171.

Transparentnost informacija o javnoj nabavi

Informacije koje se dostavljaju dobavljačima

1. Naručitelj odmah obavješćuje dobavljače koji sudjeluju u postupku o svojim odlukama o dodjeli ugovora te na zahtjev dobavljača to čini pisanim putem. U skladu s člankom 172. stavcima 2. i 3., naručitelj na zahtjev osigurava neuspješnom dobavljaču objašnjenje razloga zbog kojih naručitelj nije odabrao njegovu ponudu te relativnih prednosti ponude uspješnog dobavljača.

Objava informacija o dodjeli

2. Najkasnije 72 dana nakon dodjele svakog ugovora obuhvaćenog ovim poglavljem naručitelj objavljuje obavijest u odgovarajućem papirnatom ili elektroničkom mediju navedenom u odjeljku 8. Priloga 9. Ako naručitelj objavi obavijest samo elektroničkim putem, te informacije moraju biti lako dostupne tijekom primjereno dugog razdoblja. Obavijest sadržava barem sljedeće informacije:

(a) opis nabavljene robe ili usluga;

(b) naziv i adresu naručitelja;

(c) naziv i adresu uspješnog dobavljača;

(d) vrijednost uspješne ponude ili najviše i najniže ponude koje su se razmatrale u dodjeljivanju ugovora;

(e) datum dodjele; i

(f) korištenu metodu nabave te, u slučajevima u kojima se koristio ograničeni postupak nadmetanja u skladu s člankom 168., opis okolnosti kojima se opravdava korištenje ograničenog postupka nadmetanja.

Čuvanje dokumentacije, izvješća i elektronička sljedivost

3. Svaki naručitelj čuva, najmanje tri godine od datuma dodjele ugovora, sljedeće:

(a) dokumentaciju i izvješća o postupcima nadmetanja i dodjeli ugovora u vezi s obuhvaćenom nabavom, uključujući izvješća na temelju članka 168.; i

(b) podatke kojima se osigurava odgovarajuća sljedivost provedbe obuhvaćene nabave elektroničkim putem.

ČLANAK 172.

Otkrivanje informacija

Dostavljanje informacija strankama

1. Na zahtjev druge stranke stranka bez odgode dostavlja sve informacije potrebne za utvrđivanje je li nabava provedena na pravedan i nepristran način te u skladu s ovim poglavljem, uključujući informacije o značajkama i relativnim prednostima uspješne ponude. Ako bi se objavljivanjem informacija dovelo u pitanje tržišno natjecanje u budućim natječajima, stranka koja primi informacije ne smije ih otkriti nijednom dobavljaču, osim nakon savjetovanja sa strankom koja je dostavila informacije te i dobivanja njezine suglasnosti.

Neotkrivanje informacija

2. Neovisno o bilo kojoj drugoj odredbi ovog poglavlja, stranka, uključujući njezine naručitelje, ne dostavlja nijednom određenom dobavljaču informacije kojima bi se moglo ugroziti pošteno tržišno natjecanje među dobavljačima.

3. Ništa u ovom poglavlju ne tumači se kao da se od stranke, uključujući njezine naručitelje, vlasti i revizijska tijela, zahtijeva otkrivanje povjerljivih informacija ako bi se otkrivanjem:

(a) ugrozilo izvršavanje zakonodavstva;

(b) moglo ugroziti pošteno tržišno natjecanje među dobavljačima;

(c) ugrozili legitimni komercijalni interesi određenih osoba, uključujući zaštitu prava intelektualnog vlasništva; ili

(d) na bilo koji drugi način postupalo u suprotnosti s javnim interesom.

Razmjena statističkih podataka

4. Svaka stranka svake godine drugoj stranci stavlja na raspolaganje statističke podatke o bilateralnoj javnoj nabavi.

ČLANAK 173.

Postupci preispitivanja

1. Svaka stranka osigurava pravovremen, djelotvoran, transparentan i nediskriminirajući postupak upravnog ili sudskog preispitivanja putem kojeg dobavljač može podnijeti prigovor u vezi s:

(a) povredom ovog poglavlja; ili

(b) nepridržavanjem mjera stranke kojima se provodi poglavlje ako dobavljač, na temelju zakonodavstva stranke, nema pravo izravno podnijeti prigovor u vezi s povredom ovog poglavlja,

u kontekstu obuhvaćene nabave u kojoj dobavljač ima ili je imao interes. Postupovna pravila za sve prigovore sastavljaju se u pisanom obliku i javno su dostupna.

2. U slučaju pritužbe dobavljača, a u kontekstu obuhvaćene nabave u kojoj dobavljač ima ili je imao interes, da je došlo do povrede ili nesukladnosti iz stavka 1., stranka naručitelja koji provodi postupak javne nabave potiče naručitelja i dobavljača da pokušaju naći rješenje pritužbe putem savjetovanja. Naručitelj nepristrano i pravodobno razmatra takve pritužbe, na način kojim se ne dovodi u pitanje sudjelovanje dobavljača u tekućoj ili budućoj nabavi ili njegovo pravo da zahtijeva korektivne mjere u okviru postupka upravnog ili sudskog preispitivanja.

3. Svakom se dobavljaču daje dovoljno vremena za pripremu i podnošenje prigovora, odnosno najmanje 10 dana od trenutka kad su mu postale poznate činjenice koje su osnova za prigovor ili trenutka kad se od njega razumno moglo očekivati da su mu te činjenice postale poznate.

4. Svaka stranka uspostavlja ili određuje barem jedno nepristrano upravno ili sudsko tijelo koje je neovisno od njezinih naručitelja za primanje i preispitivanje pritužbe dobavljača u kontekstu obuhvaćene nabave.

5. Ako prigovor prvotno preispituje tijelo koje nije tijelo iz stavka 4., stranka osigurava da dobavljač može podnijeti žalbu na prvotnu odluku nepristranom upravnom ili sudskom tijelu koje je neovisno o naručitelju čija je nabava predmet prigovora.

6. Svaka stranka osigurava da odluka tijela za preispitivanje koje nije sud podliježe sudskom preispitivanju i uspostavlja postupke kojima se osigurava da:

(a) naručitelj u pisanom obliku odgovori na prigovor i dostavi tijelu za preispitivanje sve relevantne dokumente;

(b) sudionici u postupku („sudionici”) imaju pravo biti saslušani prije nego što tijelo za preispitivanje donese odluku o prigovoru;

(c) sudionici imaju pravo na zastupnika i pratnju;

(d) sudionici imaju pristup svim postupcima;

(e) sudionici imaju pravo zahtijevati da postupak bude javan i da se mogu saslušati svjedoci; i

(f) tijelo za preispitivanje mora pravovremeno donijeti odluke ili preporuke u pisanom obliku i uključiti obrazloženje osnove za svaku odluku ili preporuku.

7. Svaka stranka donosi ili provodi postupke kojima se predviđaju:

(a) hitne privremene mjere koje osiguravaju da dobavljač može nastaviti sudjelovati u obuhvaćenoj javnoj nabavi. Takve privremene mjere mogu dovesti do obustave postupka nabave. Postupcima se može predvidjeti da se pri donošenju odluke o tome treba li primijeniti takve mjere mogu uzeti u obzir prevladavajuće negativne posljedice za predmetne interese, uključujući javni interes. Opravdani razlog za nedjelovanje dostavlja se u pisanom obliku; i

(b) korektivne mjere ili naknada za pretrpljeni gubitak ili štetu u slučaju u kojem je tijelo za preispitivanje utvrdilo da je došlo do povrede ili propusta iz stavka 1., pri čemu one mogu biti ograničene samo na troškove pripreme ponude ili samo na troškove podnošenja prigovora ili se odnositi na oboje.

ČLANAK 174.

Izmjene i ispravci područja primjene

1. Stranka može predložiti izmjenu ili ispravak Priloga 9. u pogledu odredaba kojima se određuje njezina obuhvaćena nabava.

Izmjene

2. Stranka koja namjerava predložiti izmjenu Priloga 9.:

(a) obavješćuje o tome drugu stranku pisanim putem; i

(b) u obavijest uključuje prijedlog odgovarajućih kompenzacijskih prilagodbi za drugu stranku kako bi se područje primjene zadržalo na razini usporedivoj s onom prije izmjene.

3. Neovisno o podstavku 2. točki (b), stranka ne mora osigurati kompenzacijske prilagodbe ako se izmjena odnosi na naručitelja nad kojim stranka ukinula stvarnu kontrolu ili utjecaj.

4. Druga stranka mora podnijeti prigovor u pisanom obliku u roku od 45 dana od primitka obavijesti iz podstavka 2. točke (a) ako osporava sljedeće:

(a) da je prilagodba predložena u skladu s podstavkom 2. točkom (b) odgovarajuća za održavanje usporedive razine zajednički dogovorenog područja primjene; ili

(b) da izmjena obuhvaća naručitelja nad kojim je stranka stvarno uklonila svoju kontrolu ili utjecaj u skladu s podstavkom 3.

Ako druga stranka nije podnijela prigovor u roku, smatra se da je pristala na prilagodbu ili izmjenu.

Ispravci

5. Sljedeće izmjene Priloga 9. smatraju se ispravkom isključivo formalne prirode, pod uvjetom da ne utječu na zajednički dogovoreno područje primjene predviđeno u ovom poglavlju:

(a) promjena naziva naručitelja;

(b) spajanje dvaju ili više naručitelja navedenih u Prilogu 9.; i

(c) razdvajanje naručitelja navedenog u Prilogu 9. na dva ili više naručitelja koji se svi dodaju naručiteljima navedenima u Prilogu 9.

Stranka koja provodi takav ispravak isključivo formalne prirode nije obvezna predvidjeti kompenzacijske prilagodbe.

6. Kada je riječ o predloženim ispravcima Priloga 9., svaka stranka obavješćuje drugu stranku jednom svake dvije godine nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma.

7. Stranka može obavijestiti drugu stranku o prigovoru na predloženu izmjenu u roku od 45 dana od primitka obavijesti. Stranka koja podnosi prigovor navodi razloge zbog kojih smatra da predloženi ispravak nije u skladu sa stavkom 5. i opisuje učinak predloženog ispravka na zajednički dogovoreno područje primjene predviđeno u ovom Sporazumu. Ako se nijedan prigovor ne podnese u pisanom obliku u roku od 45 dana od primitka obavijesti, smatra se da je druga stranka pristala na predloženi ispravak. Druga stranka može u pisanom obliku zatražiti dodatno vrijeme za analizu predloženih ispravaka ako predložene promjene zahtijevaju daljnju provjeru informacija ili dodatna pojašnjenja od stranke predlagateljice.

Savjetovanje i rješavanje sporova

8. Ako druga stranka podnese prigovor na predloženu izmjenu ili ispravak, stranke nastoje riješiti to pitanje savjetovanjem. Ako stranke ne postignu dogovor u roku od 60 dana od primitka prigovora, stranka koja želi izmijeniti ili ispraviti Prilog 9. može uputiti predmet na postupak rješavanja sporova u skladu s ovim Sporazumom.

ČLANAK 175.

Institucionalne odredbe

Na zahtjev stranke Odbor za suradnju, koji djeluje u sastavu za trgovinu, razmatra pitanja koja se odnose na provedbu i funkcioniranje ovog poglavlja, kao što su:

(a) izmjena ili ispravak Priloga 9.;

(b) pitanja povezana s provedbom ovog poglavlja;

(c) sva ostala pitanja povezana s javnom nabavom.

POGLAVLJE 10.

TRGOVINA I ODRŽIVI RAZVOJ

ČLANAK 176.

Kontekst i ciljevi

1. Stranke podsjećaju na Agendu 21 Konferencije UN-a o okolišu i razvoju iz 1992., Deklaraciju MOR-a o temeljnim načelima i pravima na radu iz 1998., Ministarsku izjavu Gospodarskog i socijalnog vijeća UN-a o punoj zaposlenosti i dostojanstvenom radu iz 2006., Deklaraciju MOR-a o socijalnoj pravdi za poštenu globalizaciju iz 2008. i UN-ov Program održivog razvoja do 2030. iz 2015. s ciljevima održivog razvoja (dalje u tekstu „ciljevi održivog razvoja”).

2. Stranke prepoznaju da su gospodarski razvoj, društveni razvoj i zaštita okoliša međusobno ovisni elementi održivog razvoja koji se nadopunjavaju. Stranke potvrđuju svoju predanost promicanju razvoja međunarodne trgovine ili ulaganja na način kojim se doprinosi cilju održivog razvoja, posebno kako je navedeno u njihovim multilateralnim obvezama u pogledu rada i okoliša.

ČLANAK 177.

Pravo na reguliranje i razine zaštite

1. Stranke priznaju pravo svake stranke na utvrđivanje vlastitih politika i prioriteta održivog razvoja, uspostavu razina domaće zaštite u području okoliša i rada koje smatra primjerenima te donošenje ili izmjenu svojih relevantnih zakona i politika. Te razine zaštite, zakoni i politike moraju biti u skladu s obvezama svake stranke na temelju međunarodno priznatih sporazuma i normi iz članka 178.

2. Svaka stranka nastoji osigurati da se u njezinim relevantnim zakonima i politikama predviđaju i potiču visoke razine zaštite u području okoliša i rada.

3. Stranke potvrđuju da nije prikladno poticati trgovinu ili ulaganja slabljenjem ili smanjivanjem razine zaštite koju osigurava njihovo zakonodavstvo o zaštiti okoliša ili zakonodavstvo i norme u području rada.

4. Stranka ne smije poticati trgovinu ili ulaganja odricanjem ili odstupanjem od svojeg zakonodavstva u području okoliša ili rada ili tako da ne provodi to zakonodavstvo djelotvorno, kontinuiranim ili ponavljajućim djelovanjem ili nedjelovanjem.

ČLANAK 178.

Multilateralni sporazumi o zaštiti okoliša i konvencije o radu

1. Stranke prepoznaju vrijednost međunarodnog upravljanja okolišem i sporazuma u području okoliša kao odgovora međunarodne zajednice na izazove u području održivog razvoja koji se odnose na okoliš, kao i pune i produktivne zaposlenosti i dostojanstvenog rada za sve kao ključne elemente održivog razvoja.

2. U tom kontekstu i uzimajući u obzir članke 290., 291., 292., 293., 294. i 295,. svaka stranka djelotvorno provodi multilateralne sporazume o okolišu koje je ratificirala, uključujući Pariški sporazum o klimatskim promjenama iz 2015. i Okvirnu konvenciju UN-a o klimatskim promjenama potpisanu u New Yorku 9. svibnja 1992.

3. Uzimajući u obzir članak 314., svaka stranka djelotvorno provodi međunarodno priznate temeljne standarde rada kako su definirani u temeljnim konvencijama MOR-a, kao i druge konvencije MOR-a koje su ratificirali Republika Uzbekistan i države članice Europske unije. Stranke će raditi na ratifikaciji drugih konvencija i protokola koje MOR klasificira kao ažurirane. Svaka stranka donosi i provodi mjere i politike u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu te održava djelotvoran sustav inspekcije rada u skladu s relevantnim konvencijama MOR-a kojih jest ili bi mogla postati stranka.

ČLANAK 179.

Trgovina i ulaganja kojima se pogoduje održivom razvoju

1. Stranke ponovno potvrđuju svoju predanost jačanju doprinosa trgovine ostvarivanju cilja održivog razvoja. U skladu s tim, stranke promiču društveno odgovorno poslovanje / prakse odgovornog poslovanja, trgovinu i ulaganja u ekološku robu i usluge te upotrebu programa osiguranja održivosti, kao što su poštena i etička trgovina i ekološke oznake.

2. Stranke razmjenjuju informacije i iskustvo iz svojih djelovanja usmjerenih na promicanja koherentnosti i uzajamnog podupiranja između trgovinskih, socijalnih i okolišnih politika te jačaju dijalog i suradnju povezanu s pitanjima održivog razvoja koja se mogu pojaviti u kontekstu trgovinskih odnosa.

3. Takav dijalog i suradnja uključuju relevantne dionike, posebno socijalne partnere, kao i druge organizacije civilnog društva, u okviru suradnje civilnog društva uspostavljene u skladu s člankom 341.

ČLANAK 180.

Rješavanje sporova

Članci od 250. do 254. uključeni u poglavlje 14. ove glave ne primjenjuju se na sporove na temelju ovog poglavlja. Za svaki takav spor, nakon što arbitražno vijeće podnese svoje konačno izvješće u skladu s člancima 248. i 249., stranke, uzimajući u obzir to izvješće, raspravljaju o prikladnim mjerama koje treba provesti. Odbor za suradnju prati provedbu svih takvih mjera i preispituje predmet, među ostalim putem mehanizma iz članka 179. stavka 3.

POGLAVLJE 11.

TRANSPARENTNOST

ČLANAK 181.

Cilj

Prepoznajući mogući utjecaj njihova regulatornog okruženja na međusobnu trgovinu i ulaganja, stranke nastoje osigurati predvidljivo regulatorno okruženje i učinkovite postupke za gospodarske subjekte, posebno za mala i srednja poduzeća.

ČLANAK 182.

Definicije

Za potrebe ovog poglavlja:

(a) „upravna odluka” znači odluka, akt ili mjera s pravnim učinkom koja se u pojedinačnom slučaju primjenjuje na određenu osobu, robu ili uslugu, a obuhvaća nedonošenje upravne odluke kako je predviđeno pravom stranke;

(b) „zainteresirana osoba” znači svaka osoba na koju utječe ili može utjecati mjera opće primjene; i

(c) „mjera opće primjene” znači zakoni, propisi, postupci, upravne odluke i sudske odluke opće primjene koji se odnose na bilo koje pitanje obuhvaćeno ovom glavom, kako je predviđeno pravom stranke.

ČLANAK 183.

Objava

Svaka stranka osigurava da mjera opće primjene koja se odnosi na bilo koje pitanje obuhvaćeno ovom glavom:

(a) bude odmah objavljena putem službeno određenog medija te, ako je izvedivo, elektroničkim sredstvima, ili na drugi način stavljena na raspolaganje tako da se svaka osoba može s njom upoznati;

(b) sadržava obrazloženje cilja mjere i njezinih razloga; i

(c) bude objavljena na način da se ostavi dovoljno vremena između objave i stupanja na snagu zakona i drugih propisa, barem ako se time povećava opterećenje gospodarskih subjekata, osim ako to zbog hitnosti nije moguće. Ova se točka ne primjenjuje na sudske ili upravne odluke.

ČLANAK 184.

Upiti

1. Svaka stranka uspostavlja i primjenjuje odgovarajuće mehanizme za odgovaranje na upite svih osoba o svim zakonima ili propisima u odnosu na svako pitanje obuhvaćeno ovom glavom.

2. Na zahtjev stranke druga stranka odmah dostavlja informacije i odgovara na pitanja koja se odnose na bilo koji zakon ili propis koji je na snazi ili u fazi razvoja, u odnosu na svako pitanje obuhvaćeno ovom glavom.

ČLANAK 185.

Provedba mjera opće primjene

1. Svaka stranka na objektivan, nepristran i razuman način primjenjuje sve mjere opće primjene u pogledu bilo kojeg pitanja obuhvaćenog ovom glavom.

2. Pri primjeni mjera iz stavka 1. na određene osobe, robu ili usluge druge stranke u konkretnim slučajevima svaka stranka:

(a) nastoji, u skladu sa svojim zakonima i drugim propisima, osobama na koje izravno utječu upravni postupci dostaviti primjerenu obavijest o pokretanju postupka, uključujući opis vrste postupka, izjavu pravnog tijela u okviru kojeg se postupak pokreće i opći opis svih predmetnih pitanja; i

(b) takvim osobama pruža primjerenu mogućnost za iznošenje činjenica i argumenata u prilog njihovim stajalištima prije bilo koje konačne upravne odluke, ako to dopuštaju vrijeme, vrsta postupka i javni interes.

ČLANAK 186.

Preispitivanje i žalba

1. Svaka stranka uspostavlja ili zadržava redovne, arbitražne ili upravne sudove ili postupke za potrebe žurnog preispitivanja, ako je opravdano, ispravka upravne odluke koja se odnosi na pitanja obuhvaćena ovom glavom. Svaka stranka osigurava da se žalbeni postupci i postupci preispitivanja na njezinim sudovima provode na nediskriminirajući i nepristran način. Ti su sudovi nepristrani i neovisni o tijelu kojem je povjerena provedba upravnih odluka i nemaju nikakav interes u odnosu na ishod predmeta.

2. Svaka stranka osigurava da stranke u postupku iz stavka 1. imaju pravo na:

(a) razumnu priliku da potkrijepe ili brane svoja stajališta; i

(b) odluku koja se temelji na dokazima i podnesenoj evidenciji ili, ako je tako propisano njezinim zakonodavstvom, na relevantnoj evidenciji upravnog tijela.

3. Odluku iz stavka 2. točke (b), koja je podložna žalbi ili daljnjem preispitivanju kako je predviđeno njezinim pravom, provodi tijelo kojem je povjerena provedba upravnih odluka.

ČLANAK 187.

Povezanost s drugim poglavljima

Ovo se poglavlje primjenjuje ne dovodeći u pitanje posebna pravila utvrđena u drugim poglavljima ove glave.

POGLAVLJE 12.

ULAGANJA I TRGOVINA USLUGAMA

ODJELJAK 1.

OPĆE ODREDBE

ČLANAK 188.

Područje primjene

1. Potvrđujući svoju predanost stvaranju boljeg okruženja za razvoj ulaganja i međusobne trgovine, stranke utvrđuju potrebne aranžmane radi poboljšanja recipročnih uvjeta za ulaganje i trgovinu uslugama.

2. Stranke potvrđuju pravo na regulaciju i uvođenje novih propisa na svojem državnom području radi ostvarivanja legitimnih ciljeva politike, kao što su zaštita javnog zdravlja, socijalne usluge, javno obrazovanje, sigurnost, okoliš, uključujući klimatske promjene, javni moral, socijalna zaštita ili zaštita potrošača, zaštita privatnosti i podataka ili promicanje i zaštita kulturne raznolikosti.

3. Ovo se poglavlje ne primjenjuje na mjere koje utječu na fizičke osobe iz stranke koje traže pristup tržištu rada druge stranke niti na mjere koje se odnose na nacionalnost ili državljanstvo, boravište ili trajno zapošljavanje.

4. Ovo poglavlje ne sprečava stranku da primjenjuje mjere za reguliranje ulaska fizičkih osoba na njezino državno područje ili njihova privremenog boravka na njezinu državnom području, uključujući mjere potrebne za zaštitu integriteta njezinih granica i osiguranje urednog kretanja fizičkih osoba preko tih granica, pod uvjetom da se te mjere ne primjenjuju na način kojim bi se poništile ili umanjile povlastice[1] na koje druga stranka ima pravo u skladu s uvjetima ovog poglavlja.

5. Ovo se poglavlje ne primjenjuje na mjere stranke u vezi s javnom nabavom robe ili usluga koju provode vlada ili agencija za državne potrebe, a ne radi komercijalne preprodaje ili radi upotrebe u isporuci robe ili pružanju usluge za komercijalnu prodaju, bez obzira na to je li ta nabava obuhvaćena javna nabava u smislu poglavlja 9.

6. Ovo se poglavlje ne primjenjuje na subvencije ili bespovratna sredstva koje osiguravaju stranke, uključujući vladine zajmove, jamstva i osiguranje.

[1] Sama činjenica da se za fizičke osobe određenih država zahtijeva viza, a za one drugih država ne zahtijeva, ne smatra se poništavanjem ili umanjivanjem povlastica na temelju ovog poglavlja.

7. Ovo se poglavlje ne primjenjuje na:

(a) usluge zračnog prijevoza ili povezane usluge kojima se podupiru usluge zračnog prijevoza[1], osim sljedećih:

i. usluge popravka i održavanja zrakoplova;

ii. usluge računalnog sustava rezervacija („CRS”);

iii. zemaljske usluge; i

iv. usluge prodaje i stavljanja na tržište usluga u zračnom prometu;

(b) audiovizualne usluge;

(c) unutarnje plovne putove; i

(d) nacionalnu pomorsku kabotažu[2].

---

[1] Podrazumijeva se da usluge zračnog prijevoza ili povezane usluge kojima se podupiru usluge zračnog prijevoza uključuju, ali nisu ograničene na sljedeće usluge: zračni promet; usluge koje se pružaju upotrebom zrakoplova čija primarna svrha nije prijevoz robe ili putnika, kao što su usluge letačkog osposobljavanja za gašenje požara iz zraka, razgledavanje, zaprašivanje, izmjera, kartiranje, fotografiranje, skokovi padobranom, vuča jedrilice, prijevoz trupaca i građevinskog materijala helikopterom te ostale poljoprivredne, industrijske i inspekcijske usluge iz zraka; najam zrakoplova s posadom i usluge upravljanja zračnom lukom.

[2] Ne dovodeći u pitanje opseg aktivnosti koje se u skladu s relevantnim nacionalnim zakonodavstvom mogu smatrati kabotažom, nacionalna pomorska kabotaža u smislu ovog poglavlja za Europsku uniju obuhvaća prijevoz putnika ili robe između luke ili točke u državi članici Europske unije i druge luke ili točke u istoj državi članici Europske unije, uključujući njezin epikontinentalni pojas, kako je predviđeno Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu, te promet koji započinje i završava u istoj luci ili točki u državi članici Europske unije.

ČLANAK 189.

Definicije

Za potrebe ovog poglavlja:

(a) „usluge popravka i održavanja zrakoplova” znači takve aktivnosti na zrakoplovu ili njegovu dijelu za vrijeme dok je zrakoplov povučen iz prometa i ne uključuje takozvano linijsko održavanje;

(b) „djelatnosti koje se obavljaju ili usluge koje se pružaju u okviru izvršavanja javnih ovlasti” znači djelatnosti koje se ne obavljaju ili usluge koje se ne pružaju na komercijalnoj osnovi ni u tržišnom natjecanju s jednim gospodarskim subjektom ili više njih;

(c) „usluge računalnog sustava rezervacija („CRS”)” znači usluge koje pružaju računalni sustavi koji sadržavaju informacije o redovima letenja zračnih prijevoznika, slobodnim mjestima, cijenama karata i pravilima za izdavanje karata i koji omogućuju rezervaciju ili izdavanje karata;

(d) „obuhvaćeno poduzeće” znači poduzeće na državnom području stranke koje je u skladu s točkom (h) osnovala pravna osoba druge stranke u skladu s primjenjivim pravom i koje postoji na datum stupanja ovog Sporazuma na snagu ili je osnovano nakon tog datuma;

(e) „prekogranična trgovina uslugama” znači pružanje usluge:

i. iz državnog područja jedne stranke na državno područje druge stranke; ili

ii. na državnom području stranke korisniku usluge druge stranke;

(f) „gospodarska djelatnost” znači djelatnost industrijske, komercijalne ili profesionalne naravi ili obrtnička djelatnost, uključujući pružanje usluga, osim djelatnosti koje se obavljaju u okviru izvršavanja javnih ovlasti;

(g) „poduzeće” znači pravna osoba, podružnica ili predstavništvo pravne osobe;

(h) „poslovni nastan” znači osnivanje ili stjecanje pravne osobe, među ostalim sudjelovanjem u kapitalu, ili otvaranje podružnice ili predstavništva pravne osobe na državnom području stranke radi uspostave ili održanja trajnih gospodarskih veza;

(i) „postojeći” znači onaj koji je na snazi na dan potpisivanja ovog Sporazuma;

(j) „zemaljske usluge” znači pružanje, uz naknadu ili na temelju ugovora, sljedećih usluga u zračnoj luci: zastupanje zračnog prijevoznika, upravljanje njime i nadzor nad njime; prihvat i otprema putnika; prihvat i otprema prtljage; usluge na stajanci; ugostiteljske usluge; prihvat i otprema tereta i pošte; opskrba zrakoplova gorivom; čišćenje i opsluživanje zrakoplova; zemaljski prijevoz; te letačke operacije, upravljanje letačkim osobljem i planiranje leta; pojam „zemaljske usluge” ne uključuje: samostalno obavljanje usluga; poslove zaštite; popravak i održavanje zrakoplova; ili upravljanje bitnom centraliziranom infrastrukturom zračne luke ili njezin rad, kao što su oprema za odleđivanje, sustavi za distribuciju goriva, sustavi za prihvat i otpremu prtljage i fiksni sustavi za prijevoz unutar zračne luke;

(k) „pravna osoba” znači bilo koji pravni subjekt koji je propisno osnovan ili na neki drugi način organiziran sukladno primjenjivom pravu, radi stjecanja dobiti ili ne, te neovisno o tome je li u privatnom ili državnom vlasništvu, uključujući bilo koje trgovačko društvo, zakladu, partnerstvo, zajednički pothvat, trgovačko društvo s jednim članom ili udruženje;

(l) „pravna osoba stranke” znači[1]:

i. za Europsku uniju:

(A) pravna osoba osnovana ili organizirana u skladu s pravom Europske unije ili barem jedne od njezinih država članica i koja obavlja bitne poslovne djelatnosti[2] na području Europske unije; i

(B) brodarsko društvo s poslovnim nastanom izvan Europske unije koje je pod kontrolom fizičke osobe iz države članice Europske unije čije je plovilo registrirano u državi članici Europske unije i plovi pod njezinom zastavom;

---

[1] Podrazumijeva se da se brodarska društva iz ovog podstavka smatraju pravnim osobama stranke samo kad je riječ o njihovim djelatnostima koje se odnose na pružanje usluga pomorskog prijevoza.

[2] U skladu sa svojom obavijesti o Ugovoru o osnivanju Europske zajednice Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (WT/REG39/1), Europska unija smatra da pojam „učinkovita i trajna veza” s gospodarstvom države članice Europske unije iz članka 54. Ugovora o funkcioniranju Europske unije odgovara pojmu „bitne poslovne djelatnosti”.

ii. za Republiku Uzbekistan:

(A) pravna osoba osnovana ili organizirana u skladu s pravom Republike Uzbekistan i koja obavlja bitne poslovne djelatnosti na državnom području Republike Uzbekistan; i

(B) brodarsko društvo s poslovnim nastanom izvan Republike Uzbekistan koje je pod kontrolom fizičke osobe iz Republike Uzbekistan čije je plovilo registrirano u Republici Uzbekistan i plovi pod njezinom zastavom;

(m) „mjera stranke" znači sve mjere koje donose ili provode[1]:

i. središnje, regionalne ili lokalne uprave ili tijela; i

ii. nevladina tijela pri izvršavanju ovlasti koje su im povjerile središnje, regionalne ili lokalne uprave ili tijela;

(n) „fizička osoba stranke" znači:

i. za Europsku uniju, državljanin jedne od država članica Europske unije u skladu s njezinim pravom[2]; i

ii. za Republiku Uzbekistan, državljanin Republike Uzbekistan u skladu s njezinim pravom;

---

[1] Podrazumijeva se da pojam „mjere stranke" obuhvaća mjere subjekata navedenih u točki (l) podtočkama i. i ii. koje se donose ili provode davanjem uputa, usmjeravanjem ili kontroliranjem, izravno ili neizravno, postupaka drugih subjekata u odnosu na te mjere.

[2] Za Europsku uniju pojmom „fizička osoba stranke" obuhvaćene su i osobe sa stalnim boravištem u Republici Latviji koje nisu državljani Republike Latvije ili neke druge države, ali koje u skladu s pravom Republike Latvije imaju pravo na putovnicu za nedržavljane.

(o) „poslovanje” znači vođenje, upravljanje, održavanje, upotreba, uživanje ili prodaja ili drugi način raspolaganja poduzećem;

(p) „prodaja i oglašavanje usluga zračnog prijevoza” znači mogućnost zračnog prijevoznika da slobodno prodaje i stavlja na tržište svoje usluge zračnog prijevoza, što uključuje sve aspekte marketinga, kao što su istraživanje tržišta, oglašavanje i distribucija, ali ne uključuje određivanje cijena usluga zračnog prijevoza ni primjenjive uvjete;

(q) „usluga” znači bilo koja usluga u bilo kojem sektoru, osim usluga koje se pružaju u okviru izvršavanja javnih ovlasti;

(r) „pružatelj usluge” znači osoba koja želi pružati ili pruža uslugu.

ČLANAK 190.

Horizontalna ograničenja usluga

1. Neovisno o bilo kojoj drugoj odredbi ovog poglavlja, od nijedne stranke ne zahtijeva se da za sektore ili mjere obuhvaćene GATS-om odobri tretman koji je povoljniji od tretmana koji ta stranka mora odobriti na temelju GATS-a; i to za svaki uslužni sektor, podsektor i način pružanja usluge. Ova se odredba primjenjuje od dana koji nastupa mjesec dana prije datuma stupanja na snagu svake od relevantnih obveza stranke na temelju GATS-a.

2. Podrazumijeva se da se u pogledu usluga rasporedi posebnih obveza Europske unije u okviru GATS-a, uključujući rezerve i Prilog o izuzećima od primjene članka II. (popis izuzeća od tretmana najpovlaštenije nacije), ugrađuju u ovaj Sporazum i postaju njegov sastavni dio.

3. Podrazumijeva se da je prije pristupanja Republike Uzbekistan WTO-u raspored posebnih obveza Republike Uzbekistan, uključujući rezerve, onaj utvrđen u prilozima 12.-B, 12.-C i 12.-D.

ČLANAK 191.

Sporazumi o gospodarskoj integraciji

Tretman odobren u skladu s ovim poglavljem ne primjenjuje se na tretman koji je stranka odobrila na temelju sporazuma kojim se znatno liberalizira trgovina uslugama (uključujući uvjete poslovnog nastana u području usluga) koje ispunjavaju kriterije iz članaka V. i V.a GATS-a ili na temelju sporazuma kojim se znatno liberalizira poslovni nastan u području drugih gospodarskih djelatnosti koje ispunjavaju iste kriterije u odnosu na te djelatnosti.

ČLANAK 192.

Transparentnost i objava povjerljivih informacija

1. Stranka odmah odgovara na sve zahtjeve druge stranke za konkretne informacije o svim svojim mjerama opće primjene, uključujući norme i kriterije za izdavanje dozvola i certifikata za ulagatelje i pružatelje usluga, te informacije o odgovarajućem regulatornom ili drugom tijelu ili međunarodnim sporazumima koji se odnose na pitanja obuhvaćena područjem primjene ovog poglavlja ili na njih utječu. Svaka stranka uspostavlja jednu ili više informacijskih točaka i obavješćuje drugu stranku o podacima za kontakt. Te informacijske točke na zahtjev pružaju ulagateljima i pružateljima usluga druge stranke konkretne informacije o svim takvim pitanjima.

2. Svaka stranka odmah objavljuje sve mjere opće primjene koje se odnose na provedbu ovog poglavlja ili na nju utječu. Ako takva objava nije praktična, informacije o takvim mjerama na drugi se način moraju učiniti javno dostupnima.

3. Ničim se u ovom Sporazumu ne zahtijeva od stranke da dostavi povjerljive informacije čijim bi se otkrivanjem onemogućilo izvršavanje zakonodavstva ili koje bi na neki drugi način bilo protivno javnom interesu ili bi dovelo u pitanje legitimne poslovne interese određenih javnih ili privatnih poduzeća.

ODJELJAK 2.

ULAGANJE

ČLANAK 193.

Područje primjene

Ovaj se odjeljak primjenjuje na mjere stranke koje utječu na osnivanje ili poslovanje na njezinu državnom području radi obavljanja gospodarskih djelatnosti i to:

(a) pravnih osoba druge stranke; i

(b) obuhvaćenih poduzeća.

ČLANAK 194.

Tretman najpovlaštenije nacije i nacionalni tretman

1. Ne dovodeći u pitanje rezerve navedene u Prilogu 12.-A i rasporedima posebnih obveza Europske unije u okviru GATS-a te u Prilogu 12.-B, svaka stranka pravnim osobama druge stranke i obuhvaćenim poduzećima odobrava tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji u sličnim situacijama odobrava pravnim osobama iz trećih zemalja i njihovim poduzećima u pogledu poslovnog nastana i poslovanja na svojem državnom području.

2. Ne dovodeći u pitanje rezerve navedene u Prilogu 12.-A i rasporedima posebnih obveza Europske unije u okviru GATS-a te u Prilogu 12.-B, svaka stranka pravnim osobama druge stranke i obuhvaćenim poduzećima odobrava tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji u sličnim situacijama odobrava svojim pravnim osobama i njihovim poduzećima u pogledu poslovnog nastana i poslovanja na svojem državnom području.

3. Tretman odobren u skladu sa stavkom 2. znači:

(a) u odnosu na regionalnu ili lokalnu razinu vlasti Republike Uzbekistan, tretman koji nije manje povoljan od najpovoljnijeg tretmana koji u sličnim situacijama ta razina vlasti odobrava pravnim osobama iz Republike Uzbekistan i njihovim poduzećima na svojem državnom području; i

(b) u odnosu na vladu države članice Europske unije ili vladu u državi članici Europske unije, tretman koji nije manje povoljan od najpovoljnijeg tretmana koji ta vlada u sličnim situacijama odobrava pravnim osobama te države članice i njihovim poduzećima na svojem državnom području.

4. Taj se članak ne tumači na način da obvezuje stranku da na pravne osobe druge stranke ili obuhvaćena poduzeća primijeni povlastice tretmana koji proizlazi iz:

(a) međunarodnog sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ili drugih međunarodnih sporazuma ili aranžmana koji se u cijelosti ili većim dijelom odnose na oporezivanje; ili

(b) mjera kojima se predviđa priznavanje, među ostalim normi ili kriterija za izdavanje odobrenja, izdavanje dozvola ili certifikata za fizičke osobe ili poduzeća za obavljanje gospodarske djelatnosti ili za bonitetne mjere kako je navedeno u stavku 3. Priloga o financijskim uslugama GATS-u.

5. Podrazumijeva se da tretman iz stavka 1. ne obuhvaća postupke rješavanja sporova predviđene u drugim međunarodnim sporazumima.

6. Podrazumijeva se da bitne odredbe u drugim međunarodnim sporazumima koje stranka zaključi s trećim zemljama same po sebi ne predstavljaju tretman iz stavka 1. Mjere stranke u skladu s tim odredbama[1] mogu predstavljati takav tretman i stoga dovesti do povrede ovog članka.

ČLANAK 195.

Viša uprava i upravni odbor

Ne dovodeći u pitanje rezerve navedene u Prilogu12.-A i rasporedima posebnih obveza Europske unije u okviru GATS-a i u Prilogu 12-B, stranka ne zahtijeva od obuhvaćenog poduzeća da imenuje pojedince određenog državljanstva kao rukovoditelje, direktore ili članove upravnih odbora.

[1] Podrazumijeva se da se samo prenošenje bitnih odredaba drugih međunarodnih sporazuma koje je stranka zaključila s trećim zemljama u nacionalno pravo, u mjeri u kojoj je to potrebno za njihovo uključivanje u nacionalni pravni poredak, samo po sebi ne smatra mjerom.

ČLANAK 196.

Uskraćivanje povlastica

Stranka može uskratiti povlastice iz ovog odjeljka pravnoj osobi druge stranke ili obuhvaćenom poduzeću ako stranka koja uskraćuje povlastice donese ili provodi mjere povezane s održavanjem međunarodnog mira i sigurnosti, uključujući zaštitu ljudskih prava:

(a) kojima se zabranjuju transakcije s tom pravnom osobom ili obuhvaćenim poduzećem; ili

(b) koje bi se povrijedile ili zaobišle ako bi se povlastice iz ovog odjeljka priznale toj pravnoj osobi ili obuhvaćenom poduzeću, uključujući slučajeve u kojima se mjerama zabranjuju transakcije s osobom koja je vlasnik ili kontrolira pravnu osobu ili obuhvaćeno poduzeće.

ODJELJAK 3.

PREKOGRANIČNA TRGOVINA USLUGAMA

ČLANAK 197.

Područje primjene

Ovaj se odjeljak primjenjuje na mjere stranke koje utječu na prekograničnu trgovinu uslugama pružatelja usluga druge stranke.

ČLANAK 198.

Nacionalni tretman

1. Ne dovodeći u pitanje članak 190., u sektorima u pogledu kojih su obveze navedene u rasporedima posebnih obveza Europske unije na temelju GATS-a i u Prilogu 12.-C, svaka stranka odobrava uslugama i pružateljima usluga druge stranke tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji u sličnim situacijama odobrava vlastitim uslugama i pružateljima usluga.

2. Stranka može ispuniti zahtjev iz stavka 1. tako da uslugama i pružateljima usluga druge stranke odobri formalno jednak tretman ili formalno različit tretman od onoga koji odobrava vlastitim uslugama i pružateljima usluga.

3. Formalno jednak ili formalno različit tretman smatraju se manje povoljnima ako se njima mijenjaju uvjeti tržišnog natjecanja u korist usluga ili pružatelja usluga stranke u usporedbi s uslugama ili pružateljima usluga druge stranke.

4. Ništa u ovom članku ne tumači se kao da se od bilo koje stranke zahtijeva nadoknada za bilo koji inherentno nepovoljan tržišni položaj koji je posljedica stranog podrijetla relevantnih usluga ili pružatelja usluga.

ČLANAK 199.

Postupna daljnja liberalizacija

1. Stranke nastoje, u skladu s ovim odjeljkom, poduzeti potrebne korake kako bi se postupno omogućila prekogranična trgovina uslugama, uzimajući u obzir razvoj uslužnih sektora u strankama.

2. Odbor za suradnju koji djeluje u sastavu za trgovinu daje preporuke za provedbu stavka 1.

3. Stranke nastoje izbjeći donošenje mjera kojima se uvjeti za prekograničnu trgovinu uslugama dodatno ograničavaju u odnosu na stanje koje je postojalo na dan koji prethodi danu potpisivanja ovog Sporazuma.

ČLANAK 200.

Uskraćivanje povlastica

Stranka može uskratiti povlastice iz ovog odjeljka pružatelju usluge druge stranke ako stranka koja uskraćuje povlastice donese ili provodi mjere povezane s održavanjem međunarodnog mira i sigurnosti, uključujući zaštitu ljudskih prava:

(a) kojima se zabranjuju transakcije s tim pružateljem usluga; ili

(b) koje bi se povrijedile ili zaobišle ako bi se povlastice iz ovog odjeljka priznale tom pružatelju usluga, uključujući slučajeve u kojima se mjerama zabranjuju transakcije s osobom koja je vlasnik ili kontrolira pružatelja usluga.

ODJELJAK 4.

ULAZAK I PRIVREMENI BORAVAK FIZIČKIH OSOBA U POSLOVNE SVRHE

ČLANAK 201.

Područje primjene i definicije

1. Ovaj se odjeljak primjenjuje na mjere stranke koje utječu na pružanje usluga i koje se provode u okviru ulaska i privremenog boravka na njezinu državnom području fizičkih osoba druge stranke koje su obuhvaćene područjem primjene sljedećih kategorija:

(a) poslovni posjetitelji u svrhu osnivanja poslovne jedinice;

(b) ugovorni pružatelji usluga; i

(c) osobe premještene unutar društva.

2. Ako na temelju ovog odjeljka nisu preuzete obveze, i dalje se primjenjuju svi zahtjevi predviđeni pravom stranke u vezi s ulaskom i privremenim boravkom fizičkih osoba, uključujući propise o trajanju boravka.

3. Neovisno o odredbama ovog odjeljka, i dalje se primjenjuju svi zahtjevi predviđeni pravom stranke u području rada i mjera socijalne sigurnosti, uključujući propise o najnižoj plaći i kolektivnim ugovorima o plaćama.

4. Obveze u pogledu ulaska i privremenog boravka fizičkih osoba u poslovne svrhe ne primjenjuju se u slučajevima kada je namjera ili učinak ulaska ili privremenog boravka ometati ili na drugi način utjecati na ishod bilo kojeg radnog ili upravljačkog spora ili pregovora ili na zapošljavanje fizičkih osoba koje sudjeluju u takvom sporu.

5. Za potrebe ovog odjeljka:

(a) „poslovni posjetitelji u svrhu osnivanja poslovne jedinice” znači fizičke osobe zaposlene na rukovodećem položaju u pravnoj osobi stranke:

i. koje su odgovorne za osnivanje poduzeća te pravne osobe na državnom području druge stranke;

ii. koje ne nude niti pružaju usluge niti se bave gospodarskom djelatnošću, osim one koja je potrebna za osnivanje tog poduzeća; i

iii. koje ne primaju naknadu iz izvora koji se nalazi u drugoj stranci;

(b) „ugovorni pružatelji usluga” znači fizičke osobe zaposlene u pravnoj osobi stranke, i to na drugi način osim posredovanjem agencije za privremeno zapošljavanje i usluge ustupanja radnika, koja nema poslovni nastan na državnom području druge stranke i koja je u dobroj je vjeri sklopila ugovor[1] o pružanju usluga krajnjem potrošaču u drugoj stranci, kojim se zahtijeva privremena prisutnost njezinih zaposlenika[2]:

[1] Za Europsku uniju ugovor sklopljen u dobroj vjeri ne smije trajati dulje od 12 mjeseci.

[2] Ugovor o uslugama iz točke (b) mora biti u skladu sa zakonskim zahtjevima stranke u kojoj se ugovor izvršava.

i. koji su kao zaposlenici te pravne osobe u razdoblju od najmanje godinu dana neposredno prije datuma podnošenja zahtjeva za ulazak i privremeni boravak pružala iste usluge;

ii. koji na taj datum:

(A) imaju najmanje tri godine radnog iskustva za fizičke osobe iz Europske unije i pet godina za fizičke osobe iz Republike Uzbekistana u relevantnoj djelatnosti[1];

(B) imaju sveučilišnu diplomu ili dokaz o kvalifikaciji kojim se potvrđuje istovjetna razina znanja[2]; i

(C) imaju stručne kvalifikacije koje su zakonski potrebne za obavljanje te djelatnosti u drugoj stranci; i

iii. ne primaju naknadu iz izvora koji se nalazi u drugoj stranci;

(c) „osobe premještene unutar društva” znači fizičke osobe:

[1] Stečeno nakon punoljetnosti.

[2] Ako diploma ili dokaz o kvalifikaciji nisu stečeni u stranci u kojoj se pruža usluga, ta stranka može procijeniti jesu li ta diploma ili dokaz o kvalifikaciji istovjetni sveučilišnoj diplomi koja se zahtijeva na njezinu državnom području.

i. koje su bile zaposlene u pravnoj osobi stranke ili njezinoj podružnici ili su bile partner u toj pravnoj osobi najmanje godinu dana neposredno prije datuma podnošenja zahtjeva za ulazak i privremeni boravak u drugoj stranci;

ii. koje u trenutku podnošenja zahtjeva borave izvan državnog područja druge stranke;

iii. koje se privremeno premještaju u poduzeće pravne osobe na državnom području druge stranke[1] koja je član iste grupacije kao i pravna osoba iz koje dolazi ili njezine podružnice, uključujući njezino predstavništvo, društvo kćer, podružnicu ili glavno društvo; i

iv. koji, za Europsku uniju, pripadaju sljedećim kategorijama:

(A) rukovoditelji na rukovodećem položaju koji ponajprije vode upravljanje poduzećem[2] u drugoj stranci koje je pod općim nadzorom ili smjernicama u prvom redu upravnog odbora ili dioničara poduzeća ili drugog jednakovrijednog tijela i čije odgovornosti uključuju:

1. vođenje poduzeća, njegova odjela ili službe;

2. nadzor i kontrolu rada drugog nadzornog, stručnog ili rukovodećeg osoblja; i

[1] Podrazumijeva se da se od rukovoditelja ili stručnjaka može zahtijevati da dokažu da imaju stručne kvalifikacije i iskustvo potrebne u pravnoj osobi u koju su premješteni.

[2] Podrazumijeva se da iako rukovoditelji ili izvršni direktori ne obavljaju izravno zadaće povezane sa stvarnim pružanjem usluga, to ih ne sprečava da u okviru izvršavanja svojih dužnosti obavljaju prethodno opisane zadaće koje mogu biti potrebne za pružanje usluga.

3. ovlast da zapošljavaju i otpuštaju ili da preporučuju zapošljavanje, otpuštanje ili druge kadrovske mjere;; ili

(B) stručnjaci koji posjeduju specijalizirano znanje ključno za područja djelatnosti i tehnike poduzeća ili upravljanje poduzećem, što se ocjenjuje uzimajući u obzir ne samo znanje specifično za poduzeće nego i pitanje ima li ta osoba visoki stupanj stručnih kvalifikacija, uključujući odgovarajuće radno iskustvo na vrsti posla ili u djelatnosti koja zahtijeva posebno tehničko znanje, uključujući moguće članstvo u ovlaštenoj strukovnoj udruzi; ili

v. koje, za Republiku Uzbekistan, obavljaju svoj posao na državnom području te stranke, nisu državljani Republike Uzbekistana i ispunjavaju sljedeće minimalne kriterije:

(A) imaju završeno visoko obrazovanje relevantno za obavljanje djelatnosti;

(B) imaju u predviđenom području djelovanja najmanje pet godina iskustva; i

(C) primaju godišnju plaću (naknadu) u Republici Uzbekistanu u iznosu koji nije manji od protuvrijednosti 22 000 SDR.

ČLANAK 202.

Osobe premještene unutar društva i poslovni posjetitelji u svrhu osnivanja poslovne jedinice

1. U sektorima, podsektorima i djelatnostima navedenima u rasporedima posebnih obveza Europske unije u okviru GATS-a ili u Prilogu 12.-B i uzimajući u obzir sve rezerve navedene u njima[1]:

(a) stranka dopušta:

i. ulazak i privremeni boravak osoba premještenih unutar društva i poslovnih posjetitelja u svrhu osnivanja poslovne jedinice; i

ii. zapošljavanje na svojem području osoba premještenih unutar društva iz druge stranke; i

(b) stranka ne provodi niti donosi ograničenja u obliku brojčanih kvota ili ispitivanja gospodarskih potreba ili diskriminacijska ograničenja ukupnog broja fizičkih osoba koje poduzeće može zaposliti kao osobe premještene unutar društva i poslovne posjetitelje u svrhu osnivanja poslovne jedinice u određenom sektoru, ni na razini teritorijalnih jedinice ili na razini cijelog svojeg državnog područja.

2. Dopušteno trajanje boravka iznosi najviše tri godine za osobe premještene unutar društva i do 90 dana[2] za poslovne posjetitelje u svrhu osnivanja poslovne jedinice.

---

[1] Podrazumijeva se da ako je stranka iznijela rezervu u Prilogu 12.-D ili Prilogu 12.-A, ta rezerva predstavlja i rezervu u pogledu ovog članka ako mjera koja je utvrđena ili dopuštena rezervom utječe na postupanje prema fizičkoj osobi koja u poslovne svrhe ulazi na državno područje druge stranke ili na njemu privremeno boravi.

[2] Za Europsku uniju 90 dana izračunava se unutar bilo kojeg šestomjesečnog razdoblja.

ČLANAK 203.

Ugovorni pružatelji usluga

1. U sektorima, podsektorima i djelatnostima navedenima u rasporedima posebnih obveza Europske unije u okviru GATS-a ili u Prilogu 12.-D, i uzimajući u obzir sve rezerve navedene u njima[1], stranka ne provodi niti donosi ograničenja u obliku brojčanih kvota ili ispitivanja gospodarskih potreba ili diskriminacijska ograničenja ukupnog broja ugovornih pružatelja usluga druge stranke kojima je dopušten privremeni ulazak.

2. Pristup odobren u skladu s ovim člankom odnosi se samo na uslugu koja je predmet ugovora i njime se ne dodjeljuje pravo na upotrebu stručnog naziva stranke u kojoj se usluga pruža.

3. Broj osoba obuhvaćenih ugovorom o uslugama ne smije biti veći nego što je potrebno za izvršenje ugovora, kako se može zahtijevati pravom stranke u kojoj se usluga pruža.

4. Dopušteno trajanje boravka za ukupno razdoblje ne smije iznositi više od tri mjeseca u bilo kojem dvanaestomjesečnom razdoblju ili za vrijeme trajanja ugovora, ovisno o tome što je kraće.

[1] Podrazumijeva se da ako je stranka iznijela rezervu u Prilogu 12.-A ili Prilogu 12.-B, ta rezerva predstavlja i rezervu u pogledu ovog članka ako mjera koja je utvrđena ili dopuštena rezervom utječe na postupanje prema fizičkoj osobi koja u poslovne svrhe ulazi na državno područje druge stranke ili na njemu privremeno boravi.

ČLANAK 204.

Transparentnost

1. Svaka stranka javno objavljuje informacije o relevantnim mjerama koje se odnose na ulazak i privremeni boravak fizičkih osoba iz druge stranke navedenih u članku 201. stavku 1.

2. Informacije iz stavka 1. uključuju, ako postoje, među ostalim sljedeće informacije relevantne za ulazak i privremeni boravak fizičkih osoba:

(a) uvjete za ulazak;

(b) okvirni popis dokumentacije koja može biti potrebna za provjeru jesu li ispunjeni uvjeti;

(c) okvirno vrijeme obrade;

(d) primjenjive naknade;

(e) žalbene postupke, ako je relevantno; i

(f) relevantne propise opće primjene koji se odnose na ulazak i privremeni boravak fizičkih osoba.

ODJELJAK 5.

REGULATORNI OKVIR

PODODJELJAK A

DOMAĆI PROPISI

ČLANAK 205.

Područje primjene i definicije

1. Ovaj se odjeljak primjenjuje samo na sektore u pogledu kojih se u Prilogu 12.-A i rasporedima posebnih obveza Europske unije u okviru GATS-a i u prilozima 12.-B, 12.-C i 12.-D navode obveze koje se odnose na zahtjeve i postupke za izdavanje dozvola i na zahtjeve i postupke u pogledu kvalifikacija koji utječu na:

(a) prekograničnu trgovinu uslugama;

(b) osnivanje poslovne jedinice ili poslovanje; ili

(c) pružanje usluge na temelju prisutnosti fizičke osobe stranke na državnom području druge stranke, pri čemu za fizička osoba pripada jednoj od kategorija fizičkih osoba definiranih u članku 201.

2. Za potrebe ovog odjeljka,

(a) „nadležno tijelo” znači središnje tijelo, regionalno tijelo ili tijelo lokalne vlasti ili nevladino tijelo koje izvršava ovlasti koje mu je delegirala središnja, regionalna ili lokalna vlast ili tijelo i koje ima pravo odlučivati o odobrenju za pružanje usluge, među ostalim osnivanjem poslovne jedinice, ili odluke o odobrenju osnivanja poduzeća radi obavljanja druge gospodarske djelatnosti osim usluga;

(b) „postupci za izdavanje dozvola” znači administrativna ili postupovna pravila kojih se osoba koja traži odobrenje za obavljanje djelatnosti iz stavka 1. točaka od (a) do (c), uključujući izmjenu ili obnovu dozvola, treba pridržavati kako bi dokazala ispunjavanje zahtjeva za izdavanje dozvola;

(c) „zahtjevi za izdavanje dozvola” znači bitni zahtjevi, osim kvalifikacijskih zahtjeva, koje osoba mora ispuniti kako bi dobila, izmijenila ili obnovila odobrenje za obavljanje djelatnosti iz stavka 1. točaka od (a) do (c);

(d) „kvalifikacijski postupci” znači administrativna ili postupovna pravila kojih se fizička osoba mora pridržavati kako bi dokazala ispunjavanje kvalifikacijskih zahtjeva u svrhu dobivanja odobrenja za pružanje usluge; i

(e) „kvalifikacijski zahtjevi” znači bitni zahtjevi koji se odnose na sposobnost fizičke osobe za pružanje usluge i koje ta osoba treba dokazati u svrhu dobivanja odobrenja za pružanje usluge.

ČLANAK 206.

Uvjeti za izdavanje dozvola i kvalifikacije

1. Svaka stranka osigurava da se mjere povezane sa zahtjevima i postupcima za izdavanje dozvola te kvalifikacijskim zahtjevima i postupcima temelje na kriterijima koji sprečavaju nadležna tijela da samovoljno izvršavaju svoje ovlasti ocjenjivanja. Takvi kriteriji utvrđuju se unaprijed te moraju biti jasni, nedvosmisleni, objektivni, transparentni i dostupni javnosti i zainteresiranim osobama.

2. Nadležno tijelo izdaje odobrenje ili dozvolu čim se utvrdi, na temelju odgovarajućeg ispitivanja, da podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete za dobivanje dozvole ili odobrenja.

3. Svaka stranka održava redovne, arbitražne ili upravne sudove ili postupke koji, na zahtjev pružatelja usluge ili pravne osobe druge stranke na koju se određena odluka odnosi, omogućuju žurno preispitivanje upravnih odluka koje utječu na poslovni nastan, prekograničnu trgovinu uslugama ili privremeni boravak fizičkih osoba u poslovne svrhe te, u slučajevima u kojima je to opravdano, odgovarajuće pravne lijekove. Ako takvi postupci nisu neovisni o agenciji nadležnoj za donošenje predmetne upravne odluke, svaka stranka osigurava da postupci doista jamče objektivno i nepristrano preispitivanje.

4. Ako je broj dozvola dostupnih za određenu djelatnost ograničen zbog nestašice dostupnih prirodnih resursa ili tehničke sposobnosti, svaka stranka primjenjuje postupak odabira potencijalnih kandidata kojim se u potpunosti jamče nepristranost i transparentnost, osobito uključujući primjereno obavješćivanje javnosti o pokretanju, provedbi i ishodu postupka. Stranka pri utvrđivanju pravila za postupak odabira može uzeti u obzir legitimne ciljeve politike, uključujući pitanja zdravlja, sigurnosti, zaštite okoliša i očuvanja kulturne baštine.

ČLANAK 207.

Postupci izdavanja dozvola i kvalifikacijski postupci

1. Postupci i formalnosti izdavanja dozvola i kvalifikacijski postupci i formalnosti moraju biti jasni, unaprijed objavljeni i sami po sebi ne smiju činiti ograničenje pružanja usluge ili obavljanja bilo koje druge gospodarske djelatnosti. Svaka stranka nastoji takve postupke i formalnosti učiniti što jednostavnijima i ne smije nepotrebno otežati odgađati pružanje usluge ili obavljanje bilo koje druge gospodarske djelatnosti. Naknade za izdavanje dozvola ili odobrenja[1] trebale bi biti razumne, transparentne i same po sebi ne smiju ograničavati pružanje relevantne usluge ili obavljanje relevantne gospodarske djelatnosti.

2. Svaka stranka osigurava da su postupci i odluke nadležnih tijela nepristrani u odnosu na sve podnositelje zahtjeva. Nadležno tijelo svoje bi odluke trebalo donositi nepristrano i ne bi trebalo biti odgovorno nijednoj osobi koja pruža usluge ili obavlja gospodarske djelatnosti za koje se zahtijeva dozvola ili odobrenje.

3. Ako za podnošenje zahtjeva postoje određeni rokovi, podnositelju zahtjeva daje se razuman rok za podnošenje zahtjeva. Nadležno tijelo pokreće obradu zahtjeva bez nepotrebne odgode. Zahtjeve bi po mogućnosti trebalo prihvaćati u elektroničkom obliku pod istim uvjetima vjerodostojnosti kao za podneske u papirnatom obliku.

[1] Naknade za izdavanje dozvola ili odobrenja ne uključuju plaćanja za dražbe, javne natječaje ili druga nediskriminirajuća sredstva za dodjelu koncesija ni obvezne doprinose za pružanje univerzalne usluge.

4. Svaka stranka osigurava da se obrada zahtjeva, uključujući donošenje konačne odluke, dovrši u razumnom roku od podnošenja potpunog zahtjeva. Svaka stranka nastoji utvrditi i objaviti okvirni vremenski okvir za obradu zahtjeva.

5. Na zahtjev podnositelja zahtjeva nadležno tijelo bez nepotrebne odgode pruža informaciju o stanju obrade zahtjeva.

6. Nadležno tijelo u razumnom roku od primitka zahtjeva koji smatra nepotpunim o tome obavješćuje podnositelja zahtjeva te, u mjeri u kojoj je to moguće, navodi dodatne informacije koje su potrebne za dopunu zahtjeva i omogućuje podnositelju zahtjeva da ispravi nedostatke.

7. Kad je to moguće, nadležno tijelo trebalo bi prihvatiti ovjerene preslike umjesto izvornih dokumenata.

8. Ako nadležno tijelo odbije zahtjev, bez odgode pisanim putem o tome obavješćuje podnositelja zahtjeva. Na zahtjev obavješćuje podnositelja zahtjeva i o razlozima za odbijanje njegova zahtjeva i o roku za podnošenje žalbe na tu odluke. Podnositelju zahtjeva trebalo bi biti dopušteno da u razumnom roku ponovno podnese zahtjev.

9. Svaka stranka osigurava da dozvola ili odobrenje, nakon što se dodjeli, stupi na snagu bez nepotrebne odgode u skladu s uvjetima koji su u njima određeni.

PODODJELJAK B

USLUGE DOSTAVE

ČLANAK 208.

Područje primjene i definicije

1. U ovom se odjeljku utvrđuju načela regulatornog okvira za pružanje usluga dostave za koje su obveze navedene u Prilogu 12.-A i rasporedima posebnih obveza Europske unije u okviru GATS-a te u prilozima 12.-B, 12.-C i 12.-D.

2. Za potrebe ovog odjeljka:

(a) „usluge dostave” znači poštanske usluge, usluge ekspresne dostave ili usluge ubrzane pošte koje uključuju sljedeće djelatnosti: prikupljanje, razvrstavanje, prijevoz i dostava poštanskih pošiljaka;

(b) „usluge ekspresne dostave” znači prikupljanje, razvrstavanje, prijevoz i dostava poštanskih pošiljaka, uz veću brzinu i pouzdanost, te mogu uključivati elemente dodane vrijednosti kao što su preuzimanje na adresi pošiljatelja, osobna dostava primatelju, praćenje, mogućnost mijenjanja odredišta i primatelja tijekom prijevoza ili potvrda primitka;

(c) „usluge ubrzane pošte” znači usluge međunarodne ekspresne dostave koje se pružaju preko usluge međunarodne ekspresne dostave EMS Cooperative, dobrovoljnog udruženja imenovanih poštanskih operatera u okviru Svjetske poštanske unije (UPU);

(d) „dozvola” znači odobrenje koje regulatorno tijelo stranke može izdati pružatelju usluga dostave za pravo pružanja poštanskih usluga, usluga ekspresne dostave ili usluga ubrzane pošte;

(e) „poštanska pošiljka” znači pošiljka mase do 31,5 kg adresirana u konačnom obliku u kojem će je prevesti pružatelj usluga dostave i može uključivati pošiljke kao što su pismo, paket;

(f) „poštanski monopol” znači isključivo pravo pružanja određenih usluga dostave na državnom području stranke ili u nekoj njezinoj teritorijalnoj jedinici u skladu sa zakonodavnom mjerom; i

(g) „univerzalna usluga” znači trajno pružanje usluga dostave određene kvalitete na cjelokupnom državnom području stranke ili u nekoj njezinoj teritorijalnoj jedinici, po pristupačnim cijenama za sve korisnike.

ČLANAK 209.

Univerzalna usluga

1. Svaka stranka ima pravo definirati vrstu obveza univerzalne usluge koju želi zadržati te odlučiti o njezinu području primjene i provedbi. Sve obveze univerzalne usluge provode se na transparentan, nediskriminirajući i neutralan način za sve pružatelje usluga koji podliježu toj obvezi.

2. Ako stranka zahtijeva da se usluge dolazne ubrzane pošte pružaju na temelju univerzalne usluge, ona tim uslugama ne odobrava povlašteni tretman u odnosu na druge usluge međunarodne ekspresne dostave.

ČLANAK 210.

Financiranje univerzalne usluge

Stranka ne uvodi naknade ili druge pristojbe na pružanje usluge dostave koja nije univerzalna kako bi se financiralo pružanje univerzalne usluge[1].

[1] Ovaj se stavak ne primjenjuje na opće primjenjive porezne mjere ili upravne pristojbe.

ČLANAK 211.

Sprečavanje praksi kojima se narušava tržišno natjecanje

Svaka stranka osigurava da pružatelji usluga dostave koji podliježu obvezi univerzalne usluge ili poštanski monopoli ne primjenjuju prakse kojima se narušava tržišno natjecanje.

ČLANAK 212.

Dozvole

1. Ako stranka zahtijeva dozvolu za pružanje usluga dostave, ona javno objavljuje:

(a) sve zahtjeve za izdavanje dozvole i uobičajeni rok potreban za donošenje odluke o zahtjevu za izdavanje dozvole; i

(b) uvjete za izdavanje dozvole.

2. Postupci, obveze i zahtjevi za izdavanje dozvole moraju biti transparentni, nediskriminirajući i utemeljeni na objektivnim kriterijima.

3. Ako nadležno tijelo odbije zahtjev za izdavanje dozvole, pisanim putem obavješćuje podnositelja zahtjeva o razlozima za odbijanje. Svaka stranka uspostavlja žalbeni postupak pred neovisnim tijelom koji je dostupan podnositeljima zahtjeva čiji je zahtjev za izdavanje dozvole odbijen. To neovisno tijelo može biti sud.

ČLANAK 213.

Neovisnost regulatornog tijela

1. Svaka stranka osniva ili zadržava regulatorno tijelo koje je pravno odvojeno i funkcionalno neovisno o bilo kojem pružatelju usluga dostave. Ako je vlasnik ili kontrolira pružatelja usluga dostave, stranka osigurava djelotvorno strukturno razdvajanje regulatorne funkcije od djelatnosti povezanih s vlasništvom ili kontrolom.

2. Regulatorna tijela svoje zadaće obavljaju transparentno i pravodobno te raspolažu odgovarajućim financijskim i ljudskim resursima za izvršavanje zadaće koja im je dodijeljena. Njihove su odluke nepristrane u odnosu na sve sudionike na tržištu.

PODODJELJAK C

TELEKOMUNIKACIJSKE USLUGE

ČLANAK 214.

Područje primjene

U ovom se odjeljku utvrđuju načela regulatornog okvira za telekomunikacijske mreže i usluge u pogledu kojih su obveze navedene u Prilogu 12.-A i rasporedima posebnih obveza Europske unije u okviru GATS-a te u prilozima 12.-B, 12.-C i 12.-D.

ČLANAK 215.

Definicije

Za potrebe ovog odjeljka:

(a) „pripadajuća infrastruktura” znači usluge, fizička infrastruktura i druga oprema povezane s telekomunikacijskom mrežom ili uslugom koje omogućuju ili podupiru pružanje usluga putem te mreže ili usluge ili bi to mogle činiti;

(b) „osnovna infrastruktura” znači infrastruktura javne telekomunikacijske mreže ili usluge koju:

i. isključivo ili pretežno osigurava jedan pružatelj ili ograničen broj pružatelja; i

ii. za pružanje usluge nije moguće ekonomski ili tehnički nadomjestiti;

(c) „međupovezivanje” znači povezivanje javnih telekomunikacijskih mreža koje koriste isti ili različiti pružatelji telekomunikacijskih mreža ili usluga kako bi se korisnicima jednog pružatelja omogućilo da komuniciraju s korisnicima istog ili nekog drugog pružatelja ili da pristupe uslugama koje pruža drugi pružatelj. Usluge mogu pružati uključeni pružatelji usluga ili bilo koji drugi pružatelj usluga koji ima pristup mreži;

(d) „zakupljeni vodovi” znači telekomunikacijske usluge ili infrastruktura, uključujući one virtualne, kojima se izdvaja kapacitet za namjensku upotrebu ili dostupnost korisniku između dviju ili više određenih točaka;

(e) „glavni pružatelj” znači pružatelj telekomunikacijskih mreža ili usluga koji može bitno utjecati na uvjete sudjelovanja, s obzirom na cijenu i ponudu, na relevantnom tržištu za javne telekomunikacijske mreže ili usluge zbog kontrole nad osnovnom infrastrukturom ili korištenja svojeg položaja na tom tržištu;

(f) „mrežni element” znači uređaj ili oprema koja se koristi za pružanje telekomunikacijske usluge, uključujući značajke, funkcije i kapacitete koje taj uređaj ili oprema omogućuju;

(g) „javna telekomunikacijska mreža” znači svaka telekomunikacijska mreža koja se u cijelosti ili većim dijelom upotrebljava za pružanje javnih telekomunikacijskih usluga među završnim točkama mreže;

(h) „javna telekomunikacijska usluga” znači svaka telekomunikacijska usluga koja se nudi široj javnosti;

(i) „telekomunikacije” znači prijenos i prijem signala bilo kojim elektromagnetskim sredstvom;

(j) „telekomunikacijska mreža” znači sustavi prijenosa i, ako je primjenjivo, oprema za prespajanje ili usmjeravanje te druga sredstva, uključujući mrežne elemente koji nisu aktivni, koji omogućuju prijenos i prijem signala žičanim, radijskim, optičkim ili drugim elektromagnetskim sredstvima;

(k) „regulatorno tijelo za telekomunikacije” znači tijelo ili tijela koja je stranka zadužila za regulaciju telekomunikacijskih mreža i telekomunikacijskih usluga obuhvaćenih ovim odjeljkom;

(l) „telekomunikacijska usluga” znači usluga koja se u cijelosti ili većim dijelom sastoji od prijenosa i prijema signala, uključujući radiodifuzijske signale, putem telekomunikacijskih mreža, uključujući mreže za radiodifuziju, ali ne uključuje uslugu pružanja sadržaja ili izvršavanja uredničke kontrole nad sadržajem prenesenim putem telekomunikacijskih mreža i usluga;

(m) „univerzalna usluga” znači minimalan skup usluga određene kvalitete koji mora biti dostupan svim korisnicima ili skupu korisnika na državnom području stranke ili u nekoj njezinoj teritorijalnoj jedinici, bez obzira na njihov geografski položaj i po pristupačnoj cijeni; i

(n) „korisnik” znači svaka osoba koja koristi javnu telekomunikacijsku uslugu.

ČLANAK 216.

Regulatorno tijelo za telekomunikacije

1. Svaka stranka osniva ili zadržava regulatorno tijelo za telekomunikacije:

(a) koje je pravno odvojeno i funkcionalno neovisno o bilo kojem pružatelju telekomunikacijskih mreža, telekomunikacijskih usluga ili telekomunikacijske opreme;

(b) koje primjenjuje postupke i donosi odluke nepristrane u odnosu na sve sudionike na tržištu;

(c) koje djeluje neovisno i ne traži ni ne prima upute od bilo kojeg drugog tijela u vezi s obavljanjem zadaća koje su mu zakonski dodijeljene radi izvršenja obveza utvrđenih u člancima od 218. do 220., 222. i 223.;

(d) koje ima regulatornu ovlast, kao i odgovarajuće financijske i ljudske resurse, za izvršavanje tih zadaća;

(e) koje ima ovlasti osigurati da mu pružatelji telekomunikacijskih mreža ili usluga na zahtjev odmah dostave sve informacije[1], uključujući financijske informacije, koje su mu potrebne za izvršavanje zadaća; i

(f) koje svoje ovlasti izvršava transparentno i pravodobno.

2. Svaka stranka osigurava da se zadaće dodijeljene regulatornom tijelu za telekomunikacije objavljuju u lako dostupnom i jasnom obliku, posebno ako te zadaće nisu dodijeljene samo jednom tijelu.

3. Stranka koja zadrži vlasništvo ili kontrolu nad pružateljima telekomunikacijskih mreža ili usluga osigurava djelotvorno strukturno razdvajanje regulatorne funkcije od djelatnosti povezanih s vlasništvom ili kontrolom.

[1] Sa zatraženim informacijama postupa se u skladu sa zahtjevima povjerljivosti.

4. Svaka stranka osigurava da korisnik ili pružatelj telekomunikacijskih mreža ili telekomunikacijskih usluga na kojeg se odnosi odluka regulatornog tijela za telekomunikacije ima pravo žalbe pred žalbenim tijelom koje je neovisno o regulatornom tijelu i drugim uključenim stranama. Odluka ostaje na snazi do ishoda žalbe, osim ako su odobrene privremene mjere u skladu s pravom stranke.

ČLANAK 217.

Odobrenje za pružanje telekomunikacijskih mreža ili usluga

1. Ako zahtijeva odobrenje za pružanje telekomunikacijskih mreža ili usluga, stranka javno objavljuje vrste usluga za koje je potrebno odobrenje, zajedno sa svim kriterijima za odobrenje, primjenjivim postupcima i uvjetima koji su općenito povezani s relevantnim odobrenjem.

2. Ako zahtijeva službenu odluku o odobrenju, stranka utvrđuje razuman rok koji je uobičajeno potreban za dobivanje takve odluke i priopćuje ga na transparentan način. Nastoji osigurati da se odluka donese u navedenom roku.

3. Svi kriteriji za odobrenje i primjenjivi postupci moraju biti objektivni, transparentni, nediskriminirajući i proporcionalni. Sve obveze i uvjeti propisani za odobrenje ili povezani s njim moraju biti nediskriminirajući, transparentni, proporcionalni i povezani s uslugama koje se pružaju.

4. Svaka stranka osigurava da podnositelj pisanim putem primi razloge za odbijanje ili opoziv odobrenja odnosno za uvođenje posebnih uvjeta za pružatelja. U takvim slučajevima podnositelj zahtjeva ima pravo žalbe pred žalbenim tijelom.

5. Upravne pristojbe koje se naplaćuju pružateljima moraju biti razumne, transparentne i nediskriminirajuće.

ČLANAK 218.

Međupovezivanje

Svaka stranka osigurava da pružatelj javnih telekomunikacijskih mreža ili usluga ima pravo i, ako je to zatražio drugi pružatelj javnih telekomunikacijskih mreža ili usluga, obvezu pregovaranja o međupovezivanju u svrhu pružanja javnih telekomunikacijskih mreža ili usluga.

ČLANAK 219.

Pristup i korištenje

1. Svaka stranka osigurava da se svakom poduzeću koje je osnovala pravna osoba druge stranke ili pružatelju usluga druge stranke odobre pristup i korištenje javnim telekomunikacijskim mrežama ili uslugama pod razumnim i nediskriminirajućim[1] uvjetima. Ta se obveza, među ostalim, primjenjuje na temelju stavaka od 2. do 5.

[1] Za potrebe ovog članka „nediskriminirajući" znači tretman najpovlaštenije nacije i nacionalni tretman, kako su definirani u članku 194., kao i pod uvjetima koji nisu nepovoljniji od onih koji se dodjeljuju bilo kojem drugom korisniku sličnih javnih telekomunikacijskih mreža ili usluga u sličnim situacijama.

2. Svaka stranka osigurava da poduzeća koja su osnovale pravne osobe druge stranke ili pružatelji usluga druge stranke imaju pristup bilo kojoj javnoj telekomunikacijskoj mreži ili usluzi koja se nudi unutar ili preko njezinih granica odnosno da je mogu koristiti, uključujući privatne zakupljene vodove, i u tu svrhu osigurava, podložno stavku 5., da je takvim poduzećima i pružateljima dopušteno sljedeće:

(a) kupnja ili zakup te spajanje terminalne ili druge opreme koja ima sučelje s mrežom i koja je nužna za pružanje njihovih usluga;

(b) međupovezivanje privatnih zakupljenih vodova ili vodova u vlasništvu s javnim telekomunikacijskim mrežama ili s vodovima koji su u zakupu ili vlasništvu drugog poduzeća ili pružatelja usluga; i

(c) primjena operativnih protokola po vlastitom izboru u poslovanju, uz one koji su nužni za osiguravanje dostupnosti telekomunikacijskih usluga široj javnosti.

3. Svaka stranka poduzećima koja su osnovale pravne osobe druge stranke ili pružateljima usluga druge stranke osigurava mogućnost korištenja javnih telekomunikacijskih mreža i usluga za prijenos informacija unutar i preko njezinih granica, među ostalim za komunikaciju unutar poduzeća, te za pristup informacijama u bazama podataka ili na drugi način pohranjenima u strojno čitljivom obliku na državnom području bilo koje od stranaka.

4. Neovisno o odredbama stavka 3., stranka može poduzeti potrebne mjere kako bi zajamčila sigurnost i povjerljivost komunikacija, pod uvjetom da se takve mjere ne primjenjuju na način koji bi činio prikriveno ograničavanje trgovine uslugama ili sredstvo proizvoljne ili neopravdane diskriminacije odnosno poništenja ili umanjenja povlastica na temelju ovog poglavlja.

5. Stranke osiguravaju da se ne uvode uvjeti za pristup javnim telekomunikacijskim mrežama ili usluga i njihovo korištenje osim onih koji su nužni kako bi se:

(a) zaštitila odgovornost koju pružatelji javnih telekomunikacijskih mreža ili usluga imaju u pogledu pružanja javne usluge, posebno njihova sposobnost da svoje usluge učine dostupnima široj javnosti; ili

(b) zaštitila tehnička cjelovitost javnih telekomunikacijskih mreža ili usluga.

6. Ovaj se članak primjenjuje pet godina nakon dana stupanja na snagu ovog Sporazuma ili od datuma pristupanja Republike Uzbekistana WTO-u, ovisno o tome što nastupi prije.

ČLANAK 220.

Rješavanje sporova u području telekomunikacija

1. Svaka stranka osigurava da, u slučaju spora između pružatelja telekomunikacijskih mreža ili usluga u vezi s pravima i obvezama koji proizlaze iz ovog odjeljka, a na zahtjev jedne od stranaka u sporu, regulatorno tijelo za telekomunikacije radi rješavanja spora donese obvezujuću odluku u razumnom roku.

2. Odluka regulatornog tijela za telekomunikacije stavlja se na raspolaganje javnosti uzimajući u obzir zahtjeve u pogledu povjerljivosti poslovnih podataka. Predmetnim strankama dostavlja se cjelovito obrazloženje razloga na kojima se odluka temelji i one imaju pravo žalbe iz članka 217. stavka 4.

3. Postupak iz stavaka 1. i 2. ne sprečava nijednu predmetnu stranku da pokrene postupak pred pravosudnim tijelom.

ČLANAK 221.

Mjere zaštite tržišnog natjecanja u odnosu na glavne pružatelje

Svaka stranka uvodi ili provodi odgovarajuće mjere kako bi se pružatelje telekomunikacijskih mreža ili usluga koji su, samostalno ili zajedno, glavni pružatelj, spriječilo u praksama narušavanja tržišnog natjecanja ili nastavku praksi narušavanja tržišnog natjecanja. Te prakse narušavanja tržišnog natjecanja uključuju posebno:

(a) unakrsno subvencioniranje protivno tržišnom natjecanju;

(b) upotrebu informacija dobivenih od konkurencije, što ima za posljedicu narušavanje tržišnog natjecanja; i

(c) uskraćivanje drugim pružateljima usluga pravodobnih tehničkih informacija o osnovnoj infrastrukturi i komercijalno relevantnih informacija koje su im potrebne za pružanje usluga.

ČLANAK 222.

Međupovezivanje s glavnim pružateljima

1. Svaka stranka osigurava da glavni pružatelji javnih telekomunikacijskih mreža ili usluga omogućuju međupovezivanje u bilo kojoj tehnički izvedivoj točki u mreži. Takvo se međupovezivanje pruža:

(a) pod nediskriminirajućim uvjetima (uključujući u pogledu cijena, tehničkih standarda, specifikacija, kvalitete i održavanja) te uz kvalitetu koja nije lošija od kvalitete koja se osigurava za vlastite slične usluge tog glavnog pružatelja ili za slične usluge njegovih društava kćeri ili drugih povezanih društava;

(b) pravodobno, pod uvjetima (uključujući u pogledu cijena, tehničkih standarda, specifikacija, kvalitete i održavanja) koji su transparentni, razumni i kojima se uzima u obzir ekonomska izvedivost te koji su dovoljno izdvojeni da pružatelj usluge ne mora plaćati za mrežne elemente ili infrastrukturu koja mu nije potrebna za pružanje usluge; i

(c) na zahtjev, u dodatnim točkama uz završne točke mreže se koje nude većini korisnika, po cijenama koje odražavaju trošak izgradnje potrebne dodatne infrastrukture.

2. Postupci koji se primjenjuju na međupovezivanje s glavnim pružateljem moraju biti javno dostupni.

3. Glavni pružatelji javno objavljuju svoje sporazume o međupovezivanju ili, ovisno o slučaju, svoje referentne ponude za međupovezivanje.

ČLANAK 223.

Pristup osnovnoj infrastrukturi glavnih pružatelja

1. Svaka stranka osigurava da glavni pružatelj na njezinu državnom području svoju osnovnu infrastrukturu stavi na raspolaganje pružateljima javnih telekomunikacijskih mreža ili usluga pod razumnim, transparentnim i nediskriminirajućim uvjetima u svrhu pružanja javnih telekomunikacijskih usluga, kad je to potrebno za postizanje djelotvornog tržišnog natjecanja.

2. Ako je potrebna odluka regulatornog tijela za telekomunikacije kako bi se osigurala usklađenost sa stavkom 1.:

(a) takva odluka mora biti opravdana na temelju utvrđenih činjenica i procjene tržišta koju provodi regulatorno tijelo za telekomunikacije;

(b) regulatorno tijelo za telekomunikacije ovlašteno je:

i. određivati osnovnu infrastrukturu koju glavni pružatelj mora staviti na raspolaganje; i

ii. zahtijevati od glavnog pružatelja da ponudi pristup na izdvojenoj osnovi svojim mrežnim elementima koji čine osnovnu infrastruktura.

ČLANAK 224.

Ograničeni resursi

1. Svaka stranka osigurava da se dodjela i odobrenje prava na upotrebu ograničenih resursa, uključujući radiofrekvencijski spektar, brojeve i pravo puta, provode na otvoren, objektivan, pravodoban, transparentan, nediskriminirajući i proporcionalan način, uz nastojanje da se ostvare ciljevi od općeg interesa. Postupci te uvjeti i obveze povezani s pravima na upotrebu temelje se na objektivnim, transparentnim, nediskriminirajućim i proporcionalnim kriterijima.

2. Trenutačna upotreba dodijeljenih frekvencijskih pojaseva javno se objavljuje, no nije potrebno dati detaljan opis radiofrekvencijskog spektra dodijeljenog za određene državne potrebe.

ČLANAK 225.

Univerzalna usluga

1. Svaka stranka ima pravo definirati vrstu obveza univerzalne usluge koju želi zadržati te odlučiti o njezinu području primjene i provedbi.

2. Svaka stranka obvezama univerzalne usluge upravlja na transparentan, objektivan i nediskriminirajući način koji je neutralan u odnosu na tržišno natjecanje i ne opterećuje više nego što je nužno za tu vrstu univerzalne usluge kako ju je definirala stranka.

3. Ako stranka odluči imenovati pružatelja univerzalne usluge, mora osigurati da su postupci za imenovanje pružatelja univerzalne usluge otvoreni svim pružateljima javnih telekomunikacijskih mreža ili usluga. Pružatelji se određuju putem učinkovitog, transparentnog i nediskriminirajućeg mehanizma.

4. Ako stranka odluči isplatiti naknadu pružateljima univerzalne usluge, ona osigurava da takva naknada ne premašuje neto trošak koji proizlazi iz obveze pružanja univerzalne usluge.

ČLANAK 226.

Povjerljivost podataka

1. Svaka stranka osigurava da pružatelji koji dobiju informacije od drugog pružatelja u postupku pregovaranja o aranžmanima na temelju članaka 219., 220., 223. i 224. te informacije koriste isključivo u svrhu za koju su dostavljene i u svakom trenutku poštuju povjerljivost prenesenih ili pohranjenih informacija.

2. Svaka stranka osigurava povjerljivost komunikacije i povezanih podataka o prometu koji se prenose korištenjem javnih telekomunikacijskih mreža ili usluga, uz zahtjev da mjere koje se primjenjuju u tu svrhu nisu sredstvo proizvoljne ili neopravdane diskriminacije ili prikrivenog ograničavanja trgovine uslugama.

PODODJELJAK D

FINANCIJSKE USLUGE

ČLANAK 227.

Područje primjene

1. Ovaj se odjeljak primjenjuje na mjere koje utječu na pružanje financijskih usluga, u pogledu kojih su obveze navedene u Prilogu 12.-A i rasporedima posebnih obveza Europske unije u okviru GATS-a te u prilozima 12.-B, 12.-C i 12.-D.

2. Za potrebe ovog odjeljka „djelatnosti koje se obavljaju ili usluge koje se pružaju u okviru izvršavanja javnih ovlasti” iz članka 189. podstavka (b) znači sljedeće:

(a) djelatnosti koje obavlja središnja banka ili monetarno tijelo ili bilo koji drugi javni subjekt u provođenju monetarne ili tečajne politike;

(b) djelatnosti koji čine dio zakonskog sustava socijalne sigurnosti ili javnih mirovinskih fondova; i

(c) druge djelatnosti koje obavlja javni subjekt za račun stranke ili uz njezino jamstvo ili koristeći se financijskim sredstvima stranke ili njezinih javnih subjekata.

3. Za potrebe primjene članka 189. točke (q): ako stranka dopušta da bilo koju od djelatnosti iz stavka 2. točke (b) ili (c) ovog članka njezini pružatelji financijskih usluga obavljaju u tržišnom natjecanju s javnim subjektom ili pružateljem financijskih usluga, „usluga” uključuje te djelatnosti.

4. Članak 189. točka (b) ne primjenjuje se na usluge obuhvaćene ovim odjeljkom.

ČLANAK 228.

Definicije

Za potrebe ove glave:

(a) „financijska usluga” znači svaka usluga financijske prirode koju nudi pružatelj financijskih usluga stranke i obuhvaća sljedeće djelatnosti:

i. osiguranje i usluge povezane s osiguranjem:

(A) izravno osiguranje (uključujući suosiguranje):

1. životno;

2. neživotno;

(B) reosiguranje i retrocesija;

(C) posredovanje u osiguranju, kao što su posredništvo i zastupanje; i

(D) pomoćne usluge u osiguranju, kao što su usluge savjetovanja, aktuarske usluge, usluge procjene rizika i usluge obrade odštetnih zahtjeva;

ii. bankarske i druge financijske usluge (osim osiguranja):

(A) primanje depozita i drugih povratnih sredstava od građanstva;

(B) davanje zajmova svih vrsta, uključujući potrošačke kredite, hipoterkarne kredite, faktoring i financiranje komercijalnih transakcija;

(C) financijski leasing;

(D) sve usluge plaćanja i prijenosa novca, uključujući kreditne, platne i debitne kartice, putničke čekove i bankovne mjenice;

(E) jamstva i obveze;

(F) trgovanje za vlastiti račun ili za račun klijenata, na burzi ili vanburzovnom tržištu ili na neki drugi način:

1. instrumentima tržišta novca (uključujući čekove, mjenice, certifikate o depozitu);

2. deviznim sredstvima;

3. financijskim izvedenicama, uključujući, ali ne ograničavajući se na budućnosnice i opcije;

4. tečajnim i kamatnim instrumentima, uključujući proizvode kao što su ugovori o razmjeni, terminski ugovori o kamatnoj stopi;

5. prenosivim vrijednosnim papirima;

6. ostalim prenosivim instrumentima i financijskim sredstvima, uključujući plemenite kovine;

(G) sudjelovanje u izdavanjima svih vrsta vrijednosnih papira, uključujući jamstvo otkupa i plasman u svojstvu agenta (javna ili privatna izdavanja) te pružanje usluga povezanih s takvim izdavanjima;

(H) brokerski novčani poslovi;

(I) upravljanje imovinom, kao što je upravljanje gotovinom ili portfeljem, svi oblici upravljanja zajedničkim ulaganjima, upravljanje mirovinskim fondovima, usluge skrbništva, usluge pohrane i fiducijarne usluge;

(J) usluge namire i klirinške usluge za financijsku imovinu, uključujući vrijednosne papire, financijske izvedenice i druge prenosive instrumente;

(K) pružanje i prijenos financijskih informacija te obrada financijskih podataka i s njima povezani računalni programi; i

(L) savjetodavne, posredničke i druge pomoćne financijske usluge povezane sa svim djelatnostima navedenima u podstavcima od (A) do (K), uključujući procjenu i analizu boniteta, istraživanja i savjete koji se odnose na ulaganja i portfelje, savjete koji se odnose na stjecanje te na restrukturiranje i strategiju poduzeća;

(b) „pružatelj financijskih usluga” znači svaka osoba stranke koja želi pružati ili pruža financijske usluge, ali ne uključuje javni subjekt;

(c) „javni subjekt” znači:

i. vlada, središnja banka ili monetarno tijelo stranke ili subjekt u vlasništvu ili pod kontrolom stranke, koji se pretežno bavi obavljanjem javnih funkcija ili djelatnosti u javne svrhe, što ne obuhvaća subjekte koji se pretežno bave pružanjem financijskih usluga uz tržišne uvjete; ili

ii. privatni subjekt koji obavlja funkcije koje uobičajeno obavlja središnja banka ili monetarno tijelo kad obavlja te funkcije;

(e) „samoregulatorna organizacija” znači nevladino tijelo, uključujući burzu ili tržište vrijednosnih papira ili budućnosnica, klirinšku agenciju, drugu organizaciju ili udruženje, koje izvršava regulatorne ili nadzorne ovlasti nad pružateljima financijskih usluga na temelju propisa ili delegiranja koje provode središnje, regionalne ili lokalne vlasti ili tijela, ovisno o slučaju.

ČLANAK 229.

Bonitetno izuzeće

1. Ništa u ovom Sporazumu ne sprečava stranku da donese ili provodi mjere zbog bonitetnih razloga, kao što su:

(a) zaštita ulagatelja, deponenata, osiguranika ili osoba prema kojima pružatelj financijskih usluga ima fiducijarnu obvezu;

(b) osiguranje integriteta i stabilnosti financijskog sustava stranke.

2. Ako takve mjere nisu u skladu s ovim Sporazumom, one se ne upotrebljavaju kao sredstvo izbjegavanja obveza na temelju ovog Sporazuma.

3. Ništa se u ovom Sporazumu ne tumači kao da se od stranke zahtijeva da otkrije informacije o poslovima i računima pojedinačnih klijenata ili bilo koje povjerljive ili zaštićene informacije u posjedu javnih subjekata.

ČLANAK 230.

Međunarodne norme

Stranke čine sve što je u njihovoj moći kako bi osigurale da se međunarodno dogovorene norme u sektoru financijskih usluga za uređenje i nadzor, za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma te za borbu protiv utaje i izbjegavanja plaćanja poreza provode i primjenjuju na njihovu državnom području. Takve su međunarodno dogovorene norme, među ostalim, one koje je donio Bazelski odbor za nadzor banaka (BCBS), a posebno njegova „Osnovna načela učinkovitog nadzora banaka", Međunarodno udruženje osiguravateljnih nadzornih tijela (IAIS), a posebno njegova „Osnovna načela osiguranja", Međunarodna organizacija komisija za vrijednosne papire (IOSCO), a posebno njezini „Ciljevi i načela regulacije vrijednosnih papira", Stručna skupina za financijsko djelovanje (FATF) i Globalni forum o transparentnosti i razmjeni informacija u porezne svrhe Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD).

ČLANAK 231.

Samoregulatorne organizacije

Ako stranka zahtijeva članstvo ili sudjelovanje u nekoj samoregulatornoj organizaciji ili pristup toj organizaciji kako bi pružatelji financijskih usluga druge stranke mogli pružati financijske usluge na njezinu državnom području, stranka osigurava da ta samoregulatorna organizacija poštuje obveze iz članka 194.

ČLANAK 232.

Klirinški i platni sustavi

Svaka stranka pružateljima financijskih usluga druge stranke s poslovnim nastanom na njezinu državnom području odobrava pristup platnim i klirinškim sustavima kojima upravljaju javni subjekti te službenim instrumentima financiranja i refinanciranja koji su dostupni u okviru redovnog poslovanja u skladu s uvjetima pod kojima se odobrava nacionalni tretman. Ovim se člankom ne omogućuje pristup sredstvima zajmodavca stranke u krajnjoj nuždi.

PODODJELJAK E

USLUGE MEĐUNARODNOG POMORSKOG PROMETA

ČLANAK 233.

Područje primjene i obveze

1. U ovom se članku utvrđuju načela za liberalizaciju usluga u međunarodnom pomorskom prometu.

2. Za potrebe ovog odjeljka „međunarodni pomorski promet” uključuje operacije prijevoza od vrata do vrata i operacije multimodalnog prijevoza, koje podrazumijevaju prijevoz robe pri kojem se upotrebljava više načina prijevoza i uključuju pomorsku dionicu, koje se obavljaju na temelju jedinstvene prijevozne isprave i u tu svrhu uključuju pravo pružateljâ usluga međunarodnog pomorskog prijevoza na neposredno sklapanje ugovora s pružateljima drugih načina prijevoza.

3. Kad je riječ o djelatnostima iz stavka 4. koje obavljaju brodarska društva za pružanje usluga u međunarodnom pomorskom prometu, svaka stranka dopušta pravnim osobama druge stranke da imaju poslovni nastan na njezinu državnom području u obliku društava kćeri ili podružnica, pod uvjetima poslovnog nastana i poslovanja koji nisu manje povoljni od onih koje odobrava vlastitim pravnim osobama ili društvima kćerima ili podružnicama pravnih osoba bilo koje treće zemlje, ovisno o tome koji su povoljniji.

4. Djelatnosti obuhvaćene stavkom 3. uključuju:

(a) stavljanje na tržište i prodaju usluga pomorskog prijevoza i povezanih usluga putem izravnog kontakta s kupcima, od ponude do izdavanja računa;

(b) kupnju i preprodaju bilo kojih prijevoznih i povezanih usluga, uključujući usluge prijevoza bilo kojim kopnenim putovima, potrebnih za pružanje intermodalnih usluga;

(c) izradu dokumentacije u vezi s prijevoznim ispravama, carinskim ispravama ili drugim dokumentima koji se odnose na podrijetlo i vrstu robe koja se prevozi;

(d) pružanje poslovnih informacija na bilo koji način, uključujući računalne informacijske sustave i elektroničku razmjenu podataka (podložno svim nediskriminirajućim ograničenjima koja se odnose na telekomunikacije);

(e) uspostavljanje bilo kakvih poslovnih dogovora s drugim brodarskim društvima; i

(f) djelovanje u ime pravnih osoba, među ostalim pri organiziranju pristajanja plovila ili preuzimanja tereta kad je to potrebno.

5. S obzirom na postojeću razinu liberalizacije između stranaka u međunarodnom pomorskom prometu, svaka stranka:

(a) djelotvorno primjenjuje načelo neograničenog pristupa međunarodnim tržištima i trgovini na komercijalnoj i nediskriminirajućoj osnovi; i

(b) brodovima koji plove pod zastavom druge stranke ili kojima upravljaju pružatelji usluga druge stranke odobrava tretman koji nije manje povoljan od onoga koji odobrava svojim brodovima ili brodovima trećih zemalja, ovisno o tome koji je tretman povoljniji, s obzirom na, među ostalim, pristup lukama, korištenje infrastrukture i lučkih usluga te pomoćnih pomorskih usluga, kao i s tim povezane naknade i pristojbe, carinske objekte i dodjelu vezova i opreme za utovar i istovar.

6. Pri primjeni načela iz ovog članka stranke:

(a) ne uključuju dogovore o raspodjeli tereta u buduće sporazume s trećim zemljama o uslugama u pomorskom prometu, uključujući prijevoz suhog i tekućeg rasutog tereta i linijski promet, a ako takvi dogovori o raspodjeli tereta postoje, u razumnom ih roku otkazuju; i

(b) ukidaju jednostrane mjere i upravne, tehničke i druge prepreke koje bi mogle činiti prikriveno ograničavanje ili imati diskriminirajuće učinke na slobodno pružanje usluga međunarodnog pomorskog prometa te se suzdržavaju od njihova uvođenja.

7. Svaka stranka pružateljima usluga u međunarodnom pomorskom prometu druge stranke pod razumnim i nediskriminirajućim uvjetima u luci osigurava sljedeće usluge: peljarenje, tegljenje i pomoć pri tegljenju, opskrbu hranom, gorivom i vodom, prikupljanje otpada i zbrinjavanje balastnih voda, usluge lučke kapetanije, pomoć pri navigaciji, usluge hitnih popravaka, sidrenje, privez i usluge priveza te operativne obalne usluge nužne za operativnost broda, uključujući komunikacije, opskrbu vodom i električnom energijom.

POGLAVLJE 13.

KRETANJA KAPITALA, PLAĆANJA I PRIJENOSI TE ZAŠTITNE MJERE

ČLANAK 234.

Tekući račun i kretanje kapitala

1. Ne dovodeći u pitanje ostale odredbe ovog Sporazuma, svaka stranka dopušta, u slobodno konvertibilnoj valuti[1] i u skladu sa Statutom Međunarodnog monetarnog fonda donesenim na monetarnoj i financijskoj konferenciji Ujedinjenih naroda 22. srpnja 1944., kako je primjenjivo, sva plaćanja i prijenose povezane s transakcijama na tekućem računu platne bilance koji su obuhvaćeni područjem primjene ovog Sporazuma.

2. Ne dovodeći u pitanje druge odredbe ovog Sporazuma, svaka stranka u pogledu transakcija na kapitalnom računu i financijskom računu platne bilance omogućuje slobodno kretanje kapitala koji se odnosi na izravna ulaganja koja su ostvarena u skladu s pravom primjenjivim na njezinu državnom području i u skladu s poglavljem 12., uključujući likvidaciju ili povrat takvih ulaganja i bilo koje dobiti koja iz njih proizlazi.

[1] Za potrebe ovog poglavlja „slobodno konvertibilna valuta" znači valuta koja se može slobodno mijenjati za valute kojima se u velikoj mjeri trguje na međunarodnim deviznim tržištima i koje se u velikoj mjeri upotrebljavaju u međunarodnim transakcijama. Podrazumijeva se da valute kojima se u velikoj mjeri trguje na međunarodnim deviznim tržištima i koje se u velikoj mjeri upotrebljavaju u međunarodnim transakcijama uključuju valute koje je Međunarodni monetarni fond odredio kao slobodno upotrebljive u skladu sa Statutom Međunarodnog monetarnog fonda donesenim na monetarnoj i financijskoj konferenciji Ujedinjenih naroda 22. srpnja 1944.

3. Ne dovodeći u pitanje druge odredbe ovog Sporazuma, stranke ne smiju uvesti nova devizna ograničenja kretanja kapitala i povezanih tekućih plaćanja među rezidentima Europske unije i Republike Uzbekistana ni dodatno ograničavati postojeće aranžmane.

4. Stranke se međusobno savjetuju radi olakšavanja međusobnog kretanja kapitala kako bi promicale trgovinu i ulaganja.

ČLANAK 235.

Primjena zakona i drugih propisa povezanih s kretanjem kapitala, plaćanjima ili prijenosima

1. Članak 234. stavci 1., 2. i 3. ne tumače se na način da sprečavaju stranke da primjenjuje svoje zakone i druge propise koji se odnose na:

(a) stečaj, nesolventnost ili zaštitu prava vjerovnika;

(b) izdavanje vrijednosnih papira, budućnosnica, opcija i drugih izvedenih financijskih instrumenata te trgovanje njima;

(c) financijsko izvještavanje ili vođenje evidencije o kretanju kapitala, plaćanjima ili prijenosima ako su potrebni za pomoć tijelima za izvršavanje zakonodavstva ili financijskim regulatornim tijelima;

(d) kaznena ili kažnjiva djela, prijevarne ili zavaravajuće prakse;

(e) osiguravanje usklađenosti s rješenjima ili presudama donesenima u sudskim ili upravnim postupcima; ili

(f) sustav socijalne sigurnosti, javni mirovinski sustav ili sustav obvezne štednje.

2. Zakoni i drugi propisi iz stavka 1. ne primjenjuju se na proizvoljan ili diskriminirajući način niti na neki drugi način čine prikriveno ograničavanje kretanja kapitala, plaćanja ili prijenosa.

ČLANAK 236.

Privremene zaštitne mjere

1. U iznimnim okolnostima ozbiljnih poteškoća u funkcioniranju gospodarske i monetarne unije Europske unije ili opasnosti od takvih poteškoća ili ozbiljnih poteškoća u funkcioniranju monetarnih ili tečajnih politika ili opasnosti od takvih poteškoća, u slučaju država članica koje ne sudjeluju u europodručju i Republike Uzbekistana, Europska unija, njezine države članice ili Republika Uzbekistan mogu donijeti ili provoditi zaštitne mjere u pogledu kretanja kapitala, plaćanja ili prijenosa u razdoblju od najviše šest mjeseci.

2. Mjere iz stavka 1. ograničavaju se na ono što je strogo potrebno.

ČLANAK 237.

Ograničenja u slučaju poteškoća s platnom bilancom i poteškoća s vanjskim financiranjem

1. Stranka koja ima ozbiljnih poteškoća s platnom bilancom ili vanjskih financijskih poteškoća ili se suočava s opasnošću od takvih poteškoća može donijeti ili provoditi ograničavajuće mjere u pogledu kretanja kapitala, plaćanja ili prijenosa[1].

2. Mjere iz stavka 1.:

(a) moraju biti u skladu sa Statutom Međunarodnog monetarnog fonda, ako je primjenjivo;

(b) ne smiju premašivati mjere potrebne za rješavanje okolnosti opisanih u stavku 1.;

(c) privremene su i postupno se ukidaju kad se situacija opisana u stavku 1. poboljša;

(d) takve su da se njima izbjegava nanošenje nepotrebne štete komercijalnim, gospodarskim i financijskim interesima druge stranke;

(e) nediskriminirajuće su u usporedbi s trećim zemljama u sličnim situacijama.

3. U slučaju trgovine robom svaka stranka može donijeti ograničavajuće mjere radi zaštite svojeg vanjskog financijskog položaja ili svoje platne bilance. Takve su mjere u skladu s GATT-om iz 1994. te Dogovorom o odredbama o platnoj bilanci iz Općeg sporazuma o carinama i trgovini iz 1994.

[1] Kad je riječ o Europskoj uniji, takve mjere može poduzeti jedna od država članica Europske unije u situacijama koje nisu navedene u članku 236., a koje utječu na njezino gospodarstvo. Podrazumijeva se da ozbiljne poteškoće s platnom bilancom ili vanjske financijske poteškoće ili opasnosti od takvih poteškoća mogu, među ostalim čimbenicima, biti prouzročene ozbiljnim poteškoćama povezanima s monetarnom ili tečajnom politikom ili opasnošću od takvih poteškoća.

4. U slučaju trgovine uslugama svaka stranka može donijeti ograničavajuće mjere radi zaštite svojeg vanjskog financijskog položaja ili svoje platne bilance. Takve su mjere u skladu s člankom XII. GATS-a.

5. Stranka koja provodi ili je donijela mjere iz stavaka 1. i 2. o njima odmah obavješćuje drugu stranku.

6. Ako se donesu ili provode mjere ograničenja na temelju ovog članka, stranke odmah održavaju savjetovanje u okviru Odbora za suradnju, osim ako se savjetovanje održava u okviru drugog tijela. U okviru savjetovanja ocjenjuju se poteškoće s platnom bilancom ili vanjske financijske poteškoće koje su dovele do predmetnih mjera uzimajući u obzir, među ostalim, čimbenike kao što su:

(a) narav i opseg poteškoća s platnom bilancom ili vanjskih financijskih poteškoća;

(b) vanjsko gospodarsko i trgovinsko okruženje; i

(c) alternativne korektivne mjere koje su eventualno dostupne.

7. Tijekom savjetovanja iz stavka 6. ocjenjuje se usklađenost ograničavajućih mjera sa stavcima 1. i 2. Prihvaćaju se svi relevantni nalazi Međunarodnog monetarnog fonda statističke ili činjenične prirode, a u zaključcima se uzima u obzir ocjena platne bilance koju je izradio Međunarodni monetarni fond i vanjski financijski položaj predmetne stranke.

POGLAVLJE 14.

RJEŠAVANJE SPOROVA

ODJELJAK 1.

CILJ I PODRUČJE PRIMJENE

ČLANAK 238.

Cilj

Cilj je ovog poglavlja uspostaviti djelotvoran i učinkovit mehanizam za izbjegavanje i rješavanje sporova između stranaka u vezi s tumačenjem i primjenom ove glave kako bi se postiglo, kad je to moguće, sporazumno rješenje.

ČLANAK 239.

Područje primjene

Osim ako je drukčije predviđeno ovim Sporazumom, ovo se poglavlje primjenjuje na svaki spor između stranaka u vezi s tumačenjem i primjenom ove glave (dalje u tekstu „obuhvaćene odredbe”).

ODJELJAK 2.

SAVJETOVANJA

ČLANAK 240.

Savjetovanja

1. Stranke nastoje svaki spor iz članka 239. riješiti tako da započnu savjetovanja u dobroj vjeri radi postizanja sporazumnog rješenja.

2. Stranka traži savjetovanja slanjem pisanog zahtjeva drugoj stranci u kojem navodi spornu mjeru i obuhvaćene odredbe koje smatra primjenjivima.

3. Stranka kojoj je upućen zahtjev za savjetovanja odgovara na zahtjev bez odgode, a najkasnije 10 dana od datuma primitka zahtjeva. Savjetovanje se održava u roku od 30 dana od datuma dostave zahtjeva za savjetovanje i odvija se, osim ako se stranke dogovore drukčije, na državnom području stranke kojoj je upućen zahtjev za savjetovanje. Savjetovanje se smatra zaključenim u roku od 30 dana od datuma dostave zahtjeva, osim ako se stranke dogovore da će ga nastaviti.

4. Savjetovanja o hitnim pitanjima, uključujući ona koja se odnose na kvarljivu robu ili sezonsku robu ili usluge, održavaju se u roku od 15 dana od datuma dostave zahtjeva za savjetovanje. Savjetovanje se smatra zaključenim u roku od 15 dana, osim ako se stranke dogovore da će ga nastaviti.

5. Tijekom savjetovanja svaka stranka pruža dostatne činjenične informacije kako bi se omogućilo cjelovito ispitivanje načina na koji bi se predmetnom mjerom moglo utjecati na primjenu ove glave. Svaka stranka nastoji osigurati sudjelovanje svojih nadležnih državnih tijela koja su stručna za predmet savjetovanja.

6. Savjetovanja, a posebno sve informacije koje se smatraju povjerljivima i stajališta koja su stranke zauzele tijekom savjetovanja, povjerljive su prirode i njima se ne dovode u pitanje prava bilo koje stranke u bilo kojem daljnjem postupku.

ODJELJAK 3.

Postupci vijeća

ČLANAK 241.

Pokretanje postupaka vijeća

1. Stranka koja je zatražila savjetovanja u skladu s člankom 240. može zatražiti osnivanje vijeća u sljedećim slučajevima:

(a) ako stranka protiv koje je podnesen prigovor ne odgovori na zahtjev u roku od 10 dana od datuma njegove dostave;

(b) ako se savjetovanja ne održe u rokovima iz članka 240. stavka 3. ili 4.;

(c) ako se stranke slože da neće održati savjetovanja; ili

(d) ako su savjetovanja zaključena bez postizanja dogovora o sporazumnom rješenju.

2. Stranka koja zatraži osnivanje vijeća (dalje u tekstu „stranka koja je podnijela prigovor”) to čini tako da stranci koja navodno povređuje obuhvaćene odredbe (dalje u tekstu „stranka protiv koje je podnesen prigovor”) i svim vanjskim tijelima kojima je povjereno rješavanje sporova u skladu sa stavkom 3., ako je primjenjivo (dalje u tekstu „zahtjev za osnivanje vijeća”). Stranka koja je podnijela prigovor u svojem zahtjevu za osnivanje vijeća navodi spornu mjeru i objašnjava na koji način ta mjera čini povredu obuhvaćenih odredaba, i to na način koji je dostatan za jasno iznošenje pravne osnove za prigovor.

3. Odbor za suradnju može vanjskom tijelu povjeriti upravljanje postupcima rješavanja sporova na temelju ovog poglavlja ili pružanje potpore takvim postupcima. Takva se odluka odnosi i na troškove koji proizlaze iz povjeravanja te zadaće.

ČLANAK 242.

Osnivanje vijeća

1. Vijeće se sastoji od triju članova vijeća.

2. Stranke se u roku od 15 dana od datuma dostave zahtjeva za osnivanje vijeća savjetuju kako bi se dogovorile o sastavu vijeća.

3. Ako se stranke ne dogovore o sastavu vijeća u roku utvrđenom u stavku 2. ovog članka, svaka stranka imenuje člana vijeća sa svojeg potpopisa utvrđenog na temelju članka 243. u roku od pet dana od isteka roka iz stavka 2. ovog članka. Ako stranka u roku predviđenom u stavku 3. ne imenuje člana vijeća sa svojeg potpopisa, supredsjednik Odbora za suradnju iz stranke koja je podnijela prigovor ždrijebom odabire člana vijeća s potpopisa te stranke u roku od pet dana od isteka roka predviđenog u stavku 3. Supredsjednik Odbora za suradnju iz stranke koja je podnijela prigovor može ovlastiti drugu osobu da ždrijebom provede takav odabir člana vijeća.

4. Ako stranke u roku utvrđenom u stavku 2. ne postignu dogovor o predsjedniku vijeća, supredsjednik Odbora za suradnju iz stranke koja je podnijela prigovor ždrijebom u roku od pet dana od isteka tog roka odabire predsjednika vijeća s potpopisa predsjednika utvrđenog na temelju članka 243. Supredsjednik Odbora za suradnju iz stranke koja je podnijela prigovor može ovlastiti drugu osobu da ždrijebom provede takav odabir.

5. Smatra se da je vijeće osnovano 15 dana nakon što tri odabrana člana vijeća prihvate svoje imenovanje u skladu s Prilogom 14.-A, osim ako se stranke dogovore drukčije. Svaka stranka odmah objavljuje datum osnivanja vijeća.

6. Ako u trenutku podnošenja zahtjeva na temelju stavka 3. ili 4. bilo koji od popisa predviđenih člankom 243. nije utvrđen ili ne sadržava dostatan broj imena, članovi vijeća odabiru se ždrijebom među osobama koje su službeno predložile jedna ili obje stranke u skladu s Prilogom 14.-A.

ČLANAK 243.

Popis članova vijeća

1. Najkasnije šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma Odbor za suradnju sastavlja popis od najmanje 15 osoba koje su voljne i sposobne obavljati dužnost člana vijeća. Popis se sastoji od tri potpopisa:

(a) jednog potpopisa osoba utvrđenog na temelju prijedloga Europske unije;

(b) jednog potpopisa osoba utvrđenog na temelju prijedloga Republike Uzbekistana; i

(c) jednog potpopisa osoba koje nisu državljani nijedne stranke, a koje će obavljati dužnost predsjednika vijeća.

2. Na svakom potpopisu nalazi se najmanje pet osoba. Odbor za suradnju osigurava da svaki popis uvijek sadržava najmanje toliko osoba.

3. Odbor za suradnju može utvrditi dodatne popise osoba sa stručnim znanjem u određenim sektorima obuhvaćenima ovom glavom. Ovisno o dogovoru stranaka, takvi se dodatni popisi upotrebljavaju za sastavljanje vijeća u skladu s postupkom utvrđenim člankom 242.

ČLANAK 244.

Zahtjevi za članove vijeća

1. Svaki člana vijeća:

(a) mora dokazati da posjeduje stručno znanje u području prava, međunarodne trgovine i drugih pitanja obuhvaćenih ovom glavom;

(b) mora biti neovisan i ne smije biti povezan ni s jednom strankom te ne smije primati naputke ni od jedne stranke;

(c) mora nastupati u vlastito ime i ne smije primati naputke ni od jedne organizacije ili vlade u pogledu pitanja povezanih sa sporom; i

(d) mora postupati u skladu s Prilogom 14.-B.

2. Predsjednik isto tako ima iskustvo u postupcima rješavanja sporova.

3. S obzirom na predmet određenog spora stranke se mogu dogovoriti o odstupanju od zahtjeva navedenih u stavku 1. točki (a).

ČLANAK 245.

Funkcije vijeća

Vijeće:

(a) provodi objektivnu procjenu predmeta koji se pred njim vodi, uključujući objektivnu procjenu činjeničnog stanja te primjenjivost i usklađenost s obuhvaćenim odredbama;

(b) u svojim odlukama i izvješćima navodi utvrđenje činjeničnog stanja, primjenjivost obuhvaćenih odredaba i temeljne razloge svih utvrđenja i zaključaka koje ono donosi; i

(c) redovito se savjetuje sa strankama i pruža odgovarajuće prilike za postizanje sporazumnog rješenja.

ČLANAK 246.

Mandat

1. Osim ako se stranke usuglase drukčije, u roku od pet dana od dana uspostave vijeća, mandat vijeća je sljedeći:

„razmotriti, s obzirom na odgovarajuće odredbe ove glave na koje se pozivaju stranke, pitanje izneseno u zahtjevu za osnivanje vijeća, donijeti zaključke o usklađenosti predmetne mjere s odredbama ove glave iz članka 239. i podnijeti izvješće u skladu s člancima 248. i 249.”

2. Ako se stranke dogovore o opisu poslova drukčijem od onog utvrđenog u stavku 1., o njemu obavješćuju vijeće u roku utvrđenom u stavku 1.

ČLANAK 247.

Odluka o hitnosti

1. Ako stranka to zatraži, vijeće u roku od 10 dana od svojeg osnivanja odlučuje odnosi li se predmet na hitnu situaciju.

2. Ako vijeće odluči da se spor odnosi na hitnu situaciju, primjenjivi rokovi utvrđeni u odjeljku 3. ovog poglavlja iznose polovinu vremena koje je u njemu propisano, osim kad je riječ o rokovima iz članka 242. i članka 246.

ČLANAK 248.

Privremeno izvješće

1. Vijeće strankama dostavlja privremeno izvješće u roku od 90 dana od datuma njegova osnivanja. Ako vijeće smatra da rokove nije moguće ispuniti, predsjednik vijeća o tome u pisanom obliku obavješćuje stranke te navodi razloge za odgodu i datum kad vijeće namjerava podnijeti svoje privremeno izvješće. Vijeće ni u kojem slučaju ne smije podnijeti privremeno izvješće kasnije od 120 dana od datuma njegova osnivanja.

2. Svaka stranka može, u roku od 10 dana od dostave privremenog izvješća, vijeću dostaviti pisani zahtjev za preispitivanje konkretnih aspekata tog izvješća. Stranka može dati primjedbe na zahtjev druge stranke u roku od šest dana od dostave zahtjeva.

3. Ako u roku iz stavka 2. bilo koja stranka ne dostavi pisani zahtjev za preispitivanje konkretnih aspekata privremenog izvješća, privremeno izvješće postaje završno izvješće.

ČLANAK 249.

Završno izvješće

1. Vijeće strankama podnosi završno izvješće u roku od 120 dana od datuma njegova osnivanja. Ako vijeće smatra da taj rok nije moguće ispuniti, predsjednik vijeća o tome u pisanom obliku obavješćuje stranke navodeći razloge za odgodu i datum na koji vijeće namjerava podnijeti svoje završno izvješće. Vijeće ni u kojem slučaju ne smije podnijeti završno izvješće kasnije od 150 dana od datuma njegova osnivanja.

2. Završno izvješće uključuje raspravu o svim pisanim zahtjevima stranaka u vezi s privremenim izvješćem, kako je navedeno u članku 248. stavku 1., i jasno odgovara na primjedbe stranaka.

ČLANAK 250.

Mjere usklađivanja

1. Ako vijeće zaključi da predmetna mjera nije u skladu s obuhvaćenim odredbama, stranka protiv koje je podnesen prigovor poduzima sve potrebne mjere da bez odgode postupi u skladu s nalazima i zaključcima iz završnog izvješća kako bi se uskladila s obuhvaćenim odredbama.

2. Stranka protiv koje je podnesen prigovor najkasnije 30 dana od dostave završnog izvješća dostavlja obavijest stranci koja je podnijela prigovor o mjerama koje je poduzela ili koje namjerava poduzeti kako bi postigla usklađenost.

ČLANAK 251.

Razuman rok

1. Ako nije moguće odmah postići usklađenost, stranka protiv koje je podnesen prigovor najkasnije 30 dana od donošenja završnog izvješća dostavlja obavijest stranci koja je podnijela prigovor o razumnom roku koji će joj biti potreban za postizanje usklađenosti. Stranke se nastoje dogovoriti o duljini razumnog roka za postupanje u skladu sa završnim izvješćem.

2. Ako se stranke ne dogovore o razumnom roku, stranka koja je podnijela prigovor može najranije 20 dana nakon dostave obavijesti iz stavka 1. uputiti pisani zahtjev izvornom vijeću da odredi razumni rok. Vijeće strankama dostavlja odluku u roku od 20 dana od datuma dostave tog zahtjeva.

3. Stranka protiv koje je podnesen prigovor dostavlja stranci koja je podnijela prigovor pisanu obavijest o svojem napretku u pogledu postupanja u skladu sa završnim izvješćem najkasnije mjesec dana prije isteka razumnog roka utvrđenog u skladu sa stavkom 2.

4. Stranke se mogu dogovoriti o produljenju razumnog roka utvrđenog u skladu sa stavkom 2.

ČLANAK 252.

Preispitivanje usklađenosti

1. Stranka protiv koje je podnesen prigovor najkasnije na datum isteka razumnog roka iz članka 251. obavješćuje stranku koja je podnijela prigovor o svim mjerama koje je poduzela kako bi postupila u skladu sa završnim izvješćem.

2. Ako se stranke ne slažu oko postojanja mjera poduzetih radi postupanja u skladu sa završnim izvješćem ili usklađenosti takvih mjera s obuhvaćenim odredbama, stranka koja je podnijela prigovor može izvornom vijeću dostaviti pisani zahtjev za odlučivanje o tom pitanju. U tom se zahtjevu navodi svaka sporna mjera i objašnjava kako ta mjera predstavlja povredu obuhvaćenih odredaba na način koji je dostatan za jasno iznošenje pravne osnove za prigovor. Vijeće strankama dostavlja odluku u roku od 46 dana od datuma dostave tog zahtjeva.

ČLANAK 253.

Privremeni pravni lijekovi

1. Na zahtjev stranke koja podnosi prigovor i nakon savjetovanja s njom stranka protiv koje je podnesen prigovor podnosi ponudu za privremenu kompenzaciju:

(a) ako stranka protiv koje je podnesen prigovor dostavi obavijest stranci koja je podnijela prigovor da nije moguće postupiti u skladu sa završnim izvješćem; ili

(b) ako stranka protiv koje je podnesen prigovor ne dostavi obavijest o mjerama poduzetima radi usklađivanja u roku iz članka 250. ili do datuma isteka razumnog roka; ili

(c) ako vijeće smatra da nije poduzeta nijedna mjera radi usklađivanja ili da mjera poduzeta radi usklađivanja nije u skladu s obuhvaćenim odredbama.

2. U bilo kojoj od okolnosti iz stavka 1. točaka (a), (b) i (c) stranka koja je podnijela prigovor može stranci protiv koje je podnesen prigovor dostaviti pisanu obavijest o tome da namjerava suspendirati primjenu obveza na temelju obuhvaćenih odredaba:

(a) ako je stranka koja je podnijela prigovor odlučila ne podnijeti zahtjev u skladu sa stavkom 1.; ili

(b) ako je stranka koja je podnijela prigovor podnijela zahtjev na temelju stavka 1. ovog članka, a stranke se ne dogovore o privremenoj naknadi u roku od 20 dana od isteka razumnog roka iz članka 251. ili donošenja odluke vijeća na temelju članka 252.

3. Opseg planirane suspenzije obveza navodi se u obavijesti.

4. Stranka koja je podnijela prigovor može suspendirati obveze 10 dana od datuma dostave obavijesti iz stavka 2., osim ako je stranka protiv koje je podnesena pritužba podnijela pisani zahtjev na temelju stavka 6.

5. Razina suspenzije obveza ne smije premašiti opseg jednak vrijednosti koja je poništena ili umanjena zbog povrede.

6. Ako stranka protiv koje je podnesen prigovor smatra da opseg predviđene suspenzije obveza premašuje vrijednost poništenja ili umanjenja koristi zbog povrede, može zatražiti da izvorno vijeće odluči o tom pitanju prije isteka roka od 10 dana utvrđenog u stavku 4. Vijeće strankama dostavlja svoju odluku o opsegu suspenzije obveza u roku od 30 dana od datuma zahtjeva. Obveze se ne suspendiraju dok vijeće ne donese odluku. Suspenzija obveza mora biti u skladu s tom odlukom.

7. Suspenzija obveza i kompenzacija iz ovog članka privremena je i ne primjenjuje se:

(a) nakon što stranke postignu sporazumno rješenje u skladu s člankom 269.;

(b) nakon što se stranke postignu dogovor da se mjerom poduzetom radi postizanja usklađenosti stranka protiv koje je podnesen prigovor usklađuje s obuhvaćenim odredbama; ili

(c) nakon što su sve mjere poduzete radi postizanja usklađenosti za koje je vijeće utvrdilo da nisu u skladu s obuhvaćenim odredbama povučene ili izmijenjene kako bi se stranka protiv koje je podnesen prigovor uskladila s obuhvaćenim odredbama.

ČLANAK 254.

Preispitivanje mjera poduzetih radi usklađivanja nakon donošenja privremenih pravnih lijekova

1. Stranka protiv koje je podnesen prigovor dostavlja stranci koja je podnijela prigovor obavijest o svakoj mjeri koju je poduzela radi postizanja usklađenosti nakon suspenzije obveza ili nakon primjene privremene kompenzacije, ovisno o slučaju. Osim u slučajevima iz stavka 2., stranka koja je podnijela prigovor ukida suspenziju obveza u roku od 30 dana od datuma dostave obavijesti. Ako je primijenjena kompenzacija, osim u slučajevima iz stavka 2., stranka protiv koje je podnesen prigovor može prekinuti primjenu takve kompenzacije u roku od 30 dana od dostave obavijesti da je postigla usklađenost.

2. Ako stranke u roku od 30 dana od datuma dostave obavijesti ne postignu dogovor o tome postiže li se prijavljenom mjerom usklađenost stranke protiv koje je podnesen prigovor s obuhvaćenim odredbama, stranka koja je podnijela prigovor dostavlja pisani zahtjev izvornom vijeću da odluči o tom pitanju. Vijeće strankama dostavlja odluku u roku od 46 dana od datuma dostave zahtjeva. Ako vijeće utvrdi da je mjera poduzeta radi postizanja usklađenosti u skladu s obuhvaćenim odredbama, ukida se suspenzija obveza ili primjena kompenzacije, ovisno o slučaju. Prema potrebi, stranka koja je podnijela prigovor prilagođava opseg suspenzije obveza ili kompenzacije s obzirom na odluku vijeća.

3. Ako stranka protiv koje je podnesen prigovor smatra da opseg primijenjene suspenzije premašuje vrijednost poništenja ili umanjenja koristi zbog povrede, ona može dostaviti pisani zahtjev izvornom vijeću da odluči o tom pitanju.

ČLANAK 255.

Zamjena članova vijeća

Ako tijekom postupaka rješavanja sporova na temelju ovog odjeljka član vijeća nije u mogućnosti sudjelovati, povuče se ili ga je potrebno zamijeniti jer ne postupa u skladu s Prilogom 14.-B, primjenjuje se postupak predviđen u članku 242. Rok za dostavu izvješća ili donošenje odluke vijeća produljuje se za vrijeme potrebno za imenovanje novog člana vijeća.

ČLANAK 256.

Poslovnik

1. Postupci vijeća uređeni su ovim odjeljkom i Prilogom 14.-A.

2. Svaka rasprava vijeća otvorena je za javnost, osim ako je drukčije predviđeno Prilogom 14.-C.

ČLANAK 257.

Suspenzija i prekid djelovanja

Na zajednički zahtjev stranaka vijeće u bilo kojem trenutku suspendira svoj rad za razdoblje koje su dogovorile stranke, a koje ne prelazi 12 uzastopnih mjeseci.

Vijeće nastavlja s radom prije isteka razdoblja suspenzije na pisani zahtjev obiju stranaka ili po isteku razdoblja suspenzije na pisani zahtjev bilo koje stranke. Stranka koja podnosi zahtjev dostavlja obavijest drugoj stranci u skladu s tim. Ako vijeće ne nastavi s radom po isteku razdoblja suspenzije u skladu s ovim stavkom, ovlast vijeća prestaje te se ukida postupak rješavanja spora.

Ako je rad vijeća suspendiran, relevantni rokovi utvrđeni u ovom odjeljku produljuju se za razdoblje istovjetno onom u kojem je rad vijeća suspendiran.

ČLANAK 258.

Pravo na traženje informacija

1. Vijeće na zahtjev stranke ili na vlastitu inicijativu može od stranaka zatražiti relevantne informacije koje smatra nužnima i prikladnima. Na svaki zahtjev vijeća za takve informacije stranke odgovaraju bez odgode i u potpunosti.

2. Vijeće na zahtjev stranke ili na vlastitu inicijativu može od bilo kojeg izvora zatražiti svaku informaciju koju smatra primjerenom. Vijeće ujedno može zatražiti mišljenje stručnjaka, prema potrebi, i u skladu sa svim uvjetima koje su dogovorile stranke, ako je primjenjivo.

3. Vijeće razmatra podneske *amicus curiae* fizičkih osoba stranke ili pravnih osoba s poslovnim nastanom u stranci u skladu s Prilogom 14.-A.

4. Sve informacije koje vijeće dobije u skladu s ovim člankom otkrivaju se strankama i stranke mogu dostaviti primjedbe na njih.

ČLANAK 259.

Pravila o tumačenju

1. Vijeće obuhvaćene odredbe tumači u skladu s uobičajenim pravilima tumačenja međunarodnog javnog prava, uključujući pravila utvrđena u Bečkoj konvenciji o pravu međunarodnih ugovora sastavljenoj 23. svibnja 1969.

2. Vijeće uzima u obzir i relevantna tumačenja iz izvješćâ vijećâ WTO-a i žalbenog tijela koje donese Tijelo WTO-a za rješavanje sporova.

3. Izvješćima i odlukama vijeća ne mogu se povećati ni umanjiti prava i obveze stranaka na temelju ovog Sporazuma.

ČLANAK 260.

Izvješća i odluke vijeća

1. Vijećanja vijeća su povjerljiva. Vijeće nastoji postići konsenzus pri donošenju izvješća i odluka. Ako to nije moguće, vijeće odlučuje većinom glasova. Izdvojena mišljenja članova vijeća ne objavljuju se ni u kojem slučaju.

2. Stranke bezuvjetno prihvaćaju odluke i izvješća vijeća. Njima se ne stvaraju ni prava ni obveze za fizičke ili pravne osobe.

3. Svaka stranka objavljuje izvješća i odluke vijeća i njegove podneske u skladu s pravilima o zaštiti povjerljivih informacija.

4. Vijeće i stranke sa svim informacijama koje stranka dostavi vijeću postupaju kao s povjerljivima u skladu s Prilogom 14.-A.

ČLANAK 261.

Odabir suda

1. U slučaju spora u vezi s određenom mjerom kojom se navodno povređuju obuhvaćene odredbe i bitno istovjetna obveza na temelju drugog međunarodnog sporazuma čije su potpisnice obje stranke, uključujući Sporazum o WTO-u, stranka koja traži ispravljanje povrede odabire sud pred kojim će se spor rješavati.

2. Nakon što stranka odabere sud i pokrene postupak rješavanja spora na temelju ovog odjeljka ili na temelju nekog drugog međunarodnog sporazuma, ta stranka u pogledu određene mjere iz stavka 1. ne pokreće postupke rješavanja spora na temelju nekog drugog sporazuma, osim ako sud kojem se najprije obratila zbog postupovnih razloga ili razloga povezanih s nadležnošću ne uspije donijeti odluku.

3. Za potrebe ovog članka:

(a) smatra se da su postupci rješavanja sporova na temelju ovog odjeljka pokrenuti zahtjevom stranke za osnivanje vijeća u skladu s člankom 241.;

(b) smatra se da su postupci rješavanja sporova u okviru Sporazuma o WTO-u pokrenuti zahtjevom stranke za osnivanje vijeća u skladu s člankom 6. Dogovora o pravilima i postupcima za rješavanje sporova WTO-a; i

(c) smatra se da su postupci rješavanja sporova na temelju bilo kojeg drugog sporazuma pokrenuti u skladu s relevantnim odredbama tog međunarodnog trgovinskog sporazuma.

4. Ne dovodeći u pitanje stavak 2., ništa u ovom Sporazumu ne sprečava stranku da suspendira obveze koje je odobrilo Tijelo WTO-a za rješavanje sporova ili koje su odobrene u okviru postupaka rješavanja sporova iz drugog međunarodnog trgovinskog sporazuma čije su potpisnice stranke u sporu. Stranka se ne smije pozivati na Sporazum o WTO-u ni bilo koji drugi međunarodni trgovinski sporazum između stranaka kako bi spriječila stranku da suspendira obveze iz ovog odjeljka.

ODJELJAK 4.

POSREDOVANJE

ČLANAK 262.

Cilj

Cilj je ovog mehanizma posredovanja olakšati pronalazak sporazumnog rješenja sveobuhvatnim i brzim postupkom uz pomoć posrednika.

ČLANAK 263.

Zahtjev za informacije

1. Prije pokretanja postupka posredovanja stranka može pisanim putem od druge stranke zatražiti da joj dostavi informacije o mjeri koja negativno utječe na trgovinu ili ulaganja između stranaka. Stranka kojoj je takav zahtjev dostavljen u roku od 20 dana od datuma dostave zahtjeva dostavlja pisani odgovor koji sadržava njezine primjedbe na zatražene informacije.

2. Ako stranka koja daje odgovor smatra da neće moći dostaviti odgovor u roku od 20 dana od dostave zahtjeva, ona o tome odmah obavješćuje stranku koja podnosi zahtjev i navodi razloge za odgodu te pruža procjenu najkraćeg razdoblja unutar kojeg će ona moći dati svoj odgovor.

3. Od stranke se obično očekuje da podnese zahtjev za informacije u skladu sa stavkom 1. prije pokretanja postupka posredovanja.

ČLANAK 264.

Početak postupka posredovanja

1. Stranka u bilo kojem trenutku može zatražiti pokretanje postupka posredovanja s obzirom na bilo koju mjeru druge stranke koja negativno utječe na trgovinu ili ulaganja između stranaka.

2. Zahtjev iz stavka 1. u pisanom se obliku dostavlja drugoj stranci. U zahtjevu se jasno i dovoljno detaljno navode razlozi za zabrinutost stranke koja je podnijela zahtjev i:

(a) utvrđuje se konkretna sporna mjera;

(b) navodi se izjava o navodnim negativnim učincima za koje stranka koja upućuje zahtjev smatra da ih mjera ima ili da će ih imati na trgovinu ili ulaganje između stranaka; i

(c) objašnjava se zašto stranka koja upućuje zahtjev smatra da su ti učinci povezani s mjerom.

3. Postupak posredovanja može započeti samo uz obostranu suglasnost stranaka kako bi se proučila sporazumna rješenja i razmotrili svi savjeti i predložena rješenja posrednika. Stranka kojoj je podnesen zahtjev za pokretanje postupka posredovanja uzima u obzir zahtjev i dostavlja stranci koja je podnijela zahtjev svoje pisano prihvaćanje ili odbijanje u roku od 10 dana od datuma njegove dostave. Ako stranka kojoj je podnesen zahtjev ne dostavi pismeno prihvaćanje ili odbijanje u tom roku, zahtjev se smatra odbijenim.

ČLANAK 265.

Odabir posrednika

1. Stranke se nastoje dogovoriti o posredniku u roku od 10 dana od pokretanja postupka posredovanja.

2. Ako se stranke ne mogu dogovoriti o posredniku u roku utvrđenom u stavku 1., bilo koja stranka može zatražiti od supredsjednika Odbora za suradnju iz stranke koja zahtijeva pokretanje postupka posredovanja da u roku od pet dana od zahtjeva ždrijebom odabere posrednika s potpopisa predsjednika utvrđenog u skladu s člankom 243. Supredsjednik Odbora za suradnju iz stranke koja je zatražila pokretanje postupka posredovanja može ovlastiti drugu osobu da ždrijebom provede takav odabir posrednika.

3. Ako u trenutku podnošenja zahtjeva na temelju stavka 264. nije utvrđen potpopis predsjednika iz članka 243., posrednik se izvlači ždrijebom među pojedincima koje je formalno predložila jedna ili obje stranke za uvrštavanje na taj potpopis.

4. Posrednik ne smije biti državljanin neke od stranaka niti zaposlen u jednoj od njih, osim ako se stranke dogovore drukčije.

5. Posrednik postupa u skladu s Kodeksom ponašanja za članove vijeća i posrednike iz Priloga 14.-B.

ČLANAK 266.

Pravila o postupku posredovanja

1. U roku od 10 dana od imenovanja posrednika stranka koja je pokrenula postupak posredovanja dostavlja posredniku i drugoj stranci detaljan pisani opis svojih razloga za zabrinutost, posebno u vezi s funkcioniranjem predmetne mjere i njezinim mogućim negativnim učincima na trgovinu ili ulaganja između stranaka. Druga stranka u roku od 20 dana od datuma dostave tog opisa može u pisanom obliku dostaviti svoje primjedbe na taj opis. Svaka od stranaka može u opisu ili primjedbama navesti bilo koju informaciju koju smatra relevantnom.

2. Posrednik strankama na transparentan način pomaže u pojašnjavanju predmetne mjere i njezinih mogućih negativnih učinaka na trgovinu ili ulaganja između stranaka. Konkretno, posrednik može organizirati sastanke među strankama, savjetovati stranke skupno ili pojedinačno, tražiti pomoć ili savjete relevantnih stručnjaka i dionika te pružati svu dodatnu podršku koju stranke zatraže. Posrednik se savjetuje sa strankama prije nego što zatraži pomoć ili savjete relevantnih stručnjaka i dionika.

3. Posrednik može ponuditi savjet i predložiti rješenje koje će stranke razmotriti. Stranke mogu prihvatiti ili odbiti predloženo rješenje ili se mogu složiti oko drugog rješenja. Posrednik ne daje savjete ni komentare o usklađenosti predmetne mjere s ovom glavom.

4. Postupak posredovanja provodi se na državnom području stranke kojoj je zahtjev upućen ili, na temelju sporazumnog dogovora, na bilo kojoj drugoj lokaciji ili na bilo koji drugi način.

5. Stranke nastoje postići sporazumno rješenje u roku od 60 dana od imenovanja posrednika. Do konačnog dogovora stranke mogu razmotriti moguća privremena rješenja, posebno ako se mjera odnosi na kvarljivu robu ili sezonsku robu ili usluge.

6. Sporazumno rješenje može se donijeti odlukom Odbora za suradnju. Svaka stranka može uvjetovati sporazumno rješenje dovršenjem svih potrebnih unutarnjih postupaka. Sporazumna rješenja javno su dostupna. Verzija koja je javno objavljena ne smije sadržavati informacije koje je stranka označila kao povjerljive.

7. Na zahtjev bilo koje stranke posrednik strankama dostavlja nacrt činjeničnog izvješća u kojem se navodi sljedeće:

(a) sažetak predmetne mjere;

(b) provedeni postupci; i

(c) prema potrebi, sporazumna rješenja koja su eventualno postignuta, uključujući moguća privremena rješenja.

8. Posrednik strankama daje mogućnost da u roku od 15 dana iznesu primjedbe na nacrt činjeničnog izvješća. Nakon razmatranja primjedbi stranaka posrednik u roku od 15 dana strankama dostavlja konačno činjenično izvješće. Konačno činjenično izvješće ne sadržava nikakvo tumačenje ovog Sporazuma.

9. Postupak je završen:

(a) kad stranke donesu sporazumno rješenje, na dan njegova donošenja;

(b) kad stranke u bilo kojoj fazi postupka postignu sporazumni dogovor, na dan tog dogovora;

(c) pisanom izjavom posrednika, nakon savjetovanja sa strankama, da daljnji napori u posredovanju nemaju izgleda za uspjeh, na dan te izjave; ili

(d) pisanom izjavom stranke nakon proučavanja sporazumnih rješenja u okviru postupka posredovanja i nakon razmatranja svih savjeta i predloženih rješenja posrednika, na dan te izjave.

ČLANAK 267.

Povjerljivost

Ako se stranke ne dogovore drukčije, svi su koraci postupka posredovanja povjerljivi, među ostalim svi savjeti i sva predložena rješenja. Svaka stranka može javnosti otkriti da je posredovanje u tijeku.

ČLANAK 268.

Povezanost s postupcima rješavanja sporova

1. Postupkom posredovanja ne dovode se u pitanje prava i obveze stranaka iz odjeljaka 2. i 3. ili u okviru postupaka rješavanja sporova na temelju bilo kojeg drugog međunarodnog sporazuma.

2. Stranka se u drugim postupcima za rješavanje sporova u skladu s ovom glavom ili drugim međunarodnim sporazumima ne oslanja na sljedeće i ne iznosi sljedeće kao dokaz, te vijeće ne uzima u obzir sljedeće:

(a) stajališta koja je druga stranka zauzela tijekom postupka posredovanja ili informacije prikupljene isključivo u skladu s člankom 266. stavkom 2.;

(b) činjenicu da je druga stranka izrazila svoju spremnost prihvatiti rješenje za mjeru koja je predmet posredovanja; ili

(c) savjet ili prijedlog koji je predložio posrednik.

3. Osim ako se stranke dogovore drukčije, posrednik ne može biti član vijeća u postupcima rješavanja sporova na temelju ove glave ili bilo kojeg drugog međunarodnog sporazuma ako je riječ o istom pitanju za koje je bio posrednik.

ODJELJAK 5.

ZAJEDNIČKE ODREDBE

ČLANAK 269.

Sporazumno rješenje

1. Stranke mogu u bilo kojem trenutku postići sporazumno rješenje bilo kojeg spora iz članka 239.

2. Ako se sporazumno rješenje postigne dok se vodi postupak u okviru vijeća ili postupak posredovanja, stranke predsjedniku vijeća ili posredniku zajednički dostavljaju obavijest o tom rješenju, kako je primjenjivo. Nakon te obavijesti završava postupak vijeća ili postupak posredovanja.

3. Svaka stranka u dogovorenom roku poduzima sve mjere potrebne za provedbu sporazumnog rješenja.

4. Najkasnije prije isteka dogovorenog roka stranka koja provodi mjeru u pisanom obliku obavješćuje drugu stranku o svim mjerama koje je poduzela radi provedbe sporazumnog rješenja.

ČLANAK 270.

Rokovi

1. Svi rokovi utvrđeni u ovom poglavlju računaju se u kalendarskim danima od dana koji slijedi nakon radnje na koju se odnose.

2. Stranke mogu sporazumno izmijeniti sve rokove iz ovog poglavlja.

3. Kad je riječ o odjeljku 3., vijeće može u bilo kojem trenutku predložiti strankama da izmijene bilo koji rok iz ovog poglavlja, navodeći razloge za taj prijedlog.

ČLANAK 271.

Troškovi

1. Svaka stranka snosi svoje troškove sudjelovanja u postupcima u okviru vijeća ili postupku posredovanja.

2. Stranke zajednički i jednako dijele organizacijske troškove, uključujući naknadu i troškove članova vijeća i posrednika.

3. Odbor za suradnju može donijeti odluku kojom se utvrđuju parametri ili druge pojedinosti o naknadi i povratu troškova za članove vijeća i posrednike, uključujući sve povezane troškove koji mogu nastati u postupcima. Dok se ne donese takva odluka, naknada i povrat troškova za članove vijeća i posrednike te svih povezanih troškova utvrđuju se u skladu s pravilom 10. iz Priloga 14.-A.

ČLANAK 272.

Izmjene prilogâ

Odbor za suradnju može izmijeniti Prilog 14.-A i Prilog 14.-B.

POGLAVLJE 15.

IZNIMKE

ČLANAK 273.

Opće iznimke

1. Za potrebe poglavlja 2., 4., 8. i 12. članak XX. GATT-a iz 1994. te njegove napomene i dodatne odredbe *mutatis mutandis* se ugrađuju u ovaj Sporazum i postaju njegov sastavni dio.

2. Podložno zahtjevu da se takve mjere ne primjenjuju na način koji bi predstavljao sredstvo proizvoljne ili neopravdane diskriminacije između stranaka u kojima postoje slični uvjeti ili koji bi predstavljao prikriveno ograničavanje ulaganja ili trgovine uslugama, ništa u poglavljima 12. i 8. ne tumači se kao da bilo koju stranku sprečava da donese ili provede mjere potrebne za:

(a) zaštitu javne sigurnosti ili javnog morala ili održavanje javnog reda[1];

(b) zaštitu života ili zdravlja ljudi, životinja ili bilja;

[1] Na iznimke povezane s javnom sigurnošću i javnim redom može se pozvati samo ako postoji stvarna i dovoljno ozbiljna prijetnja nekom temeljnom interesu društva.

(c) osiguranje usklađenosti sa zakonima ili propisima koji su u skladu s ovim Sporazumom, među ostalim s onima koji se odnose na:

i. sprečavanje obmanjujućih i prijevarnih praksi;

ii. učinke neispunjenja obveza na ugovore;

iii. zaštitu privatnosti osoba u vezi s obradom i širenjem osobnih podataka i zaštitu povjerljivosti osobnih evidencija i računa; i

iv. sigurnost.

3. Podrazumijeva se da se stranke slažu o primjeni stavaka 1. i 2.:

(a) da mjere iz članka XX. točke (b) GATT-a iz 1994. i ovog članka stavka 2. točke (b) uključuju mjere u području okoliša, koje su potrebne za zaštitu života i zdravlja ljudi, životinja ili bilja;

(b) da se članak XX. točka (g) GATT-a iz 1994. primjenjuje na mjere koje se odnose na očuvanje živih i neživih neobnovljivih prirodnih resursa; i

(c) da se mjere koje se poduzimaju radi provedbe multilateralnih sporazuma u području okoliša mogu opravdati člankom XX. točkama (b) ili (g) GATT-a iz 1994. ili stavkom 2. točkom (b) ovog članka.

4. Prije nego poduzme mjere predviđene u članku XX. točkama (i) i (j) GATT-a iz 1994. svaka stranka dostavlja drugoj stranci sve relevantne informacije radi pronalaženja rješenja koje je prihvatljivo za obje stranke. Ako se dogovor ne postigne u roku od 30 dana od dostave takvih informacija, stranka koja namjerava poduzeti mjere može to i učiniti. Ako iznimne i kritične okolnosti koje zahtijevaju hitno djelovanje onemogućuju prethodno obavješćivanje ili ispitivanje, stranka koja namjerava poduzeti mjere može odmah primijeniti mjere predostrožnosti koje su potrebne za rješavanje situacije. Ta stranka o tome odmah obavješćuje drugu stranku.

ČLANAK 274.

Oporezivanje

1. Ništa u ovoj glavi ne utječe na prava i obveze Europske unije ili njezinih država članica ili Republike Uzbekistana na temelju bilo kojeg međunarodnog poreznog ugovora. U slučaju neusklađenosti između ovog Sporazuma i bilo kojeg međunarodnog poreznog ugovora, međunarodni porezni ugovor ima prednost ako postoji neusklađenost.

2. Članci 33. i 194. ovog Sporazuma ne primjenjuju se na pogodnost koju stranka dodjeljuje na temelju međunarodnog poreznog ugovora.

3. Podložno zahtjevu da se takve mjere ne primjenjuju na način koji bi predstavljao sredstvo proizvoljne ili neopravdane diskriminacije među strankama u kojima prevladavaju slični uvjeti odnosno prikriveno ograničavanje trgovine i ulaganja, ništa u ovoj glavi ne tumači se kao sprečavanje stranke da donese ili provodi bilo koju mjeru namijenjenu osiguranju pravičnog ili djelotvornog uvođenja ili naplate neposrednih poreza:

(a) kojom se utvrđuje razlika između poreznih obveznika koji nisu u istoj situaciji, posebno u pogledu njihove rezidentnosti ili mjesta ulaganja njihova kapitala; ili

(b) čiji je cilj sprečavanje izbjegavanja plaćanja ili utaje poreza u skladu bilo kojim poreznim ugovorom ili domaćim fiskalnim zakonodavstvom.

4. Za potrebe ovog članka:

(a) „rezidentnost” znači rezidentnost u porezne svrhe; i

(b) „međunarodni porezni ugovor” znači ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ili bilo koji drugi međunarodni sporazum ili aranžman koji se u cijelosti ili većim dijelom odnosi na oporezivanje čije su stranke Europska unija ili njezine države članice ili Republika Uzbekistan.

ČLANAK 275.

Otkrivanje informacija

1. Ništa se u ovoj glavi ne tumači kao da se od stranke zahtijeva da na raspolaganje stavi povjerljive informacije čijim bi se otkrivanjem onemogućilo izvršavanje zakonodavstva ili koje bi na neki drugi način bilo protivno javnom interesu ili bi dovelo u pitanje legitimne poslovne interese određenih javnih ili privatnih poduzeća, osim ako vijeće zahtijeva povjerljive informacije u postupku rješavanja sporova iz poglavlja 14. U takvim slučajevima postupanje s povjerljivim informacijama uređeno je odgovarajućim odredbama poglavlja 14.

2. Ako stranka drugoj stranci, među ostalim putem tijela uspostavljenih na temelju ovog Sporazuma, dostavi informacije koje se u skladu s njezinim pravom smatraju povjerljivima, druga stranka s tim informacijama postupa kao s povjerljivima, osim ako stranka koja je dostavila informacije pristane na drukčije postupanje.

ČLANAK 276.

Izuzeća od obveza WTO-a

Ako je obveza iz ove glave u osnovi istovjetna obvezi sadržanoj u Sporazumu o WTO-u, smatra se da je svaka mjera poduzeta u skladu s izuzećem donesenim na temelju članka IX. Sporazuma o WTO-u u skladu s bitno istovjetnom odredbom ovog Sporazuma.

GLAVA V.

SURADNJA U PODRUČJU GOSPODARSKOG I ODRŽIVOG RAZVOJA

ČLANAK 277.

Opći ciljevi suradnje u gospodarskom dijalogu

1. Stranke surađuju na gospodarskoj reformi poboljšanjem zajedničkog razumijevanja gospodarske situacije u Republici Uzbekistanu i Europskoj uniji te oblikovanjem i provedbom gospodarskih politika.

2. Republika Uzbekistan poduzima daljnje korake za razvoj djelotvornog i održivog tržišnog gospodarstva, uključujući poboljšanje ulagačke klime i veće sudjelovanje privatnog sektora. Stranke surađuju kako bi osigurale kvalitetne makroekonomske politike i upravljanje javnim financijama koji su u skladu s temeljnim načelima djelotvornosti, transparentnosti i odgovornosti.

ČLANAK 278.

Opća načela suradnje u gospodarskom dijalogu

Stranke čine sljedeće:

(a) razmjenjuju iskustva i primjere najbolje prakse povezane sa strategijama za održivi razvoj, uključujući promicanje gospodarskih, socijalnih i kulturnih prava;

(b) razmjenjuju informacije o makroekonomskim kretanjima i politikama, kao i o strukturnim reformama;

(c) razmjenjuju stručna znanja i primjere najboljih praksi u područjima kao što su javne financije, okviri monetarne i tečajne politike, politika u financijskom sektoru i ekonomske statistike;

(d) razmjenjuju informacije i iskustva o regionalnoj gospodarskoj integraciji, među ostalim o funkcioniranju europske ekonomske i monetarne unije; i

(e) preispituju status bilateralne suradnje u području gospodarstva, financija i statistike.

ČLANAK 279.

Upravljanje javnim financijama, javna vanjska revizija i unutarnja financijska kontrola

Stranke surađuju u područjima pouzdanih sustava upravljanja javnim financijama te javne vanjske revizije i unutarnje financijske kontrole u cilju:

(a) daljnjeg jačanja Komore ovlaštenih računovođa kao vrhovne institucije za javnu vanjsku reviziju i unutarnju financijsku kontrolu Republike Uzbekistana u pogledu njezine financijske, organizacijske i operativne neovisnosti te izgradnje kapaciteta u skladu s međunarodno prihvaćenim normama vanjske revizije Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI);

(b) podupiranja središnje jedinice za usklađivanje (Odjel za metodologiju proračuna, poslovanje riznice, financijsku kontrolu i unutarnju reviziju) radi daljnjeg razvoja javne unutarnje financijske kontrole Republike Uzbekistana i jačanja njezinih sposobnosti i statusa;

(c) daljnjeg razvoja i provedbe sustava javne unutarnje financijske kontrole koji se temelji na načelu upravljačke odgovornosti i koji uključuje funkcionalno neovisnu funkciju unutarnje revizije za čitavi javni sektor, usklađivanjem s općeprihvaćenim međunarodnim normama i metodologijama te dobrom praksom Europske unije;

(d) razvoja odgovarajućeg sustava financijskog nadzora radi dopunjavanja (ali ne i udvostručenja) funkcije unutarnje revizije;

(e) djelotvorne suradnje i koordinacije između subjekata uključenih u financijsko upravljanje i kontrolu, reviziju i nadzor i subjekata u područjima proračuna, riznice i računovodstva radi poticanja razvoja upravljanja; i

(f) razmjene informacija, iskustava i primjera dobre prakse u području upravljanja javnim financijama, javne vanjske revizije i unutarnje financijske kontrole.

ČLANAK 280.

Dobro upravljanje u području oporezivanja

Stranke se obvezuju provoditi načela dobrog upravljanja u području oporezivanja, među ostalim globalne standarde o transparentnosti i razmjeni informacija, pravednom oporezivanju i minimalne standarde protiv smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti (BEPS). Stranke promiču dobro upravljanje u poreznim pitanjima, unapređuju međunarodnu suradnju u području oporezivanja i olakšati naplatu zakonitih poreznih prihoda.

ČLANAK 281.

Statistički podaci

1. Stranke promiču europske i međunarodne norme i usklađivanje statističkih metoda i prakse, uključujući prikupljanje i širenje statističkih podataka u okviru profesionalno neovisnog, održivog i učinkovitog nacionalnog statističkog sustava.

2. Suradnja u području statistike usmjerena je na razmjenu znanja, poticanje dobre prakse i poštovanje Temeljnih načela službene statistike UN-a i Kodeksa prakse europske statistike koji je 16. studenog 2017. donio Odbor za europski statistički sustav.

ČLANAK 282.

Povezivost

Stranke promiču održivu povezivost u regiji i šire. U tu svrhu stranke surađuju u pitanjima od zajedničkog interesa kako bi unaprijedile inicijative u području povezivosti koje su dugoročno gospodarski, fiskalno, okolišno i društveno održive i usklađene s međunarodno dogovorenim pravilima i propisima.

ČLANAK 283.

Opći ciljevi suradnje u području energetike

1. Stranke surađuju u području energetike i na razvoju potrebnog pravnog okvira radi promicanja uvođenja i upotrebe obnovljivih izvora energije, energetske učinkovitosti i energetske sigurnosti.

2. Suradnja se temelji na sveobuhvatnom partnerstvu i uzajamnom interesu, reciprocitetu, transparentnosti i predvidljivosti u skladu s načelima tržišnog gospodarstva i Ugovora o energetskoj povelji. Ta je suradnja ujedno usmjerena na promicanje regionalne suradnje u području energetike, s posebnim naglaskom na međusobnu integraciju zemalja srednje Azije te na njihovo uključivanje na međunarodna tržišta i koridore.

ČLANAK 284.

Suradnja u energetskom sektoru

Suradnja u energetskom sektoru obuhvaća, među ostalim, sljedeća područja:

(a) poboljšanje obnovljivih izvora energije, energetske učinkovitosti i energetske sigurnosti, posebno pouzdanosti, sigurnosti i održivosti opskrbe energijom, uključujući osiguravanje sigurnosti energetskih postrojenja i povećanje energetske učinkovitosti proizvodnih kapaciteta promicanjem regionalne energetske suradnje, uključujući uspostavu regionalnih energetskih tržišta i olakšavanje trgovine i razmjene energije između regija i unutar njih;

(b) provedbu energetskih strategija i politika, raspravu o prognozama i scenarijima, uključujući uvjete na globalnom tržištu energenata, kao i poboljšanje statističkog sustava u sektoru energetike;

(c) stvaranje povoljnih i stabilnih uvjeta za ulaganja te poticanje međusobnih ulaganja u području energetiku na nediskriminirajućoj i transparentnoj osnovi;

(d) djelotvorne razmjene s Europskom investicijskom bankom, Europskom bankom za obnovu i razvoj i drugim relevantnim međunarodnim financijskim institucijama i instrumentima u području energetike;

(e) znanstvene i tehničke razmjene za razvoj energetskih tehnologija koje su posebno usmjerene na energetski učinkovite i ekološki prihvatljive tehnologije;

(f) suradnju u okviru multilateralnih energetskih foruma, inicijativa i institucija; i

(g) razmjenu znanja i iskustava te prijenos tehnologije u području inovacija, među ostalim u područjima upravljanja i energetskih tehnologija te digitalizacije u energetskoj industriji, uključujući automatizaciju praćenja potrošnje i svođenje gubitaka na najmanju moguću mjeru.

ČLANAK 285.

Obnovljivi izvori energije

Suradnja se, među ostalim, ostvaruje:

(a) uvođenjem i razvojem obnovljivih izvora energije na isplativ i za okoliš prihvatljiv način, uključujući suradnju u regulatornim pitanjima, certifikaciji i normizaciji kao i u području tehnološkog razvoja;

(b) olakšavanjem razmjena među institucijama, laboratorijima i privatnim subjektima stranaka radi provedbe primjera najbolje prakse za stvaranje energije budućnosti i zelenog gospodarstva; i

(c) organiziranjem zajedničkih seminara, konferencija i programâ osposobljavanja te razmjenom znanstvenih informacija i informacija iz prakse te otvorenih statističkih podataka, kao i informacija o razvoju obnovljivih izvora energije.

ČLANAK 286.

Energetska učinkovitost i uštede energije

Suradnja u promicanju energetske učinkovitosti i ušteda energije, među ostalim u sektoru ugljena, spaljivanju zemnog plina (i korištenju s time povezanog plina), građevinama, uređajima i prometu, provodi se, među ostalim, na sljedeće načine:

(a) razmjenom informacija o politikama energetske učinkovitosti i pravnom te regulatornom okviru i akcijskim planovima;

(b) olakšavanjem razmjene iskustava i praktičnog znanja u području energetske učinkovitosti i ušteda energije;

(c) započinjanjem i provedbom projekata, uključujući demonstracijske projekte, radi uvođenja inovativnih tehnologija i rješenja u području energetske učinkovitosti i ušteda energije; i

(d) programima osposobljavanja i odgovarajućim tečajevima u području energetske učinkovitosti kako bi se postigli ciljevi iz ovog članka.

ČLANAK 287.

Energija i električna energija dobivene iz ugljikovodika

Suradnjom u području energije dobivene iz ugljikovodika obuhvaćena su sljedeća područja:

(a) modernizacija i nadogradnja postojeće te razvoj buduće energetske infrastrukture od zajedničkog interesa prema tržišnim načelima, uključujući one usmjerene na diversifikaciju izvora energije, dobavljača, transportnih tokova i načina prijevoza, kao i uspostavljanje novih proizvodnih kapaciteta te integritet, učinkovitost i sigurnost energetske infrastrukture, uključujući elektroenergetsku infrastrukturu;

(b) razvoj konkurentnih, transparentnih i nediskriminirajućih tržišta energije u skladu s najboljom praksom i to putem regulatornih reformi;

(c) poboljšavanje i jačanje dugoročne stabilnosti i sigurnosti u trgovanju energijom, uključujući osiguravanje predvidljivosti i stabilnosti potražnje za energijom, na nediskriminirajućoj osnovi, uz istodobno svođenje utjecaja na okoliš i opasnosti za okoliš na najmanju moguću mjeru;

(d) promicanje visokih standarda zaštite okoliša i održivog razvoja u sektoru energetike, uključujući vađenje, preradu, prijevoz, distribuciju i potrošnju; i

(e) poboljšavanje sigurnosti aktivnosti istraživanja i proizvodnje ugljikovodika razmjenom iskustava o sprečavanju nesreća, analizom nesreća, politikama reagiranja i sanacije posljedica, kao i primjerima najbolje prakse u pogledu odgovornosti te pravnom praksom u slučaju katastrofe.

ČLANAK 288.

Opći ciljevi suradnje u području prometa

Stranke surađuju u području prometa sa sljedećim ciljevima:

(a) promicanje komplementarnosti među njihovim prometnim sektorima;

(b) poboljšanje povezanosti njihovih prometnih mreža i veza između njihovih državnih područja;

(c) promicanje poboljšanja prometne infrastrukture i interoperabilnosti;

(d) promicanje učinkovitih i sigurnih prijevoznih operacija i prometnih sustava;

(e) poboljšanje razine sigurnosti u prometu;

(f) razvoj održivih prometnih sustava, uključujući njihove gospodarske, fiskalne, okolišne i društvene aspekte; i

(g) poboljšanje kretanja putnika i robe, povećavanje tečnosti prometnih tokova uklanjanjem administrativnih, tehničkih i drugih prepreka radi veće integracije tržišta.

ČLANAK 289.

Suradnja u području prometa

Suradnja u području prometa obuhvaća, među ostalim:

(a) razmjenu primjera najbolje prakse u prometnoj politici;

(b) razmjenu informacija i zajedničke aktivnosti na regionalnoj i međunarodnoj razini, uključujući provedbu međunarodnih sporazuma i konvencija kojih su stranke potpisnice;

(c) razmjenu iskustava u području zelenih tehnologija za prometne sustave, među ostalim o uvođenju ekološkog prijevoza;

(d) razmjenu iskustava u digitalizaciji prometnog i logističkog sustava, kao i uvođenje interoperabilnih standarda i tehnologija za projektiranje, izgradnju i obnovu prometne infrastrukture;

(e) pomoć u pogledu pristupanja Republike Uzbekistana međunarodnim multilateralnim sporazumima i konvencijama Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu kojima se uređuje međunarodni promet; i

(f) olakšavanje mobilnosti vozača motornih vozila obiju stranaka koji sudjeluju u međunarodnom cestovnom prometu u skladu s primjenjivim pravilima.

ČLANAK 290.

Opći ciljevi suradnje u području okoliša

Stranke razvijaju i jačaju suradnju u pitanjima okoliša, čime doprinose održivom razvoju i dobrom upravljanju u području zaštite okoliša.

ČLANAK 291.

Suradnja u području okoliša

1. Suradnja je usmjerena na očuvanje, zaštitu, poboljšanje i obnovu kvalitete okoliša, zaštitu zdravlja ljudi, racionalnu i održivu upotrebu prirodnih resursa i promicanje mjera za rješavanje regionalnih ili svjetskih okolišnih problema na međunarodnoj razini, uključujući suradnju u područjima:

(a) upravljanja okolišem i horizontalnih pitanja, uključujući strateško planiranje, procjenu utjecaja na okoliš i stratešku procjenu okoliša, obrazovanje i osposobljavanje, sustave za praćenje i informiranje o okolišu, nadzor i provedbu, odgovornost za okoliš, borbu protiv kaznenih djela protiv okoliša, sanaciju okoliša, prekograničnu suradnju, sudjelovanje javnosti i javni pristup informacijama o okolišu, postupke donošenja odluka i djelotvorne upravne i sudske postupke preispitivanja;

(b) ublažavanja posljedica isušivanja Aralskog jezera na okoliš, među ostalim poticanjem regionalnog djelovanja;

(c) razvoja sustava za praćenje stanja okoliša;

(d) ozelenjivanja gradova;

(e) kvalitete zraka;

(f) kvalitete vode i upravljanja vodnim resursima, uključujući upravljanje rizikom od poplava, nedostatak vode i suše;

(g) upravljanja resursima i otpadom;

(h) učinkovitog korištenja resursa, zelenog i kružnog gospodarstva;

(i) zaštite prirode, uključujući šumarstvo, određivanje mreže zaštićenih područja i očuvanje biološke raznolikosti;

(j) industrijskog onečišćenja i opasnosti povezanih s industrijom; i

(k) upravljanja kemikalijama.

2. Suradnja je usmjerena i na uključivanje okoliša u područja politike osim politike zaštite okoliša kako bi se doprinijelo provedbi UN-ova Programa održivog razvoja do 2030.

ČLANAK 292.

Uključivanje pitanja okoliša u druge sektore

1. Stranke jačaju suradnju na regionalnoj razini i suradnju u pogledu provedbe relevantnih multilateralnih sporazuma u području okoliša.

2. Stranke razmjenjuju iskustva u promicanju integracije okolišnih pitanja u druge sektore, uključujući razmjenu primjera najbolje prakse, poboljšavanje znanja i stručnosti, obrazovanje o pitanjima okoliša i informiranje u područjima navedenima u ovom poglavlju.

3. Stranke podupiru uspostavu i razvoj suradnje među znanstvenim institucijama koje provode aktivnosti u području okoliša i koje posebno promiču načela kružnog gospodarstva te racionalne i održive upotrebe prirodnih resursa.

ČLANAK 293.

Glavni ciljevi suradnje u području klimatskih promjena

Stranke razvijaju i jačaju suradnju radi borbe protiv klimatskih promjena i prilagođavanja klimatskim promjenama kako bi doprinijele postizanju ciljeva Pariškog sporazuma o klimatskim promjenama. Suradnjom se uzimaju u obzir interesi obiju stranaka na temelju ravnopravnosti i uzajamne koristi, kao i međuovisnost koja postoji između bilateralnih i multilateralnih obveza u tom području.

ČLANAK 294.

Suradnja u području klimatskih promjena na nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini

Suradnjom se promiču mjere na nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini, među ostalim u područjima:

(a) ublažavanja klimatskih promjena;

(b) prilagodbe klimatskim promjenama;

(c) sprečavanja, svođenja na najmanju moguću mjeru i borbe protiv štetnih učinaka klimatskih promjena;

(d) tržišnih i netržišnih mehanizama za rješavanje problema klimatskih promjena;

(e) promicanja novih, inovativnih, sigurnih i održivih tehnologija s niskom razinom emisija ugljika i tehnologija za prilagodbu klimatskim promjenama;

(f) provedbe Pariškog sporazuma o klimatskim promjenama;

(g) uvrštavanja razmatranja o klimi u opće i sektorske politike; i

(h) informiranja, obrazovanja i osposobljavanja.

ČLANAK 295.

Suradnja u području klimatskih promjena

1. Stranke, među ostalim:

(a) razmjenjuju informacije i stručno znanje;

(b) provode zajedničke istraživačke aktivnosti i razmjenjuju informacije o čišćim i okolišno prihvatljivim tehnologijama; i

(c) provode zajedničke aktivnosti na regionalnoj i međunarodnoj razini, među ostalim aktivnosti povezane s multilateralnim sporazumima o okolišu koje su ratificirale stranke, kao što su Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama iz 1992. i Pariški sporazum o klimatskim promjenama.

2. Suradnja obuhvaća, među ostalim:

(a) mjere za jačanje kapaciteta za djelotvorno djelovanje u području klime;

(b) izradu dugoročnih strategija i akcijskih planova za razvoj u smjeru niskih razina emisija stakleničkih plinova;

(c) razvoj postupaka za procjenu rizika i osjetljivosti od klimatskih promjena;

(d) razvoj znanja i administrativnih kapaciteta za prilagodbu i ublažavanje;

(e) utvrđivanje i razvoj prioriteta i mjera za potrebe prilagodbe, uključujući mjere za uključivanje klimatskih promjena u razvojne aktivnosti, planove, politike i programe;

(f) provedbu dugoročnih mjera za ublažavanje klimatskih promjena smanjenjem emisija stakleničkih plinova;

(g) mjere za smanjenje rizika od katastrofa povezanih s klimom, upravljanje tim rizicima i mjere pripravnosti za izvanredna stanja;

(h) mjere za pripremu za trgovanje ugljikom u okviru Pariškog sporazuma o klimatskim promjenama;

(i) mjere za promicanje prijenosa tehnologije;

(j) mjere za uvrštavanje razmatranja o klimi u sektorske politike; i

(k) mjere povezane s tvarima koje oštećuju ozonski omotač i fluoriranim stakleničkim plinovima.

3. Stranke promiču suradnju među regijama i unutar regija.

ČLANAK 296.

Opći ciljevi suradnje u području industrijske i poduzetničke politike

Stranke nastoje razvijati i jačati suradnju u području industrijske i poduzetničke politike te tako poboljšati poslovno okruženje za sve gospodarske subjekte, s posebnim naglaskom na mala i srednja poduzeća (dalje u tekstu „MSP-ovi”).

ČLANAK 297.

Suradnja u području industrijske i poduzetničke politike

Suradnja u području industrijske i poduzetničke politike obuhvaća:

(a) razmjenu informacija i primjera najbolje prakse za potporu poduzetništvu i politikama za razvoj MSP-ova;

(b) razmjenu informacija i primjera dobre prakse u području produktivnosti i učinkovitosti korištenja resursa, uključujući smanjenje potrošnje energije i čišću proizvodnju;

(c) razmjenu informacija i primjera najbolje prakse za jačanje društveno odgovornog poslovanja i industrije u održivom razvoju i poštovanju ljudskih prava;

(d) javne mjere potpore industrijskim sektorima, koje se temelje na zahtjevima WTO-a i drugim međunarodnim pravilima koja se primjenjuju na stranke;

(e) razmjenu informacija i primjera dobre prakse kako bi se potaknuo razvoj inovacijske politike komercijalizacijom rezultata istraživanja i razvoja (uključujući instrumente za potporu novoosnovanim tehnološkim poduzećima), razvoj klastera i pristup financiranju;

(f) promicanje poslovnih inicijativa i industrijske suradnje među poduzećima iz Europske unije i Republike Uzbekistana;

(g) promicanje poticajnog poslovnog okruženja radi povećanja potencijala za rast, trgovine i prilika za ulaganja; i

(h) uspostavu bliskih kontakata među poduzetnicima stranaka i organiziranje poslovnih misija, održavanje poslovnih foruma, prezentacija i okruglih stolova e sudjelovanje na izložbama i sajmovima u Europskoj uniji i Republici Uzbekistanu.

ČLANAK 298.

Pravo trgovačkih društava

1. Stranke priznaju važnost djelotvornog skupa propisa i prakse u području prava trgovačkih društava i korporativnog upravljanja, kao i u području računovodstva i revizije, u funkcionalnoj tržišnoj ekonomiji s predvidljivim i transparentnim poslovnim okruženjem, te naglašavaju važnost promicanja regulatornog usklađivanja u ovom području.

2. Stranke surađuju u:

(a) razmjeni primjera najbolje prakse u osiguravanju dostupnosti i pristupa informacijama o organizaciji i predstavljanju registriranih poduzeća na transparentan i lako dostupan način;

(b) daljnjem razvoju politike korporativnog upravljanja u skladu s međunarodnim normama i posebno standardima OECD-a;

(c) daljnjoj provedbi i dosljednoj primjeni Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja u konsolidiranim izvještajima trgovačkih društava uvrštenih na burzu;

(d) primjeni računovodstvenih pravila i financijskog izvještavanja, među ostalim pogledu MSP-ova;

(e) reguliranju profesionalne djelatnosti revizora i nadzoru nad njome; i

(f) primjeni međunarodnih revizijskih standarda i etičkih kodeksa, kao što je etički kodeks Međunarodne federacije računovođa, radi poboljšavanja razine stručnosti revizora poštovanjem standarda i etičkih normi koje su razvile stručne udruge, revizorske organizacije i revizori.

ČLANAK 299.

Bankarstvo, osiguranje i ostale financijske usluge

1. Stranke prepoznaju važnost djelotvornog zakonodavstva i prakse u području financijskih usluga i mogu surađivati radi:

(a) poboljšanja regulacije financijskih usluga;

(b) osiguranja djelotvorne i odgovarajuće zaštite prava ulagatelja i korisnika financijskih usluga, posebno u kontekstu razvoja tržišta vrijednosnih papira;

(c) promicanja suradnje između različitih subjekata financijskog sustava, uključujući regulatorna i nadzorna tijela; i

(d) promicanja neovisnog i djelotvornog nadzora.

2. Stranke promiču regulatorno usklađivanje s priznatim međunarodnim standardima za stabilne financijske sustave.

ČLANAK 300.

Opći ciljevi suradnje u području digitalnog gospodarstva i društva

Stranke promiču suradnju usmjerenu na razvoj digitalnog gospodarstva i društva koje koristi građanima i poduzećima širokom dostupnošću informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT) te boljom kvalitetom elektroničkih usluga po pristupačnim cijenama, posebno u područjima trgovine i elektroničke trgovine, zdravstva i obrazovanja te državne i javne uprave općenito. Cilj te suradnje promicanje je razvoja tržišnog natjecanja na tržištima IKT-a i otvorenosti tržišta IKT-a, kao i poticanje ulaganja u taj sektor.

ČLANAK 301.

Opća suradnja u području digitalnog gospodarstva i društva

Suradnjom su, među ostalim, obuhvaćena sljedeća pitanja:

(a) razmjena informacija i primjera najbolje prakse o provedbi nacionalnih digitalnih strategija u područjima informacijskih tehnologija, telekomunikacija, e-uprave i digitalnog gospodarstva, uključujući, među ostalim, inicijative usmjerene na promicanje širokopojasnog pristupa, poboljšanje pravila za prekogranični prijenos podataka i sigurnost mreža te razvoj javnih internetskih usluga; i

(b) razmjena informacija, primjera najbolje prakse i iskustava radi promicanja razvoja sveobuhvatnog regulatornog okvira za elektroničke komunikacije, uključujući nacionalna neovisna regulatorna tijela, radi poticanja boljeg korištenja resursa radiofrekvencijskog spektra i promicanja interoperabilnosti elektroničke komunikacijske infrastrukture između stranaka.

ČLANAK 302.

Suradnja regulatornih tijela u području digitalnog gospodarstva i društva

Stranke promiču suradnju među regulatornim tijelima u Europskoj uniji i Republici Uzbekistanu u područjima telekomunikacija, informacijske tehnologije (IT), e-uprave i digitalnog gospodarstva.

ČLANAK 303.

Opći ciljevi suradnje u području turizma

Stranke nastoje surađivati u području turizma radi jačanja razvoja konkurentne i održive turističke industrije kao pokretača gospodarskog rasta, osnaživanja, zapošljavanja, obrazovanja i razmjena u sektoru turizma.

ČLANAK 304.

Suradnja u području održivog turizma

Suradnja u području turizma temelji se na sljedećim načelima održivog turizma:

(a) poštovanje cjelovitosti i interesa lokalnih zajednica, posebno u ruralnim područjima;

(b) važnost očuvanja kulturne, povijesne i prirodne baštine;

(c) pozitivno međudjelovanje između turizma i očuvanja okoliša; i

(d) društvena odgovornost turizma, među ostalim u odnosu na lokalne zajednice.

ČLANAK 305.

Suradnja u području turizma

Suradnja u području turizma može obuhvaćati, među ostalim:

(a) razmjenu informacija i primjera poslovne prakse u području statistike, normi i ulaganja u turizam, inovativnih tehnologija, novih zahtjeva tržišta i korištenja lokalitetima kulturne baštine u turističke svrhe;

(b) promicanje održivih i odgovornih modela razvoja turizma te razmjenu primjera najbolje prakse, iskustva i stručnog znanja;

(c) razmjenu informacija i primjera najbolje prakse u području osposobljavanja i razvoja vještina u turizmu; i

(d) jačanje kontakata među privatnim i javnim dionicima odgovornima za turistički sektor, kao i s dionicima iz zajednice u Europskoj uniji i Republici Uzbekistanu.

ČLANAK 306.

Opći ciljevi suradnje u području poljoprivrede i ruralnog razvoja

Stranke surađuju na promicanju poljoprivrednog i ruralnog razvoja, posebno razmjenom znanja i primjera najbolje prakse te postupnom konvergencijom politika i zakonodavstva, u područjima od interesa za obje stranke.

ČLANAK 307.

Suradnja u području poljoprivrede i ruralnog razvoja

Suradnja između stranaka u području poljoprivrede i ruralnog razvoja obuhvaća, među ostalim:

(a) olakšavanje uzajamnog razumijevanja poljoprivrednih politika i politika ruralnog razvoja;

(b) razmjenu primjera najbolje prakse u jačanju administrativnih kapaciteta na središnjoj i lokalnoj razini u planiranju, evaluaciji i provedbi politika;

(c) promicanje modernizacije i održivosti poljoprivredne proizvodnje, uključujući unapređenje metoda koje se primjenjuju nakon berbe;

(d) razmjenu znanja i primjera najbolje prakse u području politika ruralnog razvoja radi promicanja gospodarske dobrobiti ruralnih zajednica i diversifikacije njihovih gospodarskih aktivnosti;

(e) poboljšanje konkurentnosti poljoprivrednog sektora te učinkovitosti i transparentnosti tržištâ;

(f) promicanje politika osiguranja kvalitete i njihovih kontrolnih mehanizama, posebno oznaka zemljopisnog podrijetla i ekološkog uzgoja;

(g) širenje znanja i pružanje usluga poljoprivrednim proizvođačima;

(h) razmjenu iskustava u području politika povezanih s održivim razvojem poljoprivredne proizvodnje, prerade i distribucije poljoprivrednih proizvoda;

(i) promicanje suradnje među poduzetnicima u sektorima od interesa za obje stranke; i

(j) promicanje trgovine poljoprivrednim proizvodima.

ČLANAK 308.

Opći ciljevi suradnje u području rudarstva i sirovina

Stranke razvijaju i jačaju suradnju u području rudarstva i proizvodnje sirovina radi promicanja međusobnog razumijevanja, poboljšanja poslovnog okruženja, razmjene informacija i suradnje u neenergetskim pitanjima, posebno u vezi sa sigurnim i održivim istraživanjem i vađenjem metalne rude i nemetalnih industrijskih minerala.

ČLANAK 309.

Suradnja u području rudarstva i sirovina

Suradnja u području rudarstva i sirovina uključuje, među ostalim:

(a) razmjenu informacija o kretanjima u njihovim sektorima rudarstva i sirovina;

(b) razmjenu informacija o pitanjima povezanima s trgovinom sirovinama radi promicanja međusobnih razmjena;

(c) razmjenu informacija i primjera najbolje prakse povezanih s održivim razvojem rudarske industrije, uključujući primjenu čistih tehnologija u rudarskim procesima;

(d) razmjenu informacija i primjera najbolje prakse povezanih s održavanjem zdravlja i sigurnosti radnika u rudarskim industrijama; i

(e) suradnju u području istraživanja i inovacija na temelju postojećih instrumenata financiranja radi razvoja zajedničkih znanstvenih i tehnoloških inicijativa.

ČLANAK 310.

Opći ciljevi suradnje u području istraživanja i inovacija

Stranke promiču suradnju u području znanstvenih istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija na temelju zajedničkog interesa, uzajamne koristi i, kada je to moguće, reciprociteta, u skladu sa svojim unutarnjim pravilima i odredbama. Suradnja je usmjerena na promicanje društvenog i gospodarskog razvoja, rješavanje globalnih i regionalnih društvenih izazova, postizanje znanstvene izvrsnosti, promicanje istraživačkog integriteta i jačanje odnosa između stranaka.

ČLANAK 311.

Suradnja u području istraživanja i inovacija

Suradnja u području istraživanja i inovacija uključuje, među ostalim:

(a) dijaloge o politikama te razmjenu informacija i primjera najbolje prakse u vezi s instrumentima za potporu istraživanju i inovacijama;

(b) olakšavanje pristupa odgovarajućim istraživačkim i inovacijskim programima, istraživačkim infrastrukturama i objektima, znanstvenim publikacijama i znanstvenim podacima svake stranke;

(c) povećanje istraživačkih kapaciteta u istraživačkim subjektima i na sveučilištima Republike Uzbekistana i, prema potrebi, olakšavanje sudjelovanja istraživačkih subjekata Republike Uzbekistana u Okvirnom programu za istraživanja i inovacije Europske unije i nacionalnim inicijativama država članica Europske unije;

(d) promicanje suradnje u prednormativnim istraživanjima i normizaciji;

(e) poticanje uspostave mreža i veza među ustanovama za visoko obrazovanje, istraživanja i inovacije obiju stranaka;

(f) organiziranje aktivnosti osposobljavanja i programa mobilnosti za znanstvenike, istraživače i drugo osoblje koje sudjeluje u aktivnostima istraživanja i inovacija u objema strankama u koordinaciji s odgovarajućim programima u sektoru visokog i strukovnog obrazovanja;

(g) promicanje zajedničkih načela za pošteno i pravedno postupanje s pravima intelektualnog vlasništva u istraživačkim i inovacijskim projektima;

(h) promicanje komercijalizacije rezultata zajedničkih istraživačkih i inovacijskih projekata;

(i) razmjenu informacija i primjera najbolje prakse u pogledu instrumenata za potporu novoosnovanim tehnološkim poduzećima, razvoja klastera i pristupa financiranju;

(j) olakšavanje pristupa novih tehnologija domaćim tržištima stranaka;

(k) potporu socijalnim i javnim inovacijskim programima usmjerenima na poboljšanje socijalnog razvoja regija, a posebno kvalitete života građana; i

(l) olakšavanje, u okviru primjenjivog zakonodavstva, slobodnog kretanja istraživača, znanstvenika, stručnjaka, studenata i poduzetnika koji sudjeluju u aktivnostima obuhvaćenima ovim Sporazumom i prekograničnog kretanja robe namijenjene za upotrebu u takvim aktivnostima.

ČLANAK 312.

Promicanje aktivnosti u području istraživanja i inovacija

Stranke promiču sljedeće aktivnosti koje uključuju vladine organizacije, javne i privatne istraživačke centre, visoka učilišta, agencije i mreže za inovacije te druge dionike, među ostalim mala i srednja poduzeća, na dobrovoljnoj osnovi:

(a) zajednička djelovanja u području istraživanja i inovacija, uključujući tematske mreže, u područjima od zajedničkog interesa;

(b) zajedničke inicijative za informiranje o znanstvenim, tehnološkim i inovacijskim programima i programima izgradnje kapaciteta te o prilikama za sudjelovanje u takvim programima druge stranke;

(c) zajedničke sastanke i radionice za razmjenu informacija i primjera najbolje prakse te utvrđivanje područja za zajedničko istraživanje;

(d) uzajamno priznato ocjenjivanje i vrednovanje suradnje u području znanosti i inovacija te širenje odgovarajućih rezultata;

(e) zajedničke napore za poboljšanje mobilnosti studenata, istraživača i osoblja u područjima od zajedničkog interesa; i

(f) ostale oblike suradnje u području istraživanja i inovacija, među ostalim putem regionalnih pristupa i inicijativa koje poduzima Europska unija, na temelju uzajamnog sporazuma.

GLAVA VI.

OSTALA PODRUČJA SURADNJE

ČLANAK 313.

Zaštita potrošača

Stranke prepoznaju važnost osiguravanja visoke razine zaštite potrošača i u tu svrhu nastoje surađivati u području politike zaštite potrošača. Takva suradnja, u mjeri u kojoj je to moguće, uključuje:

(a) razmjenu informacija i primjera najbolje prakse o okvirima za zaštitu potrošača, među ostalim o zakonima o zaštiti potrošača, sigurnosti potrošačkih proizvoda, pravnoj zaštiti potrošača i izvršavanju zakonodavstva o zaštiti potrošača;

(b) poticanje razvoja neovisnih udruga potrošača i kontakata među predstavnicima potrošača; i

(c) razmjenu informacija i promicanje zajedničkih aktivnosti između tijela za zaštitu potrošača obiju stranaka, na temelju uzajamnog sporazuma.

ČLANAK 314.

Opća suradnja u području zapošljavanja, socijalne politike i jednakih mogućnosti

1. Uzimajući u obzir Program UN-a za održivi razvoj do 2030. i cilj održivog razvoja br. 8 o punoj i produktivnoj zaposlenosti i dostojanstvenom radu, stranke prepoznaju da su puna i produktivna zaposlenost i dostojanstven rad za sve ključni elementi održivog razvoja.

2. Stranke jačaju dijalog i suradnju na promicanju Programa za dostojanstven rad MOR-a, politike zapošljavanja, životnih i radnih uvjeta, zdravlja i sigurnosti na radu, socijalnog dijaloga, socijalne zaštite, socijalne uključenosti, rodne ravnopravnosti i borbe protiv diskriminacije te tako doprinose promicanju otvaranja novih i kvalitetnijih radnih mjesta, boljoj socijalnoj koheziji, održivom razvoju i većoj kvaliteti i standardu života.

3. Stranke nastoje poboljšati suradnju u pitanjima dostojanstvenog rada, zapošljavanja i socijalne politike u svim relevantnim forumima i organizacijama.

4. Svaka stranka sprečava i iskorjenjuje sve oblike prisilnog ili dječjeg rada.

ČLANAK 315.

Konvencije ILO-a i sudjelovanje dionika

1. Stranke ponovno potvrđuju svoju predanost provedbi konvencija MOR-a čije su stranke i promicanju daljnjeg pristupanja. Ponovno potvrđuju svoju predanost djelotvornom sustavu inspekcija rada, u skladu sa standardima MOR-a, kao i djelotvornim provedbenim mehanizmima i pristupu pravnim lijekovima.

2. Stranke potiču, u skladu s Deklaracijom MOR-a o temeljnim načelima i pravima na radu iz 1998. i Deklaracijom MOR-a o socijalnoj pravdi za pravednu globalizaciju iz 2008., uključivanje svih relevantnih dionika, posebno socijalnih partnera, u razvoj socijalnih politika i u suradnju između Europske unije i Republike Uzbekistana u okviru ovog Sporazuma.

ČLANAK 316.

Dodatna suradnja u području zapošljavanja, socijalne politike i jednakih mogućnosti

Suradnja u području zapošljavanja, socijalne politike i jednakih mogućnosti, koja se temelji na razmjeni informacija i primjera najbolje prakse, može uključivati pitanja iz sljedećih područja:

(a) poboljšanja životnog standarda, jačanja socijalne kohezije i uključivih tržišta rada te integracije ranjivih osoba;

(b) promicanja otvaranja novih i kvalitetnijih radnih mjesta s dostojanstvenim uvjetima rada, posebno radi smanjenja neformalne ekonomije i neformalnog zapošljavanja te poboljšanja životnih uvjeta;

(c) poboljšanja radnih uvjeta, posebno zaštite i provedbe radničkih prava, kao što su sprečavanje i uklanjanje svih oblika prisilnog ili dječjeg rada i modernih oblika ropstva, kao i poboljšanja razine zaštite zdravlja i sigurnosti na radu;

(d) jačanja rodne ravnopravnosti promicanjem sudjelovanja žena u društvenom i gospodarskom životu te osiguravanjem jednakih mogućnosti za muškarce i žene u području zapošljavanja, obrazovanja, osposobljavanja, gospodarstva, društva i donošenja odluka;

(e) borbe protiv diskriminacije u području zapošljavanja i socijalnih pitanja u skladu s obvezama svake stranke na temelju međunarodnih normi i konvencija;

(f) poboljšanje razine socijalne zaštite za sve i modernizaciju sustava socijalne zaštite u smislu kvalitete, primjerenosti, dostupnosti i financijske održivosti; i

(g) većeg sudjelovanja socijalnih partnera i promicanja socijalnog dijaloga, među ostalim jačanjem njihovih kapaciteta.

ČLANAK 317.

Suradnja u području odgovornog upravljanja lancima opskrbe

1. Stranke prepoznaju važnost odgovornog upravljanja lancima opskrbe na temelju odgovornog poslovnog ponašanja i prakse društveno odgovornog poslovanja te osiguravanjem poticajnog okruženja. Svaka stranka podupire širenje i upotrebu relevantnih međunarodnih instrumenata kao što su Smjernice OECD-a za multinacionalna poduzeća[1], Tripartitna deklaracija MOR-a o načelima koja se odnose na multinacionalna poduzeća i socijalnu politiku[2], Globalni sporazum UN-a[3] i Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima[4].

2. Stranke razmjenjuju informacije i primjere najbolje prakse te, prema potrebi, surađuju na regionalnoj i međunarodnoj razini u vezi s pitanjima obuhvaćenima ovim člankom.

ČLANAK 318.

Opći ciljevi suradnje u području zdravstva

Stranke razvijaju suradnju u području javnog zdravlja radi podizanja razine zaštite zdravlja ljudi i pospješivanja jednakih mogućnosti u području zdravstva, u skladu sa zajedničkim vrijednostima i načelima u pogledu zdravlja, kao preduvjet za održivi razvoj i gospodarski rast.

---

1 Donesene 21. lipnja 1976. u okviru Deklaracije o međunarodnim ulaganjima i multinacionalnim poduzećima.
2 Donesena u Ženevi 16. studenog 1977.
3 Pokrenut u New Yorku 26. srpnja 2000.
4 Potvrdilo Vijeće UN-a za ljudska prava u Rezoluciji 17/4 od 16. lipnja 2011.

ČLANAK 319.

Suradnja u području zdravstva

Suradnja u području zdravstva usmjerena je na prevenciju i kontrolu zaraznih i nezaraznih bolesti, među ostalim razmjenom zdravstvenih informacija, promicanje pristupa uključivanja zdravstvenog aspekta u sve politike, suradnju s međunarodnim organizacijama, osobito Svjetskom zdravstvenom organizacijom (dalje u tekstu „SZO") te promicanje provedbe međunarodnih sporazuma o zdravlju kao što su Okvirna konvencija SZO-a o kontroli duhana[1] i Međunarodni zdravstveni propisi SZO-a[2].

ČLANAK 320.

Suradnja u borbi protiv droga, psihotropnih tvari i njihovih prekursora

1. Stranke namjeravaju razmijeniti iskustva u pripremi i provedbi politike o drogama u srednjoj Aziji u dogovorenom roku.

2. Europska unija namjerava u dogovorenom roku pružiti pomoć Republici Uzbekistanu kako bi uvela odgovarajuće sustave za rano upozoravanje i procjenu rizika novih psihoaktivnih tvari radi zaštite javnog zdravlja.

[1] Sklopljena u Ženevi 21. svibnja 2003.
[2] Donijela Svjetska zdravstvena skupština SZO-a 23. svibnja 2005.

3. Europska unija u dogovorenom će roku unaprijediti koordinaciju s Republikom Uzbekistanom u pogledu uravnoteženog i cjelovitog pristupa pitanjima povezanima s drogom za potrebe pružanja programa osposobljavanja koji bi mogli biti relevantni za borbu protiv trgovine drogom u kibernetičkom prostoru.

ČLANAK 321.

Suradnja u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih

1. Stranke surađuju u području obrazovanja i osposobljavanja radi promicanja cjeloživotnog učenja, suradnje i transparentnosti na svim razinama obrazovanja i osposobljavanja, s posebnim naglaskom na strukovnom i visokom obrazovanju.

2. Suradnja u području obrazovanja i osposobljavanja usmjerena je, među ostalim, na:

(a) promicanje cjeloživotnog učenja, koje je neophodno za rast i zapošljavanje i koje građanima može omogućiti potpuno sudjelovanje u društvu;

(b) modernizaciju sustava obrazovanja i osposobljavanja, uključujući sustave za izgradnju kapaciteta, osposobljavanje i prekvalifikaciju javnih/državnih službenika te povećanje kvalitete, relevantnosti i pristupa za cijelo vrijeme trajanja obrazovanja, od ranog djetinjstva do tercijarnog obrazovanja;

(c) promicanje konvergencije i koordiniranih reformi u visokom i strukovnom obrazovanju;

(d) jačanje međunarodne akademske suradnje radi povećanja sudjelovanja u programima suradnje Europske unije i povećanja mobilnosti studenata, osoblja i istraživača;

(e) jačanje veza između obrazovnog sektora i tržišta rada;

(f) daljnji razvoj nacionalnog kvalifikacijskog okvira radi poboljšanja transparentnosti i priznavanja kvalifikacija i kompetencija u visokom obrazovanju te strukovnom obrazovanju i osposobljavanju;

(g) jačanje suradnje radi daljnjeg razvoja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, uzimajući u obzir primjere dobre prakse u Europskoj uniji;

(h) potporu internacionalizaciji sveučilišta u Republici Uzbekistanu uz istodobno osiguravanje kvalitetnog obrazovanja i relevantnih uvjeta;

(i) promicanje ulaganja u obrazovni sektor Republike Uzbekistana; i

(j) promicanje suradnje u osnivanju centara za osposobljavanje i prilagodbu te strukovno osposobljavanje u raznim područjima na državnom području Republike Uzbekistana.

3. Stranke surađuju i u području politike mladih, čime ostvaruju sljedeće:

(a) jačaju suradnju i razmjenu u području politike za mlade i neformalnog obrazovanja mladih osoba i osoba koje rade s mladima;

(b) olakšavaju aktivno sudjelovanje svih mladih osoba u društvu;

(c) podupiru mlade ljude i mlade radnike kao sredstvo za promicanje međukulturnog dijaloga i stjecanja znanja, vještina i kompetencija izvan formalnih obrazovnih sustava, uključujući volontiranjem; i

(d) promiču suradnju između organizacija mladih radi pružanja potpore civilnom društvu.

ČLANAK 322.

Suradnja u području kulture

1. Stranke poduzimaju odgovarajuće mjere za promicanje kulturne razmjene, poticanje zajedničkih inicijativa u različitim područjima kulture i kreativnosti te razmjenu primjera najbolje prakse u području osposobljavanja i izgradnje kapaciteta za umjetnike te djelatnike i organizacije u sektoru kulture i kreativnosti.

2. Stranke surađuju u okviru multilateralnih međunarodnih ugovora i međunarodnih organizacija, uključujući UNESCO, radi podupiranja kulturne raznolikosti te očuvanja i vrednovanja kulturne i povijesne baštine.

ČLANAK 323.

Suradnja u području audiovizualne i medijske politike

1. Stranke promiču suradnju u području medijske i audiovizualne politike, posebno razmjenom informacija i primjera najbolje prakse u vezi s audiovizualnom i medijskom politikom te osposobljavanjem novinara i drugih medijskih, kinematografskih i audiovizualnih djelatnika.

2. Stranke surađuju kako bi ojačale neovisnost i profesionalnost medija, na temelju normi utvrđenih u primjenjivim međunarodnim konvencijama, uključujući, prema potrebi, konvencije UNESCO-a i Vijeća Europe.

3. Stranke surađuju u okviru međunarodnih foruma, kao što je UNESCO.

ČLANAK 324.

Suradnja u području sporta i tjelesne aktivnosti

Stranke promiču suradnju u području sporta i tjelesne aktivnosti radi promicanja zdravog načina života, dobrog upravljanja u sportu te društvenih i obrazovnih vrijednosti sporta, kao i radi borbe protiv prijetnji integritetu sporta kao što su doping, namještanje natjecanja, rasizam i nasilje. Suradnja posebno uključuje razmjenu informacija i primjera dobre prakse.

ČLANAK 325.

Suradnja u izvanrednim situacijama i području civilne zaštite

1. Stranke surađuju na poboljšanju mjera prevencije, ublažavanja, pripravnosti, odgovora i oporavka kako bi se smanjio učinak prirodnih katastrofa i katastrofa izazvanih ljudskim djelovanjem te povećala otpornost njihovih društava i infrastrukture. Stranke surađuju na odgovarajućoj razini radi poboljšanja upravljanja rizicima od katastrofa.

2. Stranke nastoje razmjenjivati informacije i stručno znanje te provoditi zajedničke aktivnosti, prema potrebi i ovisno o raspoloživosti dostatnih resursa.

ČLANAK 326.

Suradnja u području regionalnog razvoja

Stranke promiču međusobno razumijevanje i bilateralnu suradnju u području politike regionalnog razvoja, uključujući metode oblikovanja i provedbe regionalnih politika, upravljanja i partnerstva na više razina, s posebnim naglaskom na razvoj područja u nepovoljnom položaju i teritorijalnu suradnju radi poboljšanja životnih uvjeta, promicanja gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije i poboljšavanja razmjene informacija i iskustava između nacionalnih, regionalnih i lokalnih tijela, kao i sudjelovanje društveno-gospodarskih subjekata i civilnog društva.

ČLANAK 327.

Regionalna politika i prekogranična suradnja

Stranke podupiru i potiču sudjelovanje lokalnih i regionalnih tijela u regionalnim politikama suradnje i prekograničnoj suradnji radi promicanja međusobnog razumijevanja i razmjene informacija i razvijanja mjera za izgradnju kapaciteta, promicanja uspostave relevantnih struktura i zakonodavnih okvira te jačanja regionalnih gospodarskih i poslovnih mreža.

ČLANAK 328.

Prekogranična suradnja u drugim područjima

Stranke dodatno jačaju i potiču razvoj prekogranične suradnje u drugim područjima obuhvaćenima ovim Sporazumom, kao što su trgovina, promet, energetika, voda, okoliš, klima, digitalno gospodarstvo, kultura, obrazovanje, istraživanje i turizam.

ČLANAK 329.

Suradnja među regijama

Stranke potiču suradnju između regija država članica Europske unije i regija Republike Uzbekistana.

ČLANAK 330.

Provedba i izgradnja kapaciteta

1. Stranke smatraju da je važan aspekt jačanja veza između Republike Uzbekistana i Europske unije postupno usklađivanje zakonodavstva Republike Uzbekistana sa zakonodavstvom Europske unije u određenim područjima obuhvaćenima ovim Sporazumom.

2. Cilj je te suradnje, među ostalim, razvoj administrativnih i institucionalnih kapaciteta Republike Uzbekistana u mjeri u kojoj je to potrebno za provedbu ovog Sporazuma i potrebnih strukturnih reformi te za približavanje zakonodavstva.

3. Europska unija nastoji Republici Uzbekistanu pružiti tehničku pomoć za provedbu tih mjera, među ostalim na sljedeće načine:

(a) razmjenom stručnjaka;

(b) pružanjem pravodobnih informacija, posebno u pogledu relevantnog zakonodavstva;

(c) organiziranjem seminara; i

(d) aktivnostima osposobljavanja.

GLAVA VII.

FINANCIJSKA I TEHNIČKA SURADNJA

ČLANAK 331.

Financijska i tehnička pomoć

1. Radi postizanja ciljeva iz ovog Sporazuma Republika Uzbekistan može primiti financijsku pomoć od Europske unije u obliku bespovratnih sredstava i zajmova, moguće u okviru partnerstva s Europskom investicijskom bankom i drugim međunarodnim financijskim institucijama. Republika Uzbekistan može primiti i tehničku pomoć.

2. Financijska pomoć može se pružiti u skladu s odgovarajućim instrumentima financiranja Europske unije za vanjsko djelovanje. Na financiranje sredstvima Europske unije primjenjuju se Financijska uredba[1] i Provedbena pravila[2].

3. Financijska pomoć temelji se na godišnjim programima djelovanja koje je uspostavila Europska unija nakon savjetovanja s Republikom Uzbekistanom.

[1] Uredba (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 (SLEU L 298, 26.10.2012., str. 1.).

[2] Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1268/2012 od 29. listopada 2012. o pravilima za primjenu Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (SLEU L 362, 31.12.2012., str. 1.).

4. Europska unija i Republika Uzbekistan mogu sufinancirati programe i projekte. Stranke koordiniraju programe i projekte financijske i tehničke suradnje te razmjenjuju informacije o svim izvorima pomoći.

5. Kako bi se osiguralo načelo transparentnosti u postupku pružanja financijske i tehničke pomoći Europske unije Uzbekistanu, Europska unija nadležnim tijelima Republike Uzbekistana redovito dostavlja informacije o rashodima u okviru svakog programa i projekta dodijeljenog Republici Uzbekistanu u okviru bilateralnih programa Europske unije.

6. Učinkovitost pomoći, kako je utvrđena u Pariškoj deklaraciji OECD-a o učinkovitosti pomoći donesenoj 2. ožujka 2005., dokumentu Europske unije „Ključna strategija za reformu tehničke suradnje”, izvješćima Europskog revizorskog suda te prema iskustvima stečenima iz provedenih i tekućih programa suradnje Europske unije u Republici Uzbekistanu, čini temelj za dodjelu financijske pomoći Europske unije Republici Uzbekistanu.

ČLANAK 332.

Opća načela

1. Stranke provode mjere financijske pomoći u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja i transparentnosti te surađuju kako bi osigurale zaštitu financijskih interesa Europske unije i Republike Uzbekistana. Stranke poduzimaju djelotvorne mjere za sprečavanje i borbu protiv prijevara, korupcije i svih drugih nezakonitih aktivnosti na štetu financijskih interesa Europske unije i Republike Uzbekistana.

2. Ne dovodeći u pitanje izravnu primjenu stavka 3., svakim daljnjim sporazumom ili instrumentom financiranja koji stranke sklope tijekom provedbe ovog Sporazuma predviđaju se posebne klauzule o financijskoj suradnji koje obuhvaćaju provjere i inspekcije na terenu te kontrole i mjere za borbu protiv prijevara, uključujući one koje provode Europski revizorski sud i Europski ured za borbu protiv prijevara (dalje u tekstu „OLAF”).

3. Bespovratna sredstva i drugi razvojni projekti koje financira Europska unija i koji se provode u Republici Uzbekistanu te povezane usluge i roba ne podliježu oporezivanju, carinama i sličnim davanjima u Republici Uzbekistanu u skladu s postupkom propisanim zakonodavstvom Republike Uzbekistana.

ČLANAK 333.

Koordinacija donatora

Kako bi se na optimalan način iskoristili dostupni resursi, obje stranke osiguravaju da se doprinosi Europske unije dodjeljuju u bliskoj koordinaciji s doprinosima iz drugih izvora, trećih zemalja i međunarodnih financijskih institucija. U tu će svrhu stranke redovito razmjenjivati informacije o svim izvorima pomoći. Republika Uzbekistan može sufinancirati financijsku pomoć Europske unije.

ČLANAK 334.

Prevencija i komunikacija

Ako je nadležnim tijelima Republike Uzbekistana povjerena provedba financiranja sredstvima Europske unije ili su korisnici sredstava Europske unije u okviru izravnog upravljanja, ta nadležna tijela poduzimaju sve odgovarajuće mjere za sprečavanje nepravilnosti, prijevare, korupcije i svih drugih nezakonitih aktivnosti na štetu sredstava Europske unije i, prema potrebi, sredstava za sufinanciranje koja osigurava Republika Uzbekistan. Nadležna tijela Republike Uzbekistana bez odgode dostavljaju Europskoj komisiji i Europskom uredu za borbu protiv prijevara (dalje u tekstu „OLAF”) sve informacije koje su saznala o stvarnim slučajevima prijevare, korupcije ili drugih nepravilnosti u vezi sa sredstvima Europske unije, uključujući sukob interesa, ili slučajevima u okviru kojih postoji sumnja na počinjenje tih djela.

ČLANAK 335.

Suradnja s OLAF-om

1. U okviru ovog Sporazuma OLAF je ovlašten provoditi provjere i inspekcije na licu mjesta kako bi utvrdio je li došlo do prijevare, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti kojom se šteti financijskim interesima Europske unije u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 od 11. rujna 2013.[1], Uredbom (EC, Euratom) br. 2185/96[2] i Uredbom (EC, Euratom) br. 2988/95[3].

2. Provjere i inspekcije na licu mjesta priprema OLAF u bliskoj suradnji s nadležnim tijelima Republike Uzbekistana, uzimajući u obzir zahtjeve zakonodavstva Republike Uzbekistana.

3. Ako gospodarski subjekt odbija provjeru ili inspekciju na licu mjesta, nadležna tijela Republike Uzbekistana pružaju OLAF-u potrebnu pomoć kako bi obavio svoju dužnost u provedbi provjere ili inspekcije na licu mjesta.

4. Nadležna tijela Republike Uzbekistana na zahtjev s OLAF-om razmjenjuju informacije koje bi mogle biti relevantne za zaštitu financijskih interesa Europske unije.

---

[1] Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL EU L 248, 18.9.2013., str. 1.), kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EU, Euratom) 2016/2030 od 26. listopada 2016. (SL EU L 317, 23.11.2016., str. 1.).

[2] Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 1.).

[3] Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

5. Na prijenos osobnih podataka primjenjuju se pravila o zaštiti osobnih podataka stranke koja prenosi podatke.

6. OLAF se s nadležnim tijelima Republike Uzbekistana može dogovoriti o daljnjoj suradnji u području borbe protiv prijevara, uključujući sklapanje administrativnih dogovora.

ČLANAK 336.

Istraga i kazneni progon

Nadležna tijela Republike Uzbekistana u skladu sa zakonodavstvom Republike Uzbekistana osiguravaju istragu i kazneni progon stvarnih slučajeva prijevare, korupcije i svih drugih nezakonitih aktivnosti na štetu sredstava Europske unije i slučajeva u pogledu kojih postoji sumnja na počinjenje tih djela. Prema potrebi i na pisani zahtjev nadležnih tijela Republike Uzbekistana OLAF pomaže nadležnim tijelima Republike Uzbekistana u tom zadatku.

GLAVA VIII.

INSTITUCIONALNE ODREDBE

ČLANAK 337.

Vijeće za suradnju

1. Osniva se Vijeće za suradnju koje nadzire ispunjavanje ciljeva ovog Sporazuma i njegovu provedbu. Vijeće ispituje sva bitna pitanja koja proizlaze u okviru ovog Sporazuma, kao i sva ostala bilateralna ili međunarodna pitanja od uzajamnog interesa.

2. Vijeće za suradnju sastaje se u redovitim vremenskim razmacima, obično jednom godišnje ili kako se stranke međusobno dogovore.

3. Vijeće za suradnju sastoji se od predstavnika stranaka na ministarskoj razini ili njihovih predstavnika. Vijeće za suradnju sastaje se prema dogovoru u svim potrebnim sastavima. Kad se Vijeće za suradnju bavi pitanjima povezanima s glavom IV. ovog Sporazuma, ono se sastoji od predstavnika Europske unije i Republike Uzbekistana nadležnih za pitanja povezana s trgovinom.

4. Vijeće za suradnju donosi vlastiti poslovnik i poslovnik Odbora za suradnju.

5. Vijećem za suradnju naizmjence predsjedaju predstavnik Europske unije i predstavnik Republike Uzbekistana.

6. Vijeće za suradnju ovlašteno je donositi odluke i davati odgovarajuće preporuke, kako je predviđeno ovim Sporazumom i u skladu s Poslovnikom. U okviru područja primjene glava I., II., III., V., VI., VII., VIII. i IX. ovog Sporazuma Vijeće za suradnju ovlašteno je donositi odluke i davati preporuke kako su se stranke međusobno dogovorile. Te su odluke obvezujuće za stranke, koje poduzimaju sve potrebne mjere za njihovu provedbu.

7. Vijeće za suradnju može prenijeti Odboru za suradnju bilo koju od svojih funkcija, uključujući ovlast donošenja obvezujućih odluka.

ČLANAK 338.

Odbor za suradnju

1. Osniva se Odbor za suradnju, koji pomaže Vijeću za suradnju u obavljanju njegovih dužnosti.

2. Odbor za suradnju odgovoran je za opću provedbu ovog Sporazuma.

3. Odborom za suradnju naizmjence predsjedaju predstavnik Europske unije i predstavnik Republike Uzbekistana.

4. Odbor za suradnju sastoji se od predstavnika stranaka na razini viših službenika ili kako je svaka stranka odredila.

5. Odbor za suradnju može se sastajati u posebnom sastavu radi rješavanja svih pitanja povezanih s glavom IV ovog Sporazuma. Kad se Odbor za suradnju bavi pitanjima povezanima s glavom IV. ovog Sporazuma, on se sastoji od predstavnika svake stranke nadležnih za pitanja povezana s trgovinom.

6. Odbor za suradnju sastaje se jednom godišnje, ili kako je dogovoreno, na datum i s dnevnim redom koje su stranke unaprijed dogovorile, naizmjence u Bruxellesu i Taškentu ili, uz obostranu suglasnost, na daljinu upotrebom bilo kakvih tehnoloških sredstava dostupnih strankama. Na zahtjev bilo koje stranke i uz obostranu suglasnost, mogu se sazvati posebni sastanci.

7. Odbor za suradnju ima ovlast donositi odluke u slučajevima predviđenima ovim Sporazumom ili ako na njega takve ovlasti prenese Vijeće za suradnju. Te su odluke obvezujuće za stranke, koje poduzimaju sve potrebne mjere za njihovu provedbu. Pri izvršavanju delegiranih ovlasti Odbor za suradnju donosi odluke u skladu s Poslovnikom Vijeća za suradnju.

ČLANAK 339.

Pododbori i druga tijela

1. Odbor za suradnju može osnovati pododbore ili druga tijela koja pomažu u obavljanju njegovih dužnosti i bave se posebnim zadaćama ili predmetima. Odbor može mijenjati zadaće dodijeljene bilo kojem pododboru ili drugim tijelima osnovanima na temelju prve rečenice ovog stavka ili raspustiti te pododbore ili tijela.

2. Odbor za suradnju donosi poslovnik pododbora ili drugih tijela osnovanih na temelju stavka 1. ovog članka.

3. Pododbori i druga tijela sastaju se na zahtjev bilo koje stranke ili Odbora za suradnju, osim ako je drukčije predviđeno ovim Sporazumom ili ako se stranke dogovore drukčije. Sastanci se održavaju osobno ili, uz obostranu suglasnost, na daljinu upotrebom bilo kojih tehnoloških sredstava dostupnih strankama. Kad se održavaju osobno, sastanci se naizmjence održavaju u Bruxellesu ili Taškentu.

4. Osim ako je drukčije predviđeno ovim Sporazumom ili ako se stranke drukčije dogovore, pododbori i druga tijela koja su osnovana na temelju ovog Sporazuma ili koja je osnovao Odbor za suradnju redovito ili na zahtjev izvješćuju Odbor za suradnju o svojim aktivnostima.

5. Osnivanje ili postojanje pododbora ili drugih tijela ne sprečava stranku da bilo koje pitanje uputi izravno Odboru za suradnju.

ČLANAK 340.

Parlamentarni odbor za suradnju

1. Osniva se Parlamentarni odbor za suradnju. Sastoji se od zastupnika u Europskom parlamentu i članova parlamenta Republike Uzbekistana (Oliy Majlis).

2. Parlamentarni odbor za suradnju jest forum za sastanke i razmjenu mišljenja koji je namijenjen produbljivanju i jačanju odnosa između stranaka. Sastaje se u vremenskim razmacima koje sâm odredi.

3. Parlamentarni odbor za suradnju utvrđuje svoj Poslovnik.

4. Parlamentarni odbor za suradnju obavješćuje se o odlukama i preporukama Vijeća za suradnju.

5. Parlamentarni odbor za suradnju može davati preporuke Vijeću za suradnju.

ČLANAK 341.

Sudjelovanje civilnog društva

Radi obavješćivanja i savjetovanja s civilnim društvom o provedbi ovog Sporazuma kako je utvrđeno u članku 6. [Civilno društvo], stranke mogu osnovati posebno tijelo u tu svrhu, u skladu s postupkom utvrđenim u članku 339. [Pododbori i druga tijela].

GLAVA IX.

OPĆE I ZAVRŠNE ODREDBE

ČLANAK 342.

Teritorijalna primjena

1. Ovaj Sporazum primjenjuje se:

(a) na državnim područjima na kojima se primjenjuju Ugovor o Europskoj uniji i Ugovor o funkcioniranju Europske unije te u skladu s uvjetima iz tih Ugovora; i

(b) na državnom području pod suverenitetom Republike Uzbekistana, unutar kojeg ostvaruje suverena prava i jurisdikciju kako je određeno njezinim nacionalnim zakonodavstvom, u skladu s međunarodnim pravom.

2. Upućivanja na „državno područje” u ovom Sporazumu tumače se kako je navedeno u stavku 1., osim ako je izričito predviđeno drukčije.

3. Upućivanja na „državno područje” u ovom Sporazumu uključuju zračni prostor i teritorijalno more kako je predviđeno Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu mora potpisanom u Montego Bayu 10. prosinca 1982.

4. Kad je riječ o odredbama ovog Sporazuma koje se odnose na carinsku suradnju, ovaj se Sporazum primjenjuje i u odnosu na Europsku uniju na ona područja carinskog područja Europske unije, kako je definirano u članku 4. Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća[1] o Carinskom zakoniku Unije, koja nisu obuhvaćena podstavkom 1. točkom (a) ovog članka.

ČLANAK 343.

Ispunjavanje obveza i suspenzija

1. Stranke poduzimaju sve mjere potrebne za ispunjavanje svojih obveza na temelju ovog Sporazuma.

2. Ako bilo koja stranka smatra da druga stranka nije ispunila bilo koju od obveza iz glave IV. ovog Sporazuma, primjenjuju se posebni mehanizmi predviđeni u toj glavi.

[1] Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL EU L 269, 10.10.2013., str. 1.).

3. Ako bilo koja stranka smatra da druga stranka nije ispunila bilo koju od obveza koje su u članku 2. (Opća načela) i članku 11. (Suzbijanje širenja oružja za masovno uništenje) utvrđene kao ključni elementi, ona odmah obavješćuje drugu stranku o svojoj namjeri da poduzme odgovarajuće mjere. Na zahtjev bilo koje stranke savjetovanja se održavaju u razdoblju od najviše 15 dana od datuma obavijesti bilo koje stranke o namjeri da poduzme odgovarajuće mjere. Nakon tog razdoblja mogu se poduzeti odgovarajuće mjere. Za potrebe ovog stavka „odgovarajuće mjere" mogu uključivati suspenziju, djelomično ili u cijelosti, ovog Sporazuma.

4. Ako bilo koja stranka smatra da druga stranka nije ispunila bilo koju obvezu iz ovog Sporazuma, osim onih koje su obuhvaćene područjem primjene stavaka 2. i 3. ovog članka, o tome obavješćuje drugu stranku. Stranke održavaju savjetovanja pod pokroviteljstvom Vijeća za suradnju radi postizanja sporazumnog rješenja. Ako Vijeće za suradnju ne uspije postići sporazumno rješenje, stranka koja je podnijela obavijest može poduzeti odgovarajuće mjere. Za potrebe ovog stavka „odgovarajuće mjere" mogu uključivati suspenziju samo glava I., II., III., V., VI., VII., VIII. i IX. ovog Sporazuma.

5. Odgovarajuće mjere iz stavaka 3. i 4. ovog članka poduzimaju se uz puno poštovanje međunarodnog prava i razmjerne su neispunjavanju obveza iz ovog Sporazuma. Prednost se mora dati onim mjerama kojima se najmanje narušava funkcioniranje ovog Sporazuma.

ČLANAK 344.

Sigurnosne iznimke

Ništa u ovom Sporazumu ne tumači se kao:

(a) da se od stranke zahtijeva da dostavi ili dopusti pristup informacijama čije bi objavljivanje smatrala suprotnim svojim temeljnim sigurnosnim interesima; ili

(b) da se od stranke zahtijeva poduzimanje bilo koje radnje koju smatra neophodnom za zaštitu svojih temeljnih sigurnosnih interesa:

i. povezanih s proizvodnjom ili trgovinom oružjem, streljivom i vojnom opremom te u vezi s trgovinom i prometom drugom robom i materijalima, uslugama i tehnologijom te gospodarskim djelatnostima koji se obavljaju izravno ili neizravno u svrhe opskrbe vojnih snaga;

ii. povezanih s fisijskim i fuzijskim materijalima ili materijalima iz kojih su takvi materijali dobiveni; ili

iii. poduzetih u vrijeme rata ili drugog izvanrednog stanja u međunarodnim odnosima; ili

(c) da se stranku sprečava da poduzme bilo kakvu radnju za ispunjavanje svojih međunarodnih obveza za održavanje međunarodnog mira i sigurnosti na temelju Povelje UN-a.

ČLANAK 345.

Stupanje na snagu i privremena primjena

1. Ovaj Sporazum podliježe ratifikaciji, prihvaćanju ili odobravanju u skladu s unutarnjim postupcima stranaka, koje obavješćuju jedna drugu o završetku postupaka potrebnih u tu svrhu.

2. Ovaj Sporazum stupa na snagu prvog dana drugog mjeseca koji slijedi nakon datuma na koji je dostavljena posljednja obavijest predviđena u stavku 1. ovog članka.

3. Neovisno o stavku 2. ovog članka Europska unija i Republika Uzbekistan mogu privremeno primjenjivati ovaj Sporazum, u cijelosti ili djelomično, u skladu sa svojim unutarnjim postupcima. Privremena primjena počinje prvog dana drugog mjeseca koji slijedi nakon datuma na koji Europska unija i Republika Uzbekistan jedna drugu obavijeste o sljedećem:

(a) za Europsku uniju: o dovršetku unutarnjih postupaka potrebnih u tu svrhu, uz navođenje dijelova ovog Sporazuma za koje Europska unija predlaže privremenu primjenu; i

(b) za Republiku Uzbekistan: o dovršetku unutarnjih postupaka potrebnih u tu svrhu, uz navođenje dijelova ovog Sporazuma za koje Europska unija predlaže privremenu primjenu.

4. Svaka stranka može pisanim putem obavijestiti drugu stranku o svojoj namjeri da prestane privremeno primjenjivati ovaj Sporazum. Prestanak privremene primjene ovog Sporazuma stupa na snagu prvog dana drugog mjeseca koji slijedi nakon te obavijesti.

5. Za potrebe privremene primjene ovog Sporazuma izraz „stupanje na snagu ovog Sporazuma" treba tumačiti kao da znači datum početka privremene primjene. Vijeće za suradnju, Odbor za suradnju i njegovi pododbori te ostala tijela osnovana u skladu s ovim Sporazumom mogu obavljati svoje zadaće tijekom privremene primjene ovog Sporazuma. Sve odluke donesene u okviru izvršavanja tih zadaća prestaju proizvoditi učinke ako dođe do prestanka privremene primjene ovog Sporazuma u skladu sa stavkom 4. ovog članka.

6. Ako, u skladu sa stavkom 3. ovog članka, stranke privremeno primijene odredbu ovog Sporazuma, smatra se da se bilo kakvo upućivanje u takvoj odredbi na dan stupanja na snagu odnosi na dan od kojeg su se stranke usuglasile o privremenoj primjeni navedene odredbe.

ČLANAK 346.

Izmjene

1. Stranke se mogu pisanim putem dogovoriti o izmjeni ovog Sporazuma. Na stupanje na snagu takvih izmjena primjenjuje se članak 345. [Stupanje na snagu i privremena primjena].

2. Vijeće za suradnju može donositi odluke o izmjeni ovog Sporazuma u slučajevima iz članka 27. [Posebne zadaće Vijeća za suradnju koje djeluje u sastavu za trgovinu] i članka 28. [Posebne zadaće Odbora za suradnju koji djeluje u sastavu za trgovinu].

ČLANAK 347.

Drugi sporazumi

1. Stupanjem na snagu ovog Sporazuma Sporazum o partnerstvu i suradnji kojim se uspostavlja partnerstvo između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Uzbekistana, s druge strane, potpisan 21. lipnja 1996. u Firenci, stavlja se izvan snage i zamjenjuje ovim Sporazumom.

2. Ovim se Sporazumom zamjenjuje sporazum iz stavka 1. ovog članka. Upućivanja na sporazum iz stavka 1. ovog članka u svim drugim sporazumima između stranaka tumače se kao upućivanja na ovaj Sporazum.

3. Stranke mogu nadopuniti ovaj Sporazum sklapanjem posebnih sporazuma u bilo kojem području suradnje koje je u okviru područja primjene ovog Sporazuma. Takvi posebni sporazumi čine sastavni dio ukupnih bilateralnih odnosa kako su uređeni ovim Sporazumom i na njih se primjenjuje institucionalni okvir uspostavljen ovim Sporazumom.

ČLANAK 348.

Prilozi, dodaci, protokoli i napomene te bilješke

Prilozi, dodaci, protokoli i napomene te bilješke uz ovaj Sporazum njegov su sastavni dio.

ČLANAK 349.

Privatna prava

Ništa u ovom Sporazumu ne tumači se kao da se osobama dodjeljuju prava ili obveze osim onih koji nastaju između stranaka u skladu s međunarodnim javnim pravom ili kao da se dopušta izravno pozivanje na ovaj Sporazum u domaćim pravnim sustavima stranaka.

ČLANAK 350.

Upućivanja na zakone i druge propise te druge sporazume

Osim ako je drukčije navedeno, podrazumijeva se da upućivanja u glavi IV. na zakone i druge propise stranke uključuju i izmjene tih zakona i drugih propisa.

Osim ako je drukčije navedeno u glavi IV., ako se u ovom Sporazumu upućuje na međunarodne sporazume ili ako su međunarodni sporazumi u cijelosti ili djelomično ugrađeni u ovaj Sporazum, podrazumijeva se da to uključuje i izmjene tih sporazuma ili sporazume koji ih zamjenjuju, a koji za obje stranke stupaju na snagu na datum potpisivanja ovog Sporazuma ili nakon tog datuma. Ako se kao posljedica izmjena tih sporazuma ili sporazuma koji ih zamjenjuju pojave bilo kakva pitanja u vezi s provedbom ili primjenom ovog Sporazuma, stranke se na zahtjev bilo koje stranke mogu međusobno savjetovati kako bi prema potrebi pronašle obostrano zadovoljavajuće rješenje tih pitanja.

ČLANAK 351.

Trajanje

Ovaj se Sporazum sklapa na neodređeno vrijeme.

ČLANAK 352.

Raskid Sporazuma

Svaka stranka može otkazati ovaj Sporazum na način da drugu stranku o tome obavijesti pisanim putem. Ovaj Sporazum prestaje važiti prvog dana šestog mjeseca nakon mjeseca u kojem je dostavljena obavijest o raskidu.

ČLANAK 353.

Obavijesti

Obavijesti koje se dostavljaju u skladu s člancima 345., 346. i 352. ovog Sporazuma šalju se za Europsku uniju glavnom tajniku Vijeća Europske unije, a za Republiku Uzbekistan Ministarstvu vanjskih poslova Republike Uzbekistana.

ČLANAK 354.

Vjerodostojni tekstovi

Ovaj je Sporazum sastavljen u dva primjerka na bugarskom, češkom, danskom, engleskom, estonskom, finskom, francuskom, grčkom, hrvatskom, latvijskom, litavskom, mađarskom, irskom, malteškom, nizozemskom, njemačkom, poljskom, portugalskom, rumunjskom, slovačkom, slovenskom, španjolskom, švedskom, talijanskom i uzbečkom jeziku, pri čemu je svaki od tih tekstova jednako vjerodostojan.

PRILOG 5.-A

MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE ZA NORMIZACIJU

1. Međunarodna organizacija za normizaciju (ISO)

2. Međunarodna elektrotehnička komisija (IEC)

3. Međunarodna unija za telekomunikacije (ITU)

4. Povjerenstvo Codex Alimentarius (CODEX)

5. Međunarodna organizacija civilnog zrakoplovstva (ICAO)

6. Svjetski forum za usklađivanje pravilnikâ o vozilima (WP.29) u okviru Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE)

7. Pododbor stručnjaka Ujedinjenih naroda za globalno usklađeni sustav razvrstavanja i označivanja kemikalija (UN/SCEGHS)

8. Međunarodno vijeće za usklađivanje tehničkih zahtjeva za registraciju humanih lijekova (ICH)

9. Međunarodna organizacija za zakonsko mjeriteljstvo (OIML)

10. Međunarodna organizacija za vinogradarstvo i vinarstvo (OIV)

11. Svjetska poštanska unija (UPU)

12. Svjetska organizacija za zdravlje životinja (OIE)

PRILOG 5.-B

IZJAVA DOBAVLJAČA O SUKLADNOSTI – PODRUČJA I NAČINI PRIMJENE

1. Obje stranke prihvaćaju Izjavu dobavljača o sukladnosti (SDoC) kao dokaz sukladnosti s postojećim tehničkim propisima u sljedećim područjima:

(a) sigurnosni aspekti električne i elektroničke opreme kako su definirani u stavku 2.;

(b) sigurnosni aspekti strojeva kako su definirani u stavku 3.;

(c) elektromagnetska kompatibilnost opreme kako je definirana u stavku 4.;

(d) energetska učinkovitost, uključujući zahtjeve za ekološki dizajn, kako je definirano u stavku 5.;

(e) ograničenje upotrebe određenih opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi; i

(f) sanitarni uređaji, kako su definirani u stavku 6.

2. Za potrebe ovog Priloga „sigurnosni aspekti električne i elektroničke opreme” znači sigurnosni aspekti opreme čiji normalan rad ovisi o električnoj struji i opreme za proizvodnju, prijenos i mjerenje takve struje koja je projektirana za upotrebu s nazivnim naponom od 50 do 1000 V za izmjeničnu struju te od 75 do 1 500 V za istosmjernu struju, kao i opreme koja namjerno odašilje ili prima elektromagnetske valove na frekvencijama nižima od 3000 GHz u svrhu radijske komunikacije ili radiodeterminacije, osim, među ostalim:

(a) električne opreme za upotrebu u eksplozivnoj atmosferi;

(b) električne opreme za radiologiju ili medicinske svrhe;

(c) dijelova električne opreme za teretna i osobna dizala;

(d) radijske opreme koju koriste radioamateri;

(e) električnih brojila;

(f) utikača i utičnica za kućnu upotrebu;

(g) upravljačkih uređaja za električne ograde;

(h) igračaka;

(i) pribora za ocjenjivanje izrađenog po narudžbi za stručnjake za upotrebu isključivo u te svrhe u objektima za istraživanje i razvoj; i

(j) građevnih materijala za trajnu ugradnju u građevine ili građevinske konstrukcije čija svojstva utječu na svojstva građevina ili građevinskih konstrukcija, kao što su kabeli, protupožarni alarmi, električna vrata.

3. Za potrebe ovog Priloga „sigurnosni aspekti strojeva” znači sigurnosni aspekti sklopa koji se sastoji od najmanje jednog pokretnog dijela pogonskog sustava koji koristi jedan ili više izvora energije kao što su toplinska, električna, pneumatska, hidraulička ili mehanička energija i koji je raspoređen i upravljan tako da djeluje kao jedinstvena cjelina, osim visokorizičnih strojeva kako ih definiraju stranke.

4. Za potrebe ovog Priloga „elektromagnetska kompatibilnost opreme” znači elektromagnetska kompatibilnost (smetnje i otpornost) opreme čiji normalan rad ovisi o električnoj struji ili elektromagnetskom polju i opreme za proizvodnju, prijenos i mjerenje takve struje, osim:

(a) električne opreme za upotrebu u eksplozivnoj atmosferi;

(b) električne opreme za radiologiju ili medicinske svrhe;

(c) dijelova električne opreme za teretna i osobna dizala;

(d) radijske opreme koju koriste radioamateri;

(e) mjernih instrumenata;

(f) neautomatskih vaga;

(g) opreme koja sama po sebi nije opasna; i

(h) pribora za ocjenjivanje izrađenog po narudžbi za stručnjake za upotrebu isključivo u te svrhe u objektima za istraživanje i razvoj.

5. Za potrebe ovog Priloga „energetska učinkovitost” znači omjer ostvarenog učinka, usluge, robe ili energije i utroška energije proizvoda koji utječe na potrošnju energije tijekom upotrebe i s obzirom na učinkovitu raspodjelu resursa.

6. Za potrebe ovog Priloga smatra se da pojam „sanitarni uređaji” obuhvaća sljedeće proizvode: zahode, masažne kade, sudopere, pisoare, kade, tuš kade, bidee i umivaonike.

7. Ovaj Prilog ne obuhvaća cijele zrakoplove, plovila, željeznička vozila i motorna vozila, kao ni specijaliziranu pomorsku, željezničku i zrakoplovnu opremu te opremu za vozila.

8. Na zahtjev bilo koje stranke Odbor za suradnju preispituje popis područja iz stavka 1. ovog Priloga.

9. Svaka stranka može uvesti zahtjeve za obvezno ispitivanje ili certificiranje vrsta proizvoda iz ovog Priloga koje provodi treća strana, pod uvjetom da su ti zahtjevi opravdani zbog legitimnih ciljeva i proporcionalni svrsi da se stranku uvoznicu dostatno uvjeri u sukladnost proizvoda s primjenjivim tehničkim propisima ili normama, uzimajući u obzir rizike koje bi stvorila nesukladnost.

10. Stranka koja predlaže uvođenje postupaka ocjenjivanja sukladnosti iz stavka 9. o tome obavješćuje drugu stranku i uzima u obzir primjedbe druge stranke pri pripremi takvih postupaka ocjenjivanja sukladnosti.

PRILOG 5.-C

ARANŽMAN IZ ČLANKA 61. STAVKA 4.
O SUSTAVNOJ RAZMJENI INFORMACIJA
POVEZANIH SA SIGURNOŠĆU NEPREHRAMBENIH PROIZVODA
I POVEZANIM PREVENTIVNIM, OGRANIČAVAJUĆIM I KOREKTIVNIM MJERAMA

Ovim se Prilogom uspostavlja aranžman za redovitu razmjenu informacija između sustava brzog uzbunjivanja Europske unije i baze podataka Republike Uzbekistana o sigurnosti neprehrambenih potrošačkih proizvoda i povezanim preventivnim, ograničavajućim i korektivnim mjerama.

U skladu s člankom 61. stavkom 8. ovog Sporazuma u aranžmanu se navodi vrsta informacija koje treba razmjenjivati, načini razmjene i primjena pravila o povjerljivosti i zaštiti osobnih podataka.

PRILOG 5.-D

ARANŽMAN IZ ČLANKA 61. STAVKA 5.
O REDOVITOJ RAZMJENI INFORMACIJA
POVEZANIH S MJERAMA PODUZETIMA ZA NEUSKLAĐENE NEPREHRAMBENE PROIZVODE
KOJI NISU OBUHVAĆENI ČLANKOM 61. STAVKOM 4.

Ovim se Prilogom uspostavlja aranžman za redovitu razmjenu informacija, uključujući razmjenu informacija elektroničkim putem, o mjerama poduzetima za neusklađene neprehrambene proizvode koji nisu obuhvaćeni člankom 61. stavkom 4. ovog Sporazuma.

U skladu s člankom 61. stavkom 8. ovog Sporazuma u aranžmanu se navodi vrsta informacija koje treba razmjenjivati, načini razmjene i primjena pravila o povjerljivosti i zaštiti osobnih podataka.

PRILOG 6.

TABLICA KOJOM SE UTVRĐUJE PRIZNAVANJE ISTOVJETNOSTI

Usuglasit će se u kasnijoj fazi.

PRILOG 7.-A

ODJELJAK A

ZAKONODAVSTVO STRANAKA

Zakonodavstvo Republike Uzbekistana

(a) Građanski zakonik Republike Uzbekistana (odjeljak IV.) od 29. kolovoza 1996.;

(b) Zakon br. 267-II Republike Uzbekistana o žigovima, uslužnim žigovima i oznakama izvornosti od 30. kolovoza 2001. i njegovi provedbeni akti;

(c) Zakon br. 757 Republike Uzbekistana o oznakama zemljopisnog podrijetla od 3. ožujka 2022. i njegovi provedbeni akti.

Zakonodavstvo Europske unije:

(a) Uredba (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. studenog 2012. o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode i njezini provedbeni akti[1];

[1] SL EU L 343, 14.12.2012., str. 1.

(b) Uredba (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007[1], a posebno njezini članci od 92. do 111. o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla i njezini provedbeni akti;

(c) Uredba (EU) 2019/787 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o definiranju, opisivanju, prezentiranju i označivanju jakih alkoholnih pića, upotrebi naziva jakih alkoholnih pića u prezentiranju i označivanju drugih prehrambenih proizvoda, zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla za jaka alkoholna pića, upotrebi etilnog alkohola i destilata poljoprivrednog podrijetla u alkoholnim pićima te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 110/2008[2] i njezini provedbeni akti;

ODJELJAK B

ELEMENTI ZA REGISTRACIJU I KONTROLU
OZNAKA ZEMLJOPISNOG PODRIJETLA

1. Registar oznaka zemljopisnog podrijetla koje su zaštićene na državnom području;

2. Upravni postupak kojim se provjerava određuju li oznake zemljopisnog podrijetla robu kao robu koja potječe iz područja, regije ili s lokaliteta jedne od stranaka ako se kvaliteta, ugled ili druge značajke robe u osnovi mogu pripisati njezinom zemljopisnom podrijetlu;

[1] SL EU L 347, 20.12.2013., str. 671.
[2] SL EU L 130, 17.5.2019., str. 1.

3. Zahtjev da registrirani naziv odgovara određenom proizvodu ili proizvodima za koje je utvrđena specifikacija koja se može izmijeniti samo odgovarajućim upravnim postupkom;

4. Kontrola odredbi koje se primjenjuju na proizvodnju;

5. Izvršavanje zaštite registriranih naziva odgovarajućim upravnim postupcima koje provode javna tijela;

6. Zakonske odredbe koje utvrđuju da registrirani naziv može upotrebljavati bilo koji subjekt koji stavlja na tržište proizvode koji su u skladu s odgovarajućom specifikacijom;

7. Odredbe o registraciji, koje mogu uključivati odbijanje registracije izraza koji su homonimi ili djelomični homonimi registriranih izraza, izraza koji se u uobičajenom govoru upotrebljavaju kao uobičajeni nazivi za robu ili izraza koji se sastoje od naziva biljnih sorti i životinjskih pasmina ili uključuju takve nazive; takvim se odredbama uzimaju u obzir legitimni interesi svih uključenih stranaka,

8. Pravila o odnosu između oznaka zemljopisnog podrijetla i žigova kojima se predviđaju ograničene iznimke od prava koja proizlaze iz zakonodavstva o žigovima kako postojanje prethodnog žiga ne bi bilo razlog za sprečavanje registracije i upotrebe naziva kao registrirane oznake zemljopisnog podrijetla, osim ako se zbog ugleda žiga i njegove dugotrajne upotrebe potrošače može dovesti u zabludu registracijom i upotrebom oznake zemljopisnog podrijetla za proizvode koji nisu obuhvaćeni predmetnim žigom;

9. Pravo svakog proizvođača s poslovnim nastanom na zemljopisnom području koji podliježe sustavu kontrola da proizvodi proizvod označen zaštićenim nazivom, pod uvjetom da poštuje specifikacije proizvoda;

10. Postupak podnošenja prigovora koji omogućuje uzimanje u obzir legitimnih interesa ranijih korisnika naziva, neovisno o tome jesu li nazivi zaštićeni kao oblik intelektualnog vlasništva.

PRILOG 7.-B

KRITERIJI ZA POSTUPAK PODNOŠENJA PRIGOVORA

1. Popis imena ili naziva s odgovarajućom transkripcijom na latinično ili uzbečko pismo;

2. Vrsta proizvoda;

3. Poziv:

   (a) za Europsku uniju svim fizičkim ili pravnim osobama osim onih s poslovnim nastanom ili boravištem u Republici Uzbekistanu;

   (b) za Republiku Uzbekistan svim fizičkim ili pravnim osobama osim onih s poslovnim nastanom ili boravištem u državi članici Europske unije, koje imaju legitiman interes

   da podnesu prigovore na zaštitu oznake zemljopisnog podrijetla podnošenjem propisno obrazložene izjave.

4. Prigovori se dostavljaju Europskoj komisiji ili Republici Uzbekistanu u roku od dva mjeseca od datuma objave informativne obavijesti;

5. Prigovori su dopušteni samo ako su zaprimljeni u roku utvrđenom u stavku 4. i ako se njima dokazuje da bi zaštita predloženog naziva:

   (a) dovela do situacije u kojoj se naziv podudara nazivom biljne sorte, uključujući sorte grožđa, ili životinjske pasmine, što bi potrošača moglo dovesti u zabludu o pravom podrijetlu proizvoda;

(b) bila homoniman naziv koji pogrešno upućuje potrošača da proizvodi dolaze iz nekog drugog područja;

(c) s obzirom na ugled i poznatost žiga te duljinu njegove upotrebe potrošača mogla dovesti u zabludu o pravom identitetu proizvoda;

(d) mogla dovesti u opasnost postojanje djelomično ili potpuno istog naziva ili žiga ili postojanje proizvoda koji se zakonito nalaze na tržištu barem pet godina prije datuma objave obavijesti o prigovoru; ili

(e) ako su u njima navedene pojedinosti koje ukazuju na to da je naziv čija se zaštita i registracija razmatraju generički.

6. Kriterije navedene u stavku 5. evaluiraju nadležna tijela u odnosu na odgovarajuće državno područja predmetne stranke, koje se u slučaju prava intelektualnog vlasništva odnosi samo na područje ili područja na kojima su takva prava zaštićena.

PRILOG 7.-C

OZNAKE ZEMLJOPISNOG PODRIJETLA KOJE JE POTREBNO ZAŠTITITI

ODJELJAK A

OZNAKE ZEMLJOPISNOG PODRIJETLA ZA PROIZVODE EUROPSKE UNIJE KOJE TREBA ZAŠTITITI U REPUBLICI UZBEKISTANU

1. Popis poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda osim vina, jakih alkoholnih pića i aromatiziranih vina

Država članica	Naziv koji se zaštićuje	Kategorija proizvoda	Prijepis na latinici
AT	Steirisches Kürbiskernöl	Ulja i masnoće (maslac, margarin, ulje itd.)	
AT	Tiroler Speck	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)	
AT	Vorarlberger Bergkäse	Sir	
BE	Jambon d'Ardenne	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)	
BG	Българско розово масло	Eterična ulja	Bulgarsko rozovo maslo
BG	Странджански манов мед / Манов мед от Странджа		Strandzhanski manov med / Manov med ot Strandzha

Država članica	Naziv koji se zaštićuje	Kategorija proizvoda	Prijepis na latinici
CZ	Budějovické pivo	Pivo	
CZ	Budějovický měšťanský var	Pivo	
CZ	České pivo	Pivo	
CZ	Českobudějovické pivo	Pivo	
CZ	Žatecký chmel	Ostali proizvodi iz Priloga I. Ugovoru (začini itd.)	
DE	Aachener Printen	Kruh, fino pecivo, kolači, slastice, keksi i drugi pekarski proizvodi	
DE	Bayerisches Bier	Pivo	
DE	Dresdner Stollen	Kruh, fino pecivo, kolači, slastice, keksi i drugi pekarski proizvodi	
DE	Lübecker Marzipan	Kruh, fino pecivo, kolači, slastice, keksi i drugi pekarski proizvodi	
DE	Münchener Bier	Pivo	
DE	Nürnberger Bratwürste/Nürnberger Rostbratwürste	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)	
DE	Nürnberger Lebkuchen	Kruh, fino pecivo, kolači, slastice, keksi i drugi pekarski proizvodi	
DE	Rheinisches Zuckerrübenkraut / Rheinischer Zuckerrübensirup / Rheinisches Rübenkraut	Kruh, fino pecivo, kolači, slastice, keksi i drugi pekarski proizvodi	
DK	Danablu	Sir	

Država članica	Naziv koji se zaštićuje	Kategorija proizvoda	Prijepis na latinici
EL	Ελιά Καλαμάτας	Voće, povrće i žitarice, u prirodnom stanju ili prerađeni	Elia Kalamatas
EL	Καλαμάτα	Ulja i masnoće (maslac, margarin, ulje itd.)	Kalamata
EL	Κεφαλογραβιέρα	Sir	Kefalograviera
EL	Κολυμβάρι Χανίων Κρήτης	Ulja i masnoće (maslac, margarin, ulje itd.)	Kolymvari Chanion Kritis
EL	Κρόκος Κοζάνης	Ostali proizvodi iz Priloga I. Ugovoru (začini itd.)	Krokos Kozanis
EL	Μαστίχα Χίου	Prirodne gume i smole	Masticha Chiou
EL	Σητεία Λασιθίου Κρήτης	Ulja i masnoće (maslac, margarin, ulje itd.)	Sitia Lasithiou Kritis
EL	Φέτα	Sir	Feta
ES	Vinagre de Jerez	Ostali proizvodi iz Priloga I. Ugovoru (začini itd.)	
ES	Baena	Ulja i masnoće (maslac, margarin, ulje itd.)	
ES	Kaki Ribera del Xúquer	Voće, povrće i žitarice, u prirodnom stanju ili prerađeni	
ES	Jabugo (ex Jamón de Huelva)	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)	
ES	Jamón de Teruel / Paleta de Teruel	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)	

Država članica	Naziv koji se zaštićuje	Kategorija proizvoda	Prijepis na latinici
ES	Jijona	Kruh, fino pecivo, kolači, slastice, keksi i drugi pekarski proizvodi	
ES	Priego de Córdoba	Ulja i masnoće (maslac, margarin, ulje itd.)	
ES	Queso Manchego	Sir	
ES	Sierra de Segura	Ulja i masnoće (maslac, margarin, ulje itd.)	
ES	Siurana	Ulja i masnoće (maslac, margarin, ulje itd.)	
ES	Turrón de Alicante	Kruh, fino pecivo, kolači, slastice, keksi i drugi pekarski proizvodi	
FR	Brie de Meaux	Sir	
FR	Camembert de Normandie	Sir	
FR	Canard à foie gras du Sud-Ouest (Chalosse, Gascogne, Gers, Landes, Périgord, Quercy)	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)	
FR	Comté	Sir	
FR	Emmental de Savoie	Sir	
FR	Gruyère	Sir	
FR	Huile essentielle de lavande de Haute-Provence	Eterična ulja	
FR	Jambon de Bayonne	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)	
FR	Pruneaux d'Agen; Pruneaux d'Agen mi-cuits	Voće, povrće i žitarice, u prirodnom stanju ili prerađeni	

Država članica	Naziv koji se zaštićuje	Kategorija proizvoda	Prijepis na latinici
FR	Reblochon/Reblochon de Savoie	Sir	
FR	Roquefort	Sir	
HU	Szegedi szalámi/Szegedi téliszalámi	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)	
IT	Aceto Balsamico di Modena	Ostali proizvodi iz Priloga I. Ugovoru (začini itd.)	
IT	Aceto balsamico tradizionale di Modena	Ostali proizvodi iz Priloga I. Ugovoru (začini itd.)	
IT	Asiago	Sir	
IT	Bresaola della Valtellina	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)	
IT	Fontina	Sir	
IT	Gorgonzola	Sir	
IT	Grana Padano	Sir	
IT	Mortadella Bologna	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)	
IT	Mozzarella di Bufala Campana	Sir	
IT	Parmigiano Reggiano[1]	Sir	
IT	Pecorino Romano	Sir	

[1] „Parmezan” se smatra nedopuštenim izrazom koji podsjeća na oznaku zemljopisnog podrijetla „Parmigiano Reggiano” na temelju članka X.34. stavka 1. točke (b) ako se upotrebljava za proizvod koji nije u skladu sa specifikacijom navedene oznake zemljopisnog podrijetla.

Država članica	Naziv koji se zaštićuje	Kategorija proizvoda	Prijepis na latinici
IT	Prosciutto di Parma	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)	
IT	Prosciutto di S. Daniele	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)	
IT	Prosciutto Toscano	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)	
IT	Provolone Valpadana	Sir	
IT	Taleggio	Sir	
NL	Edam Holland	Sir	
NL	Gouda Holland	Sir	
PL	Jabłka Grójeckie	Voće, povrće i žitarice, u prirodnom stanju ili prerađeni	
RO	Magiun de prune Topoloveni	Voće, povrće i žitarice, u prirodnom stanju ili prerađeni	
RO	Salam de Sibiu	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)	
PT	Queijo S. Jorge	Sir	
SI	Kranjska Klobasa	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)	
SI	Kraški pršut	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)	

2. Popis jakih alkoholnih pića

Država članica	Naziv koji se zaštićuje	Prijepis na latinici
AT	Inländerrum	
AT	Jägertee/Jagertee/Jagatee	

Država članica	Naziv koji se zaštićuje	Prijepis na latinici
CY	Ζιβανία/Τζιβανία/Ζιβάνα	Zivania
DE/AT/BE	Korn/Kornbrand	
EL/CY	Ούζο	Ouzo
EL	Τσίπουρο/Τσικουδιά	Tsipouro/Tsikoudia
EE	Estonian Vodka	
ES	Brandy de Jerez	
ES	Pacharán Navarro	
FI	Suomalainen Marjalikööri/Suomalainen Hedelmälikööri/Finsk Bärlikör/Finsk Fruktlikör/Finnish berry liqueur/Finnish fruit liqueur	
FI	Suomalainen Vodka/Finsk Vodka/Vodka of Finland	
FR	Armagnac	
FR	Calvados	
FR	Cognac/Eau de vie de Cognac/Eau de vie des Charentes	
HU	Pálinka	
HU	Törkölypálinka	
IE	Irish Cream	
IE	Irish Whiskey/Uisce Beatha Eireannach/Irish Whisky	
IT	Grappa	
LT	Originali lietuviška degtinė/Original Lithuanian vodka	
NL/BE/DE/FR	Genièvre/Jenever/Genever	

Država članica	Naziv koji se zaštićuje	Prijepis na latinici
PL	Herbal vodka from the North Podlasie Lowland aromatised with an extract of bison grass/Wódka ziołowa z Niziny Północnopodlaskiej aromatyzowana ekstraktem z trawy żubrowej	
PL	Polska Wódka/Polish Vodka	
RO	Țuica Zetea de Mediești Aurit	
SE	Svensk Vodka/Swedish Vodka	

3. Popis vina

Država članica	Naziv koji se zaštićuje	Prijepis na latinici
BG	Дунавска равнина	Danube Plain
BG	Тракийска низина	Thracian Lowlands
CY	Κουμανδαρία	Commandaria
DE	Mosel	
DE	Rheingau	
DE	Rheinhessen	
EL	Σάμος	Samos
ES	Cariñena	
ES	Campo de Borja	
ES	Cataluña/ Catalunya	
ES	Cava	
ES	Jerez-Xérès-Sherry/Jerez/Xérès/Sherry	
ES	Jumilla	
ES	La Mancha	
ES	Málaga	
ES	Navarra	

Država članica	Naziv koji se zaštićuje	Prijepis na latinici
ES	Rías Baixas	
ES	Ribera del Duero	
ES	Rioja	
ES	Rueda	
ES	Toro	
ES	Utiel-Requena	
ES	Valdepeñas	
ES	Valencia	
ES	Yecla	
FR	Alsace/Vin d'Alsace	
FR	Anjou	
FR	Beaujolais	
FR	Bordeaux	
FR	Bourgogne	
FR	Chablis	
FR	Champagne	
FR	Châteauneuf-du-Pape	
FR	Coteaux du Languedoc/Languedoc	
FR	Côtes de Provence	
FR	Côtes du Rhône	
FR	Côtes du Roussillon	
FR	Graves	
FR	Haut-Médoc	
FR	Margaux	
FR	Médoc	
FR	Saint-Émilion	

Država članica	Naziv koji se zaštićuje	Prijepis na latinici
FR	Sauternes	
FR	Touraine	
FR	Val de Loire	
HR	Dingač	
HU	Tokaj/Tokaji	
IT	Asti	
IT	Brunello di Montalcino	
IT	Chianti	
IT	Chianti Classico	
IT	Conegliano Valdobbiadene – Prosecco/Conegliano – Prosecco/Valdobbiadene – Prosecco	
IT	Franciacorta	
IT	Lambrusco di Sorbara	
IT	Lambrusco Grasparossa di Castelvetro	
IT	Montepulciano d'Abruzzo	
IT	Prosecco	
IT	Soave	
IT	Toscano/Toscana	
IT	Vino Nobile di Montepulciano	
PT	Alentejo	
PT	Bairrada	
PT	Dão	
PT	Douro	
PT	Madeira / Madera / Vinho da Madeira / Madeira Wein / Madeira Wine / Vin de Madère / Vino di Madera / Madeira Wijn	
PT	Lisboa	

Država članica	Naziv koji se zaštićuje	Prijepis na latinici
PT	Porto/Oporto/Vinho do Porto/Vin de Porto/Port/Port Wine/Portwein/Portvin/Portwijn	
PT	Tejo	
PT	Vinho Verde	
RO	Cotnari	
RO	Dealu Mare	
RO	Murfatlar	
SK	Vinohradnícka blast Tokaj	

ODJELJAK B

OZNAKE ZEMLJOPISNOG PODRIJETLA ZA PROIZVODE IZ REPUBLIKE UZBEKISTANA KOJE JE POTREBNO ZAŠTITITI U EUROPSKOJ UNIJI

Naziv koji se zaštićuje	Kategorija proizvoda
БОҒИЗАҒОН/BOG'IZOG'ON'/'БАГИЗАГАН /BAGIZAGAN'	Vino

PRILOG 9.-A

JAVNA NABAVA

ODJELJAK 1.

SREDIŠNJA VLADINA TIJELA

Pragovi:

Poglavlje 9. primjenjuje se na naručitelje stranaka navedene u pododjeljcima A i B ovog odjeljka ako je vrijednost nabave jednaka ili prelazi sljedeće pragove:

(a) 400 000 posebnih prava vučenja (SDR) za svu robu i navedene usluge;

(b) 6 000 000 SDR-a za sve građevinske usluge navedene u odjeljku 51. CPC-a UN-a.

1. OBUHVAĆENI SUBJEKTI:

PODODJELJAK A – EUROPSKA UNIJA

Sva tijela središnje državne uprave svih država članica Europske unije koja su uvrštena na popis iz Priloga I. Dodatku I. Europske unije Sporazumu o javnoj nabavi, sastavljenom u Marakešu 15. travnja 1994. i sadržanom u Prilogu 4. Sporazumu o WTO-u, osim:

(a) subjekata označenih znakom * ili ** na tom popisu; i

(b) ministarstava obrane i agencija za obrambene ili sigurnosne aktivnosti država članica Europske unije.

PODODJELJAK B – REPUBLIKA UZBEKISTAN

1. Ministarstvo poljoprivrednih resursa Republike Uzbekistana (O'zbekiston Respublikasi Qishloq xo'jaligi vazirligi)

2. Ministarstvo graditeljstva, stanovanja i komunalnih usluga Republike Uzbekistana (O'zbekiston Respublikasi Qurilish va uy-joy kommunal xo'jaligi vazirligi)

3. Ministarstvo kulture i turizma Republike Uzbekistana (O'zbekiston Respublikasi Madaniyat va turizm vazirligi)

4. Ministarstvo digitalnih tehnologija Republike Uzbekistana (O'zbekiston Respublikasi Raqamli texnologiyalar vazirligi)

5. Ministarstvo gospodarstva i financija Republike Uzbekistana (O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi)

6. Ministarstvo zapošljavanja i smanjenja siromaštva Republike Uzbekistana (O'zbekiston Respublikasi Kambag'allikni qisqartirish va bandlik vazirligi)

7. Ministarstvo energetike Republike Uzbekistana (O‘zbekiston Respublikasi Energetika vazirligi)

8. Ministarstvo vanjskih poslova Republike Uzbekistana (O'zbekiston Respublikasi Tashqi ishlar vazirligi)

9. Ministarstvo zdravstva Republike Uzbekistana (O'zbekiston Respublikasi Sog`liqni saqlash vazirligi)

10. Ministarstvo visokog obrazovanja, znanosti i inovacija Republike Uzbekistana (O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi)

11. Ministarstvo ulaganja, industrije i trgovine Republike Uzbekistana (O'zbekiston Respublikasi investitsiyalar, sanoat va savdo vazirligi)

12. Ministarstvo ekologije, zaštite okoliša i klimatskih promjena Republike Uzbekistana (O'zbekiston Respublikasi Ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o'zgarish vazirligi)

13. Ministarstvo predškolskog i školskog obrazovanja Republike Uzbekistana (O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi)

14. Ministarstvo prometa Republike Uzbekistana (O'zbekiston Respublikasi Transport vazirligi)

15. Ministarstvo vodnih resursa Republike Uzbekistana (O'zbekiston Respublikasi Suv xo'jaligi vazirligi)

16. Ministarstvo politike za mlade i sporta Republike Uzbekistana (O'zbekiston Respublikasi Yoshlar siyosati va sport vazirligi)

17. Odbor za promicanje tržišnog natjecanja i zaštitu prava potrošača Republike Uzbekistana (O'zbekiston Respublikasi Raqobatni rivojlantirish va iste'molchilar huquqlarini himoya qilish qo'mitasi)

18. Porezni odbor (Soliq qo'mitasi)

19. Agencija za promicanje izvoza (Eksportni rag'batlantirish agentligi)

20. Agencija za šumarstvo (O'rmon xo'jaligi agentligi)

21. Agencija za hidrometeorološku službu (Gidrometeorologiya xizmati agentligi)

22. Agencija za statistiku (Statistika agentligi)

23. Agencija „Uzarkhiv” (O'zarxiv' agentligi)

24. Inspektorat za sigurnost infrastrukture za upravljanje vodama (Suv xo'jaligi obyektlari xavfsizligini nazorat qilish inspeksiyasi)

25. Akademija znanosti Republike Uzbekistana (O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi)

ODJELJAK 2.

SUBJEKTI REGIONALNE SAMOUPRAVE

Pragovi:

Poglavlje 9. primjenjuje se na naručitelje stranaka navedene u pododjeljcima A i B ovog odjeljka ako je vrijednost nabave jednaka ili prelazi sljedeće pragove:

(a) 400 000 SDR-a za svu robu i navedene usluge;

(b) 6 000 000 SDR-a za sve građevinske usluge navedene u odjeljku 51. CPC-a UN-a.

Obuhvaćeni subjekti:

PODODJELJAK A – Europska unija

Svi regionalni javni naručitelji svih država članica iz upravnih jedinica obuhvaćenih razinama NUTS 1 i 2, kako je navedeno u Uredbi (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o uspostavi zajedničke klasifikacije prostornih jedinica za statistiku (NUTS).

PODODJELJAK B – Republika Uzbekistan

Obuhvaćeni subjekti:

I. Regija Andijan (Andijon viloyati)

1. Grad Andijan (Andijon Shahri)

2. Okrug Andijan (Andijon Tuman)

3. Okrug Asaka (Asaka tumani)

4. Okrug Balikchi (Baliqchi tumani)

5. Okrug Bulakbashi (Buloqboshi tumani)

6. Okrug Buston (Bo'ston tumani)

7. Okrug Izbaskan (Izboskan tumani)

8. Okrug Jalaquduk (Jalaquduq tumani)

9. Grad Khanabod (Xonabod shahri)

10. Okrug Khodjaobad (Xo'jaobod tumani)

11. Grad Korasuv (Qorasuv shahri)

12. Okrug Kurgantepa (Qo'rg'ontepa tumani)

13. Okrug Markhamat (Marhamat tumani)

14. Okrug Oltinkol (Oltinko'l tumani)

15. Okrug Pakhtaabad (Paxtaobod tumani)

16. Okrug Shakhrikhan (Shahrixon tumani)

17. Okrug Ulugnar (Ulug'nor tumani)

II. Regija Bukhara (Buxoro viloyati)

18. Grad Bukhara (Buxoro shahri)

19. Okrug Bukhara (Buxoro tumani)

20. Okrug Djondor (Jondor tumani)

21. Okrug Gijduvon (G'ijduvon tumani)

22. Okrug Karakul (Qorako'l tumani)

23. Okrug Karaulbazar (Qorovulbozor tumani)

24. Grad Kogon (Kogon shahri)

25. Okrug Kogon (Kogon tumani)

26. Okrug Olot (Olot tumani)

27. Okrug Peshku (Peshku tumani)

28. Okrug Romitan (Romitan tumani)

29. Okrug Shofirkon (Shofirkon tumani)

30. Okrug Vobkent (Vobkent tumani)

III. Regija Fergana (Farg'ona viloyati)

31. Okrug Altyariq (Oltiariq tumani)

32. Okrug Baghdad (Bag'dod tumani)

33. Okrug Beshariq (Beshariq tumani)

34. Okrug Buvayda (Buvayda tumani)

35. Okrug Dangara (Dang'ara tumani)

36. Grad Fergana (Farg'ona shahri)

37. Okrug Fergana (Farg'ona tumani)

38. Okrug Furkat (Furqat tumani)

39. Grad Kokon (Qo'qon shahri)

40. Grad Kuvasay (Quvasoy shahri)

41. Grad Margilan (Marg'ilon shahri)

42. Okrug Qushtepa (Qushtepa tumani)

43. Okrug Quva (Quva tumani)

44. Okrug Rishton (Rishton tumani)

45. Okrug Sokh (So'x tumani)

46. Okrug Tashlaq (Toshloq tumani)

47. Okrug Uchkuprik (Uchko'prik tumani)

48. Okrug Uzbekistan (O'zbekiston tumani)

49. Okrug Yazyavan (Yozyovon tumani)

IV. Regija Jizzakh (Jizzax viloyati)

50. Okrug Arnasay (Arnasoy tumani)

51. Okrug Bakhmal (Baxmal tumani)

52. Okrug Dustlik (Do'stlik tumani)

53. Okrug Forish (Forish tumani)

54. Okrug Gallaorol (G'allaorol tumani)

55. Grad Jizzakh (Jizzax shahri)

56. Okrug Mirzachul (Mirzacho'l tumani)

57. Okrug Pakhtakor (Paxtakor tumani)

58. Okrug Sharof Rashidov (Sharof Rashidov tumani)

59. Okrug Yangiobod (Yangiobod tumani)

60. Okrug Zafarobod (Zafarobod tumani)

61. Okrug Zarbdor (Zarbdor tumani)

62. Okrug Zomin (Zomin tumani)

V. Regija Kashkadarya (Qashqadaryo viloyati)

63. Okrug Chirakchi (Chiroqchi tumani)

64. Okrug Dekhkanabad (Dehqonobod tumani)

65. Okrug Guzar (G'uzor tumani)

66. Okrug Kamashi (Qamashi tumani)

67. Grad Karshi (Qarshi shahri)

68. Okrug Karshi (Qarshi tumani)

69. Okrug Kasby (Kasbi tumani)

70. Okrug Kitab (Kitob tumani)

71. Okrug Koson (Koson tumani)

72. Okrug Mirishkor (Mirishkor tumani)

73. Okrug Muborak (Mirishkor tumani)

74. Okrug Nishon (Nishon tumani)

75. Grad Shakhrisabz (Shahrisabz shahri)

76. Okrug Shakhrisabz (Shahrisabz tumani)

77. Okrug Yakkabog (Yakkabog' tumani)

VI. Regija Khorezm (Xorazm viloyati)

78. Okrug Bogot (Bog'ot tumani)

79. Okrug Gurlan (Gurlan tumani)

80. Okrug Khazorasp (Hazorasp tumani)

81. Okrug Khiva (Xiva tumani)

82. Okrug Khonqa (Xonqa tumani)

83. Okrug Qushkupir (Qo'shko'pir tumani)

84. Okrug Shovot (Shovot tumani)

85. Okrug Tuproqqala (Tuproqqal'a tumani)

86. Grad Urgench (Urganch shahri)

87. Okrug Urgench (Urganch tumani)

88. Okrug Yangiariq (Yangiariq tumani)

89. Okrug Yangibozor (Yangibozor tumani)

VII. Regija Namangan (Namangan viloyati)

90. Okrug Chartak (Chortoq tumani)

91. Okrug Chust (Chust tumani)

92. Okrug Davlatobod (Davlatobod tumani)

93. Okrug Kasansay (Kosonsoy tumani)

94. Okrug Mingbulak (Mingbuloq tumani)

95. Grad Namangan (Namangan shahri)

96. Okrug Namangan (Namangan tumani)

97. Okrug Naryn (Norin tumani)

98. Okrug Pop (Pop tumani)

99. Okrug Turakurgan (To'raqo'rg'on tumani)

100. Okrug Uchkurgan (Uchqo'rg'on tumani)

101. Okrug Uychi (Uychi tumani)

102. Okrug Yangi Namangan (Yangi Namangan tumani)

103. Okrug Yangikurgan (Yangiqo'rg'on tumani)

VIII. Regija Navoi (Navoiy viloyati)

104. Grad Gazgan (G‘ozg‘on shahri)

105. Okrug Kanimekh (Konimex tumani)

106. Okrug Karmana (Karmana tumani)

107. Okrug Khatirchi (Xatirchi tumani)

108. Okrug Kyzyltepa (Qiziltepa tumani)

109. Okrug Navbakhor (Navbahor tumani)

110. Grad Navoi (Navoiy shahri)

111. Okrug Nurata (Nurota tumani)

112. Okrug Tomdi (Tomdi tumani)

113. Okrug Uchkuduk (Uchquduq tumani)

114. Grad Zarafshan (Zarafshon shahri)

IX. Regija Samarkand (Samarqand viloyati)

115. Okrug Akdarya (Oqdaryo tumani)

116. Okrug Bulungur (Bulung'ur tumani)

117. Okrug Ishtikhon (Ishtixon tumani)

118. Okrug Jambay (Jomboy tumani)

119. Grad Kattakurgan (Kattaqo'rg'on shahri)

120. Okrug Kattakurgan (Kattaqo'rg'on tumani)

121. Okrug Koshrabot (Qo'shrabot tumani)

122. Okrug Narpay (Narpay tumani)

123. Okrug Nurobod (Nurobod tumani)

124. Okrug Pakhtachi (Paxtachi tumani)

125. Okrug Pastdargom (Pastdarg'om tumani)

126. Okrug Payariq (Payariq tumani)

127. Grad Samarkand (Samarqand shahri)

128. Okrug Samarkand (Samarqand tumani)

129. Okrug Taylak (Tayloq tumani)

130. Okrug Urgut (Urgut tumani)

X. Regija Sirdarya (Sirdaryo viloyati)

131. Okrug Akaltyn (Oqoltin tumani)

132. Okrug Bayaut (Boyovut tumani)

133. Grad Gulistan (Guliston tumani)

134. Okrug Gulistan (Guliston tumani)

135. Okrug Khovos (Xovos tumani)

136. Okrug Mirzaabad (Mirzaobod tumani)

137. Okrug Sardaba (Sardoba tumani)

138. Okrug Saykhunabad (Sayxunobod tumani)

139. Grad Shirin (Shirin tumani)

140. Okrug Syrdarya (Sirdaryo tumani)

141. Grad Yangier (Yangiyer tumani)

XI. Regija Surkhandarya (Surxondaryo viloyati)

142. Okrug Angor (Angor tumani)

143. Okrug Bandikhan (Bandixon tumani)

144. Okrug Boysun (Boysun tumani)

145. Okrug Denou (Denov tumani)

146. Okrug Djarkurgan (Jarqo'rg'on tumani)

147. Okrug Kumkurgan (Qumqo'rg'on tumani)

148. Okrug Muzrabot (Muzrabot tumani)

149. Okrug Oltinsoy (Oltinsoy tumani)

150. Okrug Qiziriq (Qiziriq tumani)

151. Okrug Saryasia (Sariosiyo tumani)

152. Okrug Sherobod (Sherobod tumani)

153. Okrug Shurchi (Sho'rchi tumani)

154. Grad Termez (Termiz shahri)

155. Okrug Termiz (Termiz tumani)

156. Okrug Uzun (Uzun tumani)

XII. Grad Taškent (Toshkent shahri)

157. Okrug Almazar (Olmazor tumani)

158. Okrug Bektemir (Bektemir tumani)

159. Okrug Chilanzar (Chilonzor tumani)

160. Okrug Mirabad (Mirobod tumani)

161. Okrug Mirzo Ulugbek (Mirzo Ulug'bek tumani)

162. Okrug Sergeli (Sergeli tumani)

163. Okrug Shaykhantakhur (Shayxontohur tumani)

164. Okrug Uchtepa (Uchtepa tumani)

165. Okrug Yakkasaray (Yakkasaroy tumani)

166. Okrug Yangihayot (Yangihayot tumani)

167. Okrug Yashnobod (Yashnobod tumani)

168. Okrug Yunusabad (Yunusobod tumani)

XIII. Regija Taškent (Toshkent viloyati)

169. Okrug Akkurgan (Oqqo'rg'on tumani)

170. Grad Almalyk (Olmaliq shahri)

171. Grad Angren (Angren shahri)

172. Grad Bekabad (Bekobod shahri)

173. Okrug Bekabad (Bekobod tumani)

174. Okrug Buka (Bo'ka tumani)

175. Okrug Bustonliq (Bo'stonliq tumani)

176. Okrug Chinoz (Chinoz tumani)

177. Grad Chirchik (Chirchiq shahri)

178. Grad Nurafshon (Nurafshon shahri)

179. Okrug Okhangaron (Ohangaron tumani)

180. Okrug Orta Chirchiq (O'rta Chirchiq tumani)

181. Okrug Parkent (Parkent tumani)

182. Okrug Piskent (Piskent tumani)

183. Okrug Qibray (Qibray tumani)

184. Okrug Quyi Chirchiq (Quyi Chirchiq tumani)

185. Okrug Yangiyol (Yangiyo'l tumani)

186. Okrug Yukori Chirchiq (Yuqori Chirchiq tumani)

187. Okrug Zangiata (Zangiota tumani)

XIV. Autonomna Republika Karakalpakstan (Qoraqalpog'iston avtonom Respublikasi)

188. Okrug Amudarya (Amudaryo tumani)

189. Okrug Beruni (Beruniy tumani)

190. Okrug Bozatov (Bo'zatov tumani)

191. Okrug Chimbay (Chimboy tumani)

192. Okrug Ellikkala (Ellikqal'a tumani)

193. Okrug Kanlikul (Qanliko'l tumani)

194. Okrug Karauzak (Qorao'zak tumani)

195. Okrug Kegeyli (Kegeyli tumani)

196. Okrug Khodzhayli (Xo'jayli tumani)

197. Okrug Kungrad (Qo'ng'irot tumani)

198. Okrug Muynak (Mo'ynoq tumani)

199. Grad Nukus (Nukus shahri)

200. Okrug Nukus (Nukus tumani)

201. Okrug Shumanai (Shumanay tumani)

202. Okrug Takhiatosh (Taxiatosh tumani)

203. Okrug Takhtakupir (Taxtako'pir tumani)

204. Okrug Turtkul (To'rtko'l tumani)

ODJELJAK 3.

OSTALA OBUHVAĆENA TIJELA

Nema subjekata na popisu.

ODJELJAK 4.

ROBA

Poglavlje 9. obuhvaća nabavu sve robe koju provodi bilo koji subjekt obuhvaćen odjeljcima od 1. do 3., podložno općim napomenama i odstupanjima utvrđenima u odjeljku 7.

ODJELJAK 5.

USLUGE

Podložno napomenama i općim odstupanjima iz odjeljka 7. ovog poglavlja, obuhvaća nabavu koju provodi bilo koji subjekt obuhvaćen odjeljcima od 1. do 3. u pogledu sljedećih usluga koje su utvrđene u skladu s privremenom Središnjom klasifikacijom proizvoda Ujedinjenih naroda (CPC Prov) kako je navedeno na popisu Sektorske klasifikacije usluga WTO-a (MTN.GNS/W/120)[1]:

Broj	Vrste usluga	CPC Prov
1	Usluge kopnenog prijevoza, uključujući usluge oklopnih vozila i kurirske usluge, osim prijevoza pošte	712 (osim 71235), 7512, 87304
2	Usluge zračnog prijevoza putnika i tereta, osim prijevoza pošte	73 (osim 7321)
3	Računalne i povezane usluge	84
4	Arhitektonske usluge	8671
5	Inženjerske usluge	8672
6	Usluge integriranog inženjerstva	8673
7	Usluge urbanističkog planiranja i krajobrazne arhitekture te srodne usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja	8674
8	Usluge istraživanja tržišta i ispitivanja javnog mnijenja	8640
9	Usluge savjetovanja u menadžmentu i srodne usluge	865/866[2]
10	Srodne usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja	8675
11	Usluge uklanjanja otpadnih voda i odvoz smeća; sanitarne i slične usluge	94

[1] Osim usluga koje subjekti moraju nabaviti od drugih subjekata u skladu s isključivim pravom koje je uspostavljeno objavljenim zakonom ili drugim propisom.

[2] Osim usluga arbitraže i mirenja.

ODJELJAK 6.

GRAĐEVINSKE USLUGE

Poglavlje 9. obuhvaća nabavu koju provodi bilo koji subjekt obuhvaćen odjeljcima od 1. do 3. u pogledu svih usluga navedenih u odjeljku 51. privremene Središnje klasifikacije proizvoda Ujedinjenih naroda (CPC Prov), podložno napomenama i odstupanjima utvrđenima u odjeljku 7.

ODJELJAK 7.

OPĆE NAPOMENE I ODSTUPANJA

1. Poglavlje 9. ne obuhvaća:

(a) nabavu poljoprivrednih proizvoda u svrhu unapređivanja programa podrške poljoprivredi i programa prehrane ljudi (na primjer, potpora u hrani, uključujući hitnu pomoć u hrani);

(b) nabavu za prikupljanje, razvoj, proizvodnju i koprodukciju programskog materijala od strane radiotelevizijskih subjekata i ugovore o terminima radiotelevizijskog emitiranja;

2. Nabava koju provode naručitelji obuhvaćeni odjeljcima 1. i 2. i koja je povezana s djelatnostima u području pitke vode, energije i prometa nije obuhvaćena ovim Sporazumom, osim ako je obuhvaćena odjeljkom 3.

3. Kad je riječ o Ålandskim Otocima (Ahvenanmaa), primjenjuju se posebni uvjeti iz Protokola br. 2 o Ålandskim Otocima uz Ugovor o pristupanju Finske Europskoj uniji.

ODJELJAK 8.

MEDIJI ZA OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA O JAVNOJ NABAVI

PODODJELJAK A – EUROPSKA UNIJA

1. Objava općih informacija o nabavi

Mediji koje je Europska unija odredila i upotrebljava za ispunjavanje općih zahtjeva za objavu u skladu s člankom 161. stavkom 1. ovog Sporazuma i kako je navedeno u stavku 2. točki (a) tog članka jesu sljedeći:

(a) RAZINA EUROPSKE UNIJE

http://simap.ted.europa.eu

Službeni list Europske unije

(b) DRŽAVE ČLANICE EUROPSKE UNIJE

BELGIJA

i. Zakoni, kraljevski propisi, ministarski propisi, ministarske okružnice:

le Moniteur Belge

ii. Sudska praksa:

Pasicrisie

BUGARSKA

i. Zakoni i drugi propisi:

Държавен вестник (Službeni list)

ii. Sudske odluke:

http://www.sac.government.bg

iii. Upravna rješenja opće primjene i svi postupci:

http://www.aop.bg

http://www.cpc.bg

ČEŠKA

i. Zakoni i drugi propisi:

Zbirka zakona Češke Republike

ii. Rješenja Ureda za zaštitu tržišnog natjecanja:

Zbirka rješenja Ureda za zaštitu tržišnog natjecanja

DANSKA

i. Zakoni i drugi propisi:

Lovtidende

ii. Sudske odluke:

Ugeskrift for Retsvæsen

iii. Upravna rješenja i postupci:

Ministerialtidende

iv. Rješenja Danskog žalbenog odbora za javnu nabavu:

Kendelser fra Klagenævnet for Udbud

NJEMAČKA

i. Zakoni i drugi propisi:

Bundesgesetzblatt

Bundesanzeiger

ii. Sudske odluke:

Entscheidungssammlungen des Bundesverfassungsgerichts, des Bundesgerichtshofs, des Bundesverwaltungsgerichts, des Bundesfinanzhofs sowie der Oberlandesgerichte

ESTONIJA

i. Zakoni, propisi i upravna rješenja opće primjene:

Riigi Teataja — http://www.riigiteataja.ee

ii. Postupci povezani s javnom nabavom:

https://riigihanked.riik.ee

IRSKA

Zakoni i drugi propisi:

Iris Oifigiuil (Službeni list irske vlade)

GRČKA

Epishmh efhmerida eurwpaikwn koinothtwn (Službeni list grčke vlade)

ŠPANJOLSKA

i. Zakoni i drugi propisi:

Boletin Oficial del Estado

ii. Sudske odluke:

nema službenog objavljivanja

FRANCUSKA

i. Zakoni i drugi propisi:

Journal Officiel de la République française

ii. Sudska praksa:

Recueil des arrêts du Conseil d'État

iii. Revue des marchés publics

HRVATSKA

Narodne novine – http://www.nn.hr

ITALIJA

i. Zakoni i drugi propisi:

Gazzetta Ufficiale

ii. Sudska praksa:

nema službenog objavljivanja

CIPAR

i. Zakoni i drugi propisi:

Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας (Službeni list Republike)

ii. Sudske odluke:

Αποφάσεις Ανωτάτου Δικαστηρίου 1999 – Τυπογραφείο της Δημοκρατίας (Odluke Vrhovnog suda – tiskarski ured)

LATVIJA

Zakoni i drugi propisi:

Latvijas vēstnesis (službeno glasilo)

LITVA

i. Zakoni i drugi propisi:

Teisės aktų registras (Registar pravnih akata)

ii. Sudske odluke, sudska praksa:

Bilten Vrhovnog suda Litve „Teismų praktika”

Bilten Vrhovnog upravnog suda Litve „Administracinių teismų praktika”

LUKSEMBURG

i. Zakoni i drugi propisi:

Mémorial

ii. Sudska praksa:

Pasicrisie

MAĐARSKA

i. Zakoni i drugi propisi:

Magyar Közlöny (Službeni list Republike Mađarske)

ii. Sudska praksa:

Közbeszerzési Értesítő – a Közbeszerzések Tanácsa Hivatalos Lapja (Bilten javne nabave – Službeni list Vijeća za javnu nabavu)

MALTA

Zakoni i drugi propisi:

Službeni list vlade

NIZOZEMSKA

i. Zakoni i drugi propisi:

Nederlandse Staatscourant ili Staatsblad

ii. Sudska praksa:

nema službenog objavljivanja

AUSTRIJA

i. Zakoni i drugi propisi:

Österreichisches Bundesgesetzblatt

Amtsblatt zur Wiener Zeitung

ii. Sudske odluke:

Entscheidungen des Verfassungsgerichtshofes, des Verwaltungsgerichtshofes, des Obersten Gerichtshofes, der Oberlandesgerichte, des Bundesverwaltungsgerichtes und der Landesverwaltungsgerichte – http://ris.bka.gv.at/Judikatur/

POLJSKA

i. Zakonodavstvo:

Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Službeni list – Republika Poljska)

ii. Sudske odluke, sudska praksa:

„Zamówienia publiczne w orzecznictwie. Wybrane orzeczenia zespołu arbitrów i Sądu Okręgowego w Warszawie” (Odabir odluka arbitražnih vijeća i Regionalnog suda u Varšavi)

PORTUGAL

i. Zakoni i drugi propisi:

Diário da República Portuguesa 1a Série A e 2a série

ii. Sudske publikacije:

Boletim do Ministério da Justiça

Colectânea de Acordos do Supremo Tribunal Administrativo

Colectânea de Jurisprudencia Das Relações

RUMUNJSKA

i. Zakoni i drugi propisi:

Monitorul Oficial al României (Službeni list Rumunjske)

ii. Sudske odluke, upravna rješenja opće primjene i svi postupci:

http://www.anrmap.ro

SLOVENIJA

i. Zakoni i drugi propisi:

Službeni list Republike Slovenije

ii. Sudske odluke:

nema službenog objavljivanja

SLOVAČKA

i. Zakoni i drugi propisi:

Zbierka zákonov (Zbirka zakona)

ii. Sudske odluke:

nema službenog objavljivanja

FINSKA

Suomen Säädöskokoelma – Finlands Författningssamling (Zbirka zakona Finske)

ŠVEDSKA

Svensk Författningssamling (Švedski kodeks zakona)

2. Objava obavijesti o nabavi

Elektronički ili papirnati mediji koje su Europska unija i njezine države članice odredile i koje upotrebljavaju za objavu obavijesti koje se zahtijevaju člankom 162., člankom 164. stavkom 7. i člankom 171. stavkom 2. ovog Sporazuma i u skladu s člankom 161. stavkom 2. točkom (b) ovog Sporazuma jesu sljedeći:

(a) RAZINA EUROPSKE UNIJE

Dodatak *Službenom listu Europske unije* i njegova elektronička inačica:

TED (Tenders Electronic Daily) http://ted.europa.eu (dostupno i s portala http://simap.ted.europa.eu)

(b) DRŽAVE ČLANICE EUROPSKE UNIJE

BELGIJA

Službeni list Europske unije, internetska verzija, Tenders Electronic Daily – http://ted.europa.eu

Le Bulletin des Adjudications

Druge publikacije u specijaliziranom tisku

BUGARSKA

Službeni list Europske unije, internetska verzija, Tenders Electronic Daily – http://ted.europa.eu

Държавен вестник (Službeni list) – http://dv.parliament.bg

Registar javne nabave – http://www.aop.bg

ČEŠKA

Službeni list Europske unije, internetska verzija, Tenders Electronic Daily – http://ted.europa.eu

DANSKA

Službeni list Europske unije, internetska verzija, Tenders Electronic Daily – http://ted.europa.eu

NJEMAČKA

Službeni list Europske unije, internetska verzija, Tenders Electronic Daily – http://ted.europa.eu

ESTONIJA

Službeni list Europske unije, internetska verzija, Tenders Electronic Daily – http://ted.europa.eu

IRSKA

Službeni list Europske unije, internetska verzija, Tenders Electronic Daily – http://ted.europa.eu

Dnevni tisak: „Irish Independent”, „Irish Times”, „Irish Press”, „Cork Examiner”

GRČKA

Službeni list Europske unije, internetska verzija, Tenders Electronic Daily – http://ted.europa.eu

Objava u dnevnom, financijskom, regionalnom i specijaliziranom tisku

ŠPANJOLSKA

Službeni list Europske unije, internetska verzija, Tenders Electronic Daily – http://ted.europa.eu

FRANCUSKA

Službeni list Europske unije, internetska verzija, Tenders Electronic Daily – http://ted.europa.eu

Bulletin officiel des annonces des marchés publics

HRVATSKA

Službeni list Europske unije, internetska verzija, Tenders Electronic Daily – http://ted.europa.eu

Elektronički oglasnik javne nabave Republike Hrvatske

ITALIJA

Službeni list Europske unije, internetska verzija, Tenders Electronic Daily – http://ted.europa.eu

CIPAR

Službeni list Europske unije, internetska verzija, Tenders Electronic Daily – http://ted.europa.eu

Službeni list Republike

Lokalni dnevni tisak

LATVIJA

Službeni list Europske unije, internetska verzija, Tenders Electronic Daily – http://ted.europa.eu

Latvijas vēstnesis (službeno glasilo)

LITVA

Službeni list Europske unije, internetska verzija, Tenders Electronic Daily – http://ted.europa.eu

Centrinė viešųjų pirkimų informacinė sistema (Središnji portal za javnu nabavu)

Informativni dodatak „Informaciniai pranesimai” Službenom listu („Valstybės žinios”) Republike Litve

LUKSEMBURG

Službeni list Europske unije, internetska verzija, Tenders Electronic Daily – http://ted.europa.eu

Dnevni tisak:

MAĐARSKA

Službeni list Europske unije, internetska verzija, Tenders Electronic Daily – http://ted.europa.eu

Közbeszerzési Értesítő – a Közbeszerzések Tanácsa Hivatalos Lapja (Bilten javne nabave – Službeni list Vijeća za javnu nabavu)

MALTA

Službeni list Europske unije, internetska verzija, Tenders Electronic Daily – http://ted.europa.eu

Službeni list vlade

NIZOZEMSKA

Službeni list Europske unije, internetska verzija, Tenders Electronic Daily – http://ted.europa.eu

AUSTRIJA

Službeni list Europske unije, internetska verzija, Tenders Electronic Daily – http://ted.europa.eu

Amtsblatt zur Wiener Zeitung

POLJSKA

Službeni list Europske unije, internetska verzija, Tenders Electronic Daily – http://ted.europa.eu

Biuletyn Zamówień Publicznych (Bilten javne nabave)

PORTUGAL

Službeni list Europske unije, internetska verzija, Tenders Electronic Daily – http://ted.europa.eu

RUMUNJSKA

Službeni list Europske unije, internetska verzija, Tenders Electronic Daily – http://ted.europa.eu

Monitorul Oficial al României (Službeni list Rumunjske)

Elektronički sustav za javnu nabavu – http://www.e-licitatie.ro

SLOVENIJA

Službeni list Europske unije, internetska verzija, Tenders Electronic Daily – http://ted.europa.eu

Portal javnih naročil – http://www.enarocanje.si/?podrocje=portal

SLOVAČKA

Službeni list Europske unije, internetska verzija, Tenders Electronic Daily – http://ted.europa.eu

Vestník verejného obstarávania (List za javnu nabavu)

FINSKA

Službeni list Europske unije, internetska verzija, Tenders Electronic Daily – http://ted.europa.eu

Julkiset hankinnat Suomessa ja ETA-alueella, Virallisen lehden liite (Javna nabava u Finskoj i EGP-u, dodatak Službenom listu Finske)

ŠVEDSKA

Službeni list Europske unije, internetska verzija, Tenders Electronic Daily – http://ted.europa.eu

3. Objava obavijesti o dodjeli ugovora

Europska unija objavljuje obavijesti o dodjeli ugovora subjekata obuhvaćenih odjeljcima od 1. do 3. ovog Priloga kako se zahtijeva u skladu s člankom 171. stavkom 2. ovog Sporazuma i u skladu s člankom 161. stavkom 2. točkom (c) ovog Sporazuma na sljedećim internetskim stranicama:

Službeni list Europske unije, internetska verzija, Tenders Electronic Daily – http://ted.europa.eu

PODODJELJAK B – REPUBLIKA UZBEKISTAN

1. Objava općih informacija o nabavi

Mediji koje je Republika Uzbekistan odredila i upotrebljava za ispunjavanje općih zahtjeva za objavu u skladu s člankom 161. stavkom 1. ovog Sporazuma i kako je navedeno u članku 161. stavku 2. točki (a) ovog Sporazuma jesu sljedeći:

Posebni informacijski portal za javnu nabavu – xarid.mf.uz

2. Objava obavijesti o javnoj nabavi i obavijesti o dodjeli ugovora

Mediji koje je Republika Uzbekistan odredila i upotrebljava za objavu svih obavijesti koje se zahtijevaju člankom 162., člankom 164. stavkom 7. i člankom 171. stavkom 2. ovog Sporazuma i u skladu s člankom 161. stavkom 2. točkama (b) i (c) ovog Sporazuma jesu sljedeći:

Službeni internetski portal za javnu nabavu Posebni informacijski portal za javnu nabavu – xarid.mf.uz

PRILOG 12.-A

OBVEZE I REZERVE EUROPSKE UNIJE

Podrazumijeva se da za Europsku uniju obveza odobravanja nacionalnog tretmana ne podrazumijeva obvezu proširenja na fizičke ili pravne osobe iz Republike Uzbekistana tretmana koji se u državi članici, u skladu s Ugovorom o funkcioniranju Europske unije ili bilo kojom mjerom donesenom u skladu s tim Ugovorom, uključujući njihovu provedbu u državama članicama, primjenjuje na:

i. fizičke osobe ili osobe s boravištem u drugoj državi članici; ili

ii. pravne osobe koje su osnovane ili organizirane u skladu s pravom druge države članice ili Europske unije i čije se registrirano sjedište, središnja uprava ili glavno mjesto poslovanja nalazi u Europskoj uniji.

Raspored se primjenjuje samo na područja Europske unije u skladu s člankom 342. i relevantan je samo u kontekstu trgovinskih odnosa između Europske unije i Republike Uzbekistana. On ne utječe na prava i obveze država članica koji proizlaze iz prava Europske unije.

U popisu obveza u nastavku navode se gospodarske djelatnosti koje su liberalizirane na temelju članaka 194. i 195. te, u obliku rezervi, ograničenja koja se u okviru tih djelatnosti primjenjuju na poduzeća i fizičke osobe iz Republike Uzbekistana.

1. Horizontalne rezerve

i. Vrste poslovnog nastana – svi sektori u kojima se preuzimaju obveze

Kad je riječ o nacionalnom tretmanu:

Tretman koji se na temelju Ugovora o funkcioniranju Europske unije odobrava pravnim osobama osnovanima u skladu s pravom Europske unije ili pravom države članice i čije se registrirano sjedište, središnja uprava ili glavno mjesto poslovanja nalazi u Europskoj uniji, uključujući one koje su u Europskoj uniji osnovali ulagatelji iz Republike Uzbekistana, ne primjenjuje se na pravne osobe koje imaju poslovni nastan izvan Europske unije ni na podružnice ili predstavništva takvih pravnih osoba, uključujući podružnice ili predstavništva pravnih osoba Republike Uzbekistana.

Tretmanom koji se odobrava pravnim osobama koje su osnovale fizičke ili pravne osobe iz Republike Uzbekistana u skladu s pravom Europske unije ili države članice Europske unije, ili njihovim društvima kćerima ili podružnicama, ne dovode se u pitanje uvjeti ili obveze koji se mogu primjenjivati na te pravne osobe ili na njihova društva kćeri ili podružnice kada imaju poslovni nastan u Europskoj uniji i koji se i dalje primjenjuju.

U nekim državama članicama Europske unije ograničenja nacionalnog tretmana mogu se primjenjivati s obzirom na vrstu poslovnog nastana.

ii. Privatizacija

Kad je riječ o nacionalnom tretmanu i višem rukovodstvu i upravnim odborima:

U Republici Bugarskoj, Francuskoj Republici, Mađarskoj i Talijanskoj Republici mogu se primjenjivati zabrane ili ograničenja pri prodaji ili raspolaganju vlasničkim udjelima države članice u postojećem državnom poduzeću ili postojećem vladinom tijelu ili imovinom postojećeg državnog poduzeća ili postojećeg vladinog tijela.

iii. Prethodno odobrenje

Kad je riječ o nacionalnom tretmanu, tretmanu najpovlaštenije nacije i višem rukovodstvu i upravnim odborima:

U Francuskoj Republici, Talijanskoj Republici i Republici Latviji za strana ulaganja može se zahtijevati pribavljanje prethodnog odobrenja nadležnih tijela.

iv. Stjecanje nekretnina, uključujući zemljište.

Kad je riječ o nacionalnom tretmanu i tretmanu najpovlaštenije nacije:

U nekim državama članicama Europske unije ograničenja nacionalnog tretmana i uvjeta reciprociteta mogu se primjenjivati na stjecanje nekretnina, uključujući zemljište, koje provode fizičke ili pravne osobe iz trećih zemalja ili subjekti koji su u njihovu vlasništvu ili pod njihovom kontrolom.

2. Popis sektora u kojima su preuzete obveze[1]

i. Poljoprivreda, lov i šumarstvo (ISIC Rev. 3.1: 01 i 02)

Kad je riječ o nacionalnom tretmanu:

U Irskoj, Republici Finskoj, Francuskoj Republici, Republici Hrvatskoj, Mađarskoj i Kraljevini Švedskoj ograničenja nacionalnog tretmana mogu se primjenjivati na fizičke ili pravne osobe iz trećih zemalja ili subjekte koji su u njihovu vlasništvu ili pod njihovom kontrolom.

ii. Proizvodnja (ISIC Rev. 3.1: od 15 do 37)

Kad je riječ o nacionalnom tretmanu, tretmanu najpovlaštenije nacije i višem rukovodstvu i upravnim odborima:

U Saveznoj Republici Njemačkoj, Talijanskoj Republici, Republici Latviji, Republici Poljskoj, Slovačkoj Republici i Kraljevini Švedskoj mogu se primjenjivati zabrane ili ograničenja u pogledu izdavanja, tiskanja i reprodukcije snimljenog materijala.

Proizvodnja rafiniranih naftnih proizvoda: ne preuzima obveze.

Oružje, streljivo i vojna oprema: ne preuzima obveze.

_____

[1] Za potrebe Priloga 12.-A obveze u pogledu gospodarskih djelatnosti navode se na temelju Međunarodne standardne industrijske klasifikacije svih ekonomskih djelatnosti (ISIC), serija M, br. 4, Rev. 3.1.

PRILOG 12.-B

REZERVE REPUBLIKE UZBEKISTANA

Članak 194. stavak 2. i članak 195. ne primjenjuju se ni na jednu mjeru na koju se primjenjuju ograničenja ili uvjeti navedeni u ovom Prilogu, u opsegu predmetnog ograničenja ili uvjeta.

Nekretnine

Zabranjeno je privatno vlasništvo za sve kategorije zemljišnih čestica. Strane fizičke osobe, strane pravne osobe i njihove podružnice te poduzeća sa stranim ulaganjima[1] mogu unajmljivati zemljišne čestice samo u trajanju do 25 godina, a to se razdoblje može produljiti. Najam zemljišnih čestica koje se nalaze u pograničnim zonama i pograničnim područjima može biti ograničen.

Privatizacija

Privatizacija poduzeća, imovine i objekata od strateške važnosti, ako njihova privatizacija predstavlja posebnu prijetnju javnom interesu u području upravljanja i sigurnosti mreža i opskrbe te interesu države, može se ograničiti ili zabraniti, u opsegu koji je obuhvaćen zakonodavstvom Republike Uzbekistana, stranim fizičkim osobama, stranim pravnim osobama i njihovim podružnicama, kao i pravnim osobama iz Republike Uzbekistana sa stranim kapitalom.

[1] Kako je definirano u zakonodavstvu Republike Uzbekistana.

Vrste komercijalne prisutnosti

Predstavništva ne smiju obavljati komercijalne djelatnosti u Republici Uzbekistanu.

Podružnice stranih pravnih osoba u sektoru financijskih usluga nisu dopuštene.
Odvjetnik[1], javni bilježnik i patentni zastupnik moraju biti državljani Republike Uzbekistana.

Prisutnost fizičkih osoba

Kad je riječ o uslužnim sektorima, ukupan broj stranih državljana u okviru premještaja unutar društva ne smije prelaziti 30 % ukupnog broja zaposlenog osoblja stranog poduzeća, osim ako je drukčije određeno nacionalnim zakonodavstvom.

Najmanje 80 % ukupnog osoblja zaposlenog radi provedbe ugovora o podjeli proizvodnje moraju biti državljani Republike Uzbekistana. Zapošljavanje stranih državljana iznad kvote od 20 % provodi se samo ako nema državljana Republike Uzbekistana s relevantnim stručnim znanjem i kvalifikacijama među zaposlenim osobljem.

Najmanje jedan član nadzornog odbora banke i dva člana upravnog odbora banke moraju vladati službenim jezikom Republike Uzbekistana.

[1] Pravne savjete mogu davati strane fizičke osobe koje nisu „odvjetnici” u skladu sa zakonodavstvom Republike Uzbekistana.

Usluge pravnog savjetovanja koje se pružaju u okviru komercijalne prisutnosti: u slučajevima kada u poduzeću postoji samo jedno radno mjesto pravnog savjetnika, osoba zaposlena na tom mjestu mora biti državljanin Republike Uzbekistana. Ako u poduzeću postoji više od jednog radnog mjesta pravnog savjetnika, najmanje 50 % ukupnog broja pravnih savjetnika[1] tog poduzeća moraju biti državljani Republike Uzbekistana.

Telekomunikacijske usluge

Povezivanje s međunarodnim telekomunikacijskim mrežama provodi se isključivo tehničkim sredstvima društva JSC „Uzbektelecom”.

Sve gospodarske djelatnosti povezane s oružjem, streljivom i vojnom opremom: ne preuzima obveze.

Sve gospodarske djelatnosti povezane s proizvodnjom i distribucijom opojnih droga, psihotropnih tvari i prekursora: ne preuzima obveze.

[1] Pravni savjetnik pruža savjete u pogledu zakonodavstva strane zemlje i međunarodnog prava (osim za sve faze predsudskog i sudskog postupka).

PRILOG 12.-C

OBVEZE I OGRANIČENJA REPUBLIKE UZBEKISTANA

Obveze i ograničenja Republike Uzbekistana (osim u pogledu pristupa tržištu za koji se obveze ne preuzimaju), koji se primjenjuju na poduzeća i fizičke osobe iz Europske unije u prekograničnoj trgovini uslugama u skladu s člankom 198.

Sektor ili podsektor	Ograničenja nacionalnog tretmana
I. HORIZONTALNE OBVEZE	
Prema sadašnjem rasporedu: – zvjezdice (*) i (**) znače da je riječ o „dijelu" povezanog sektora ili podsektora usluga, – brojevi CPC navedeni za sektore ili podsektore usluga upućivanja su na privremenu Središnju klasifikaciju proizvoda UN-a (Statistički dokumenti, serija br. 77, privremena Središnja klasifikacija proizvoda, Odjel za međunarodna gospodarska i socijalna pitanja, Statistički ured Ujedinjenih naroda, New York, 1991.) te na dokument MTN.GNS/W/120.	
Svi sektori ili podsektori uključeni u ovaj raspored	
Ugovori o podjeli proizvodnje u vezi s istraživanjem, razvojem i proizvodnjom mineralnih resursa	(1), (2) Pravne osobe Republike Uzbekistana imaju pravo prvenstva kad je riječ o sudjelovanju u provedbi sporazuma u svojstvu ugovaratelja, dobavljača, prijevoznika ili u drugom svojstvu na temelju sporazuma (ugovora) s ulagateljima. Najmanje 80 % ukupnog zaposlenog osoblja uključenog u provedbu ugovora o podjeli proizvodnje moraju biti državljani Republike Uzbekistana.

II. POSEBNE OBVEZE PO SEKTORIMA U PODRUČJU PREKOGRANIČNE TRGOVINE USLUGAMA	
1. POSLOVNE USLUGE	
Usluge stručnjaka	
86190 Ostale usluge pravnog savjetovanja i informiranja	(1) Nema ograničenja (2) Nema ograničenja
862 Računovodstvene, revizorske i knjigovodstvene usluge, osim za 86220 Knjigovodstvene usluge, osim poreznih prijava	(1) (2) Nema ograničenja, osim za sljedeće: – revizorska izvješća mora potpisati revizor certificiran u skladu s pravom Republike Uzbekistana koji surađuje s pravnom osobom iz Republike Uzbekistana koja ima dozvolu za obavljanje revizije i koja je uključena u popis revizorskih subjekata.
86220 Knjigovodstvene usluge, osim poreznih prijava	(1) Nema ograničenja. (2) Nema ograničenja.
863 Porezne usluge	(1) Nema ograničenja. (2) Nema ograničenja
8671 Arhitektonske usluge 8672 Inženjerske usluge 8673 Usluge integriranog inženjerstva 86742 Usluge krajobrazne arhitekture	(1) (2) Nema ograničenja, osim za sljedeće: – pružanje usluga dopušteno je samo ako je dostupan ugovor s pravnom osobom iz Republike Uzbekistana, koja je komercijalni subjekt koji je propisno licenciralo nadležno tijelo Republike Uzbekistana.
9320 Veterinarske usluge	(1) Nema ograničenja (2) Nema ograničenja

B. Računalne i povezane usluge	
84 Računalne i povezane usluge	(1) Nema ograničenja (2) Nema ograničenja
D. Usluge poslovanja nekretninama	
82101 Usluge najma koje uključuju vlastitu ili zakupljenu stambenu nekretninu 82102 Usluge najma koje uključuju vlastitu ili zakupljenu nestambenu nekretninu	(1) Nema ograničenja (2) Nema ograničenja
F. Ostale poslovne usluge	
87120 Usluge planiranja, izrade i postavljanja promidžbenog materijala	(1) Nema ograničenja. (2) Nema ograničenja
86401 Usluge istraživanja tržišta 865 Usluge savjetovanja u upravljanju 86601 Usluge upravljanja projektima, osim u graditeljstvu	(1) Nema ograničenja. (2) Nema ograničenja
2. KOMUNIKACIJSKE USLUGE	
Kurirske usluge	
75121 Multimodalne kurirske usluge	(1) Nema ograničenja. (2) Nema ograničenja

2. Telekomunikacijske usluge	
Obvezama u pogledu telekomunikacijskih usluga uzimaju se u obzir odredbe sljedećih dokumenata: *Notes for Scheduling Basic Telecom Services Commitments* (S/GBT/W/2/Rev. 1) i *Market Access Limitations on Spectrum Availability* (S/GBT/W/3). Za potrebe ovog Dodatka, telekomunikacijske usluge ne uključuju usluge prijenosa televizijskih i/ili radijskih programa[1].	
7521 (a) Javne telefonske usluge 7523** (b) Usluge prijenosa podataka komutacijom paketa 7523** (c) Usluge prijenosa podataka komutacijom linija 7523** (d) Usluge komunikacije putem teleksa 7522 (e) Brzojavne usluge 7521** + 7529** (f) Usluge komunikacije putem telefaksa 7522** + 7523** (g) Usluge zakupljenih privatnih linija 7523**(h) Elektronička pošta 7523** (i) Govorna pošta 7523** (j) Preuzimanje informacija i baza podataka s mreže 7523** (k) Elektronička razmjena podataka (EDI) 7523** (l) Poboljšane usluge komunikacije putem telefaksa / usluge komunikacije putem telefaksa s dodanom vrijednošću, uključujući pohranjivanje i prosljeđivanje, pohranjivanje i dohvaćanje 843** (n) Internetske informacije i/ili obrada podataka (uključujući obradu transakcija)	(1), (2) Nema ograničenja, osim za: — pravo na povezivanje s međunarodnim telekomunikacijskim mrežama isključivo tehničkim sredstvima društva JSC „Uztelecom”; — ne preuzima obveze u pogledu lokalne komunikacije; — ne preuzima obveze u pogledu usluga satelitske komunikacijske mreže.

[1] Prijenos televizijskih i radijskih programa definira se kao neprekinuti prijenos signala potrebnog za javnu distribuciju takvih programa i ne uključuje povezivanje među operaterima.

3. GRADITELJSTVO I POVEZANE INŽENJERSKE USLUGE	
Opći građevinski radovi za zgrade	
A. 512 Građevinski radovi za zgrade C. 514 Postavljanje i podizanje montažnih konstrukcija 51660 Postavljanje ograda i rešetki D. 517 Završni građevinski radovi E. 511 Djelatnosti pripreme za podizanje građevine na gradilištu (osim 5113 Radovi na oblikovanju i čišćenju gradilišta; i 5115 Radovi na pripremanju terena za rudarenje) 515 Građevinski radovi koji obuhvaćaju posebne zanate	(1) Ne preuzima obveze zbog tehničkih razloga (2) Nema ograničenja
5. USLUGE OBRAZOVANJA	
92390 Ostale usluge visokog obrazovanja	(1) Ne preuzima obveze (2) Nema ograničenja
6. USLUGE U PODRUČJU OKOLIŠA Te se obveze primjenjuju samo na usluge koje na komercijalnoj osnovi pružaju privatna poduzeća.	
(d) Ostale usluge 9404 Usluge čišćenja ispušnih plinova 9405 Usluge ublažavanja buke Rekultivacija i čišćenje tla i vode, dio CPC-a 9406 Usluge zaštite prirode i krajolika	(1) Ne preuzima obveze, osim za usluge povezane sa savjetovanjem (2) Nema ograničenja

7. FINANCIJSKE USLUGE	
Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem	
A.(b) 8129 Usluge neživotnog osiguranja	(1), (2) Nema obveza i ograničenja samo u odnosu na rizike povezane s pomorskim prijevozom, komercijalnim zračnim prijevozom, komercijalnim lansiranjem svemirskih letjelica, pri čemu se takvim osiguranjem u cijelosti ili djelomično pokriva roba koja se prevozi, vozilo koje prevozi robu i svaka odgovornost koja iz toga proizlazi.
Bankarske usluge i ostale financijske usluge (osim osiguranja):	
(v) Primanje depozita i ostalih povratnih sredstava od građana (81115 – 81119) (vi) Sve vrste posudbi, uključujući, među ostalim, potrošačke kredite, hipotekarne kredite, faktoring i financiranje komercijalnih transakcija (8113) (viii) Sve usluge plaćanja i prijenosa novca, uključujući kreditne, platne i debitne kartice (81339**) (ix) Jamstva i obveze (81199**)	(1) Ne preuzima obveze (2) Nema ograničenja
9. TURISTIČKE USLUGE I USLUGE POVEZANE S PUTOVANJIMA	
64110 Usluge smještaja u hotelu 64120 Usluge smještaja u motelu	(1) Nema ograničenja (2) Nema ograničenja
74710 Usluge putničkih agencija i organizatora putovanja	(1) Nema ograničenja (2) Nema ograničenja
10. REKREACIJSKE, KULTURNE I SPORTSKE USLUGE	
96194 Usluge cirkusa, zabavnih parkova i sličnih atrakcija	(1) Nema ograničenja (2) Nema ograničenja

11. PROMETNE USLUGE	
C. Usluge zračnog prijevoza	
Održavanje i popravak zrakoplova, dio CPC-a 8868** Usluge prodaje i stavljanja na tržište usluga u zračnom prometu Usluge računalnog sustava rezervacija	(1) Nema ograničenja (2) Nema ograničenja
E. Usluge željezničkog prijevoza	
(d) Održavanje i popravak opreme za željeznički prijevoz, dio CPC-a 8868**	(1) Ne preuzima obveze (2) Nema ograničenja
F. Usluge cestovnog prijevoza	
(d) Održavanje i popravak opreme za cestovni prijevoz 6112 + 8867	(1) Ne preuzima obveze (2) Nema ograničenja
H. Pomoćne usluge u svim vrstama prijevoza	
(a) Usluge utovara i istovara tereta CPC 741*, samo za usluge cestovnog i željezničkog prijevoza (b) Usluge pohrane i skladištenja CPC 742*, samo za usluge cestovnog i željezničkog prijevoza (c) Usluge agencije za prijevoz tereta CPC 748*, samo za usluge cestovnog i željezničkog prijevoza	(1) Ne preuzima obveze (2) Nema ograničenja

PRILOG 12.-D

OBVEZE REPUBLIKE UZBEKISTANA PREMA
UGOVORNIM PRUŽATELJIMA USLUGA

1. Obveza Republike Uzbekistana u skladu s člankom 203. obuhvaća sljedeće sektore ili podsektore:

i. računovodstvene i knjigovodstvene usluge;

ii. porezne usluge;

iii. arhitektonske usluge;

iv. inženjerske usluge;

v. usluge integriranog inženjerstva;

vi. računalne i povezane usluge;

vii. usluge oglašivanja;

viii. istraživanje tržišta;

ix. usluge savjetovanja u upravljanju; i

x. održavanje i popravak opreme, uključujući prometnu opremu, u kontekstu ugovora o uslugama nakon prodaje.

2. Privremeni ulazak ugovornih pružatelja usluga iz Europske unije na državno područje Republike Uzbekistana može ovisiti o ispitivanju gospodarskih potreba.

PRILOG 14-A

POSLOVNIK

I. Definicije

1. Za potrebe poglavlja 14. i u skladu s ovim Poslovnikom:

(a) „administrativno osoblje” znači, u odnosu na člana vijeća, osobe koje su pod vodstvom i nadzorom člana vijeća, osim pomoćnikâ;

(b) „savjetnik” znači osoba koju je stranka angažirala kako bi je savjetovala ili joj pomagala u vezi s postupkom vijeća;

(c) „pomoćnik” znači osoba koja u okviru mandata člana vijeća te pod njegovim vodstvom i nadzorom obavlja istraživanje ili pruža pomoć tom članu vijeća;

(d) „stranka koja je podnijela prigovor” znači stranka koja zahtijeva uspostavu vijeća u skladu s člankom 241.;

(e) „vijeće” znači vijeće uspostavljeno u skladu s člankom 242.;

(f) „član vijeća” znači osoba koja je član vijeća;

(g) „stranka protiv koje je podnesen prigovor” znači stranka koja navodno krši obuhvaćene odredbe;

(h) „predstavnik stranke” znači zaposlenik ili bilo koja osoba koju je imenovalo ministarstvo, vladina agencija ili bilo koje drugo javno tijelo stranke, koja zastupa stranku u sporu na temelju ovog Sporazuma.

II. Obavijesti

2. Zahtjevi, obavijesti, pisani podnesci ili drugi dokument (dalje u tekstu „obavijest”):

(a) koje upućuje vijeće istodobno se šalju objema strankama;

(b) koje jedna stranka upućuje vijeću istodobno se u preslici dostavljaju drugoj stranci; i

(c) koje jedna stranka upućuje drugoj stranci istodobno se prema potrebi u preslici dostavljaju vijeću.

3. Sve obavijesti iz pravila 2. dostavljaju se e-poštom ili, prema potrebi, bilo kojim drugim elektroničkim telekomunikacijskim sredstvom kojim je moguće dokazati slanje obavijesti. Ako se ne dokaže drukčije, smatra se da je obavijest dostavljena na dan slanja.

4. Obavijesti se upućuju Glavnoj upravi za trgovinu Europske komisije te Ministarstvu pravosuđa i Ministarstvu ulaganja, industrije i trgovine Republike Uzbekistana.

5. Manje administrativne pogreške u obavijesti povezane s postupkom vijeća može se ispraviti dostavom novog dokumenta s jasno označenim izmjenama.

6. Ako je posljednji dan za dostavu dokumenta neradni dan institucija Europske unije ili Republike Uzbekistana, rok za dostavu dokumenta istječe prvi idući radni dan.

III. Imenovanje članova vijeća

7. Ako se u skladu s člankom 242. član vijeća bira ždrijebom, supredsjednik Odbora za suradnju iz stranke koja je podnijela prigovor odmah obavješćuje supredsjednika iz stranke protiv koje je podnesen prigovor o datumu, vremenu i mjestu odabira ždrijebom. Stranka protiv koje je podnesen prigovor može, ako tako odluči, prisustvovati ždrijebu. Odabir ždrijebom u svakom se slučaju provodi pred nazočnom strankom ili nazočnim strankama.

8. Supredsjednik iz stranke koja je podnijela prigovor svakoj osobi odabranoj za člana vijeća dostavlja pisanu obavijest o tome da je odabrana. Svaka osoba objema strankama potvrđuje svoju raspoloživost u roku od pet dana od datuma primitka obavijesti o imenovanju.

9. Supredsjednik Odbora za suradnju iz stranke koja je podnijela prigovor ždrijebom odabire člana vijeća ili predsjednika u roku od pet dana od isteka roka iz članka 242. stavka 2., ako potpopis iz članka 243. stavka 1.:

(a) nije još sastavljen od osoba koje su službeno predložile jedna stranka ili obje stranke za sastavljanje tog potpopisa; ili

(b) više ne sadržava najmanje pet osoba, od onih koje su i dalje na tom potpopisu.

10. Ne dovodeći u pitanje članak 241. stavak 3., stranke nastoje osigurati da se, najkasnije do trenutka kad su svi članovi vijeća prihvatili svoje imenovanje u skladu s člankom 242. stavkom 5., dogovore o naknadi i nadoknadi troškova za članove vijeća i pomoćnike te pripreme potrebne ugovore o imenovanju kako bi ih bez odgode potpisali. Naknade i troškovi članova vijeća temelje se na standardima WTO-a. Naknade i troškovi jednog odnosno više pomoćnika člana vijeća ne smiju biti veći od 50 % naknade tog člana vijeća.

IV. Organizacijski sastanak

11. Osim ako se dogovore drukčije, stranke se sastaju s vijećem u roku od sedam dana od njegova osnivanja kako bi se utvrdila pitanja koja stranke ili vijeće smatraju primjerenima, uključujući vremenski raspored postupaka.

Članovi vijeća i predstavnici stranaka mogu sudjelovati na tom sastanku upotrebom bilo kojeg sredstva komunikacije, uključujući telefonski ili putem videokonferencije.

V. Podnesci

12. Stranka koja je podnijela prigovor dostavlja svoj pisani podnesak najkasnije 30 dana nakon datuma osnivanja vijeća. Stranka protiv koje je podnesen prigovor dostavlja svoj pisani podnesak najkasnije 30 dana od datuma dostave pisanog podneska stranke koja je podnijela prigovor.

VI. Rad vijeća

13. Predsjednik vijeća predsjedava svim njegovim sjednicama. Vijeće može predsjedniku delegirati ovlast za donošenje upravnih i postupovnih odluka.

14. Osim ako je drukčije predviđeno u poglavlju 14. ili ovom Poslovniku, vijeće može obavljati svoje aktivnosti bilo kojim sredstvima, među ostalim elektronički ili telefonom, putem videokonferencije ili, prema potrebi, drugim elektroničkim sredstvom komunikacije.

15. U raspravama vijeća mogu sudjelovati samo članovi, ali vijeće može dopustiti da pomoćnici članova vijeća prisustvuju njegovim raspravama.

16. Sastavljanje odluka ili izvješća u isključivoj je nadležnosti vijeća i ne može se delegirati.

17. Ako se pojavi postupovno pitanje koje nije obuhvaćeno odredbama poglavlja 14. i njegovih priloga, vijeće može, nakon savjetovanja sa strankama, donijeti odgovarajući postupak koji je u skladu s tim odredbama.

18. Ako smatra da je potrebno izmijeniti bilo koji od rokova postupka, osim rokova utvrđenih u poglavlju 14., ili provesti bilo kakvu drugu postupovnu ili administrativnu prilagodbu, vijeće stranke pisanim putem obavješćuje o roku ili potrebnoj prilagodbi te o razlozima za izmjenu. Vijeće može donijeti izmjenu ili prilagodbu nakon savjetovanja sa strankama.

VII. Zamjena

19. Ako stranka smatra da član vijeća ne ispunjava zahtjeve iz Priloga 14.-B te da ga zbog toga treba zamijeniti, ta stranka o tome obavješćuje drugu stranku u roku od 15 dana od datuma na koji je prikupila dostatne dokaze o navodnom neispunjenju zahtjeva iz Priloga 14.-B člana vijeća.

20. Stranke se međusobno savjetuju u roku od 15 dana od datuma obavijesti iz pravila 18. One obavješćuju člana vijeća o njegovu navodnom propustu i mogu zatražiti od člana vijeća da poduzme korake za ispravljanje propusta. Ako se tako sporazumiju, mogu i razriješiti člana vijeća te odabrati novoga u skladu s člankom 242.

21. Ako se stranke ne uspiju dogovoriti o potrebi zamjene člana vijeća, osim predsjednika, bilo koja od stranaka može zatražiti da se to pitanje uputi predsjedniku vijeća čija je odluka konačna.

Ako predsjednik vijeća utvrdi da član vijeća ne ispunjava zahtjeve iz Priloga 14.-B, odabire se novi član u skladu s člankom 242.

22. Ako se stranke ne uspiju dogovoriti o potrebi zamjene predsjednika, bilo koja od njih može zatražiti da se to pitanje uputi jednoj od preostalih osoba s potpopisa predsjednikâ utvrđenog u skladu s člankom 243. Ime te osobe ždrijebom bira supredsjednik Odbora za suradnju iz stranke koja podnosi zahtjev ili zamjenik predsjednika. Odluka odabrane osobe o zamjeni predsjednika konačna je.

Ako odabrana osoba utvrdi da predsjednik ne ispunjava zahtjeve iz Priloga 14.-B, odabire se novi predsjednik u skladu s člankom 242.

VIII. Rasprave

23. U skladu s rasporedom utvrđenim u pravilu 10. te nakon savjetovanja sa strankama i drugim članovima vijeća predsjednik vijeća obavješćuje stranke o datumu, vremenu i mjestu održavanja rasprave. Stranka na čijem se državnom području održava rasprava javno objavljuje te informacije, osim ako je rasprava zatvorena za javnost.

24. Osim ako se stranke dogovore drukčije, rasprava se održava u Bruxellesu ako je stranka koja je podnijela prigovor Republika Uzbekistan, a u Taškentu ako je stranka koja je podnijela prigovor Europska unija. Stranka protiv koje je podnesen prigovor snosi troškove organizacije rasprave. Na zahtjev stranke vijeće može odlučiti održati virtualnu ili hibridnu raspravu i poduzeti odgovarajuće mjere, uzimajući u obzir prava na zakonito postupanje i potrebu da se osigura transparentnost.

25. Ako se stranke tako dogovore, vijeće može sazvati dodatne rasprave.

26. Svi članovi vijeća moraju biti prisutni tijekom cijele rasprave.

27. Ako se stranke ne dogovore drukčije, raspravi mogu prisustvovati sljedeće osobe, neovisno o tome je li rasprava otvorena za javnost:

(a) zastupnici stranke;

(b) savjetnici;

(c) pomoćnici i administrativno osoblje;

(d) usmeni prevoditelji, pismeni prevoditelji i sudski zapisničari vijeća; i

(e) stručnjaci koje je odredilo vijeće na temelju članka 258. stavka 2.

28. Svaka stranka najkasnije pet dana prije datuma rasprave vijeću i drugoj stranci dostavlja popis imena svojih zastupnika koji će usmeno iznijeti argumente na raspravi u ime te stranke te popis imena drugih zastupnika i savjetnika koji će prisustvovati raspravi.

29. Kako bi osiguralo da stranci koja je podnijela prigovor i stranci protiv koje je podnesen prigovor bude dodijeljeno jednako vrijeme za iznošenje argumenata i protuargumenata, vijeće vodi raspravu na sljedeći način:

Argument

(a) argument stranke koja podnosi prigovor;

(b) argument stranke protiv koje je podnesen prigovor.

Protuargument

(c) odgovor stranke koja podnosi prigovor;

(d) odgovor stranke protiv koje je podnesen prigovor.

30. Vijeće može u bilo kojem trenutku tijekom rasprave uputiti pitanja bilo kojoj stranci.

31. Vijeće osigurava da se zapisnik ili snimka s rasprave sastavi i dostavi strankama što prije nakon rasprave. Stranke mogu iznijeti primjedbe na zapisnik, a vijeće ih može razmotriti.

32. Svaka stranka može u roku od 10 dana od datuma rasprave dostaviti dopunski pisani podnesak o svakom pitanju proizašlom iz rasprave.

IX. Pitanja u pisanom obliku

33. Vijeće može u bilo kojem trenutku tijekom postupka uputiti pitanja u pisanom obliku jednoj ili objema strankama. Sva pitanja upućena jednoj stranci u kopiji se dostavljaju drugoj stranci.

34. Stranka drugoj stranci dostavlja presliku svojeg odgovora na pitanja vijeća. Druga stranka ima mogućnost dostaviti pisane primjedbe na odgovore druge stranke u roku od pet dana od datuma dostave preslike odgovora.

X. Povjerljivost

35. Svaka stranka i vijeće čuvaju povjerljivost svih informacija koje je druga stranka dostavila vijeću i koje je označila kao povjerljive. Stranka koja vijeću podnese pisani podnesak koji sadržava povjerljive informacije u roku od 15 dana dostavlja i podnesak bez povjerljivih informacija koji se javno objavljuje.

36. Ništa u ovom Poslovniku ne sprečava stranku da u javnosti iznosi svoja stajališta, pod uvjetom da prilikom upućivanja na informacije koje je dostavila druga stranka ne otkriva informacije koje je druga stranka označila kao povjerljive.

37. Vijeće se sastaje na zatvorenoj sjednici ako podnesci i argumenti stranke sadržavaju povjerljive poslovne informacije. Stranke poštuju povjerljivost rasprava vijeća ako se one održavaju na sjednici zatvorenoj za javnost.

XI. Kontakti *ex parte*

38. Vijeće se ne sastaje s jednom strankom niti komunicira s njom u odsutnosti druge stranke.

39. Član vijeća ne raspravlja o aspektima predmeta postupka s jednom strankom ili objema strankama u odsutnosti drugih članova vijeća.

XII. Podnesci *amicus curiae*

40. Ako se stranke u roku od pet dana od datuma osnivanja vijeća ne dogovore drukčije, vijeće može primati nezatražene pisane podneske od fizičkih osoba stranke ili pravnih osoba s poslovnim nastanom na državnom području stranke koje su neovisne o vladama stranaka, pod uvjetom:

(a) da ih je vijeće zaprimilo u roku od 10 dana od datuma njegova osnivanja;

(b) da su sažeti i ni u kojem slučaju dulji od 15 stranica, uključujući priloge, s dvostrukim proredom;

(c) da su izravno povezani s činjeničnim ili pravnim pitanjem koje razmatra vijeće;

(d) da sadržavaju opis osobe koja dostavlja podnesak, uključujući državljanstvo u slučaju fizičke osobe te mjesto poslovnog nastana, vrstu djelatnosti, pravni status, opće ciljeve i izvor financiranja u slučaju pravne osobe;

(e) da je u njima navedena priroda znatnog interesa te osobe u postupku pred vijećem; i

(f) da su sastavljeni na jezicima koje su stranke odabrale u skladu s pravilima 45. i 46. ovog Poslovnika.

41. Podnesci se dostavljaju strankama radi očitovanja. Stranke mogu dostaviti primjedbe vijeću u roku od 10 dana od datuma dostave vijeću.

42. Vijeće u izvješću navodi sve podneske koje je zaprimilo u skladu s pravilom 39. Vijeće nije obvezno u svojem izvješću navoditi argumente iznesene u tim podnescima. Međutim, ako vijeće odgovori na te argumente u svojem izvješću, ono uzima u obzir i sve primjedbe stranaka podnesene u skladu s pravilom 40.

XIII. Hitni slučajevi

43. U hitnim slučajevima iz članka 247. vijeće, nakon savjetovanja sa strankama, prema potrebi prilagođava rokove iz ovog Poslovnika. Vijeće o tim prilagodbama obavješćuje stranke.

XIV. Usluge pismenog i usmenog prevođenja

44. Za vrijeme savjetovanja iz članka 240., a najkasnije na sastanku iz pravila 10. ovog Poslovnika, stranke se nastoje dogovoriti o zajedničkom radnom jeziku postupaka pred vijećem.

45. Ako se stranke ne mogu dogovoriti o zajedničkom radnom jeziku, svaka stranka svoje pismene podneske sastavlja na jeziku koji ona odabere. Svaka stranka istovremeno osigurava pismeni prijevod na jeziku koji je odabrala druga stranka, osim ako su podnesci napisani na jednom od radnih jezika WTO-a. Stranka protiv koje je podnesen prigovor zadužena je za prevođenje usmenih navoda na jezike koje su odabrale stranke.

46. Izvješća i odluke vijeća sastavljaju se na jeziku ili jezicima koje su odabrale stranke. Ako se stranke nisu dogovorile o zajedničkom radnom jeziku, privremeno izvješće i završno izvješće vijeća sastavljaju se na jednom od radnih jezika WTO-a.

47. Svaka stranka može dostaviti primjedbe u vezi s točnosti prijevoda bilo koje prevedene verzije dokumenta izrađenog u skladu s ovim Poslovnikom.

48. Svaka stranka snosi troškove prijevoda svojeg pisanog podneska. Stranke u jednakoj mjeri snose sve troškove prijevoda odluke.

XV. Ostali postupci

49. Rokovi utvrđeni u ovom Poslovniku prilagođavaju se u skladu s posebnim rokovima predviđenima za donošenje izvješća ili odluke vijeća u postupcima na temelju članaka 251., 252., 253. i 254.

PRILOG 14.-B

KODEKS PONAŠANJA
ZA ČLANOVE VIJEĆA I POSREDNIKE

I. Definicije

1. U ovom Kodeksu ponašanja:

(a) „administrativno osoblje” znači, u odnosu na člana vijeća, osobe koje su pod vodstvom i nadzorom člana vijeća, osim pomoćnikâ;

(b) „pomoćnik” znači osoba koja u okviru mandata člana vijeća obavlja istraživanje ili pruža pomoć tom članu vijeća;

(c) „kandidat” znači osoba čije je ime na popisu članova vijeća iz članka 243. i koja se uzima u obzir pri odabiru člana vijeća u skladu s člankom 242.;

(d) „posrednik” znači osoba koja je odabrana za posrednika u skladu s člankom 265.;

(e) „član vijeća” znači osoba koja je član vijeća.

II. Vodeća načela

2. Radi očuvanja integriteta i nepristranosti mehanizma za rješavanje sporova svaki kandidat i član vijeća:

(a) mora biti upoznat s ovim Kodeksom ponašanja;

(b) mora biti neovisan i nepristran;

(c) mora izbjegavati izravan ili neizravan sukob interesa;

(d) mora izbjegavati neprimjereno postupanje i dojam neprimjerenosti ili pristranosti;

(e) mora poštovati najviše standarde ponašanja; i

(f) na njega ne smiju utjecati osobni interesi, vanjski pritisci, politički interesi, zahtjevi javnosti, odanost stranci ili strah od kritike.

3. Član vijeća ne smije, izravno ili neizravno, preuzeti bilo kakve obveze ni prihvatiti bilo kakve koristi koje bi na bilo koji način utjecale, ili stvarale dojam da utječu, na pravilno obavljanje njegovih dužnosti.

4. Član vijeća ne smije koristiti svoj položaj u vijeću za ostvarivanje bilo kakvih osobnih ili privatnih interesa. Član vijeća izbjegava radnje koje mogu stvoriti dojam da su druge osobe u posebnom položaju da na njega utječu.

5. Član vijeća ne dopušta da prijašnji ili sadašnji financijski, poslovni, profesionalni, osobni ili društveni odnosi ili odgovornosti utječu na njegovo ponašanje ili prosudbu.

6. Član vijeća izbjegava uspostavljanje bilo kakvih odnosa ili stjecanje bilo kakvih financijskih interesa koji bi mogli utjecati na njegovu nepristranost ili opravdano stvoriti dojam neprimjerenosti ili pristranosti.

III. Obveze objavljivanja informacija

7. Prije prihvaćanja imenovanja za člana vijeća na temelju članka 242. kandidat koji je pozvan da obavlja funkciju člana vijeća dužan je otkriti sve interese, odnose ili pitanja koji bi mogli utjecati na njegovu neovisnost ili nepristranost ili opravdano stvoriti dojam neprimjerenosti ili pristranosti u postupku pred vijećem. Kandidat u tu svrhu poduzima sve razumne napore kako bi stekao saznanja o postojanju takvih interesa, odnosa i pitanja, uključujući financijske i profesionalne interese, interese zaposlenja ili obiteljske interese.

8. Obveza otkrivanja iz stavka 7. trajna je obveza te je član vijeća dužan otkriti sve takve interese, odnose ili pitanja koji se mogu pojaviti u bilo kojoj fazi postupka.

9. Kandidat ili član vijeća obavješćuje [Odbor za suradnju] o svim pitanjima koja se odnose na postojeće ili moguće povrede ovog Kodeksa ponašanja čim sazna za njih kako bi ih stranke mogle razmotriti.

IV. Dužnosti članova vijeća

10. Nakon prihvaćanja svojeg imenovanja član vijeća je na raspolaganju za obavljanje svoje dužnosti i obavlja je tijekom cijelog postupka temeljito, brzo, pošteno i marljivo.

11. Član vijeća razmatra samo ona pitanja koja su se pojavila tijekom postupka i potrebna su za donošenje odluke i tu dužnost ne delegira drugim osobama.

12. Član vijeća poduzima sve potrebne mjere kako bi osigurao da su njegovi pomoćnici i administrativno osoblje upoznati s obvezama članova vijeća iz dijelova II., III., IV. i VI. ovog Kodeksa ponašanja i da ih se pridržavaju.

V. Obveze bivših članova vijeća

13. Bivši članovi vijeća izbjegavaju radnje koje mogu stvoriti dojam da su bili pristrani pri obavljanju svojih dužnosti ili da su imali koristi od odluke vijeća.

14. Bivši članovi vijeća ispunjavaju obveze iz dijela VI. ovog Kodeksa ponašanja.

VI. Povjerljivost

15. Član vijeća nikad ne otkriva informacije o postupku ili informacije pribavljene tijekom postupka za koji je imenovan, a koje nisu namijenjene javnosti. Član vijeća ni u kojem slučaju takve informacije ne otkriva niti koristi kako bi ostvario osobnu korist ili korist za druge ili naštetio tuđim interesima.

16. Član vijeća ne smije otkriti odluku vijeća ili njezine dijelove prije njezine objave u skladu s poglavljem 14.

17. Član vijeća ni u kojem trenutku ne smije otkrivati teme rasprava vijeća ili stajalište bilo kojeg člana vijeća niti davati izjave o postupcima za koje je imenovan ili o predmetu spora u postupku.

VII. Troškovi

18. Svaki član vijeća vodi evidenciju i podnosi konačni obračun vremena provedenog na postupku i svojih troškova, kao i vremena i troškova svojih pomoćnika i administrativnog osoblja.

VIII. Posrednici

19. Ovaj Kodeks ponašanja primjenjuje se *mutatis mutandis* na posrednike.

PROTOKOL

O UZAJAMNOJ ADMINISTRATIVNOJ POMOĆI
U CARINSKIM PITANJIMA

ČLANAK 1.

Definicije

Za potrebe ovog Protokola:

(a) „carinsko zakonodavstvo” znači sve zakonske ili regulatorne odredbe primjenjive na državnom području jedne od stranaka, a koje uređuju uvoz, izvoz i provoz robe i stavljanje robe pod bilo koji carinski režim ili postupak, uključujući mjere zabrane, ograničenja i kontrole;

(b) „tijelo koje podnosi zahtjev” znači nadležno upravno tijelo koje je stranka imenovala u tu svrhu i koje podnosi zahtjev za pomoć na temelju ovog Protokola;

(c) „tijelo koje prima zahtjev” znači nadležno upravno tijelo koje je stranka odredila u tu svrhu i koje zaprima zahtjev za pomoć na temelju ovog Protokola;

(d) „informacije” znači svi podaci, dokumenti, slike, izvješća, priopćenja ili ovjerene preslike, u bilo kojem formatu, uključujući elektronički, neovisno o tome jesu li obrađene ili analizirane;

(e) „osoba” znači svaka fizička ili pravna osoba;

(f) „osobni podaci” znači svaka informacija koja se odnosi na identificiranu fizičku osobu ili fizičku osobu čiji se identitet može utvrditi;

(g) „povrede carinskog zakonodavstva” znači svaka povreda ili pokušaj povrede carinskog zakonodavstva.

ČLANAK 2.

Područje primjene

1. Stranke pomažu jedna drugoj u okviru svojih nadležnosti, na način i pod uvjetima utvrđenima u ovom Protokolu, kako bi osigurale ispravnu primjenu carinskog zakonodavstva, a posebno sprečavanjem, ispitivanjem i borbom protiv povreda tog zakonodavstva.

2. Pomoć u carinskim pitanjima, kako je predviđeno ovim Protokolom, odnosi se na svako upravno tijelo jedne od stranaka nadležno za primjenu ovoga Protokola. Takvom pomoći ne dovode se u pitanje odredbe o uzajamnoj pomoći u kaznenim stvarima. Ona ne obuhvaća informacije prikupljene na temelju ovlaštenja na zahtjev pravosudnog tijela, osim ako to tijelo da svoju suglasnost za prenošenje tih informacija.

3. Ovim Protokolom nije obuhvaćeno pružanje pomoći u naplati carina, poreza ili novčanih kazni.

ČLANAK 3.

Pomoć na zahtjev

1. Na zahtjev tijela koje podnosi zahtjev tijelo koje prima zahtjev dostavlja sve relevantne informacije koje će omogućiti tijelu koje podnosi zahtjev da osigura pravilnu primjenu carinskog zakonodavstva, uključujući informacije koje se odnose na radnje, uočene ili planirane, koje predstavljaju ili bi mogle predstavljati povrede carinskog zakonodavstva.

2. Na zahtjev tijela koje podnosi zahtjev tijelo koje prima zahtjev obavješćuje ga o sljedećem:

(a) je li roba izvezena iz državnog područja jedne stranke propisno uvezena na državno područje druge stranke, navodeći, prema potrebi, carinski postupak koji se primjenjuje na tu robu;

(b) je li roba uvezena na državno područje jedne stranke propisno izvezena iz državnog područja druge stranke, navodeći, prema potrebi, carinski postupak koji se primjenjuje na tu robu.

3. Na zahtjev tijela koje podnosi zahtjev tijelo koje prima zahtjev, u skladu sa svojim zakonskim ili regulatornim odredbama, poduzima nužne mjere kako bi omogućilo poseban nadzor i pružilo tijelu koje podnosi zahtjev informacije o:

(a) osobama za koje postoje opravdani razlozi za pretpostavku da su uključene ili da su bile uključene u počinjenje povreda carinskog zakonodavstva;

(b) robi koja se prevozi ili se može prevoziti na takav način da postoje opravdani razlozi za pretpostavku da je bila ili jest namijenjena za počinjenje povreda carinskog zakonodavstva;

(c) mjestima na kojima je roba pohranjena ili može biti pohranjena na takav način da postoje opravdani razlozi za pretpostavku da je ta roba bila ili jest namijenjena za počinjenje povreda carinskog zakonodavstva; i

(d) prijevoznim sredstvima koja se upotrebljavaju ili se mogu upotrebljavati na takav način da postoje opravdani razlozi za pretpostavku da su namijenjena za počinjenje povreda carinskog zakonodavstva.

ČLANAK 4.

Spontana pomoć

Kad god je to moguće, stranke pomažu jedna drugoj na vlastitu inicijativu i bez odgode u skladu sa svojim zakonskim ili regulatornim odredbama pružanjem informacija o zaključenim, planiranim ili tekućim aktivnostima koje čine ili naizgled čine povrede carinskog zakonodavstva koje bi mogle biti od interesa drugoj stranci. Te informacije posebno se odnose na:

(a) osobe, robu i prijevozna sredstva; i

(b) nova sredstva ili metode primijenjene pri počinjenju povreda carinskog zakonodavstva.

ČLANAK 5.

Oblik i sadržaj zahtjevâ za pomoć

1. Zahtjevi na temelju ovog Protokola podnose se u pisanom obliku, i to tiskano ili elektronički. Uz njih se prilažu dokumenti potrebni za ispunjenje zahtjeva. U hitnim slučajevima tijelo koje prima zahtjev može prihvatiti i usmene zahtjeve, ali tijelo koje podnosi zahtjev te usmene zahtjeve bez odgode potvrđuje u pisanom obliku.

2. Zahtjevi iz stavka 1. uključuju sljedeće informacije:

(a) tijelo koje podnosi zahtjev i službenika koji podnosi zahtjev;

(b) informacije i/ili vrstu pomoći koje se traže;

(c) predmet zahtjeva i razloge za njegovo podnošenje;

(d) pravne ili regulatorne odredbe i druge uključene pravne elemente;

(e) što točnije i sveobuhvatnije podatke o osobama koje su predmet istraga;

(f) sažetak relevantnih činjenica i već poduzetih istražnih aktivnosti; i

(g) sve dodatne dostupne pojedinosti kako bi se tijelu koje prima zahtjev omogućilo ispunjenje zahtjeva.

3. Zahtjevi se podnose na službenom jezikom tijela koje prima zahtjev ili na jeziku koji je tom tijelu prihvatljiv, pri čemu je engleski jezik uvijek prihvatljiv. Ovaj se uvjet ne odnosi na dokumente koji se prilažu zahtjevu na temelju stavka 1.

4. Ako zahtjev nije u skladu s formalnim zahtjevima navedenima u stavcima od 1. do 3., tijelo koje prima zahtjev može zahtijevati ispravak ili dopunu zahtjeva; u međuvremenu se mogu naložiti mjere predostrožnosti.

ČLANAK 6.

Rješavanje zahtjevâ

1. Kako bi ispunilo zahtjev za pomoć, tijelo koje prima zahtjev, u granicama svojih nadležnosti i raspoloživih sredstava, postupa kao da djeluje za vlastiti račun ili na zahtjev drugog tijela iste stranke dostavljanjem informacija koje već posjeduje, provođenjem odgovarajućih istraga ili organiziranjem njihova provođenja.

2. Stavak 1. odnosi se i na svako drugo tijelo kojem zahtjev upućuje tijelo koje prima zahtjev kad ne može samo djelovati.

3. Postupanje po zahtjevu za pružanje pomoći provodi se u skladu sa zakonskim ili regulatornim odredbama stranke kojoj je upućen zahtjev.

ČLANAK 7.

Oblik prenošenja informacija

1. Tijelo koje prima zahtjev dostavlja rezultate istraga tijelu koje podnosi zahtjev u pisanom obliku zajedno s odgovarajućom dokumentacijom, ovjerenim preslikama ili ostalim. Te se informacije mogu dostaviti u elektroničkom obliku.

2. Izvorni dokumenti šalju se u skladu s pravnim ili regulatornim odredbama stranaka, i to isključivo na zahtjev tijela koje podnosi zahtjev, ako ovjerene preslike nisu dovoljne. Tijelo koje podnosi zahtjev što prije vraća takve izvorne dokumente.

3. U slučaju prijenosa na temelju stavka 2. tijelo koje prima zahtjev tijelu koje podnosi zahtjev dostavlja sve informacije o vjerodostojnosti dokumenata koje su izdale ili ovjerile službene agencije na njegovu državnom području kao prilog deklaraciji za robu.

ČLANAK 8.

Prisutnost službenika jedne stranke na državnom području druge stranke

1. Uz suglasnost druge stranke i podložno uvjetima koje je ta stranka utvrdila, propisno ovlašteni službenici jedne stranke mogu biti nazočni kako bi u prostorijama tijela koje prima zahtjev, ili drugog tijela iz članka 6. stavka 1., dobili informacije povezane s radnjama koje čine ili bi mogle činiti povrede carinskog zakonodavstva, a koje su za potrebe ovog Protokola potrebne tijelu koje podnosi zahtjev.

2. Propisno ovlašteni službenici jedne stranke mogu, uz suglasnost druge stranke i podložno uvjetima koje ta druga stranka odredi, biti prisutni tijekom istraga koje se provode na državnom području te druge stranke.

3. Službenici jedne stranke prisustvuju na državnom području druge stranke isključivo u savjetodavnoj ulozi. Dok su prisutni na državnom području druge stranke, ti službenici:

(a) moraju moći dostaviti dokaz svoje službene dužnosti;

(b) ne nose uniformu ni oružje; i

(c) uživaju istu zaštitu kao i službenici druge stranke, u skladu s pravnim i regulatornim odredbama koje se primjenjuju na državnom području druge stranke.

ČLANAK 9.

Dostava dokumenata i obavješćivanje

1. Na zahtjev tijela koje podnosi zahtjev tijelo koje prima zahtjev, u skladu s vlastitim pravnim ili regulatornim odredbama koje se primjenjuju na to tijelo, poduzima sve potrebne mjere kako bi osobi s boravištem odnosno poslovnim nastanom na državnom području tijela koje prima zahtjev dostavilo sve dokumente ili ga obavijestilo o svim odlukama koje donosi tijelo koje podnosi zahtjev i koje su obuhvaćene područjem primjene ovog Protokola.

2. Zahtjevi za dostavu dokumenata ili obavijesti o odlukama iz stavka 1. dostavljaju se u pisanom obliku na službenom jeziku tijela koje prima zahtjev ili na jeziku koji je prihvatljiv tom tijelu.

ČLANAK 10.

Automatska razmjena informacija

1. Stranke mogu u okviru uzajamnog aranžmana u skladu s člankom 15. ovog Protokola:

(a) automatski razmjenjivati sve informacije obuhvaćene ovim Protokolom;

(b) razmjenjivati posebne informacije prije dolaska pošiljki na državno područje druge stranke.

2. Kako bi provele razmjene iz stavka 1., stranke će utvrditi dogovore o vrsti informacija koje žele razmjenjivati te o obliku i učestalosti prijenosa.

ČLANAK 11.

Izuzeci od obveze pružanja pomoći

1. Pomoć se može odbiti ili može podlijegati ispunjavanju određenih uvjeta ili zahtjeva u slučajevima kad jedna stranka smatra da bi pomoć u skladu s ovim Protokolom:

(a) vjerojatno narušila suverenitet Republike Uzbekistana ili države članice Europske unije od koje je zatražena pomoć na temelju ovog Protokola;

(b) mogla dovesti u pitanje javni poredak, sigurnost ili ostale bitne interese, posebno u slučajevima iz članka 12. stavka 5. ovog Protokola; ili

(c) povrijediti industrijsku, trgovačku ili poslovnu tajnu.

2. Tijelo koje prima zahtjev može odgoditi pružanje pomoći ako bi takva pomoć ometala istrage, progone ili postupke koji su u tijeku. U tom slučaju tijelo koje prima zahtjev savjetuje se s tijelom koje podnosi zahtjev kako bi utvrdilo može li se pomoć pružiti podložno onim rokovima ili uvjetima koje bi moglo zahtijevati tijelo koje prima zahtjev.

3. Ako tijelo koje podnosi zahtjev traži pomoć koju ne bi moglo samo pružiti da se to od njega zatraži, ono na to upozorava u svojem zahtjevu. Tada tijelo koje prima zahtjev odlučuje kako postupiti prema tom zahtjevu.

4. U slučajevima iz stavaka 1. i 2. tijelo koje prima zahtjev o svojoj odluci i razlozima za nju mora bez odgode obavijestiti tijelo koje podnosi zahtjev.

ČLANAK 12.

Razmjena informacija i povjerljivost

1. Informacije dobivene na temelju ovog Protokola upotrebljavaju se samo za potrebe ovog Protokola.

2. Upotreba informacija dobivenih u okviru ovog Protokola u pravosudnim ili upravnim postupcima pokrenutima u pogledu povreda carinskog zakonodavstva smatra se upotrebom za potrebe ovog Protokola. Stoga stranke mogu upotrijebiti dobivene informacije i dokumente u koje su imale uvid u skladu s odredbama ovog Protokola kao dokaz u evidenciji dokaza, izvješća i svjedočenja te u postupcima i optužbama pred sudovima. Tijelo koje prima zahtjev može dostavljanje informacija ili dopuštanje pristupa dokumentima uvjetovati obavješćivanjem o takvoj upotrebi.

3. Ako jedna stranka želi upotrijebiti te informacije dobivene na temelju ovog Protokola u druge svrhe, potrebna joj je prethodna pisana suglasnost tijela koje je dostavilo te informacije. Takva upotreba tada podliježe svim ograničenjima koja propiše to tijelo.

4. Sve informacije koje su na bilo koji način dostavljene u skladu s ovim Protokolom povjerljive su ili ograničene prirode, u skladu sa zakonima i drugim propisima koji se primjenjuju na državnom području svake stranke. Te su informacije obuhvaćene obvezom čuvanja poslovne tajne i uživaju zaštitu koja je za slične informacije utvrđena odgovarajućim zakonima i drugim propisima stranke koja ih je primila. Stranke jedna drugoj dostavljaju informacije o svojim primjenjivim zakonima i drugim propisima.

5. Osobni podaci mogu se prenositi samo u skladu s pravilima o zaštiti podataka stranke koja dostavlja podatke. Svaka stranka obavješćuje drugu stranku o relevantnim pravilima o zaštiti podataka i, prema potrebi, poduzima sve potrebne mjere kako bi postigla dogovor o dodatnoj zaštiti.

ČLANAK 13.

Vještaci i svjedoci

Službenik tijela koje prima zahtjev može biti ovlašten da, u okviru danog ovlaštenja, vještači ili svjedoči u sudskim ili upravnim postupcima koji se odnose na pitanja obuhvaćena ovim Protokolom te da dostavi predmete, dokumente ili njihove ovjerene preslike, ako su potrebni za postupke. U zahtjevu za vještačenje ili svjedočenje mora biti jasno naznačeno pred kojim se sudskim ili upravnim tijelom službenik mora pojaviti, radi kojeg predmeta i na temelju kojeg naslova ili kvalifikacije će službenik biti ispitivan.

ČLANAK 14.

Troškovi pružanja pomoći

1. Podložno stavcima 2. i 3. stranke se odriču svih međusobnih potraživanja nadoknade troškova nastalih tijekom provedbe ovog Protokola.

2. Troškove i naknade koji se isplaćuju vještacima, svjedocima, usmenim i pismenim prevoditeljima, osim zaposlenika javnih službi, prema potrebi snosi stranka koja podnosi zahtjev.

3. Ako izvršenje zahtjeva zahtijeva izvanredne troškove, stranke utvrđuju uvjete pod kojima se zahtjev treba izvršiti te tko snosi troškove njegova izvršenja.

ČLANAK 15.

Provedba

1. Provedba ovog Protokola povjerava se, s jedne strane, carinskim tijelima Republike Uzbekistana i, s druge strane, nadležnim službama Europske komisije i carinskim tijelima država članica Europske unije. Oni donose odluke o svim praktičnim mjerama i postupcima potrebnima za provedbu ovog Protokola, uzimajući u obzir primjenjive zakone i druge propise, posebno u području zaštite osobnih podataka.

2. Stranke, prema potrebi, obavješćuju jedna drugu o detaljnim provedbenim mjerama koje svaka od njih donosi u skladu s ovim Protokolom, posebno u pogledu propisno ovlaštenih službi i službenika koji su određeni kao nadležni za slanje i primanje priopćenja predviđenih u ovom Protokolu.

3. U Europskoj uniji ovim se Protokolom ne dovodi u pitanje razmjena bilo kojih informacija dobivenih u okviru ovog Protokola među nadležnim službama Europske komisije i carinskim tijelima država članica Europske unije.

ČLANAK 16.

Drugi sporazumi

Ovaj Protokol ima prednost pred bilo kojim bilateralnim sporazumom o uzajamnoj administrativnoj pomoći u carinskim pitanjima koji su sklopljeni ili bi mogli biti sklopljeni između pojedinih država članica Europske unije i Republike Uzbekistana, u mjeri u kojoj taj sporazum nije u skladu s ovim Protokolom.

ČLANAK 17.

Savjetovanja

Stranke se prema potrebi međusobno savjetuju o pitanjima koja se odnose na tumačenje i provedbu ovog Protokola u okviru Odbora za suradnju osnovanog na temelju članka 338. ovog Sporazuma.